PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

PRVA IZDAJA

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, ČETRTEK, 23. SEPTEMBRA 1971
LETO XIII. ● ŠTEVILKA 259 ● CENA 1 DINAR

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK MITJA GORIUP
ODGOVORNI UREDNIK JAK KOPRIVC

Začeli so se pogovori s sovjetskimi gosti

Predsednik Tito je s partijskimi in državnimi voditelji sprejel včeraj na beograjskem letališču generalnega sekretarja CK KPSZ Leonida Brežnjeva

OD NAŠE BEOGRAJSKE DOPISNICE

BEOGRAD, 22. sept. Predsednik SFRJ in ZKJ Josip Broz Tito je danes z velikim številom partijskih in državnih voditeljev na surčinskem letališču, okrašenem z državnimi in partijskimi zastavami obeh držav, pričakal svojega gosta Leonida Brežnjeva, generalnega sekretarja KP SZ, ter njegovo spremstvo.

Čeprav je obisk označen kot prijateljski in neuradni, pa je iz običajnega ceremoniala za najvišje državne goste odpadlo samo 21 topovskih salv in raport poveljnika gardne enote. Prisotnost le-te je po nekih znamenjih sodeč presenetila Brežnjeva. Tako si je vsaj veliko število navzočih tujih in domačih novinarjev razlagalo mali zastoj v odvijanju sprejema.

Po medsebojnem pozdravljanju in seznanjanju ter odigranih himnah sta Brežnjev in Tito stopila k mikrofonom.

V Titovi dobrodošlici, izrečeni v lastnem imenu in v imenu jugoslovanskih narodov, bi veljalo podčrtati nekatere misli. Prihod sovjetskih gostov dojemamo kot izraz obojestranske želje, da okrepimo in razširimo sodelovanje ter tako zagotovimo stabilnejše in plodnejše odnose. V dvostranskih odnosih nikoli ne manjka vprašanj, o katerih je koristno občasno izmenjati gledišča in s tem odpirati nove perspektive in možnosti obojestransko koristnemu sodelovanju, ki temelji na enakopravnosti in medsebojnem upoštevanju. Našim narodom, tako kot vsej svetovni skupnosti, je potreben stabilen mir, da bi svoje sile posvečali večanju blaginje. Jugoslavija kot socialistična in neuvrščena država se kar najbolj zavzema za to, da bi se mednarodni razvoj usmerjal v pozitivni smeri.

Leonid Brežnjev je najprej posredoval tople pozdrave CK KP SZ, vlade in narodov ZSSR Zvezi komunistov in narodom Jugoslavije. Poudaril je, da je zanj vsak obisk v naši državi prijeten in pomemben dogodek. (Zanimiv detajl je to, da je tudi prvič odpotoval v Jugoslavijo na ta dan, 22. septembra.) Tudi on je izrazil potrebo po razpravi o razvoju dvostranskih odnosov, pri čemer je posebej podčrtal, da to vključuje tudi partijske. Kar zadeva mednarodno problematiko, je Leonid Brežnjev postavil v ospredje skupno nalogo boja proti agresivnemu imperializmu in reakciji. Dodal je še, da izkušnje kažejo, da so bili naši dosedanji neposredni stiki in pogovori vselej plodni in koristni, pa je zato prepričan, da bo tako tudi tokrat, pri čemer bodo vsa

Nadaljevanje na 16. strani

SPREJEM V BEOGRADU — Predsednik Tito in generalni sekretar CK KP Sovjetske zveze Leonid Brežnjev na beograjskem letališču. Telefoto: Tanjug

Prenos sprejema v SZ

Milijoni sovjetskih državljanov sprejem Brežnjeva spremljali po TV

MOSKVA, 22. sept. (Tanjug) — Moskovska televizija je neposredno prenašala slovesni sprejem generalnega sekretarja centralnega komiteja komunistične partije SZ Leonida Brežnjeva v Beogradu.

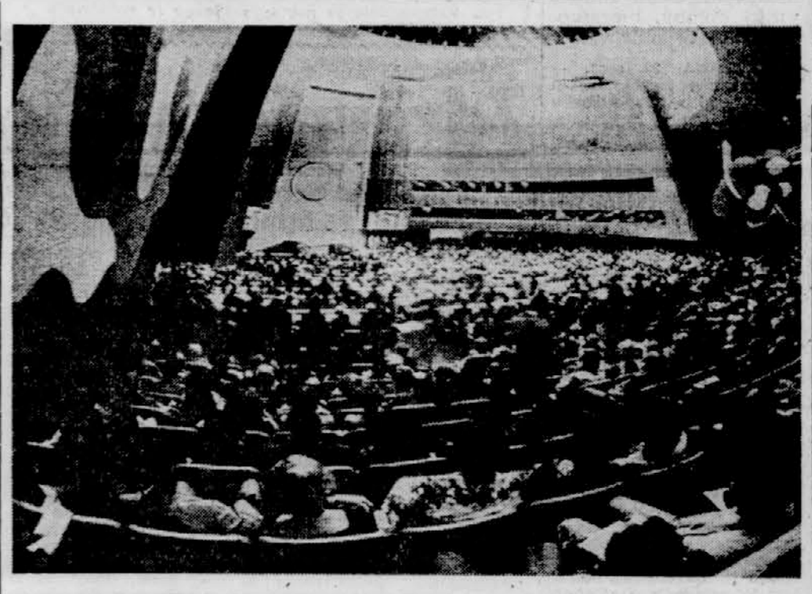
Ponovno zastoj

Pogajanja med nemškima vladama o ureditvi prometa z Berlinom se tudi včeraj niso premaknila z mrtve točke

BERLIN, 22. sept. (Tanjug) — Pogovori med vladama obeh Nemčij o ureditvi potniškega in blagovnega prometa se tudi danes niso premaknili z mrtve točke. Državni sekretar Bahr iz Bonna se je zadržal s svojim gostiteljem Kohlom, državnim sekretarjem NDR, le 25 minut. Na vprašanja novinarjev ni dajal izjav.

Na osnovi četvernega sporazuma o zahodnem Berlinu naj bi se Nemčiji sporazumeli o podrobnosti glede prometa med zahodnim Berlinom in ZRN. NDR se hoče o tem pogovoriti tudi z zahodnoberlinskim senatom in tako poudariti, da zahodni Berlin ne sodi k ZRN. Senat in Bonn pa vztrajata pri tem, da se lahko NDR poga ja ne le z zahodnonemško vlado .

Menijo, da je ta spor nastal takoj po podpisu četvernega sporazuma, vzrok za odpovedani sestanek med predstavnikom zahodnoberlinskega senata in vlado NDR. Srečanje je bilo določeno za danes, senat pa ga je predvčerajšnjim odpovedal.

ZASEDANJE GENERALNE SKUPŠČINE OZN — Pogled na veliko dvorano generalne skupščine med 26. zasedanjem. Telefoto: UPI

Omejitve v ZDA

Za uravnovešenje ameriške plačilne bilance napovedujejo za oktober nove ukrepe o zamrznjenju cen in plač

WASHINGTON, 22. sept. (AP). Voditelj republikanske stranke Hugh Scott je izjavil, da bo predsednik Nixon najbrž sredi oktobra objavil nove ukrepe o zamrznjenju cen in plač.

Tako bi vsem dal mesec dni časa, da se bodo pripravili na gospodarske omejitve, ki bodo začele veljati 14. novembra.

Scott je menda, da bo ostalo precej truda, preden bodo Američani sprejeli te omejitve. Pri tem je omenil, naj bi sankcije, ki jih ima na razpolago Nixonova administracija, omogočile obdržati sedanja razmerja med cenami in plačami.

Pomočnik ameriškega sekretarja za gospodarske odnose Philip Trezise, ki se mudi na obisku na Japonskem, pa je včeraj izjavil, da so mu svetovali, da bi lahko ZDA odpravile svoje težave z neuravnovešeno plačilno bilanco tako, da bi s posebnimi ukrepi omejile domače povpraševanje in tako znižale domače cene in stroške. Vse to pa bi lahko po njegovem mnenju vodilo do velike gospodarske depresije v ZDA.

Trezise je dejal, da bi bilo nujno treba prilagoditi pariteto glavnih svetovnih valut dolarju in se tako izogniti gospodrski depresiji v svetu.

Francija bo zahtevala devalvacijo dolarja

PARIZ, 22. sept. (AP) — Francija bo na letni skupščini mednarodnega sklada zahtevala formalno devalvacijo dolarja, in sicer v okviru splošne akcije za spremembo valutnih paritet. Tako je v parlamentu izjavil finančni minister Giscard d'Estaing, ki bo zastopal francosko vlado na skupščini denarnega sklada (začela se bo 27. septembra).

HUGH SCOTT: novi omejitveni ukrepi

Ostra reakcija Pekinga

HONG KONG, 22. sept. (Reuter) — LR Kitajska je danes ostro kritizirala ZDA, ker so 18. septembra podprle demonstracije tajvanskega gibanja za neodvisnost v New Yorku. V poročili Hsinhue je rečeno, da so te demonstracije »flangrantna provokacija proti kitajskemu ljudstvu«, in da ZDA žele tako Taivan odcepiti od LR Kitajske.

General Mobutu posrednik

Njegov odposlanec potuje s poslanicama za I. Gandhi in J. Kana

KINSHASA, 22. sept. (AFP) — Odposlanec kongoškega predsednika Josepha Mobutuja Marcel Lengeme je odpotoval iz Kinshase v New Delhi in Karači, da bo indijski ministrski predsednici Indiri Gandhi in voditelju Pakistana Jahja Kanu izročil poslanici za pomiritev med državama.

JOSEPH MOBUTU: posrednik med Indijo in Pakistanom

Osiješki predlogi

Samoupravni in družbeni dogovori so postali kakovostno nov način povezovanja in samoorganiziranja delovnih ljudi in njihovih delovnih organizacij na načelih socialistične solidarnosti; na teh osnovah se je pomembno okrepilo samoupravno odločanje o skupnih potrebah in interesih, s tem pa je postalo odveč, da upravni organi na vseh ravneh podrobneje normativno urejajo zadostitev skupnim potrebam.

To je bila ena izmed temeljnih ugotovitev prvega jugoslovanskega posvetovanja o samoupravnem družbenem dogovarjanju v komuni in delovnih organizacijah v Osijeku.

Na podlagi dosedanjih rezultatov in izkušenj na tem področju so udeleženci posvetovanja predlagali, naj se začeta akcija nadaljuje, češ da jo je možno in nujno razvijati brez odlašanja, ne da bi čakali na vse nove normativne rešitve. Življenje namreč potrjuje, da je s samoorganiziranjem delovnih ljudi in občanov na tem področju ter ob vsestranskem organiziranju družbenih dejavnikov že zdaj mogoče uresničevati prenekatera stališča drugega kongresa samoupravljalcev in ustavna načela o odločanju delavcev glede njihovih življenjskih in delovnih pogojev, socialne varnosti, oziroma celotnega procesa družbene reprodukcije. Takšna aktivnost pomeni pravzaprav močno spodbudo in olajšuje hitrejše uresničevanje ustavnih dopolnil v zakonih in drugih usmerjevalnih aktih. To je še zlasti pomembno zaradi tega, ker je opaziti, da praktično izvajanje ustavnih dopolnil, posebej enaindvajsetega in dvaindvajsetega, poteka v sistemu sedanjih državnopravnih institucij zelo počasi.

Pri vsem tem pa bi bilo seveda napak misliti, da je družbeno dogovarjanje nekaj drugega kakor samoupravljanje. V resnici je le njegov sestavni del, katerega bistvo je v tem, da znatno okrepi samoupravno odločanje o skupnih potrebah in interesih, ki se ne bodo več opirali na avtoriteto državne oblasti, na zakone in predpise, temveč na družbeni ugled samoupravnih sil, na jasno določene pravice in obveznosti samoupravnih skupnosti. Te pravice in obveznosti bodo zapisane v raznih kodeksih, sporazumih in podobnih dokumentih kot izraz samoupravnih dogovorov v komunah. Vsi pa, ki bodo take dogovore podpisali, se bodo morali seveda po njih tudi ravnati, drugače bodo pač podvrženi sankcijam, ki bi jih morali dogovori, v kakršnikoli obliki že bodo sprejeti, vsekakor predvideti.

MARKO JAKŠE

Sovjetsko japonski sporazum

Trgovinska menjava se bo do l. 1975 povečala na 5,2 milijarde dolarjev

TOKIO, 22. sept. (AFP) — Sovjetska zveza in Japonska sta danes podpisali petletni trgovinski in plačilni sporazum, po katerem se bo trgovinska menjava do leta 1975 povečala na 5,2 milijarde dolarjev.

Po novem letu?

Skupnost slovenskih občin o odprtih vprašanjih stanovanjske politike — Stanarine višje že od 1. januarja?

LJUBLJANA, 22. sept. Ko so v skupnosti slovenskih občin obravnavali odprta vprašanja stanovanjske politike in stanovanjskega gospodarstva so soglasno podprli vsa osnovna izhodišča v osnutku resolucije o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva.

Med drugim so precej govorili tudi o stanarinah in kot kaže, lahko že s 1. januarjem 1972 pričakujemo nove oziroma ustrezno višje stanarine, ki naj bi se sprva povečale povprečno za 15 do 20 odstotkov. V razpravi so tudi poudarili, da moramo občana bolj spodbujati, da bo več kot doslej prispeval za reševanje stanovanjskih vprašanj, nujno pa bo tudi treba omejiti ali vsaj zajeziti divje cene v stanovanjski graditvi. Več o tem na 2. strani.

Mao se »odlično počuti«

PARIZ, 22. sept. (AFP) — Predstavnik veleposlaništva LR Kitajske v Parizu je danes izjavil, da se predsednik Mao Ce Tung »odlično počuti« in da so vse drugačne vesti neresnične.

Tokio za stike s Pekingom

Japonska vlada pripravljena poslati v LR Kitajsko svojo delegacijo

TOKIO, 22. sept. (AFP) — Japonski zunanji minister Fukuda je izjavil, da je vlada pripravljena poslati v Peking delegacijo vladajoče liberalno-demokratske stranke, ki naj bi se pogovorila o ureditvi stikov med državama.

Velike parade ne bo

Na Kitajskem so se odločili, da ukinejo veliko parado ob 1. oktobru

PEKING, 22. sept. (AP, Reuter) — V LR Kitajski so se odločili, da letos ne bodo priredili velike parade v Pekingu, ki so jo sicer prirejali vsako leto 1. oktobra ob državnem prazniku. Članek o tem ukrepu objavljamo na 4. strani.

Komisija določila merila

Kako bomo v Sloveniji delili denar za razvoj manj razvitih območij

LJUBLJANA, 22. sept. — Na seji komisije IS za pospeševanje razvoja manj razvitih območij v SRS so določili merila, po katerih se bodo lahko podjetja iz 11 manj razvitih občin potegovala za podporo republike. Več na 2. strani.

Kraigher odpotoval iz Rima

V Italiji se je pogovarjal tudi s predstavniki nekaterih strank

OD NASEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, 22. sept. — Po večdnevnem bivanju v Italiji sta iz Rima danes popoldne odpotovala predsednik skupščine SRS in član predsedstva SFRJ Sergej Kraigher ter članica sveta federacije Lidija Šentjurc. Med obiskom v Bariju je tovariš Kraigher položil venec na tamkajšnjo grobnico padlih borcev NOB. Minuli ponedeljek je zato obiskal predsednika italijanske poslanske zbornice Alessandra Pertinija in predsednika sveta ministrov Emilia Colomba. Sergej Kraigher in Lidija Šentjurc sta se med bivanjem v Rimu sešla tudi s predstavniki PSIUP, KPI, PSDI, PSI in DC, ki vzdržujejo stike z ZK in SZDL.

M. SEDMAK

Danski premier ni odstopil

KOBENHAVN, 22. sept. (UPI) — Danski premier Hulman Baunsgaar danes ni hotel podati ostavke kralju Frederiku, čeprav naj bi njegova vlada po včerajšnjih parlamentarnih volitvah izgubila večino. Dokončni izid volitev bo znan v petek.

V RADENCIH SE DOBIMO!

na IX. festivalu sodobne komorne glasbe

5. in 26. septembra 1971

Nastopajo:

Het Danzi Quintet (Amsterdam)
Pražskè kvarteto (Praga)
Trio Lorenz (Ljubljana)
Đurđevka Čakarević (Beograd)

Tisoči ljudi brez strehe

O človeških žrtvah zaradi poplav na Cejlonu še ne poročajo

COLOMBO, 22. sept. (AP) — Zaradi poplav na Cejlonu, na območju Ratnapura, je ostalo brez strehe 5000 prebivalcev. Tako so uradno sporočili v Colombu. O žrtvah za zdaj ne poročajo.

UPOR V BRAZILSKEM ZAPORU — Kaznjenci v zaporu Goiania so med uporom razbili skorajda vse predmete v osrednji stavbi jetnišnice. Triindvajset ur je 380 kaznjencev »vladalo« v osrednjem poslopju. Telefoto: UPI

VELOX
specialne gradbene plošče

Zakonodajalčev spodrsljaj

Če ima človek v vokah paket, potem občuti in presoja bolj njegovo skupno težo, kot pa njegovo vsebino. Tudi s »paketom predpisov«, ki jih je pred zadnjimi počitnicami sprejemala zvezna skupščina, je bilo tako, da ob kopici novih predpisov ni bilo mogoče dovolj podrobno pretehtati vsakega posebej. S precejšnjo gotovostjo lahko trdimo, da je zakonodajalec napravil precejšen spodrsljaj ob zakonu, po katerem so dolžni investitorji od prve polovice letošnjega leta naprej plačevati obvezen 30-odstotni depozit na vse negospodarske in neproizvodne investicije. Utemeljeno se je celo vprašati, če je zakon v skladu z ustavo in če ne krši sicer deklarirane enakopravnosti gospodarskih organizacij — zlasti organizacij, ki opravljajo istovrstno dejavnost.

Zakon ni nelogičen samo zaradi tega, ker je predpisal obvezen polog za vse negospodarske investicije, pa med takšne negospodarske investicije šteje tudi sleherni dinar, ki naj bi ga v prihodnjem poldrugem letu investirala katera koli trgovinska organizacija. Se zlasti nelogično je to, da proizvodna organizacija, ki zdaj investira za razširitev mreže industrijskih prodajaln, ne bo plačala depozita, trgovinska organizacija pa bo omenjeni 30-odstotni depozit bremenil celo v primeru, če se bo iz svojih amortizacijskih sredstev namenila zamenjati dotrajani pult v trgovini, ali pa izrabljen tovornjak. Absurdno je tudi to, da bo denimo trgovsko podjetje Petrol (samo zato, ker je pač trgovsko podjetje), moralo plačati depozit za investicijsko vrednost nove bencinske črpalke. Podjetju INA pa bo dodatni investicijski strošek prihranjen, ker je pač registrirano kot proizvodno podjetje. Če bo trgovsko podjetje »Emona« investiralo v turistič. ni objekt, potem bo k investicijskemu denarju treba prišteti 30 odstotkov več, kot če bi isti objekt gradila nostinskoturistična organizacija.

Zakonodajalec očitno ni dovolj upošteval, da takšnih trgovinskih organizacij, ki se ukvarjajo tudi s proizvodnjo, z industrijsko predelavo ali dodelavo blaga, s skladiščenjem, s turizmom, s kmetijstvom ali pa s servisno dejavnostjo, ni treba iskati samo v tujini. K sreči jih imamo čedalje več tudi pri nas. Od klasičnega posrednika med proizvodnjo in potrošnikom je torej trgovina že napravila velik korak naprej; postala je torej pomemben integracijski dejavnik v gospodarstvu. Je mar prav, da s finančnimi bremeni prizadenemo takšno moderno sodobno trgovino? Predpis o obveznem depozitu lahko pripelje tudi do tega, da bodo šle organizacije različnih dejavnosti, ki so se zadnja leta integrirala pod okriljem trgovine, zdaj spet narazen.

Sicer pa se moramo vprašati, če je pri zmanjševanju negospodarskih in neproizvodnih investicij sploh smotrno udariti tudi po trgovini. Odgovorili bi pritrdilno, če bi bilo poglavino krivdo za nelikvidnost in za prevelik obseg negospodarskih investicij mogoče naprtiti trgovini. Za omejevanje investicij v trgovini bi se utemeljeno odločili, če ne bi bilo naše trgovinsko omrežje še zmeraj premalo razredčeno. Tako pa imamo glede na število prebivalstva še zmeraj premalo prodajnega prostora. Res pa je, da bi ga bilo lahko več, če bi bilo v trgovinah nekaj manj marmorja in drugega razkošja, za katero smo kot družba še presiromašni. Toda potem bi morali udariti po razkošju, ne pa kar poprek! Ne smemo pa pozabiti, da prav trgovina z drugimi terciarnimi dejavnostmi vred lahko občutno vpliva na zmanjševanje števila zdomcev. V zadnjih 4 letih je namreč trgovina ob splošni 2 do 3-odstotni stopnji rasti zaposlovanja povečala število zaposlenih letno kar za 8 odstotkov.

Besedilo zakona, ki se je nekako nesrečno zataknil med ovojni papir »paketa«, bo treba torej vnovič kritično oceniti. Morda je res, da je zakonodajalec hotel med drugim tudi poskrbeti, da bi republike dobile finančni vir za nepokrite investicije. Vprašanje pa je, če je prav, da išče ta sredstva v trgovini in koliko točno je mnenje, da ima trgovina nadpovprečno visoko akumulativnost. Površnost in računska napaka sicer lahko pripeljeta do takšnega rezultata. Vsak resnejši računar pa mora seveda upoštevati, da vložena sredstva trgovine v resnici le niso tako majhna, oziroma, da dobiček le ni tako velik kot kažejo poslovne knjige. Kar okoli 70 odstotkov osnovnih sredstev trgovine je namreč še tujih — o katerih samoupravljalci še ne morejo odločati. Gre za pretežni del poslovnih prostorov, za katere mora trgovina plačevati najemnino in zaradi katerih so tudi računi o akumulativnosti trgovine na videz močno ugodni.

FRANCE JERAS

Globlje v denarnice

Skupnost slovenskih občin je razpravljala o odprtih vprašanjih stanovanjske politike — Ali bodo že s 1. januarjem 1972 stanarine res povišane?

LJUBLJANA, 22. sept. Skupnost slovenskih občin je v prostorih ljubljanske mestne skupščine pripravila posvetovanje o odprtih vprašanjih stanovanjske politike in stanovanjskega gospodarstva. V zelo zanimivi razpravi, ki je dala precej dragocenih pripomb in dopolnil, so govorniki v celoti podprli osnovna izhodišča osnutka resolucije o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva. Zlasti pa so bili enotni v tem, da je treba v prihodnosti usposabljati predvsem občino kot osnovnega usmerjevalca celotnega razvoja stanovanjske politike in gospodarstva.

Med drugim so precej govorili o obveznem stanovanjskem prispevku in zavzemali enotno mnenje, da mora ta prispevek ostati tudi v prihodnosti. Po mnenju več govornikov naj bi bil dosedanji prispevek (4 odst. od bruto osebnih dohodkov zaposlenih) minimum, kajti spričo velikih in perečih problemov v stanovanjskem gospodarstvu (naj omenimo samo primanjkljaj več kot 60 tisoč družinskih stanovanj), je skoraj nemogoče upati, da bi stanovanjske težave lahko v prihodnosti razreševali in omilili z manj denarja, kot smo ga imeli na voljo doslej.

Razprava o stanarinah

Zanimive so bile tudi razprave o stanarinah. Čeprav skupnost slovenskih občin ni tisti organ, ki bi lahko o stanarinah že dokončno odločal, pa lahko mnenje tega organa vendarle pomembno vpliva na take ali drugačne odločitve. Pri razpravi, ki smo jo slišali o stanarinah, bi lahko rekli, da vse kaže na spremembe stanarin že s 1. januarjem 1972. Sedanji predlogi obstajajo v tem, da bi že s 1. 1. 1972 povečali vse stanarine v družbenih in privatnih stanovanjih povprečno za 15 do 20 odstotkov, hkrati pa tudi uvedli diferencirano družbeno pomoč z delnim subvencioniranjem stanarin nekaterim družinam.

Precej so tudi razpravljali o občinskih solidarnostnih skladih, iz katerih bodo v občinah reševali socialne stanovanjske primere in tudi delno subvencionirali stanarine nekaterim občanom. Ob tem so poudarili, da ta institucija ni občinski sklad, marveč le poseben sklad na ravni občine, ki ga upravljajo delovne organizacije prek samoupravnega organa. Govorili so tudi o samoupravnih interesnih skupnostih, s katerimi naj bi v občinah izpopolnjevali samoupravo na področju stanovanjskega gospodarstva in okrepili vpliv občanov ter delovnih organizacij na stanovanjsko politiko in stanovanjsko gospodarstvo.

Zajeziti stihijsko gibanje cen v gradbeništvu

Precej zanimive so bile tudi nekatere misli o uveljavljanju prožnejšega sistema v stanovanjskem gospodarstvu, ki bi mnogo bolj kot doslej spodbujal občane in stanovanjske interesente, da bi več vlagali v to področje. Menili so, da bi lahko občane predvsem spodbujali s premiranjem prihrankov pri namenskem stanovanjskem varčevanju, z vplačevanjem predplačil za pridobitev uporabne pravice za najemna stanovanja in podobno. Poudarili pa so, da je treba zajeziti ali vsaj omejiti stihijno gibanje cen v gradbeništvu, če nočemo, da bo bodoča stanovanjska politika spet obvisela v oblakih. Menili so tudi, da gradnja za tržišče doslej ni dala zaželenih rezultatov in se bomo morali zato v prihodnosti bolj oprijeti usmerjene stanovanjske graditve.

IGOR PRESERN

Delilna merila za manj razvite

Komisija izvršnega sveta za pospeševanje razvoja manj razvitih območij v SRS je že določila delilna merila

LJUBLJANA, 22. sept. Po seji, ki jo je imela danes komisija izvršnega sveta za pospeševanje razvoja manj razvitih območij v SR Sloveniji, nam je njen predsednik Boris Goljevšček povedal, da so zdaj v komisiji že določili merila, po katerih se bodo lahko delovne organizacije iz 11 manj razvitih občin naše republike potegovale za podporo republike pri uresničevanju najbolj zanimivih gospodarskih investicijskih projektov.

Omenjena komisija republiškega izvršnega sveta ima sicer zelo pomembno vlogo, saj jo poseben republiški zakon pooblašča za vodenje takšne politike, da se bodo manj razvita slovenska območja čim hitreje razvijala. Seveda pa se je morala komisija ob začetku svojega delovanja lotiti tudi določanja kriterijev, po katerih bo razdeljevala posebna republiška sredstva za pospeševanje razvoja v manj razvitih občinah. Zakon o sredstvih SRS za izravnavanja v gospodarstvu in za pospeševanje nekaterih gospodarskih dejavnosti je omogočil, da bo republika letos lahko namenila za pospeševanje razvoja manj razvitih slovenskih območij 20 milijonov novih dinarjev.

Koliko je 20 milijonov dinarjev?

Težko bi bilo oceniti, ali je teh 20 milijonov dinarjev veliko ali malo. Smo namreč šele na začetku akcije, ki se je republika loteva in s katero bo na 3 načine podprla uresničevanje programov gospodarskih investicij v manj razvitih občinah. Investitorji iz 11 manj razvitih območij bodo lahko dobili finančno pomoč republike, bodisi v obliki konverzije kmetijskih posojil, bodisi z beneficiranim obrestno mero ali pa na ta način, da bo republika z največ 50 odstotki brez obveznosti povračila sofinancirala investicijske programe.

Zdaj, ko je komisija izvršnega sveta določila kriterije za razdeljevanje sredstev, bo objavila javni razpis, s katerim bo pozvala delovne organizacije iz manj razvitih občin, naj prijavijo zahtevke, pri katerih investicijskih programih naj bi republika sodelovala s svojimi sredstvi. Če bo zahtevkov preveč, potem bo morala komisija seveda opraviti selekcijo in dati prednost tistim investicijskim projektom, ki bodo najzanimivejši. Pri tem bo tehtnico odločanja morda prevesilo večje število novih delovnih mest, morda večja rentabilnost ali pa ekonomičnost, večji zunanjetrgovinski učinek itd.

Gospodarske organizacije naj povedo potrebe

Že zdaj pa bo komisija izvršnega sveta za pospeševanje razvoja manj razvitih območij tudi terjala, naj gospodarske organizacije iz manj razvitih občin povedo potrebe po finančnem sodelovanju republike v prihodnjem letu. Na ta način bo mogoče za prihodnje leto kar najbolj realno določiti obseg potrebnih sredstev, s katerimi bo republika podpirala razvoj manj razvitih območij.

Pomembno pa je tudi to, da bo komisija izvršnega sveta tudi od cestnega sklada, od republiške izobraževalne skupnosti in od drugih samoupravnih skupnosti terjala, naj izdelajo kriterije, kako bodo s svojimi sredstvi upoštevali tudi potrebe manj razvitih območij republike. Prav omenjene samoupravne skupnosti imajo namreč dokaj močne finančne vire, s katerimi bo mogoče pospeševati tudi razvoj manj razvitih.

FRANCE JERAS

Dovolj dela doma

Delavce, ki se želijo vrniti domov, moramo sprejeti organizirano

LJUBLJANA, 22. sept. — Mnogi izmed jugoslovanskih delavcev, ki so zaposleni v tujini, se želijo vrniti domov. Kako jih sprejeti, kako organizirati zanje sprejem in zaposlitev pri nas? S temi vprašanji so se ukvarjali na današnjem regionalnem posvetovanju s predstavniki občinskih sindikalnih svetov.

Poudarili so, da je potrebno predvsem tesno sodelovanje med zavodi za zaposlovanje in delovnimi organizacijami. Zavodi ne morejo napraviti ničesar konkretnega, če jim delovne organizacije ne sporočajo svojih potreb. Te potrebe potem objavljajo v tisku, na voljo pa jih imajo tudi vsa naša predstavništva v tujini.

Veliko delo lahko opravijo tudi v času božičnih in novoletnih praznikov, ko se začasno vrne v domovino pretežna večina delavcev. Ustrezne informacije o možnosti zaposlitve v domovini lahko dobijo že na mejnih prehodih. V nekaterih krajih organizirajo zanje tudi posebna srečanja in pogovore z namenom, da jim pojasnijo, kje naj iščejo zaposlitev na domačih tleh. Lani se po novoletnih praznikih ni vrnilo iz Slovenije v tujino 1500 delavcev. Ljubljanski zavod za zaposlovanje bo imel letos ob tem času posebno dežurno službo, ki bo pomagala delavcem potskati zaposlitev doma. Na današnjem sestanku so poudarili, da je dela dovolj tudi v naši državi. Stvar je le v tem, kako bomo uspeli organizirati zaposlovanje naših delavcev.

NIKO ISAJEVIC

Pisma bralcev

Sodelujejo naj tudi šole

Tudi mladina, od osnovne šole do univerze, naj stopnji primerno dojame in razume bistvo in idejno bogastvo nove dopolnjene ustave, če je le mogoče naj sodelujejo pri njenem dokončnem oblikovanju. Šola pa mora z notranjo organizacijo življenja in dela v šoli, z odnosi v šoli in izven šole, z načini in oblikami pouka in izvenšolskega dela uresničevati idejno bogastvo nove ustave.

Spremenjena in dopolnjena ustava mora dobiti svoj izraz v odnosu med učitelji in učenci med učenci samimi. Duh nove ustave se mora čutiti v šolski in razredni skupnosti, izraziti se mora v tovarištvu, demokratičnosti, v večji spodbudi, samostojnosti, odgovornosti, učinkovitosti vsakega posameznika kot vsega delovnega kolektiva. S tem se mora šola vključiti za boljšo, bolj humano družbo.

Zato današnja samoupravna šola ne sme iskati smotra in smisla svojega dela v nekem abstraktnem, izoliranem učencu, temveč mora z vsem svojim delom prispevati, da se vsebina nove ustave čimprej uresniči v naši vsakdanji praksi. Zgodovinska resnica je, da šola ni bila nikoli nezavzeta do družbenih gibanj. Tudi zato menim, da lahko v tem zgodovinskem trenutku jasno in glasno povemo, da se naša šola prizadeva, da se bodo čimprej uresničile ideje dopolnjene ustave. Delo v tem smislu prav gotovo ne bo nikakršno prisiljevanje učencev v določeno mišljenje in ravnanje, ampak delo, ki bo, tako humano kot pedagoško, globoko upravičeno.

KAREL PODHOSTNIK, Vrhnika

Nehrujeva medalja

Februarja letos je Dani Grošelj iz Komende prejela na največjem lednarodnem natečaju otroških risb zlato Nehrujevo medaljo. Predsednik indijske republike je na slovesnosti osebno izročil medaljo našemu veleposlaniku Slavku Komarju. Veleposlanik je nagrajenki sporočil, da je februarja nagrado poslal komisiji za kulturne stike s tujino v Beogradu. Nagrajenka je čakala, toda medalje ni bilo od nikoder. Sredi avgusta je pisala veleposlaniku, da nagrade še ni prejela. Veleposlanik je takoj odgovoril, da je medalja že zdavnaj v Beogradu. Verjetno je veleposlanik opomnil omenjeno komisijo, ker je medaljo Dani Grošelj prejela 4. septembra po pošti.

Ob tem me tare dvoje misli:

— Ali nagrada, ki nosi ime Nehruja, lahko leži 7 mesecev v predalu komisije, in ali se take nagrade pošiljajo kar s pošto?

— Kaj si o naših zveznih komisijah misli nagrajenka (in njene sošolke), ko mora za priznanje, ki ga je prejela, prositi za posredovanje veleposlanika v Indiji?

KLEMEN PIBERNIK, ing. elektronike Suhadole 57a

Zagreb je preglednejši

Pridružujem se bralcem, ki so pisali o vremenskih poročilih in napovedih našega meteorološkega zavoda. Njihove pripombe pa so, žal, brez ustreznega odziva. Zdi se, da naši vremenarji ne morejo skočiti iz svoje kože — zato si moramo pomagati drugače.

Kdor ima npr. televizor, ki sprejema tudi drugi program, naj ob 20,30, potem ko bo poslušal že naše vremenske podatke, obrne stikalo na drugi program; če bo imel srečo, bo ujel konec zagrebških TV poročil — in tu bo slišal tudi kvalitetno podano vremensko poročilo, ki ne pozna šablonskih prijemov; z raznih strani sprejete podatke znajo res inteligentno in vseskozi dobro razumljivo uporabiti ter prikazati vremensko stanje mnogo bolj podrobno in bolj pregledno. skratka, ta poročila so zaokrožena slika vremenskih razmer in točnejša napoved za naslednji dan. Pri zagrebški oddaji me moti samo to, da navajajo za Ljubljano za nekaj stopinj manjšo temperaturo, kot je v resnici — ali pa sporočajo temperaturo za Ljubljano z Brnika — ne vem, kako pride do te netočnosti.

Nadalje bi še omenil, da slišimo po radiu včasih tudi podatke o vodostaju naših rek — in to tudi iz Zagreba in Beograda; navajajo neke številke, vendar ne vem, ali pomenijo stanje nad letnim povprečjem ali kaj.

IVAN MATKO Ljubljana-Šiška

Naj srečno nosi jopico!

V maju sem ob smrti moža kupila deklicama črne jopice. Mlajša pa je padla in se z roko zadela ob razbeljeni štedilnik. Rokav je na komolcu prežgala, pa sem poslala jopico tovarni trikotaže Zefir v Vršču s prošnjo, da bi jo nekako popravili. Vstavili so nov rokav in to brezplačno, napisali pa so: »Naj devojčica srečno nosi jopico!« Rada bi se tudi javno zahvalila.

MARIJA BRUNČEK, Jesenice

Odgovori na vprašanja

Uveljavljanje zdravstvenega varstva pri zdravnikih — specialistih

Č. V., Lj. — Pri katerih zdravniških specialistih lahko uveljavlja zavarovana oseba zdravstveno varstvo direktno, to je brez napotnice izbranega oziroma pristojnega zdravnika?

ODGOVOR: Po pravilniku o uveljavljanju pravic iz zdravstvenega zavarovanja delavcev Ljubljana, lahko zavarovane osebe praviloma uveljavljajo zdravstveno varstvo pri zdravnikih specialistih le z napotnico, ki jo izda izbrani oziroma pristojni zdravnik. Ne velja pa to za zdravnike specialiste: okulista, da določi ostrino vida in predpiše očala, pediatra, ginekologa, inkologa, venerologa ter internista v primeru diabetičnega obolenja. Pri teh specialistih lahko torej uveljavlja zavarovana oseba zdravstveno varstvo brez napotnice.

Nesolidno poslovanje

Predsedstvo republiške kulturne skupnosti o dolgoročnem programu za kulturno področje - O poslovanju sklada

LJUBLJANA, 22. sept. Današnja seja predsedstva republiške kulturne skupnosti je bila posvečena tekočim nalogam njene dejavnosti, pri čemer so bile v ospredju razprave o stališčih glede dolgoročnega programa na kulturnem področju, dogovor o razpravi glede usmeritve srednjeročnega razvoja kulture v Sloveniji ter razprava o finančnih zadevah bivšega sklada SRS za pospeševanje filmske proizvodnje.

Razpravljalci so seveda z dokaj nasprotujočimi si stališči govorili o dolgoročni kulturni usmeritvi pri nas, ki bi bila v skladu z razvojem na drugih področjih. Zlasti niso bili zadovoljni z dejstvom, da nimamo jasno zastavljenih ciljev, zato pa je težko konkretizirati delo pri srednjeročnem razvoju kulture. O tem zadnjem naj bi namreč tekla široka razprava v interesnih skupnostih, na podlagi katere bi izdelali načrt za srednjeročni kulturni razvoj. Vendar so se na seji odločili nekoliko drugače, namreč da te široke razprave ne bo, saj še ni izdelanega nacionalnega kulturnega programa, po katerem bi se orientirali in po njem usmerili dejavnosti v naslednjih štirih letih.

Razprave naj bi bile v tem smislu, da bi po temeljnih kulturnih skupnostih razpravljali o gradivu glede stanja sedanjega kulturnega življenja (to gradivo, analiza razmer, je pripravljeno) in pripravljali programe za svoja območja. Pri republiški kulturni skupnosti bo posebna komisija pripravila besedilo za srednjeročni program kulturnega razvoja, ki bo sestavni del celotnejšega republiškega srednjeročnega razvojnega programa. Prav tako bo posebna strokovna skupina začela z delom za pripravo osnutka nacionalnega kulturnega programa, kar je osrednja naloga kulturne skupnosti.

V predsedstvu so nato govorili o predlogu finančnega načrta sklada SRS za pospeševanje filmske proizvodnje. Menili pa so, da sklad, katerega pravna naslednica je republiška kulturna skupnost, ni posloval solidno, zato so sekretariatu za prosveto in kulturo naročili, da pripravi natančno analizo skladovega finančnega poslovanja, predsedstvo pa se bo šele potem odločilo, kako naj reši finančno situacijo in ali naj podaljša pogodbo za snemanje filma »Zgodba o levu«.

J. H.

Velike zaloge boksita v BiH

SARAJEVO, 22. sept. (Tanjug) — Po dosedanjih geoloških raziskavah je v BiH za kakih sto milijonov ton boksita, zlasti v okolici Vlasenice, Mostarja in Bosanske Krupe. V združenih rudnikih, ki poslujejo v okviru sarajevskega Energoinvesta, računajo, da bodo do leta 1975 odkrili še nadaljnjih 40 milijonov ton te rude, zlasti s pomočjo geološkega inštituta BiH iz Sarajeva, Geosonda iz Beograda in Geotehnike iz Zagreba.

Stolpnici - naselje

BEOGRAD, 22. sept. (Tanjug) — Beograjsko stavbarsko podjetje »Ratko Mitrović« bo v kratkem začelo zidati stanovanjski stolpnici v Novem Beogradu (s približno tisoč stanovanji). Kot predvideva načrt, bosta poslopji dolgi po 300 metrov, eno bo imelo 325 stanovanj, drugo pa 622, toliko kot srednje veliko stanovanjsko naselje.

Ni traktorjev

BEOGRAD, 22. sept. (Tanjug) — Precej kmetov bo moralo tudi letošnje jesensko oranje in setev opraviti z volmi in konji, ker traktorjev sploh ni mogoče kupiti. V komisiji za uvoz traktorjev pri zvezni gospodarski zbornici menijo, da bi kmetje letos potrebovali vsaj še 3000 traktorjev.

Dvanajsti kongres kirurgov

V Skopju se je zbralo nad 500 jugoslovanskih in tujih kirurgov

SKOPJE, 22. sept. (Tanjug) — Pod pokroviteljstvom predsednika izvršnega sveta Makedonije dr. Ksente Bogoeva se je danes začel dvanajsti kongres jugoslovanskih kirurgov. Sodeluje prek 500 kirurgov iz naše države in gostov iz tujine. Kongres proučuje aktualne probleme in dosežke na kirurškem področju. Trajal bo do 25. septembra.

V Sarajevu pa se je danes pričel prvi kongres jugoslovanskih infektologov, na katerem sodeluje okoli 300 priznanih strokovnjakov.

Dela pri ureditvi toka Donave pri koncu

NOVI SAD, 22. sept. (Tanjug) — Dela pri ureditvi toka reke Donave od Bezdana do jugoslovansko-madžarske meje so pri koncu. Lotili so se jih na podlagi prvega skupnega načrta vodnogospodarskih organov Hrvatske in Vojvodine in ustanove za vzdrževanje plovnih poti v Beogradu. To delajo za večjo varnost pred povodnijo in ledom ter neovirano plovbo.

Višja nadomestila poslancem

BEOGRAD, 22. sept. (Tanjug) — Komisija zvezne skupščine je pripravila predlog za spremembo odloka o nadomestilih za osebne dohodke poslancev; prejemke zveznih poslancev naj bi uskladili z drugimi osebnimi dohodki v državi. Nadomestila zveznih poslancev naj ne bi bila nižja od 3.300 dinarjev, upoštevali pa naj bi tudi povprečne osebne dohodke in življenjske stroške v državi.

Nova inačica predloga

NOVI SAD, 22. sept. (Tanjug) — Pokrajinski izvršni svet je na današnji seji sprejel novo inačico predloga dopolnil k ustavnemu zakonu SAP Vojvodine in predlog zakona o izvajanju teh sprememb. To so storili na priporočilo predsedstva vojvodinske skupščine, ki je imelo nekatere pripombe k prvotnemu predlogu sprememb ustavnega zakona.

Dopolnila predvidevajo, da izvršni svet sestavljajo predsednik in poslanci, ki jih vodijo poslanci pokrajinskega zbora in zbora občin skupščine Vojvodine. Predsednika pokrajinske vlade volijo na predlog komisije za volitve in imenovanja.

»Pomiloščeni« študentje

BEOGRAD, 22. sept. (Tanjug) — Izvršni svet Srbije je na današnji seji opozoril, da je gmotni položaj študentov zaradi naraščajočih cen vse slabši in da naj bi s povečanjem hranarin in stanarin v študentskih domovih in restavracijah počakali vsaj do konca leta.

Jubilej tovarne papirja

Proslave na Reki se bo udeležilo 200 poslovnih partnerjev iz 28 držav

REKA, 22. sept. (Tanjug) — Reška tovarna papirja bo med 25. septembrom in 3. oktobrom pod pokroviteljstvom predsednika Tita proslavljala 150-letnico uspešnega in plodnega dela. Proslave se bo udeležilo 200 poslovnih partnerjev iz 26 držav.

Tovarna si zlasti zadnja leta močno prizadeva, da bi enakovredno tekmovala s sorodnimi podjetji v svetu. Januarja bo začel delati obrat za voščene vžigalice z zmogljivostjo 40 milijonov škatlic letno. Že zdaj izdelujejo okrog 11.000 ton cigaretnega in drugih posebnih vrst papirja ter več kot polovico tovrstnih izdelkov izvažajo. Proizvodnjo cigaretnega papirja nameravajo podvojiti, ukvarjati pa se bodo začeli tudi s tiskarsko dejavnostjo. V tovarni je zaposlenih 950 ljudi.

Obisk delegacije RK ZSSR

SKOPJE, 22. sept. (Tanjug) — V glavno mesto Makedonije je na tridnevni obisk prispela delegacija Rdečega križa ZSSR.

Ivan Dolničar je član sveta narodne obrambe

BEOGRAD, 22. sept. (Tanjug) — Pomočnik zveznega sekretarja za ljudsko obrambo generalpolkovnik Ivan Dolničar je član sveta ljudske obrambe predsedstva SFRJ. Tanjug je dobil sporočilo, da je bilo njegovo ime pomotoma izpuščeno s seznama članov tega sveta, ki so ga izvolili na seji predsedstva 16. septembra.

Seje treh zborov zvezne skupščine 30. septembra

BEOGRAD, 22. sept. (Tanjug) — Predsedniki zbora narodov ter gospodarskega in družbenopolitičnega zbora zvezne skupščine so za 30. september sklicali seje zborov. Poslanci bodo razpravljali o predlogih v zvezi z rebalansom zveznega proračuna za lani, predlogu zakona o dodatnih sredstvih za modernizacijo jugoslovanskih železnic ter predlogu za spremembe in dopolnitve zakona o kompenzacijah proizvajalcem nekaterih živil ter o več drugih predpisih.

Nadomestila pridelovalcem živil

BEOGRAD, 22. sept. (Tanjug) — Zakonodajno-pravna komisija zvezne skupščine je danes potrdila predlog o spremembi zakona o nadomestilih proizvajalcem nekaterih vrst živil, kot ga je ZIS predlagal po naglem postopku. Iz zveznih sredstev naj bi pridelovalcem pšenice oziroma proizvajalcem kruha in olja izplačali nadomestilo, tako da se v prodaji na drobno cene ne bi zvišale. Člani komisije pa so imeli nekaj pripomb k tej spremembi zakona; nanašajo se bolj na ustavno-pravno plat odločitve ZIS.

Javna razprava o dopolnilih

SKOPJE, 22. sept. (Tanjug) — Poslanci republiškega sobranja so danes sprejeli besedilo osnutka dopolnil k makedonski ustavi. Tako so to listino danes dali v javno razpravo, ta pa bo trajala do 25. oktobra. Menijo, da bo najvišje zakonodajno telo v republiki nove ustavne spremembe razglasilo sredi novembra.

Predlog za nove cene masti

BEOGRAD, 22. sept. (Tanjug) — Skupina za klavniško industrijo pri zvezni gospodarski zbornici bo pristojnim zveznim organom v kratkem priporočila nove najvišje cene za svinjsko mast v sodih in zabojih (7,80 dinarjev za kilogram) za mast v manjših zavitkih (8,20), za svežo slanino (5,50) in za sveže svinjsko salo (6,60 dinarjev za kilogram).

Zdravniško zborovanje

III. kongres zdravnikov Jugoslavije na Bledu bo združen s proslavo 25-letnice zdravniških društev v državi

LJUBLJANA, 22. sept. Pod pokroviteljstvom predsednika SFRJ Josipa Broza Tita bo na Bledu od 5. do 8. oktobra III. kongres zdravnikov Jugoslavije; združen bo s proslavo 25-letnice zveze zdravniških društev v naši državi.

To veliko zborovanje ni pomembno samo za zdravnike, ki se ga bodo udeležili, vsebina, ki jo bodo na Bledu obravnavali, zadeva širše družbene zadeve. Odločili so se namreč, da bodo v središču pozornosti tri pomembne organizacijsko - strokovne teme: jugoslovansko zdravstvo glede na potrebe in zanimanje občanov, stanje in razmere rehabilitacije pri nas, organizacija zdravstvenega varstva v okoliščinah vseljudske obrambe.

Podatki, zbrani v poročilih in pripravljenih referatih, bodo prikazali sedanjo razvojno stopnjo zdravstvenega varstva (primerjalno med republikami), na podlagi predvidevanj zdravstvenega stanja prebivalstva, pričakovane natalitete, problemov staranja prebivalstva in rasti zdravstvenih zmogljivosti pa bo mogoče nakazati politiko in nujne ukrepe za obdobje, ki je pred nami. Takó zdravstveno varstvo v mirnem obdobju kot pripravljenost na učinkovito varstvo v okoliščinah vseljudske obrambe in obrambe v morebitni vojni zadeva ne le ozko zdravstveno stroko, temveč tudi širšo družbo. Enako je z rehabilitacijo bolnikov in invalidov: nadvse pomembna je z gospodarske plati, zato bo kongres lahko spodbudil tako organizacijski kot strokovni napredek, ki naj bi nam bil v splošen prid.

Kot so povedali na današnji tiskovni konferenci, se je pripravljalni odbor kongresa odločil, da bo poročila in obravnavane teme zbral v obsežnem zborniku; denar zanj je zagotovila tovarna zdravil Lek.

Hkrati s kongresom in proslavo 25-letnice Zveze zdravniških društev Jugoslavije bo na Bledu tudi letni občni zbor zveze z volitvami novega vodstva. Za udeležence — pričakujejo več kot 1000 zdravnikov iz vse Jugoslavije — bo prirejenih več koncertov, v vili Bled pa pripravljajo razstavo grafik o partizanskem zdravstvu; o tem bodo izdali tudi reprezentativni zbornik, ob njem pa še album slik in življenjepisov zdravnikov, padlih v NOB. Poleg tega bo v vili Bled razstava del duševnih bolnikov, prikazala bo pomen in uspeh delovne terapije. Zdravilske tovarne in tovarne medicinske opreme bodo razstavljale svoje izdelke.

MARIJA NAMORŠ

Obravnava na ustavnem sodišču

LJUBLJANA, 22. sept. — Po obvestilu sekretariata ustavnega sodišča SR Slovenije bo v torek, dne 28. 9. 1971 ob 10. uri v veliki steklen dvorani v stavbi izvršnega sveta v Ljubljani, Prešernova 8-I, javna obravnava, na kateri bo sodišče odločalo v kompetenčnem sporu med Višjim gospodarskim sodiščem in republiškim sekretariatom za gospodarstvo o odmeri odškodnine za osuševanje zemljišč.

Pojasnilo

V zadnjem odstavku včerajšnjega poročila o obisku Franca Popita v »Iskri« smo zapisali, da sta oba člana CK ZKS soglašata s tem, da so sporazume že umaknili. Moralo pa bi biti zapisano, da so sporazumi pomanjkljivi. Do napake je prišlo zaradi nesporazuma pri telefonskem pogovoru.

Skromne zaloge nafte

Skupne zaloge nafte in derivatov so letos večje le za 10 odstotkov

BEOGRAD, 22. sept. (Tanjug) — Skupne zaloge nafte in njenih derivatov so v primerjavi z lanskimi za 10 do 15 odstotkov večje. Ta odstotek pa je, kot opozarjajo v zvezni gospodarski zbornici, dokaj varljiv. Upoštevati je treba, da je prevoz po Savi skoraj zastal, da so težave pri železniškem prevozu, prav tako tudi pri cestnem, poraba pa se je v primerjavi z lanskim letom povečala. V rafinerijah »Reka« in »Pančevo« imajo nafte še za do konca meseca, zaloge v »Bosanskem Brodu« pa so še vedno minimalne — zadostujejo le za nekaj dni. Z uvozom slabo kaže zaradi depozitov, vpeljave dodatnih carin in nelikvidnosti.

DELO

Mitja Gorjup (glavni urednik), Jak Koprivc (odgovorni urednik), Ante Mahkota (pomočnik glavnega urednika), Vlado Jarc (notranja politika in gospodarstvo) Miran Šuštar (zunanja politika), Janez Zadnikar (v. d. urednika kulture), Miro Zakrajšek, Anton Rupnik, Jože Šircelj (dopisništvo; lokalna kronika), Evgen Bergant (šport), Dušan Trebše (centralna redakcija), Jaka Štular (nedeljska izdaja »Dela«), France Vrečar (sobotna priloga), Bogo Sajovic (Pisani petek).

DONIT

Klinike naglo grade Napovedane selitve

V posteljnem objektu kliničnega centra dokončujejo tretje in četrto nadstropje in hite z deli v objektu DTS - Kooperacijska pogodba s Siemensom

Zagotovljena denarna sredstva ter finančni dogovori z občinami in republiko so omogočili pospešeno dograjevanje in opremljanje kliničnega centra v Ljubljani. Poletne mesece je investitor dobro izrabil in videti je, da se bodo dela enako hitro odmikala to jesen in zimo.

Sedaj v velikem posteljnem objektu s pospešeno naglico dokončujejo četrto in tretje nadstropje, saj stiska v starih kliničnih prostorih priganja k čimprejšnjim nadaljnjim selitvam. Računajo, da bo lahko že sredi oktobra ginekološko-porodniška klinika dobila 64 novih postelj v novem objektu, nato pa bodo usposobili še nadaljnje prostore za nevrološko kliniko, da bo skupno z že vseljenimi imela prav tako pol nadstropja s 64 posteljami. Toliko je primerov kapi in drugih obolenj, kjer je potrebna zahtevna medicinska terapija in rehabilitacija bolnikov, da s sedanjimi zmogljivostmi ta klinika nikakor ni več kos potrebam in bo prav zaradi tega oddelek dobil pri nadaljnji selitvi nekaj prednosti.

Prostor za 16 umetnih ledvic

Hkrati z deli v srednjih nadstropjih — zgornja so že dalj časa vseljena — pa hitijo tudi z deli v pritličju, kjer bo stalen prostor za oddelek hemodialize. Tu bodo imeli v novih prostorih 16 umetnih ledvic za zdravljenje kroničnih ledvičnih bolnikov, medtem ko sedaj v starih prostorih razpolagajo le s štirimi takimi napravami. Oddelek bodo selili in opremljali še letos.

Zelo so to poletje pospešili tudi dela na diagnostično terapevtsko servisnem objektu. To bo pravzaprav srce dokončanega kliničnega centra, saj bodo ob posteljnem objektu tu inštalirani vsi funkcionalni prostori za diagnoze in zdravljenje. Tu bodo operacijske dvorane, oddelek za intenzivno nego in kuhinja s pralnico.

Vsa oprema za centralno kuhinjo

Na južnem delu tega objekta že napeljujejo inštalacije in začenjajo z obrtniškimi deli, ves del pa bo še pred koncem leta pokrit in deloma zasteklen, tako da bodo vso zimo lahko opravljali notranja dela. V prvi kletni etaži hitijo z urejanjem centralne kuhinje, za katero že imajo kompletno opremo in kjer bodo pripravljali hrano za vse klinike v novem in starih objektih. Hkrati v tem delu DTS objekta usposabljajo prostore za preselitev rentgenskega inštituta, ki bo deloval v prvem nadstropju južnega dela diagnostično terapevtskega trakta. Hkrati dokončujejo tudi prostore za predavalnice.

Skupna ocena je, da z deli hitijo po točno preračunanem načrtu tako, da bi z vloženimi sredstvi Ljubljana in Slovenija postopoma in čimpreje imela korist od te velike in drage gradnje, čeprav so delne selitve še medtem, ko tečejo gradbena dela, vsekakor zahtevna stvar za kolektiv, ki mora opravljati delo v takih razmerah.

Izbrali so opremo

Vodstvo klinik pa je medtem opravilo še drugi del velike naloge pri ureditvi kliničnega centra. Dokončno so se odločili za izbiro posamezne opreme in sklenili dogovore z dobavitelji. Sedaj, ko so izbrane klima naprave, bo tej izbiri moč prilagoditi vse inštalacije in začeti z montažo najbolj zahtevnih naprav, kot so vodovod, napeljava plinov, jaki tok itd. Dokončno so se tudi odločili, kakšno opremo bodo kupili za oddelek intenzivne nege, za operacijske dvorane, centralno sterilizacijo, za laboratorije in rentgenski inštitut.

Nadvse pomembna pa je za klinični center tudi kooperacijska pogodba, ki jo je vodstvo klinik uspelo skleniti s podjetjem Siemens. S to pogodbo so namreč ljubljanske klinike postale testna ustanova za medicinsko opremo, ki jo izdelujejo v tovarni Siemens.

Siemensova oprema na preizkus

Ta dogovor pomeni, da bo tovarna Siemens tekoče poiskljala na 6 do 12 mesečni preizkus vso svojo novo medicinsko opremo. Na klinikah pa jo bodo uporabljali in dajali o njej tovarni pripombe in ocene. Tako bodo ljubljanske klinike sproti dobivale na preiskus najnovejše Siemensove izdelke za diagnostično ali terapevtsko uporabo rentgenskih žarkov, fizikalno medicinske naprave, aparature in intenzivno nego za delovno medicino, opremo za zobozdravstvene namene, naprave za šolanje slušno prizadetih in naprave za sterilizacijo. Na tekočem bodo z vsemi dosežki, razen tega pa bo podjetje Siemens svetovalo klinikam glede vseh tehničnih vprašanj in brezplačno sodelovalo pri projektivnih delih. Ugodnejše pogoje bodo imele klinike tudi pri nakupu Siemensove opreme, če se bodo zanjo odločile. Razen tega predvideva kooperacijska pogodba tudi medsebojno izmenjavanje izkušenj in širše stike z različnimi zdravstvenimi in tehničnimi strokovnjaki, ki bodo želeli na naših klinikah izmenjati izkušnje glede preiskusne opreme, ki jo bo dobavljal Siemens.

Tako, kot so dela zastavljena sedaj in kot so v teku nabave za opremo, lahko sklepamo, da bodo delovni roki izpolnjeni in da se postopoma končno bliža času, ko bo klinični center v Ljubljani dokončan. MARIJA NAMORŠ

Še odprto

Napovedujejo, da bodo po reviziji zvezne prometne zakonodaje republike lahko določale tudi obliko avtomobilskih registrskih tablic in oznake na njih. Kdo pa bo določil, ali bodo za vozila iz drugih republik potrebne obvezne oznake YU ali celo obvezne »zelene karte« — še ni znano...

Pomislek

Prizadeta, ker jo stabilizacijski ukrep ZIS pri uvajanju obveznega investicijskega depozita obravnava kot negospodarsko dejavnost, začenja trgovina že kdo ve kolikič dokazovati, da bi jo morali obravnavati kot gospodarsko dejavnost, kot proizvodnjo. Kaže pa, da imajo sestavljalci predpisov v zvezi s to zahtevo tehten pomislek: kako naj priznajo trgovini status proizvodnje, ko pa vendar ne proizvaja — izgub...

Heureka!

Cariniki so na meji zadržali prve pošiljke sončnic, ki so jih naši izvozniki poslali tujim kupcem — kljub prepovedi o izvozu teh oljnic. Izvozniki so zagnali vik in krik. sončnice, ki so jih hoteli izvoziti letos, bi morali dobaviti tujim kupcem že lani po pogodbah, ki so jih sklenili sredi leta 1970, torej še preden je veljala prepoved izvoza. Izvozniki hkrati tudi opozarjajo, da so edini v državi organizirali pridelovanje sončnic, z denarjem, ki so ga kot akontacijo dobili od tujih kupcev. »Kdo je torej kriv, če naše oljarne letos ne bodo imele dovolj sončnic za predelavo v olje?« vprašujejo izvozniki.

Odgovor smo lahko te dni odkrili na ljubljanskem živilskem trgu: krive so prodajalke cvetja, ki prodajajo sončnice — za okras v stanovanjih, in to celo za dinarje!

Perspektiva

Tudi generalni direktor SDK Anton Polajner je v podatkih periodičnih obračunov naših gospodarskih organizacij za letošnje prvo polletje odkril zanimivo uganko: v naši državi so terjatve kar za 25,3 milijarde dinarjev večje od dolgov, vse republike in pokrajine pa tudi zatrjujejo in dokazujejo, da so njihove terjatve večje od dolgov. V našem gospodarstvu se torej obeta svetla perspektiva in obilica dela — dobrim enigmetikom...

Svetla izjema

Po navodilu Narodne banke bodo lastniki deviznih računov od 20. septembra dalje pri vlaganju konvertibilnih deviz lahko zahtevali, da jim banka vodi v eni izmed konvertibilnih valut, ki jih našteva navodilo NB. Toda kadar bodo dvigali te devize z deviznega računa, ne bodo mogli zahtevati, da jim jih banka izplača v drugačni valuti, kot jim jih vodi na deviznem računu (razen če jih dvigajo na potni list ali za nakup blaga za devize). Ker smo že pripravili program o konvertibilnosti dinarja, bo torej kmalu le naš dinar polno konvertibilna valuta...

Drugačnega kova

Direktor »Titovih premogovnikov« Kreka — Banovići Miloš Milanović je odločno zavrnil predlog, da bi mu — kot ostalim direktorjem v občini — zvišali plačo. Dejal je, da je treba prej izboljšati osebne dohodke strokovnjakom in delavcem, od katerih je najbolj odvisen uspeh proizvodnje. Njegovo izjavo so mnogi komentirali, češ da je demagog. Morda pa ne bi bilo slabo, če bi pri nas imeli več demagogov Milovanovićevega kova; najbrž bi se jih celo izplačalo nekaj uvoziti za plemo...

PERO:

— Če naj bom odkrit, ti moram priznati, da iščem rešitev za osebno nelikvidnost!

Delo se šele začenja

Iz razprave Ivana Lapajneta na republiški konferenci SZDL o predlogu programa dolgoročnega razvoja SR Slovenije — Ideje naj postanejo občа last

»S predloženim dokumentom zaključujemo prvo fazo oblikovanja našega dolgoročnega programa razvoja SR Slovenije. Resolucija predstavlja družbeno-ekonomska izhodišča za oblikovanje konkretnih programov razvoja na gospodarskem, socialnem in regionalnem področju. Po večletnem širokem, vsestranskem delu smo prišli do smernic, ki naj predstavljajo tako politično kot tudi strokovno osnovo za pripravljanje konkretnih programov in sprejemanje odločitev na vseh ravneh od delovnih organizacij, občin do republike. Delo se tako ne zaključuje, praktično se šele začenja, nadaljevalo se bo ob mobilizaciji vseh dejavnikov in samoupravnih subjektov naše družbe.

Socialistična zveza mora stalno omogočati in vzpodbujati demokratično vzdušje, ki bo mobiliziralo ustvarjalne sile naše družbe od delavcev pri stroju in kmetov, do vrhunske inteligence v naših naciona'nih, znanstvenih in kulturnih institucijah. Gre za oblikovanje in vzdrževanje klime, ki bo vzpodbujala kreativnost in vlivala zaupanje v lastne sile glede možnosti in smeri razvoja. Pri tem se moramo izogibati politikantstvu, karierizmu in drugim pojavom, ki hromijo naše socialistične odnose.

Tesnejše sodelovanje

Pomembno je, da ob ustavnih spremembah, ki odpirajo nadaljnjo pot demokratizaciji in samouprav'anju ter ob dokumentu o dolgoročnem razvoju, ki naj bi predstavljal najširši družbeni dogovor o ciljih in poteh slovenske družbe v bodoče, kot tudi pomemben akt naše državnosti, sprejmejo tako usmeritev vsi delovni ljudje. Ideje ki jih vzbujajo ti dokumenti, pa naj bi postale tudi najširša last zlasti mlajših generacij, ki bodo nosile breme naših nada'jnjih naporov pri približevanju razvitejšim državam v svetu.

Lapajne se je dotaknil tudi izvajanja resolucij in nadaljnjega dela v zvezi s tem. Poudaril je, da bo imela v prihodnje pri tem še pomembno usmerjevalno vlogo zlasti na nekaterih področjih (infrastruktura, izobraževanje) republika kot samoupravna skupnost in država s'ovenskega naroda. Pri tem bo potrebno tesnejše sodelovanje tudi v okviru posameznih občin, in med njimi delovnih organizacij ter njihovih asociacij.

Določiti nosilce

Treba je določiti konkretne nosilce, ki bodo ustrezali političnо in strokovno za uresničevanje sprejete resolucije. Tako naj bi bila za to politično odgovorna republiška skupščina, skupaj z izvršnim svetom, strokovno pa naj bi spremljali in proučevali možnosti razvoja še nadalje institut za ekonomske raziskave Slovenije, gospodarska zbornica SR Slovenije na sektorski ravni ter banke skupaj z delovnimi organizacijami, kot nosilci posameznih projektov. Prav tako lahko pričakujemo da bodo tudi glede osnovne usmeritve ter posameznih izhodišč povedale svoje mnenje in podale predloge še nekatere institucije v večji meri kot doslej, in sicer univerza, akademija znanosti in drugi, kar bo omogočilo izpolnitev nekaterih vrzeli, ki so še prisotne.

Nekaterim področjem kaže že sedaj posvečati več pozornosti, saj že trkajo na vrata našega razvoja. To je področje informatike in računalništva, nadalje sodobnejša organizacija dela na vseh področjih dejavnosti, vzpodbujanje inovacij in znanstveno-raziskovalnega dela, nove oblike stalnega izobraževanja vseh zaposlenih, uveljavitev nacionalne kadrovske politike itd. Ob tem moramo biti širše odprti napram naprednim tokovom v svetu, zlasti doseţkom znanstveno tehnološke revolucije.«

Ustavili so dela na koprski progi

Prepeljejo več tovorov kot je zmogljivost proge — Po navdušenju zdaj odpor proti potniškemu tiru do Kopra

O perspektivah koprske proge je bilo doslej že veliko napisanega. Koprsko pristanišče je z vpeljavo železniškega tira šele polno zaživelo in zdaj je ta proga že do maksimuma izkoriščena. Po njej pelje dnevno tudi po osem parov vlakov, to pa je največ, kar je mogoče. Več bi lahko prepeljali le, če bi progo elektrificirali; vožnjo bi tako pospešili, toda hkrati bi morali urediti izogibališča ter progo opremili z dodatnimi signalno-varnostnimi napravami.

Po mnenju direktorja železniškega prevozniškega podjetja v Postojni, Franca Sosa bi nujno morali pričeti dela druge faze na koprski progi, vendar za to ni denarja. Slovenske železnice so javnosti pred nedavnim sporočile, da morajo modernizacijo ustaviti, ker same nimajo dovolj denarja, obljubljenih posojil pa niso dobile; zdaj so ustavile tudi dela na koprski progi. To pa je udarec, ki ne bo prizadel le slovenskega gospodarstva, ampak bo imel posledice tudi v tranzitnem prometu.

Lani 300.000 ton več blaga

»Današnja zmogljivost koprske proge je preračunana za prevoz 1,400.000 ton blaga letno (netto), po njej pa prepeljemo več. Leta 1969 smo prepeljali sto tisoč ton več, lani pa kar dodatnih tristo tisoč ton, če upoštevamo tudi pristaniške tovore, nafto in krajevno blago.

Nadaljnjega povečanja obsega dela v koprskem pristanišču si ni mogoče misliti, če hkrati ne bodo povečane zmogljivosti proge Koper — Prešnica — Divača. Povečanje pristaniških zmogljivosti za večje prekladanje blaga je torej nujno povezano z modernizacijo proge. Pri tem je treba vedeti, da prav železnica nosi levji delež pri dovažanju in odvažanju blaga, saj prepelje 85 odstotkov vsega, medtem ko ga gre po cesti le okrog 15 odstotkov. Stanje naših cest, še posebno zaradi vsakoletnega povečanja prometa, ne dopušča pomembnejših sprememb v prid cesti. Poleg tega v koprskem pristanišču prekladajo na vagone večinoma blago, ki mu cestni prevoz ni kos.

Prihodnost proge ni rožnata

Železničarji smo po eni strani zadovoljni, ko nam je slovenska skupščina s sprejetjem posebnega zakona o konverziji bančnih kreditov za gradnjo koprske proge pomagala ter prevzela del plačilnih bremen. Tako je priznala, da gre za infrastrukturni objekt, ki ima velik pomen za naše gospodarstvo in za povečanje tranzitnega prometa skozi koprsko pristanišče. Hkrati pa nas skrbi, ker se je zataknilo že pri modernizaciji proge Zidani most — Šentilj. Tako prihodnost koprske proge ni rožnata, še posebno pa se lahko zamislimo ob tem, da so za prihodnje leto napovedane nove naložbe za razširitev pristanišča Koper. Komu bo koristilo moderno pristanišče, če bo železnica ozko grlo?

Zanimanje in odpor proti progi

Dokler proga ne bo elektrificirana in dokler ne bo opremljena z vrsto potrebnih naprav, tudi ne bomo mogli vpeljati potniškega prometa. Velikanska množitev motornih vozil v zadnjih letih in povečan pritok turistov povzročata tudi na cestah proti Kopru velike zastoje. Potovanje z avtomobilom bi se številni peljali z vlakom namesto z avtomobilom, če bi imeli železniški potni promet. Tudi prevozi z avtomobili bi bili zanimivi za tuje turiste, saj je potovanje na dolgih razdaljah le utrudljivejše kot z vlaki.

Toda kot nalašč tudi v Kopru zadnji čas previadujejo mnenje, da potniškega tira ne bi kazalo speljati do tega mesta. Čutiti je odpor in ta je prepeljal celo tako daleč, da so potniški tir črtali iz najnovejšega urbanističnega načrta mesta. To nas preseneča in skrbi, čeprav je bilo pred leti veliko navdušenje za misel, da bi bil tudi Koper z zaledjem povezan s potniškim tirom.«

ANDREJ PIRKOVIČ

VELOX
specialne gradbene plošče

Ugodne pogodbe na zagrebškem velesejmu

ZAGREB, 22. septembra (Tanjug) — Proizvajalci stekla iz Pančeva, Lipika in Zaječara so na zagrebškem velesejmu sklenili izredno pomembno pogodbo v vrednosti približno 120 milijonov dinarjev. Uspešne sporazume je sklenila tudi zagrebška tovarna »Prvomajska«; ki je samo v Pakistanu prodala za približno 24.000 dolarjev orodnih strojev. Poslovno združenje Ingra iz Zagreba je podpisalo za 75 milijonov dolarjev pogodb. Vrednost vseh sklenjenih pogodb na zagrebškem velesejmu znaša približno 100 milijonov dolarjev. Sovjetski gospodarstveniki so sklenili z jugoslovanskimi kupci za približno 5 do 6 milijonov dolarjev pogodb, večinoma za gospodarska vozila ter gradbene in rudarske stroje.

DONIT

„Runo“ oživlja

Nekdanja industrija usnja bo oživela kot posebna delovna enota »Peka«

Pred leti je bilo v Sloveniji lepo število manjših in večjih usnjarn. Po integracijskih procesih, predvsem pa po delitvi dela med njimi, so ostale le močnejše: Vrhnika, Slovenske Konjice, Slovenjgradec, Šoštanj, Kamnik, šibkejše pa so počasi usahnile. Tako sta samo na Gorenjskem zaprli svoja vrata »Standard« v Kranju in »Runo« v Tržiču.

Obsežen proizvodni program tržiške obutvene industrije »Peko«, ki sega s svojo tradicijo tja v prva leta našega stoletja, pa je nenadoma začel obujati tradicijo usnjarstva v Tržiču, začel je oživljati industrijo usnja »Runo«. »Peko« je namreč pomemben izvoznik lastnih proizvodov na zahodna evropska tržišča — okoli 2 milijona parov ženske in moške obutve — ki so zelo zahtevna. Med zahtevami tega trga pa ni samo zunanji videz čevlja, pač pa predvsem njegova kvaliteta, surovina, iz katere je čevelj narejen. Pri nabavi surovine je imel »Peko« ravno z nakupom podloge zmerom težave. Domača industrija usnja se ne ukvarja v zadovoljivi meri s proizvodnjo spodnjega usnja, podloge, z uvozom pa so prerade težave. Tako se je »Peko« malone čez noč odločil, da uvede proizvodnjo podloge, fino strojenega spodnjega usnja iz ovčjih kož, v nekdanjih obratih »Runa«. Prve mesece bo »Runo«, v katerem ne bo zaposlenih več kot dvajset delavcev, izdelal kakšnih 1.000 kvadratnih metrov spodnjega usnja, pozneje, ko bodo dokupili še nekaj strojev, pa okoli 2.000 metrov mesečno, kar bo zadostovalo za kritje potreb tržiške obutvene industrije in še za potrebe drugih industrij obutve pri nas bo nekaj ostalo. Surovino, ovčje kože, bo v polstrojenem stanju »Peko« uvažal.

»Runo« bo torej spet zaživel. In z njim tradicija industrije usnja, ki je bila vselej v korak s tradicijo čevljarjenja, s tradicijo industrije obutve v Tržiču.

D. K.

Republikam odločitev glede naslova „dr“

Predsednik ustavnega sodišča Jugoslavije Blažo Jovanović je v torek obvestil zvezno skupščino, da je sodišče ustavilo postopek o ocenjevanju ustavnosti določb zakona glede strokovnih nazivov in akademskih stopenj, s katerimi so ukinili naziv »dr« za študente, ki so končali medicinsko ali stomatološko fakulteto.

Ustavno sodišče je tako odločilo na predlog ustavnega sodišča Hrvatske. V odloku je rečeno, da so pretresli predlog ustavnega sodišča Hrvatske in ugotovili, da je njihova pripomba umestna in da je treba to urediti z republiškimi predpisi.

Sedanji zvezni zakon bo prenehal veljati, kot je rečeno v pojasnilu ustavnega sodišča Jugoslavije, tedaj, ko bodo to vprašanje uredili z republiškim zakonom, oziroma najpozneje 31. decembra, piše Vjesnik.

Samo bele tablice

Ali drže govorice, da bodo imela motorna vozila po novem letu na tablicah namesto dosedanjih mest označene republike? O tem v zveznem sekretariatu nič ne vedo. Prav gotovo pa se bodo republike in pokrajine še domenile. Pri medrepubliških dogovorih so se vsi strinjali, da bi z novim letom odpravili rdeče tablice (za avtomobile v družbeni lasti) in da bi jih zamenjali z navadnimi belimi. V vseh republikah pa bodo vozila še nadalje obdržala mednarodno oznako »YU«, piše Vjesnik.

V želji, da bi dinar ostal v „družinskem krogu“

Želja, da bi dinar čimdlje ostal v »družinskem« krogu, je povsem normalna in nihče ne bi imel nič proti, če ne bi bila vse pogosteje zavora modernega gospodarstva, če ne bi bili drobni računi marsikje še vedno močnejši od ekonomskih. Da lokalpatriotizem največkrat prinaša izgubo, je jasno gospodarstvenikom in bančnikom. Šele, ko so utihnili napadi na federacijo, ki ni pravočasno plačala dolgov in je zaradi tega bila obdolžena, da je zakrivila zakasnitev del na novih hotelih, se je izkazalo, da denar ni bil najhujši problem. Gradbena podjetja so namreč največkrat po pravilu registrirana v občini, ki hotel zida, pa če so tej nalogi kos ali ne. V želji, da dinar ne bi prestopil niti krajevnega praga, so zaupali dela takim, ki niso imeli niti najpotrebnejše mehanizacije. Vendar o takih razlogih običajno ne govorijo in je prava izjema, če je izvajalec obtožen za zakasnitev. To se je zgodilo v Podgori, kjer je zaradi počasnosti del hotel »Minerva« začel obratovati napol zgrajen. Gradnja letališča v Tivtu po trditvah turističnih delavcev Boke kasni za več kot leto dni, med drugim tudi zato, ker ga gradi gradbeno podjetje iz okoliškega kraja, ki pred tem ni imelo nikakršnih izkušenj pri takih gradnjah. Pravijo, da republiški funkcionarji niso dovolili, da bi delo dali komu drugemu in da je bil celo pogoj za kredit, da opravlja delo to podjetje. Podobne primere bi lahko našli na vsakem koraku. Razlog za večmesečne, pa tudi za večletne zakasnitve pa je najpogosteje lokalpatriotizem, strah, da se dinar ne bi znašel v sosedovi blagajni, pišejo »Večernje novosti«.

„Direktor izdelka“

»Direktor izdelka« je nov naslov v jugoslovanskih podjetjih, ki ga je uvedel sarajevski Energoinvest. Poglavitna naloga takšnega direktorja je, da spremlja določen izdelek v vseh fazah njegove obdelave v obratih Energoinvesta — od konstrukcije, surovin, posameznih sestavnih delov, do dokončnega izdelka in prodaje na trgu. Če enak izdelek prodaja tudi kakšno drugo jugoslovansko pojetje, se mora ta direktor poučiti o tem, kakšna je proizvodnja v tistem podjetju ali celo drugod po svetu, piše Oslobođjenje.

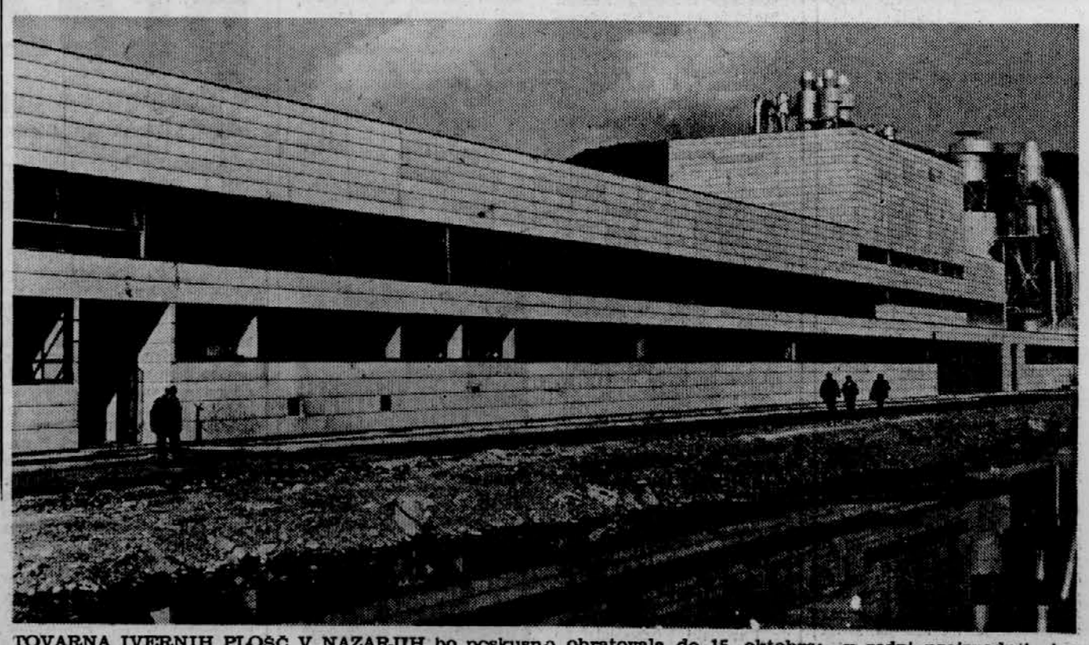
Vukovu odpovedali gostoljubnost

Poslovalnica za kulturne prireditve doma JLA v Zagrebu je v svoji dvorani odpovedala gostoljubnost pevcu zabavne glasbe Vicu Vukovu, enemu izmed udeležencev potujoče modne revije »Modefest«, ki je te dni gostoval v Zagrebu. Za takšno ravnanje so se odločili na zahtevo starešin in poveljstev enot, ki so jo ti poslali organizatorju festivala zaradi nekaterih izgredov Vica Vukova, ki jih je tudi del javnosti ocenil z nezadovoljstvom.

V Domu JLA poudarjajo, da so organizatorju festivala nudili samo tehnično pomoč, ko so mu dali dvorano v najem, kakor tudi to, da so pogodbo z »Modefestom« podpisali že dosti prej, ne da bi vedeli, kdo bo sodeloval na reviji. Zaradi tega posredovanja so v zadnjem trenutku odpovedali tri izmed šestih nastopov Vica Vukova na festivalu, piše »Politika«.

Kam z jabolki?

Kot kaže, pridelovalci niso nič kaj navdušeni nad dobro letino jabolk, ki jih bodo letos pridelali okrog 17.000 vagonov, to je 20 odstotkov več kot lani. Ne vedo, kje bi vzeli okrog 100 milijonov dinarjev za skladiščenje jabolk čez zimo. Poskus, da bi denar dobili od trgovskih organizacij in poslovnih bank, ni uspel in tako v skupini za jabolka pri zvezni gospodarski zbornici ne vidijo drugega, kot da zahtevajo pomoč od direkcije za rezerve prehrambenih proizvodov. Ta naj bi jim dala kredit, ki bi ga vrnili v dveh obrokih do konca julija prihodnjega leta. Pridelovalci so se dogovorili, da letos ne bodo prodajali jabolk ceneje kot po dva dinarja kilogram, če pa bodo jabolka v kartonski embalaži, bo stal kilogram 2,1 do 2,15 dinarja. Maloprodajna cena pa zavisi od trgovine. Ni treba pričakovati, kljub dobri letini, da bodo jabolka cenejša, kot so zdaj, piše Politika ekspres.

TOVARNA IVERNIH PLOŠČ V NAZARJIH bo poskusno obratovala do 15. oktobra; v redni proizvodnji bo zmogljivost tovarne 50.000 kubičnih metrov ivernih plošč na leto, kasneje pa bodo z dograjevanjem povečali zmogljivost tovarne na 80.000 kubičnih metrov ivernih plošč na leto.

Krpanje

S »pomirit venega sestanka« v saudijskem mestu Džedi, kjer si predstavniki jordanske vlade in palestinskega gibanja ob prisotnosti Sadatovega in Fejsalovega zastopnika prizadevajo zakrpati povsem raztrgane vezi med sprtimi stranmi v hašemitskem kraljestvu, prihajajo precej meglene vesti. Po enih vesteh so tako Palestinci kot Jordanci med dvournim »prijateljskim razgovorom« sprejeli saudijsko-egiptovski delovni načrt, ki temelji na kairskem in amanskem sporazumu. Po drugih vesteh pa Jordanci zahtevajo od Palestincev, naj priznajo novi položaj v Jordaniji.

Ko je Husein s svojo »belo revolucijo« razglasil ustanovitev »Jordanske nacionalne unije«, je nedvoumno poudaril, da drugim političnim tokovom v Jordaniji ni več mesta, da so palestinski in jordanski narod eno in da bo poslej v imenu palestinskega naroda lahko govoril samo on. To pomeni dokončno zanikanje besed kairskega in amanskega sporazuma, ki se ju je Husein odrekel že 18. julija, po štiridnevnem krvavem obračunu s kakimi 3000 fedajiji.

Kairski sporazum sta Husein in Arafat podpisala 27. septembra lani, enajsti dan neusmiljenih kraljevskih naprezanj, da bi iz mest izrinili palestinske komandose: prisotnih je bilo osem arabskih voditeljev, ki jih je, dan pred svojo smrtjo, poklical v Kairo predsednik Naser. Po Naserjevi smrti se je obračun s komandosi nadaljeval, 13. oktobra pa sta Husein in Arafat v Amanu podpisala nov sporazum: palestinskemu ljudstvu je priznana pravica do samoodločbe, jordanska vlada mora podpirati njihov boj, v zameno pa se morajo fedajini umakniti na točno določeno področje.

Toda tudi s teh določenih področij so jih kraljevske sile v naslednjih mesecih skušale po vsej sili izriniti: zadnji štiridnevni obračun se je začel 13. julija. Druge arabske države so zaman skušale posredovati: propadel je sirski poskus, propadel tunizijski, propadel je »mali vrh« v Tripoliju, zdaj je v precepu saudijsko-egiptovski poskus, ki se je začel 13. avgusta. Ob reki Jordan je na arabsko-izraelski fronti zazevala luknja in če jo hočejo zamašiti, so potrebne tako jordanske in palestinske čete. Razbito in neenotno palestinsko gibanje — več odporniških voditeljev ni hotelo priti v Džedo — bo najbrž prisiljeno sprejeti kompromis, kajti Husein se čuti močnejšega kot kdaj prej: zaradi pokola nad fedajini, zaradi pretresov v arabskem svetu in zaradi usode bližnjevzhodne krize, ki stopa morda ta hip v odločilno fazo.

T. DOBERŠEK

Ciprske zadrege

Nekdanji vodja tajne organizacije EOKA general Grivas je močno segrel ozračje nad Ciprom, ko je v začetku meseca izginil iz zastraženo rezidence v Atenah ter se čez čas prikazal na Cipru. Atenski in nikozijski tisk sta začela ugibati, kaj namerava general, in pri tem je bilo največkrat slišati dve misli: Grivas naj bi s svojimi privrženci izvedel državni udar in strmoglavil Makarija; mogoče je tudi, da bi sestavil politično stranko in se po zakoniti poti bojeval za uresničenje svojega »davnega sna« — priključitev Cipra h Grčiji.

Makarios je molčal nekaj tednov po izbruhu »Grivasove afere«, nato pa sta se tako rekoč namesto njega oglasila grški in turški zunanji minister. Pred odhodom na zasedanje OZN je ciprski zunanji minister Kiprianu dejal: »Upam, da bo generalov patriotizem preprečil položaj, v katerega bi bil lahko zapleten in ki bi utegnil povečati napetost na otoku. Takšen razvoj bi lahko koristil interesom, ki so sovražni Grčiji, in vsiljeval nesprejemljive rešitve ciprskega problema, pa naj bi šlo za federacijo ali razdelitev otoka.« Turški zunanji minister Olcay pa je pozneje izjavil, da Grčija spreminja svoje stališče do Cipra in da Turčija »ni v ničemer spremenila svojega stališča«. Od Grčije je tudi zahteval, naj pojasni položaj na otoku, ki je nastal po Grivasovem prihodu.

Napovedi, da bo »skrivnost Grivas« presegla lokalne okvire, so se uresničile s predvčerajšnjim Makariovim intervjujem, ki ga je objavila londonska televizija. Ciprski predsednik je dejal, da bo razmislil o možnosti, da bi sovjetskim ladjam dovolil uporabo otoških pristanišč, če bi Grčija in Turčija skušali vsiliti rešitev brez soglasja nikozijske vlade. »Mislim, da Sovjetska zveza ne bo brezbrižna, če jo bomo prosili za pomoč,« je izjavil.

Po okrepitvi sovjetske navzočnosti v Sredozemlju se zdaj dogaja, da tiste države, ki so objektivno v zahodnem političnem prostoru, uporabljajo »sovjetsko karto« (kot v primeru Malte), da bi pravzaprav dobile zaslombo ali razumevanje na »svoji« strani.

S. IVANC

HESSE: SEDEŽ NI ZA DVA

»Gospod, ali bi se lahko še malo umaknili?« »St. Louis Globe-Democrat«, St. Louis

Jugoslavija spet članica varnostnega sveta OZN?

Stotrideset članov OZN bo pred zaključkom letošnjega zasedanja generalne skupščine glasovalo tudi o petih nestalnih članih varnostnega sveta OZN

NEW YORK, 22. sept. (Tanjug, Reuter, AP). Norveški veleposlanik v Združenih narodih Edward Hambro je sinoči odprl letošnje 26. zasedanje generalne skupščine OZN in posebej poudaril, da bodo koraki k normalizaciji ameriško-kitajskih odnosov olajšali svetovni organizaciji opravljanje njene funkcije ustrezno ustanovni listini, obenem pa je pozitivno ocenil tudi berlinski sporazum med štirimi velesilami. Za predsednika letošnjega zasedanja je bil zatem izvoljen indonezijski zunanji minister Adam Malik.

EISAKU SATO: za sprejem LR Kitajske v OZN, toda . . .

Na prvi seji 26. zasedanja so v dvorani generalne skupščine v stekleni palači ob East Riverju sprejeli dnevni red s 109 točkami, med katerimi bodo konec zasedanja tudi volitve petih novih nestalnih članov varnostnega sveta. Dvoletni mandat Burundiju, Nikaragvi, Poljski, Sierri Leone in Siriji bo potekal konec leta. Med kandidati za varnostni svet je tudi Jugoslavija.

Združene države Amerike, ki so že na samem začetku 26. zasedanja generalne skupščine OZN nameravale predložiti svoji resoluciji o kitajskem predstavništvu v OZN, so to akcijo predložile za konec tega tedna, da bi za svoj predlog dobile podporo čimveč drugih dežel. To je izjavil predsednik State Departmenta Robert McCloskey.

V prvi ameriški resoluciji predlagajo dvotretjinsko večino pri odločanju o izključitvi Tajvana iz Združenih narodov, v drugi pa sprejem LR Kitajsko v OZN in dvojno zastopstvo Kitajske v svetovni organizaciji s tem, da bi LR Kitajska zasedla tajvanski sedež v varnostnem svetu.

Japonski premier Sato je spovročil, da se bo njegova dežela pridružila ZDA kot predlagatelj resolucije o kitajskem predstavništvu v Združenih narodih, medtem ko je svojo predlagateljsko vlogo že potrdila tudi Avstralija. Med latinskoameriškimi deželami sta se odločili, da bosta glasovali za sprejem LR Kitajske v svetovno organizacijo, tudi Mehika in Honduras.

Predsednik letošnjega 26. zasedanja generalne skupščine Adam Malik je med svojim nastopnim govorom poudaril željo, da bi »letošnje zasedanje postalo skupščina univerzalnosti«, in upanje, da bodo napravljeni nadaljnji koraki k »univerzalnemu miru«, nedeljivem na celotnem globusu, »miru, s katerim se bo končala agonija vojne v Indokini in na Bližnjem vzhodu«.

Generalna skupščina OZN je soglasno sprejela v svoje članstvo Butan, Katar in Bahrein, tako da je v svetovni organizaciji odslej 130 držav-članic.

Odložitev, nakupi in posojila

Združene države Amerike so pripravljene odložiti Jugoslaviji plačilo dolga 56 milijonov dolarjev za naslednjih deset let — to izjavan funkcionarjev v Washingtonu. Ta poteza je del ameriškega programa pomoči s skorajda 300 milijoni dolarjev za Jugoslavijo.

Washington tudi išče pota, da bi povečal nakupe jugoslovanskega mesa in pohištva za ameriške vojake in uslužbence v ZR Nemčiji s sedanjih 20 milijonov dolarjev na 40 milijonov dolarjev letno. Obenem je »Export-Import Bank«, ameriška vladna agencija, pokazala svojo pripravljenost, da bi posodila Jugoslaviji do 200 milijonov dolarjev.

Jugoslovanska zahteva za 100 milijonov dolarjev novih posojil ZDA je bila zavrnjena. Ameriški funkcionarji poudarjajo, da bo administracija zaradi kongresnih restrikcij za posojila socialističnim državam odložila plačilo dolga 56 milijonov dolarjev, povečala nakupe za vojaške sile v ZR Nemčiji in zagotovila sklade izvoznouvozne banke.

Ti koraki so bili v Washingtonu opisani kot del mednarodnih naporov, da bi pomagali stabilizirati jugoslovansko »nihajoče« gospodarstvo in povečati njene rezerve, naporov, ki vključujejo ZR Nemčijo, Italijo, Veliko Britanijo in Francijo.

The New York Times

Adam Malik

Življenjska pot indonezijskega ministra Adama Malika, ki je bil izbran za predsednika 26. zasedanja generalne skupščine OZN, se je začela 22. julija 1917 na Sumatri. V politično življenje dežele se je vključil že leta 1932, ko je postal član izvršnega odbora lokalne organizacije stranke Partindo v svojem rodnem mestu Pematang Sijataru. Pet let pozneje je že na položaju direktorja indonezijske tiskovne agencije Antara.

Njegova diplomatska aktivnost se je začela šele leta 1959, ko je odpotoval v Moskvo in postal veleposlanik v Sovjetski zvezi in na Poljskem. Štiri leta je trajal njegov diplomatski »mandat«, potem pa se je vrnil v Džakarto in prevzel ministrstvo za trgovino. Naslednji pomembni datum v njegovi državniški karieri je 27. marec 1966, ko je ob reorganizaciji indonezijske vlade prevzel odgovornost za devet ministrstev, vključno z resorjem zunanjega ministra, obenem pa je bil tudi namestnik premierja.

Evropski časopisi so med njegovimi diplomatskimi turnejami večkrat poudarjali, da je Adam Malik človek, ki je povedel Indonezijo po tragičnih dogodkih v letu 1965 na pot političnega razuma in stabilnosti. Pred letošnjim 26. zasedanjem generalne skupščine OZN, ki bo nedvomno prelomnica v zgodovini svetovne organizacije, je veljal tudi kot potencialni kandidat za naslednika generalnega sekretarja OZN U Tanta.

Sprejem v Beogradu

Ob prihodu na prijateljski obisk v Jugoslavijo je generalnega sekretarja CK KP SZ L. I. Brežnjeva pozdravil predsednik SFRJ Tito s svojimi sodelavci

BEOGRAD, 22. sept. (Tanjug). Danes dopoldne je na surčinsko letališče prispel na prijateljski obisk v Jugoslavijo generalni sekretar CK KP SZ Leonid Iljič Brežnjev. Visokega gosta je na letališču pozdravil njegov gostitelj predsednik Tito s sodelavci.

J. B. Tito:

‚Okrepiti stike'

Predsednik Tito je Brežnjeva pozdravil z naslednjimi besedami: »Spoštovani tovariš Brežnjev, cenjeni gostje, tovarišice in tovariši, v posebno zadovoljstvo si štejem, da v imenu jugoslovanskih narodov in v svojem osebnem imenu pozdravim vas, tovariš Leonid Iljič Brežnjev in druge sovjetske tovariše ter vam zaželim dobrodošlico in prijetno bivanje pri nas. V vašem obisku vidimo izraz obojestranskih želja, da bi okrepili prijateljstvo in razširili sodelovanje, tako da bi bile zveze med našima dvema socialističnima državama še trdnejše in plodnejše.

Pomembnih vprašanj, o katerih se je od časa do časa treba pogovoriti, da bi okrepili obstoječe stike, odpirali nove poti in iskali nove možnosti za še plodnejše sodelovanje med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, je zmeraj dovolj. Mislim, da gre pri tem za željo in korist obeh strani. Prepričan sem, da bodo tudi naši sedanji pogovori pomenili nov prispevek k razvoju sodelovanja med našima državama, sodelovanja, ki se opira na enakopravnost in medsebojno spoštovanje.

Med tem srečanjem bomo lahko izmenjali mnenja tudi o nekaterih mednarodnih vprašanjih, za katerih rešitev se — kar je razumljivo — zavzemata skupaj z vso mednarodno skupnostjo tudi naši dve državi, ker bi bilo to v korist ureditvi mednarodnih odnosov. Našim in vsem drugim narodom je potreben trden mir, tako da bi vse svoje ustvarjalne sile lahko posvetili delu za srečnejšo bodočnost.

Sedanji mednarodni položaj je tak, da bodo vse miroljubne sile morale do skrajnosti napeti moči, če se hočemo izogniti nadaljnjim zaostritvam in razvoj v svetu pozitivno usmeriti. Jugoslavija je kot neuvrščena socialistična država dejavno vključena v prizadevanja za ohranitev miru in enakopravnega mednarodnega sodelovanja.

Cenjeni tovariš Brežnjev, čeprav boste pri nas le kratek čas, sem prepričan, da boste med srečanji z našimi ljudmi lahko začutili, kako iskreno je prijateljstvo jugoslovanskih narodov do narodov Sovjetske zveze in kako iskrena je želja po razvijanju dobrih stikov med narodi in vladama naših dveh držav.

Dovolite mi, da vam na koncu še enkrat zaželim prisrčno dobrodošlico in da bi se dobro počutili pri nas.«

Priprave za arabsko federacijo

KAIRO, 22. sept. (AFP) — Sirski podpredsednik El-Ajubi je dopotoval v Kairo, kjer bo sodeloval pri delu komisije, zadolžene za ustanovitev federacije arabskih republik. Ta komisija bo predlagala ukrepe, ki se jih je treba lotiti za uvedbo federalnega administrativnega aparata in izvajanje ustave trojne federacije. Komisija mora pripraviti tudi sestanek predsednikov Sadata, Gadafija in Asada, ki je sklican za 23. september v Kairu.

Preložene volitve

KARAČI, 22. sept. (Reuter) — Dopolnilne volitve v Vzhodnem Pakistanu so iz tehničnih razlogov preložili, tako da se ne bodo začele 30. oktobra, temveč 12. novembra, trajale pa bodo dvanajst dni.

Vojaški režim Jahja Kana je v skladu z obljubo, da bo oblast izročil civilni in izvoljeni vladi, organiziral splošne volitve decembra lani. Na teh volitvah je največ glasov dobila vzhodnopakistanska liga Avami (ljudska zveza), toda po državljanski vojni v Vzhodnem Pakistanu so to ligo prepovedali in njeni poslanci so izgubili mandat tako v osrednjem parlamentu kot v parlamentu province.

L. I. Brežnjev:

‚Varnost in mir'

Generalni sekretar CK KPSZ Leonid Iljič Brežnjev je v odgovoru na Titove pozdravne besede rekel: »Spoštovani tovariš Tito, tovariši in prijatelji, dovolite mi, da se vam prisrčno zahvalim za topli sprejem. V imenu centralnega komiteja komunistične partije Sovjetske zveze, vlade ZSSR in vsega sovjetskega ljudstva izražam vam, po vas pa tudi Zvezi komunistov in vsem državljanom bratske Jugoslavije najtoplejše pozdrave in najlepše želje.

Vsak obisk v gostoljubni Jugoslaviji je za nas zmeraj prijeten in pomemben dogodek. Pogovarjali se bomo s prijatelji, s komunisti, z delavci prijateljske socialistične države.

Pripotovali smo na povabilo tovariša Josipa Broza Tita, da bi se pogovorili o celi vrsti pomembnih vprašanj. Vprašanja so različna. Nekatera se nanašajo na stanje in nadaljnji razvoj sovjetsko-jugoslovanskih stikov in na razvoj stikov med partijama, druga pa zadevajo probleme na svetovnem prizorišču, aktualne dogodke v mednarodnem življenju, naše naloge v boju proti agresivnim silam imperializma in rekreacije, za mir in varnost narodov.

To ni naše prvo srečanje s tovarišem Titom in drugimi jugoslovanskimi voditelji. Izkušnje, ki smo jih dobili med našimi srečanji, potrjujejo, da so neposredni stiki potrebni in koristni. Prepričani smo, da bo tudi ta izmenjava mnenj prispevala k nadaljnji krepitvi prijateljstva in vsestranskega sodelovanja sovjetskega in jugoslovanskega ljudstva.

Naj se širi in naj se krepi to bratsko prijateljstvo, naj se iz leta v leto razvija sodelovanje naših partij, držav in narodov v korist socializmu in miru!«

Dolar ne bo devalviran

Ameriško finančno ministrstvo je kategorično demantiralo informacije iz Züricha, da bo predsednik ZDA Richard Nixon zahteval od ameriškega kongresa, naj sprejme sklep o formalni devalvaciji ameriškega dolarja in zvišanju uradne cene zlata na 40 dolarjev za unčo (3,11 dekagramov). Predstavnik finančnega ministrstva je v svojem demantiju poudaril, da sta Richard Nixon in John Connally že večkrat dovolj jasno sporočila, da ZDA ne nameravajo spreminjati cene zlata.

Finančni minister John Connally je skorajda istočasno izjavil, da bodo ZDA obdržale dodatno 10-odstotno takso na uvoz vse dotlej, dokler se ne bo »pojavilo razumno upanje, da bo prišlo do uravnoveševanja ameriške zunanjetrgovinske plačilne bilance«. Ameriški kongresmen Henry Reuss je zahteval, naj ZDA povečajo uradno ceno zlata za »zmerenih« odstotek in tako formalno devalvirajo ameriški dolar.

Reuss je tudi dejal, da bi bil kongres pripravljen za takšno rešitev, če bi bili ustvarjeni nekateri pogoji, med katerimi je naštel prenehanje konvertibilnosti dolarja v zlato, preprečevanje nadaljnjega porasta obsega monetarnega zlata, večjo fleksibilnost deviznih tečajev in soglasje ameriških partnerjev, da se bodo takoj začeli pogovori o medsebojnem zmanjševanju trgovinskih zaprek in razdelitvi skupnih vojaških stroškov. Ameriški senator William Proxmire, predsednik skupnega kongresnega odbora za gospodarstvo, naj bi se po njegovih besedah zavzel za 9-odstotno devalvacijo dolarja in uradno ceno 38 dolarjev za unčo zlata.

AP—DJ

Vrsta tem

V petek se bosta srečala Gromiko in Rogers ter obravnavala več zadev

WASHINGTON, 22. sept. (UPI). Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko, ki je prišel v New York na šestindvajseto zasedanje generalne skupščine OZN, bo pojutrišnjem gost na večerji pri ameriškem državnem sekretarju Williamu Rogersu.

V uradnih ameriških krogih opozarjajo, da bosta Rogers in Gromiko govorila o možnostih za sklicanje konference o vzajemnem zmanjšanju števila vojaških čet v Evropi. O tem bodo razpravljali tudi zunanji ministri držav pakta NATO na sestanku 5. oktobra v Bruslju.

Članice pakta NATO za zdaj še ne vedo, ali bi bila Sovjetski zvezi ljubša posebna konferenca ali pa bi o tej zadevi rajši govorili v okviru konference o evropski varnosti.

Gromiko in Rogers se bosta v petek verjetno pogovarjala tudi o omejitvi jedrskega strateškega oboroževanja (SALT), o stikih med Vzhodom in Zahodom ter o kandidatih za U Tantovega naslednika na položaju generalnega sekretarja svetovne organizacije.

Grečko pri Husaku

PRAGA, 22. sept. (TASS) — Generalni sekretar CK ZK Češkoslovaške Gustav Husak je sprejel obrambnega ministra ZSSR maršala Andreja Grečka, ki je na obisku na Češkoslovaškem. Srečanje je bilo prijateljsko in prisrčno.

Maršala Grečka sta sprejela tudi predsednik ČSSR Ludvik Svoboda in predsednik vlade Lubomir Strougal.

Brez velike parade

V Pekingu so odpovedali veliko parado, ki je bila vsako leto 1. oktobra ob kitajskem državnem prazniku - Senzacionalistična ugibanja o Mao Ce Tungu

PEKING, 22. sept. (Reuter, AP). Odpoved velike parade v Pekingu, ki je bila vsako leto 1. oktobra, ob kitajskem državnem prazniku, je imela v svetu širok odmev in je med opazovalci in poročevalci tujih časopisnih agencij izzvala različne komentarje.

Predstavnik kitajskega ministrstva za informacije je sporočil, da 1. oktobra ne bo parade, a da bodo priredili v mnogih pekinških parkih priložnostne slovesnosti. Že po prvih sporočilih, da je tradicionalna parada odpovedana, so poročevalci nekaterih tujih agencij jeli ugibati o vseh mogočih vzrokih za tako odločitev. Nekateri so bili mnenja, da so parado odpovedali zaradi nevarne bolezni predsednika Mao Ce Tunga, pariški radio pa je sinoči celo objavil, da je predsednik Mao Ce Tung morda že mrtev.

Takim senzacionalističnim poročilom so kmalu sledila ugibanja o večjih političnih spremembah na Kitajskem. Kanadski dopisnik v Pekingu je odpoved običajne parade ocenil kot znamenje, da je pričakovati eno od najpomembnejših sprememb na Kitajskem v zadnjih letih. Kanadski novinar John Burns pa je svojemu uredništvu sporočil, da so priprave na parado potekale povsem običajno vse do srede prejšnjega tedna, ko so jih nenadoma zaustavili.

Hongkonški opazovalci pa so večinoma mnenja, da se na kitajskem političnem prizorišču obetajo pomembne spremembe. Najpogosteje pišejo o tem, da se med 12. in 16. septembrom ni pojavil v javnosti nobeden od članov politbiroja KP Kitajske, da so odpovedali vse kitajske polete v notranjosti države, kar je bilo ponavadi znamenje za politične spremembe, v javnosti pa se v zadnjem času ni pojavil tudi nobeden od vojaških voditeljev.

V zvezi z Mao Ce Tungom sporočajo, da je zadnjič prišel med javnost 7. avgusta, ko se je srečal z burmanskim premierom Ne Vinom. Večina tujih opazovalcev pa omenja, da se 77-letni predsednik že dlje časa ne počuti dobro in nekateri celo omenjajo, kot na primer francoski radio, da je Mao Ce Tunga pred kratkim zadela srčna kap.

Nasprotujoča si sporočila o odpovedani paradi in razna senzacionalistična ugibanja, po katerih ni mogoče sklepati nič zanesljivega niti o omenjenih političnih spremembah na Kitajskem niti o zdravstvenem stanju predsednika Mao Ce Tunga, niso imela v pekinških uradnih krogih nobenega odmeva. V glavnem kitajskem mestu ni opaziti, da bi kaj zmotilo vsakdanjost, tudi pekinški radio ni spremenil programa.

Dopisnik Hsinhue v Ottawi Pu Čao Min pa je zanikal pisanje francoskih časopisov, da je predsednik Mao Ce Tung hudo bolan ali da je morda celo umrl, češ da so to »nesmiselne govorice«.

Kitajsko veleposlaništvo v Parizu pa je v zvezi z odpovedano parado sporočilo, da je »spreminjanje načina proslavljanja državnega praznika povsem normalna stvar«.

Verjetno gre res za stvari, ki že dlje tečejo, pa so v vzdušju, ko je Kitajska v središču svetovne pozornosti, dobile v svetovnem tisku senzacionalistične razsežnosti.

UČENKE UČENCI

NE POZABITE – OD 6. IX 1971 PRIČETEK NOVE SERIJE NAJVEČJE SVETOVNE ENCIKLOPEDIČNE REVIJE ZA MLADE.

PRIPOROČAMO JO: UČENCEM, PEDAGOGOM, STARŠEM IN VSEM, KI SI NA ENOSTAVEN NAČIN HOČEJO IZPOPOLNITI ZNANJE.

• REVIJA – KI JE DOSEGLA V SVETU IZREDNO VISOKO NAKLADO
• REVIJA – KI SE BERE KOT ZANIMIV PUSTOLOVSKI ROMAN
• REVIJA – KI BO IZHAJALA 14-DNEVNO NA 24 STRANEH VELIKEGA FORMATA V ŠTIRIBARVNEM BAKROTISKU IN SE V NIČEMER NE BO RAZLIKOVALA OD ORIGINALA

ZAGOTOVITE SI REVIJO PRAVOČASNO, DA NE BOSTE OSTALI BREZ NJE, KER PONATISA NE BO.

NAROČITE JO LAHKO NA ŠOLI ALI DIREKTNO NA NASLOV:
ČGP »DELO«, naročniški oddelek
Ljubljana, Titova 57

Dijakov preveč in — premalo

Srednje šole letos odklonile 3.350 kandidatov, nekatere druge bi pa lahko sprejele še 1.500 učencev

Republiški sekretariat za prosveto in kulturo je tudi letos pregledal vpis v prve razrede srednjih šol in — podobno kot prejšnja leta — ugotovil, da je vpisovanje novincev neusmerjeno, da nekatere srednje šole nikakor ne morejo sprejeti vseh, ki bi se radi vpisali, nasprotno bi druge lahko sprejele precej več dijakov, kot se jih je prijavilo. V skupnem seštevku je bil po zbranih podatkih letošnji vpis v vse vrste srednjih šol skupaj takle: 199 raznih šol je razpisalo za prve letnike 23.928 prostih mest, sprejele pa so 24. 624 dijakov. Skupno število dijakov, ki v prenekaterih šolah niso mogli biti sprejeti, je 3.348, od tega je bilo 768 odklonjenih, ker niso imeli pogojev za vpis, vseh preostalih 2.580 pa zaradi premajhnega prostora v šolah. Nezasedenih mest v prvih letnikih nekaterih drugih šol pa je ostalo 1505.

Prostor v štiriletnih šolah

Bolj zanimivi od skupnih podatkov so konkretni primeri, predvsem številka o še prostih mestih, ker so te tudi najbolj aktualne ob tem času.

Gimnazije bi lahko še sprejele: v Ajdovščini 10, v Brežicah 10, v Črnomlju 20, v Stični 10, v Kamniku 12, v Kočevju 20, v koprski italijanski gimnaziji 14, v Ljubljani na Viču 4 v Ljutomeru 40, v mariborski pedagoški gimnaziji 10, v Novi Gorici 5, v Novem mestu 2, v piranski italijanski gimnaziji 3, v Ptuju 40, v Trbovljah 23 in v Velenju 5 dijakov.

Tehniške štiriletne šole so sporočile tale prosta mesta: strojna šola v Lendavi 13, elektro oddelek trboveljske šole 11, pomorska, strojna in elektro šola v Piranu 4, šola metalurške in strojne stroke na Jesenicah 4, šola za kemijsko metalurško, rudarsko, lesno in papirno stroko v Ljubljani 15, rudarski oddelek šole v Velenju 8, tehniška šola Kranj 20 in usnjarsko galanterijska šola v Domžalah 1.

Med ekonomskimi šolami ima sama italijanska ekonomska šola v Izoli še 4 prosta mesta v prvem letniku.

Izmed **zdravstvenih šol** je le šolski center v Ljubljani na Šaranovičevi ulici javil, da ima še prostor za 4 dijake.

V kmetijskih šolah je še povsod prostor: v Ljubljani 21 v Mariboru 20, na Grmu v Novem mestu 16 in Rakičanu 4.

Tudi **umetniški šoli** nista polni: glasbena in baletna šola v Ljubljani ima prostora še za 12, glasbena šola v Mariboru pa za 6 dijakov.

Nepolno zasedene poklicne šole

Med *poklicnimi gostinskimi šolami* sta javili prosta mesta šoli v Ljubljani (33) in v Zagorju (16).

Dolg je spisek prostih mest v nekaterih *drugih poklicnih šolah:* kovinarska v Kočevju 9, kovinarska v Lendavi 11, izobraževalni center Litostroj v Ljubljani 8, kovinarska v Kopru (celoletna šola) 29, kovinarska pri TAM v Mariboru 49, kovinarska v Radovljici 12, kovinarska in metalurška šola v Ravnah na Koroškem 77, kovinarska v Trbovljah 5, kovinarska v Velenju 52, industrijska šola na Jesenicah 112, metalurška v Štorah 63, rudarska v Mežici 6, rudarska v Velenju 94, rudarska v Zagorju 40, Iskrina elektro-kovinarska šola v Kranju 10 in v Ljubljani 11, šola za telekomunikacije v Ljubljani 15, elektrogospodarski šolski center v Mariboru 9, šola elektro str. v Novi Gorici 2, za elektro in kovinarsko stroko v Zagorju 3. Učence bi sprejeli še: periodična lesna šola v Mariboru 45 ter celoletna 5, lesna šola v Sevnici 10, lesna šola v Škofji Loki 12, šola za kovinarstvo, usnjarstvo in galanterijo v Domžalah 31, italijanska oblačilna in kovinarska šola v Izoli 9, šola za električarje, kovinarje in slikopleskarje v Kranju 74, poklicna tekstilna šola v Kranju 25, oblačilna šola v Ljubljani (Titova 78) 40, periodična čevljarska šola v Žireh 15 in celoletna 35, vrtnarska šola v Celju 12, vajenska vrtnarska šola v Celju 4, mlekarska šola v Kranju 2, strojna kmetijska v Mariboru 33, poljedelsko živinorejska v Turnišču pri Ptuju 25, poklicna kmetijska šola v Svečini 8, gumarska v Kranju 24 in prometno transportna v Mariboru 18.

Dolg je spisek šol, ki so republiškemu sekretariatu med ostalimi podatki sporočila, da imajo še prosta mesta v prvih razredih. Navedli smo jih v želji, da nemara še pomagamo kakemu učencu, ki bi rad v šolo, pa doslej ni našel prostora. Naknadni vpis je še mogoč in učenci se torej še lahko pozanimajo za vpis, če želijo.

Prenapolnjene šole

Moramo posebej spregovoriti tudi o prenapolnjenih šolah, o tistih, ki zaradi pomanjkanja prostora niso mogle sprejeti vseh učencev, čeprav so sicer imeli vpisne pogoje. Omenimo med takimi nekaj primerov. Kranjska gimnazija je morala odkloniti 28 prosilcev, celjska tehniška šola za gradbeno in strojno stroko 58, kranjska tehniška šola za elektrotehniško in strojno stroko 65, ljubljanska šola za oblikovanje 80, ekonomska srednja šola v Ljubljani kar 193, celjska 97, upravno-administrativna šola v Ljubljani 139, ljubljanska šola za medicinske sestre 30, poklicna administrativna šola v Ljubljani 129, poklicna šola za prodajalce v Celju kar 300 in enaka šola v Mariboru prav toliko, poklicna gostinska šola v Mariboru 120, poklicna gradbena šola v Ljubljani 100 itd.

Številke so presenetljive in kažejo na izredno prostorske stisko našega srednjega šolstva. Že ničkolikokrat smo povedali, da z rešitvijo tega problema ne bomo mogli odlašati v nedogled. In koliko časa bomo mogli to še skoraj brezupno ponavljati?

J. S.

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE JE IZDALA KNJIGO

MOJ OTROK

MOJA VSAKDANJA SKRB

Je priročnik, ki ga je priredila redakcija **Better Homes & Gardens** v sodelovanju s skupino vodilnih ameriških specialistov za otroške bolezni. Knjiga, ki nazorno prikazuje razvoj otroka v prvih šestih letih življenja, je bila napisana z namenom, da bi ublažila strah in hkrati odgovorila na mnoga vprašanja, ki tarejo mlade starše. Pomagala jim bo varovati otrokovo zdravje in jim dajala napotke pri vsakdanjem rednem zasledovanju njegovega razvoja in rasti. Knjiga opisuje tudi, kako se otrok običajno obnaša in kako je treba obravnavati probleme njegove čustvenosti v različnih starostnih obdobjih.

MOJ OTROK je razkošno opremljena knjiga: poleg praktičnih nasvetov, razlag in številnih fotografij ima tudi razpredelnico o načinu zdravljenja vseh vrst otroških bolezni. Na koncu knjige je še dodatek, ki služi staršem za osebno dopolnjevanje vseh tistih podatkov, ki ilustrirajo otrokov razvoj.

MOJ OTROK je priročnik, ki ima 248 strani velikega formata (28 × 20 cm). Cena: 100 din.

KNJIGO dobite v vseh knjigarnah ali pri zastopnikih založbe. Knjigo vam pošljemo tudi na dom in vam nudimo hkrati še ugodnost 4-mesečnega obročnega odplačevanja, če izrežete priloženo naročilnico in jo pošljete na naslov:

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
Oddelek za knjižne zbirke
61000 Ljubljana, Mestni trg 26

NAROČILNICA

Obvezno naročam knjigo MOJ OTROK — MOJA VSAKDANJA SKRB

Naročnino bom plačal:

— takoj
— v 4 mesečnih obrokih po 25 din

Knjigo mi pošljite na naslov:

— stalnega bivališča
— na kraj zaposlitve*

* (Neustrezno prečrtajte.)

Kraj in datum: Podpis:

NASLOV NAROČNIKA
Ime in priimek:
Kraj:
Ulica:
Zaposlen pri:

MAKSIM SEDEJ ST.: »DRUŽINSKI PORTRET«, olje, 1964

Likovna umetnost

Slikarstvo čistega očesa in duha

Majhna retrospektiva Maksima Sedeja st. v celjskem Likovnem salonu

Majhen retrospektivni izbor del slikarja in grafika Maksima Sedeja starejšega v celjskem Likovnem salonu obsega štirinajst grafik, dve risbi in osem oljnih kompozicij na platnu ali lesonitu. Premalo, da bi predstavil vse slikarjeve faze dela, in dovolj, da spoznamo njegove resnične slikarske in človeške kvalitete.

Ko so proti koncu tretjega desetletja ena za drugo pojemale in usihale programske in bolj ali manj borbene, po prvi svetovni vojni pri nas porojene umetnostne smeri, je prišel čas in priložnost, da likovni umetnik, tedaj tudi generacijsko že zrel, postane, se vpraša po sebi in svojem delu, svoji stroki in si privošči tudi lastno, celo intimno soočitje z njo. Sedejeva študijska leta so padla prav v ta čas: ozračje zagrebške umetnostne šole s temperamentnim Becićem na eni in pretanjšanim koloristom, intimnim Tartaglieм na drugi strani, razen tega še umetnostnonazorski spori med hrvaškim izobraženstvom in umetniki, ki so dobili svojo kulminacijo v »Podravinskih motivih« Krste Hegedušića z zdaj že legendarnim esejem Miroslava Krleže — vse to se je mladega umetnika bolj ali manj tikalo in ga, vsaj spočetka, precej neposredno tudi oblikovalo.

Njegovi prvi zreli sadovi v grafiki so zrasli še iz misleneга in moralnega sveta angažirane »Zemlje«: socialni motivi kot »Predmestje«, ilustracije Mrzelovega »Boga v Trbovljah«, nekatere risbe. Potem prevlada Sedejev prirojeni lirizem, ki je že omenjene socialne grafike mehčal in jih pretkal z melanholično meditativnostjo na račun programske revolucionarnosti. V slikarstvu zato lahko sprejme širok tematski inventarij četrtega desetletja, katerega nevsiljivi motto je vendarle splošna težnja k intimnemu — tako v umetniškem postopku, v odnosu slikar — delo — stroka, kot v sujetu. Fotovanja v Italijo so Sedeju odprla nov svet starih, klasičnih kvalitet. Njegovo slikarstvo poslej združuje več značilnih tematskih komponent, značilnih za četrto desetletje: interieur, krajino, figuralno kompozicijo in (manj) tihožitje. V tem svetu, ki pomeni zahtevno sintezo, prevladuje pri Maksimu Sedeju mir, skorajda nekakšna bukoličnost, indirektna svetloba blaži optična nasprotja, ki bi bila lahko sinonim vsebinskih. Barva doseže v njegovih delih izredno kultiviranost, predvsem pa bogastvo. Pomeni slej ko prej, kljub jasni grafični zasnovi vselej komponirane slike (včasih prav klasično), prvenstveno in najmočnejše slikarjevo izrazno in izpovedno sredstvo, njegovo intimno ljubezen in govorico. Zato ni čudno, če je Sedej svojo barvno govorico prečistil in izbrusil do poezije in do glasbe, hkrati pa tesno združil eksistenčni smisel svojega sujeta z njo tako, da se le na ta način lahko polno predstavi tista nekoliko zapletena vsebina, ki jo čutimo in slutimo in ki je sestavljena iz slikarjevega čustvenega impulsa, tenkočutne zadržanosti, socialnih spoznanj, spoštovanja strokovne tradicije, svojevrstne filozofske melanholičnosti in nevsiljive meditativnosti. Tudi šop grafik, nastalih po letu 1955, v katerih prevladujejo kubistične površinske strukture, ne more za trajno zabrisati teh značilnosti, čeprav ga je eksperiment po tej fazi prignal v slikarstvu celo do poskusa abstrakcije: barvnost je upadla, duktus pa ohlapel. Rezultat tega je le živahneje členjena površina njegovih oljnih kompozicij, nekaj časa barvna omejenost — v zadnjih fazah pa je slikar spet našel samega sebe. »Pogreb harlekina«, »Družinski portret«, »Kompozicija« (artisti) in zlasti »Kompozicija v modrem in črnem« kažejo, da je Sedej življenjsko in slikarsko dozorel do stopnje, ko se eksistenčna vprašanja človeka organsko zrcalijo v njegovem delu, v umetniški izpovedi, ki je najplemenitejši sublimat vsega trajnega in vrednega v njem.

JANEZ MESESNEL

Tudi letos ugledni gostje

V Radencih je vse pripravljeno za deveti festival sodobne komorne glasbe

V soboto, 25. septembra se bo začel v zdravilišču Radenska festival sodobne komorne glasbe. Organizatorji te mednarodne prireditve so že končali priprave.

»Na radenskem festivalu se zvrsti vsako leto po štiri ali pet koncertov, ki privabijo poslušalce iz jugoslovanskih glasbenih središč Ljubljane, Maribora, Zagreba in Beograda pa tudi iz Gradca, Dunaja, Budimpešte ter celo iz najbolj oddaljenih evropskih središč,« nam je dejal direktor festivala sodobne komorne glasbe v Radencih Ladislav Vörös.

Znano je, da je festival doslej redno posvečal skladateljema Slavku Ostercu in Josipu Slavenskemu, ki sta v svojih dneh utirala jugoslovanski glasbi nova pota, po en koncert, ostali trije pa predstavljajo novejšo jugoslovansko glasbo ter najboljša, preizkušena in uveljavljena komorna dela iz zadnjih petdesetih let. S tem pa organizator seveda ni izključil tudi sodobnih kompozicijskih poskusov in glasbene avantgarde.

Na festivalu so se doslej zvrstila dela večine sodobnih jugoslovanskih avtorjev. Razen teh pa so bila doslej izvedena dela Schönberga, Weberna, Stravinskega, Bartoka, Albana, Berga, Prokofjeva, Hindemitha, Ravela in drugih. V tem času je festival dosegel po svojih zaokroženih programih jasno fiziognomijo ter kvaliteto. To je tudi razumljivo, saj nastopajo vselej najvidnejši jugoslovanski in tuji solisti ter ansambli.

Kakšen bo letošnji festivalski program?

Okvirno se bodo letos spet zvrstili štirje koncerti, napovedali pa so še dodatno prireditev.

Na otvoritvenem koncertu (v soboto ob 17. uri) bo nastopila odlična slovenska komorna skupina trio bratov Lorenz iz Ljubljane. Naj pouda rimo, da bodo na tem koncertu izvedli izključno dela slovenskih avtorjev: Osterca, Kogoja, Ukmarja, Stibilja in Švare.

Na drugem koncertu bo isti večer nastopil kvintet Danzi iz Amsterdama. Njegovi člani so solisti haškega rezidenčnega orkestra. Sodi med vodilne tovrstne evropske skupine. Med drugim je nastopal že na festivalih v Parizu, Zagrebu, Darmstadtu, Oslu, Moskvi, Leningradu, Salzburgu in Edinburghu ter v drugih glasbenih središčih Evrope in Amerike. V Radencih bo ta skupina izvajala dela Seiberja, Barberja, Escherja, Francaixa in Kreka.

V nedeljo dopoldne ob 11. uri bo nastopila znana beograjska mezzosopranistka Djurdjevka Čakarević, ki bo izvedla ob spremljavi pianista Zdenka Marašovića pesmi Blacherja, Slavenskega, Baranovića in Perićića. Popoldne ob 16.30 uri pa bo na sklepni prireditvi nastopil vrhunski češki godalni »Praški kvartet«. Ta bo predstavil razen Bartoka tudi sodobno češko glasbeno literaturo, pisano za tako sestavo.

Organizatorji festivala so letos poskrbeli tudi za resnično avantgardno dodatno prireditev ki jo bo izvedla Katalin Ladik iz Novega Sada pod nazivom »Četrta dimenzija škatle«. Umetnico bo spremljal Erneo Kiraly.

BORO BOROVIĆ

Tisnikar v Piranu

V Mestni galeriji v Piranu je bila včeraj otvoritev razstave del slikarja Jožeta Tisnikarja iz Slovenjega Gradca. Na razstavi je 40 del, od tega deset risb. Jože Tisnikar je na nedavnem mednarodnem »Ex tempore« v Piranu dobil za svoje delo »Ribiči« tretjo nagrado. 5. novembra bo Tisnikar razstavljal tudi v celjskem Likovnem salonu. Za Tisnikarjevo piransko razstavo je v Primorju veliko zanimanje, saj je to njegova prva predstavitev na tem področju.

P. B.

S

Ugodnost za naročnike Dela

NEZGODNO ZAVAROVANJE PRI ZAVAROVALNICI SAVA

DELO

Med revijami

Tržaški „Dan"

Ob dveh številkah prvega družinskega mesečnika v zamejstvu

»Pred vami je mesečnik«, sporočajo v uvodniku prve številke uredniki, »ki trdno računajo na dolgo, sicer trdo vendar vzpenjajočo se pot. Izbrali smo mu ime ‚Dan', pojem svetlobe, širokih življenjskih obzorij . . . pa tudi zaradi zvočnosti in jasnosti besede kot take. Zakaj ‚Dan' naj bi bil dostopen najširšemu krogu bralcev in resnično prava sodobna, v svoji skromnosti bogato ilustrirana družinska revija. Po značaju in vsebini torej ne mis'i biti tekmec katerekoli izmed obstoječih revij na Primorskem ne tostran ne onstran meje, pač pa prej njihovo dopolnilo. Kot tak naj bi vsaj delno in začasno — pri tem si namreč ne delamo nikakršnih utvar — zajezil vse hujše prodiranje cenenega italijanskega tiska v naše družine.«

Koncept revije in krog bralcev, ki jim je namenjena, je s temi besedami že dovolj razločno označen. Če kljub temu pogledamo še nekoliko bolj v podrobnosti — navsezadnje gre za pomembno ku'turno (tudi politično) manifestacijo — se moramo ustaviti ob še bolj konkretni razčlenitvi programske usmeritve revije. Glavni urednik Miroslav Košuta, odgovorni urednik Milan Bolčič in ostali člani uredništva (Filbert Benedetič, Viljem Černo, Živa Gruden, Marko Kravos, Samo Pahor, S'avko Rebec, Milko Rener, Stojan Spetič, Josip Tavčar in Marko Waltritsch) med drugim namreč obljubljajo, da bi radi dosegli, da bi »Dan«, ki bo izhajal predvidoma desetkrat letno — cena posamezne številke pa je 200 lir — posegal »na vsa področja človeškega udejstvovanja, s posebnim poudarkom na naši nacionalni zamejski problematiki. Tako bo objav'jal sestavke kulturne, politične, gospodarske in splošno narodne vsebine, reportaže pa pričevanja in življenjske zgodbe naših ljudi«. Čeprav uredništvo ob koncu še pripominja, da »zaradi skromnega obsega našega mesečnika seveda ni pričakovati vsega navedenega hkrati« in ga »zato ne kaže soditi po eni sami številki«, bomo skušali zdaj, ko sta prvi dve številki, ki naj bi pokrili tromesečje junij—avgust, že izšli, o reviji spregovoriti le nekaj več.

Kolikšen del zastavljenega programa je »Dan« dos'ej že izpolnil? Kakšne vrste prispevki prevladujejo?

Sestavek Borisa Raceta »Ali smo kaj pridobili z obiskom«, ki govori o letošnji poti predsednika Tita v Italijo in se ukvarja predvsem z odmevi tega dogodka med tamkajšnjimi Slovenci, že tudi nakazuje osrednji — narodnostni, politični — ton prve številke.

Za razliko od tega in naslednjega prispevka — Stojana Spetiča »Zdravje ni naprodaj«, ki analizira vzroke stavk tržaških livarjev —, ki iz današ. dne gledata tudi v prihodnost, se večina ostalih obrača predvsem k preteklosti in njenim ostankom oziroma posledicam (Metod Mikuž: Trideset let OF«, Karel Šiškovič: »Slovenci v Italiji in južnotirolski pakt« itd.). Tudi za naše bralce bi bila zanimiva še sestavka »Ljudstvo, ki izumira ob Teru« in »Grenka tujina«, ki sta ju napisala Viljem Černo oziroma Dino del Medico — zlasti slednji, saj govori o boju Beneških Slovencev za svoje narodnostne pravice. Objava Vorančevega »Prvega maja« je namenjena zlasti mlajšim bralcem, preostali del revije pa je posvečen vprašanjem iz kulture (knjige, gledališče, razstave) in športa ter vrsti najrazličnejših praktičnih nasvetov za dom in družino.

Tudi druga številka ima predvsem politično obeležje. V tem pogledu sta najpomembnejša prispevka »Črne sence« (Stojan Spetič) in »Plača x 2« (Janko Tedeško), ki govorita o nevarnostih znova prebujajočega se fašizma oziroma o težavah, ki spremljajo naše (jugoslovanske) delavce zaposlene onstran meje. Poleg razmeroma bogatega kulturnega dela revije — pogovor z gledališkim igralcem Radom Nekrstom, razmišljanja o filmu, knjigah — in že ustaljenih »domačih« rubrik, uvaja ta številka še novo rubriko »Globus«, ki prinaša najrazličnejše novice iz vsega sveta.

Toliko torej na kratko o novi družinski reviji, s katero se bo po zaslugi založništva Tržaškega tiska krog »potrošnikov« slovenskega tiska onkraj meje gotovo znatno razširil. Koliko pa bo to pomenilo tamkajšnjim Slovencem, je pred meseci že pokazal Marko Kravos, saj je ugotovil, da s pomočjo njihove distribucijske mreže prihaja v zamejstvo le skromno število našega dnevnega in periodičnega tiska; na primer: 75 izvodov »Dela«, 125 »Tovariševe«, nekaj več izvodov »TT«, le 2 »Kmečka glasa«, 10 primerkov revije »Naš dom« itd.

IZTOK ILICH

Novice

LJUBLJANA: razstava nagrajenih projektov AS DESIGN 71 — Jutri ob 10. uri bo v prostorih FAGG, Jamova 2, odprta razstava nagrajenih projektov z natečaja AS DESIGN 71.

KRANJ: zbor iz Nizozemske — V nedeljo, 26. septembra, bo ob 19.30 v Prešernovem gledališču v Kranju koncert moškega pevskega zbora »Internos« iz Nizozemske. Zbor bo izvajal zborovske kompozicije. Koncertna poslovalnica je v pretekli sezoni organizirala šestnajst koncertov resne glasbe.

CELJE: začetek koncertne sezone — Koncertno sezono v Celju bo 25. septembra ob 20. uri v Narodnem domu začel Učiteljski pevski zbor Slovenije »Emil Adamič« (pod vodstvom prof. Branka Rajšterja) in Dortmundski moški pevski zbor, ki je pred leti gostil naš učiteljski zbor. Dortmundski zbor spada med najboljše in najmočnejše nemške moške zbore in deluje že od leta 1904. Ta zbor ima na programu narodno in sodobno nemško pesem ter zbore iz oper Evangelimann, Tannhäuser, Fliegende Holländer, Hoffmanove pripovedke itd. Zbor vodi dirigent Emil Rabe. Zbor bo priredil koncert tudi 26. IX. v Rogaški Slatini, 29. septembra pa v Portorožu. Sodeloval bo pa še na pevskem srečanju gorenjskih pevskih zborov v Kokrci.

VIŠNJEVIK (GORIŠKA BRDA): spominska plošča buditelju Andreju Žnidarčiču — V nedeljo, 26. septembra 1971 ob 15. uri, bo v vasi Višnjevik (nedaleč od Dobrovega) v Goriških Brdih odkrita spominska plošča narodnemu buditelju Andreju Žnidarčiču (1835—1913). Slavje pripravlja klub starih goriških študentov ob sodelovanju domačinov. Žnidarčič je bil eden izmed pomembnih buditeljev slovenskega ljudstva na Primorskem v drugi polovici preteklega stoletja. Njegovo delovanje je bilo zlasti pomembno za Brda, kjer je skoraj trideset let služoval kot duhovnik in kjer je z ustanovitvijo društva »Slovenski jez« deloval zoper poitalijančevanje Bricev. Bil je eden izmed redkih slovenskih publicistov, ki so pred plebiscitom leta 1866 opozarjali slovensko javnost na problem Beneških Slovencev. V klerikalni gonji zoper pesnika Gregorčiča se je postavil med prvimi na pesnikovo stran. Plošča Andreju Žnidarčiču je že dvanajsta po vrstnem redu izmed tistih, ki jih je Klub starih goriških študentov odkril zaslužnim primorskih rojakom od jeseni leta 1965, dalje.

PIHALNI KVINTET »DANZI« IZ AMSTERDAMA — Udeleženec letošnjega radenskega festivala

KOROŠKA

Uk učiteljev

Nekateri premiki v korist šolstva so pred tremi leti vzbudili tudi optimistično pričakovanje, da je poslej možno tudi več zahtevati od učiteljev. V takem vzdušju je bil tudi sprejet zakonski predpis o ustrezni strokovni izobrazbi, določeni so bili roki, pogoji za izredno šolanje pa so bili obljubljeni. Ostal je zakonski rok, obljube se niso izpolnile, materialni premik pa je čas spremenil v umik. Prosvetni delavci so spet v zaostanku za drugimi kategorijami poklicev in dohodkov, ki so glede predpisane izobrazbe manj zahtevni.

Takšno načelno ugotovitev potrjujejo podatki. Prosvetni delavci se niso mogli pravočasno strokovno usposobiti, ker so prezaposleni v šoli zaradi primanjkljaja učnih moči. Primanjkljaj pa je vsako leto večji. Če upoštevamo, da gre povečini za ženske, matere z otroki, ki imajo poleg dela v šoli še na skrbi dom in družino, je ta podatek dovolj značilen.

Zelo malo so jim pomagali, da bi hitreje doštudirali, da ne govorimo o potrebni stimulaciji pri študiju. V celoti vzeto, je na primer, položaj v štirih koroških občinah tak, da primanjkuje letos 7 razrednih učiteljev, medtem ko jih 13 nima ustrezne izobrazbe; predmetnih učiteljev primanjkuje 10, kar 75 pa jih nima dokončane pedagoške akademije. Nekatera najbolj optimistična predvidevanja pravijo, da bi do zakonskega roka uspelo doštudirati 40 odstotkov teh nestrokovno usposobljenih učiteljev. Torej dovolj zgovorni podatki, ki kažejo, da gre vsako leto na slabše, ne pa na bolje.

Čas bi bil, da se ne prehitevamo z željami, ampak da več storimo za smotrno organiziranost študija tistih, ki bi morali z več znanja poučevati druge. Gre zlasti za gmotno skrb družbe. Morda bi razglašeno parolo o »sto šolah« kazalo spremeniti tako, da bi bilo bolje 98 novih šol, pa preostali denar nameniti za učitelje in njihov študij. Novi zidovi namreč ne bodo pomenili novih šol, če ne bo ljudi.

D. VRESNIK

NI KUPCEV — Kljub dobri ponudbi zelenjave in sadja je na soboški tržnici le malo kupcev. Očitno se zdijo varčnim Pomurcem cene previsoke, saj prodajajo na primer nesortno grozdje po sedem in celo po osem dinarjev za kilogram. Kljub temu prodajalci iz južnih republik ne popustijo. Na sliki: stojnice v Murski Soboti brez kupcev.

Foto: B. Borovič

V pričakovanju obrtnega sejma

V soboto bodo v Celju odprli 4. slovenski sejem obrti, danes pa mednarodno in jugoslovansko razstavo zlata

CELJE, 22. sept. V soboto dopoldne bodo ob Kersnikovi ulici v Celju odprli četrti osrednji slovenski sejem obrti, jutri zvečer pa v prostorih gledališča specializirano mednarodno in jugoslovansko zlatarsko razstavo.

Letošnji sejem na prostoru AD Kladivar bo po obsegu in udeležbi najrazsežnejši, vendar še zmerom v mejah prostorskih možnosti. Ves pokrit prostor bodo namenili izključno prikazu obrtnih dejavnosti. Ker pa je prostora premalo, je bilo vodstvo sejma prisiljeno nekatere interesente odkloniti. Slo je v glavnem za podjetja, ki so hotela dobiti večji razstavni prostor. Razstavljali bodo na površini več kot 5800 kvadratnih metrov pokritega in odprtega prostora. Posebej bo zlatarska razstava zavzela 450 kvadratnih metrov prostora. Skupaj bo sodelovalo na 4. slovenskem sejmu obrti v Celju blizu 200 razstavljalcev iz Slovenije in iz tujine.

Predstavniki združenja »Agens« Celje so na tiskovni konferenci pred sejmom znova poudarili, da bodo na letošnjem sejmu prikazane vse obrtne stroke, in sicer konjunkturne in one, ki so v zatonu oz. za katere upada zanimanje, ljudem pa so tovrstne usluge še vedno potrebne. Sejem bo torej prava slovenska obrtna manifestacija, ki bo prikazala sedanjo razvojno stopnjo obrtništva ter možnosti za razvoj te gospodarske panoge pri nas. Prikazal bo tudi, kako daleč se je proizvodna in uslužna obrt na Slovenskem posodobila ter kakšne so še možnosti na tem področju.

Mednarodna zlatarska razstava

Z letošnjo mednarodno zlatarsko razstavo v Celju nameravajo organizatorji še zlasti opozoriti na številne neizkoriščene možnosti za razvoj zlatarstva v Jugoslaviji. Okvir razstave je jugoslovanski, mednarodni karakter pa ji dajejo udeleženci — proizvajalci pripomočkov za potrebe zlatarstva iz Francije, ZR Nemčije in Japonske.

Doslej tako obsežne razstave v Celju še niso pripravili. Razen družbenih zlatarskih podjetij bodo letos razstavljali svoje izdelke tudi zasebni zlatarji. In kaj bo moč videti? Predvsem zlat in srebrn nakit, srebrno posodje, drago kamenje, japonske biserе, ure, filigranske izdelke, bižuterijo, značke, embalažo za nakit, kristal ter proizvode in polproizvode za potrebe industrije (predvsem za elektroniko). Zlatarna Celje bo v okviru te razstave pripravila poslovne dneve za sklepanje pogodb za prihodnje poslovno leto. Tokrat bo Zlatarna prikazala kompletno novo kolekcijo nakita lastnih kreacij.

V sklopu obrtnega sejma in zlatarske razstave bo v Celju tudi več posvetov specializiranih organov republiške gospodarske zbornice in združenja »Agens« Celje. Osrednja tema bo kajpak obrt v Sloveniji in še posebej v celjski regiji. Celjska Zlatarna bo med drugim tudi organizator posvetovanja jugoslovanskih proizvajalcev nakita s poudarkom na integraciji. Pripravili bodo tudi posebna predavanja za prodajalce nakita.

Diplome, popusti, modne revije . . .

Med sejmom, od 25. septembra do 3. oktobra, bo posebna strokovna žirija ocenjevala vse razstavke. Najuspešnejši bodo prejeli plakete, posebno priznanje združenja Agens pa bo dobilo 10 najoriginalnejših izdelkov slovenskih obrtnikov. Nagrade so pripravili tudi da šolske kolektive, ki bodo s svojo udeležbo pokazali največ zanimanja za sejem in s tem za možnost vključevanja mladih v obrtne poklice.

Privlačnost bo prodaja na sejmu, saj zagotavljajo precejšnje popuste (na račun znižanja prometnega davka in drugih znižanj v obrtnih in trgovskih organizacijah). Na programu bodo tudi modne revije in revije zlatega nakita. Podjetje »Izletnik« Celje je kot svoj prispevek med drugim odobrilo 25-odstotni popust na vseh svojih avtobusnih linijah. Podoben popust daje tudi železnica.

FRANJO KRIVEC

Marketing na tretji stopnji

VEKŠ Maribor bo prva pri nas vpeljala podiplomski študij

Visoka ekonomska komercialna šola v Mariboru bo s 1. marcem prihodnje leto kot prva šola v Jugoslaviji uvedla podiplomski magistrski študij tržništva (marketinga). Zdaj končujejo vse potrebne priprave za to. Na tretji stopnji bo študij trajal štiri semestre. Po končanem študiju bodo ekonomisti dobili naslov magistra ekonomskih znanosti, inženirji in tehniki z visoko izobrazbo pa naslov specialista poslovnih znanosti. Če bodo le-ti opravili dodatne izpite iz politične ekonomije, gospodarjenja podjetij in politike podjetij, bodo prejeli naslov magistra poslovnih znanosti.

V prihodnjih dneh bo Visoka ekonomska komercialna šola v Mariboru razpisala študij tržništva na tretji stopnji.

M. K.

oglašujte v DELU

Program DU za letos

Prva predavanja na dopisni ekonomski šoli v Slovenski Bistrici

Delavska univerza v Slov. Bistrici bo v okviru letošnjega programa izobraževanja za odrasle, v sodelovanju z Dopisno delavsko univerzo v Ljubljani še ta teden pričela z rednimi predavanji na dopisni ekonomski šoli za območje bistriške občine. V ekonomsko šolo se je letos vpisalo 40 kandidatov. Na seminarju bodo predavali predavatelji iz Slov. Bistrice in iz Dopisne delavske univerze iz Ljubljane. Letos bodo kandidati imeli 170 ur predavanj. Šola pa bo trajala 4 leta.

Nekoliko manjše zanimanje pa je letos v bistriški občini za dopolnilno izobraževanje v osemletki. Kljub temu, da je na območju te občine veliko število zaposlenih z nedokončano osemletko se je za letoš. nje leto vpisalo za dokončanje večerne šole od 5. do 8. razreda približno 40 kandidatov. S poukom na tej šoli bodo začeli v ponedeljek 26. septembra.

V. H.

V starosti vsi enaki

Začetek javne razprave o kmečkem starostnem zavarovanju v konjiški občini - Ob deležu kmetov naj bi bil večji tudi delež družbe - Pripombe k tezam

SLOV. KONJICE, 22. sept. V konjiški občini so prvi v naši republiki začeli z javno razpravo o tezah za novi zakon o kmečkem starostnem zavarovanju. Razprave, ki jih je priredila občinska konferenca SZDL, vodili pa so jih sodelavci komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, poslanci in člani vodstva organizacije SZDL, so bile v Ločah, Gorenju, Tepanju, Vitanju in Zrečah, v nedeljo pa bodo še v nekaterih drugih krajih.

Udeležba je bila povsod zadovoljiva, kar kaže veliko zanimanje kmetov za ureditev tega njihovega življenjskega vprašanja.

Značilno je, da so teze za nov zakon sprejeli z odobravanjem, imeli pa so seveda tudi nekaj kritičnih pripomb. Na vseh zborih so bili enotnega mnenja, da je predvidena minimalna pokojnina v višini 250 dinarjev na kmetijo prenizka in manjša od 350 dinarjev ne bi smela biti, pri čemer pa bi moral biti delež družbe glede na ekonomski položaj kmetov večji. Ta dosega zdaj le tretjino, v prihodnjih letih pa naj bi dosegel vsaj polovico. Kmetje bi svoje prispevke zelo radi plačevali, če bi bile družbene dajatve večje, po njihovem mnenju pa bi morali davčno politiko tako reorganizirati, da bi davke usmerili v sklade za socialno zavarovanje.

Na vseh sestankih so sprejeli tezo o oddaji posestva kot edini pametni rešitvi. V tem, da v primerih, ko obstaja dedič, ta prevzame posestvo in plačuje prispevek za starostno zavarovanje, če tega ni, ga namesto lastnika plačuje družba, na kmetijo pa se vknjiži občina, — so videli ukrep, ki bi utegnil ublažiti mnoge socialne probleme.

Medtem ko so bila mnenja o solidarnosti deljena in so bili zanjo predvsem manjši kmetje, večji pa jo sprejemajo z rezervo, je glavni očitek veljal pomanjkljivosti, da v teze niso vključili morebitnega invalidskega zavarovanja. Udeleženci razprave so namreč ugotavljali, da postajajo kmetije vse bolj mehanizirane, zaradi česar utegne biti tudi vedno več delovnih invalidov. Sploh pa, kot so menili, postavljajo sedanji ustavni amandmaji v enak položaj tako družbeno kot zasebno delo, zato bo treba slej ko prej uveljaviti tudi enake oblike zavarovanja. Ni namreč mogoče, da bi po tej plati kmečko delo vrednotili celo dosti slabše kot delo nekvalificiranega delavca.

D. HRIBAR

SLOVENSKA BISTRICA

Izlet v Šibenik

V organizaciji počitniške zveze Slovenska Bistrica, bo odpotovalo v petek, 24. septembra na tridnevni izlet v Šibenik približno 50 članov te organizacije z bistriškega območja. Med potjo si bodo ogledali slapove Krke, Plitvička jezera in Bihač.

V Šibeniku se bodo bistriški počitničarji sestali tudi s člani Počitniške zveze Šibenik.

V. H.

GORNJA RADGONA

Na posebni šoli 150 otrok

Posebno osnovno šolo so v Gornji Radgoni ustanovili že pred šestnajstimi leti. Takrat je bil samo en razred, od 1965. leta dalje pa je že popolna osemletka. Lani je bilo na šoli 139 otrok, letos pa jih je že 150.

Med učenci posebne šole jih je kar 26 v rejniških družinah, več kot polovica učencev pa se vozi v šolo z avtobusom.

S pričetkom novega šolskega leta je dobila šola socialnega delavca. Ta bo reševal prenekateri problem na šoli, ki je v preteklosti ostal nerešen. Socialni delavec bo pomagal tudi pri iskanju zaposlitve za tiste učence, ki bodo zaključili s šolanjem.

Med učenci na posebni šoli jih je 47 iz kmečkih družin, ostali otroci pa so iz delavskih družin.

F. K.

Drugič kaznovan

MUR. SOBOTA, 22. sept. — Pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti se je v kratkem času že drugič zagovarjal 34-letni Daniel Tkalec iz Lendave. Tokrat se je znašel pred sodnikom zaradi poskusa posilstva.

Aprila letos je namreč Daniel Tkalec poskušal na samotnem kraju ob reki Muri posiliti starejšo žensko.

Senat okrožnega sodišča ga je zaradi tega obsodil na leto zapora. Omenjeni je bil pred nekaj meseci obsojen tudi zaradi pobega po hudi prometni nesreči.

B. B.

Konec požarov?

MUR. SOBOTA, 22. sept. — Varnostni organi v Murski Soboti so v maju letos prijeli osebo, ki naj bi požigala v okolici Ljutomera, kjer je večkrat zaporedoma gorelo. Pred kratkim so na obravnavi na okrožnem sodišču v Murski Soboti ugotovili, da je osumljeni L. M. hujši duševni bolnik.

Sodišče je na podlagi mnenja psihiatra poslalo L. M. na zdravljenje.

B. B.

Plodne brazde

Kmetijski kombinat Ptuj svečano proslavil desetletnico obstoja - Lastna proizvodnja in kooperacijska dejavnost

Kolektiv kmetijskega kombinata Ptuj je svečano proslavil desetletnico svojega obstoja. Praznovanje se je začelo 16. septembra s svečano sejo centralnega delavskega sveta, glavne slovesnosti so bile v nedeljo (18. septembra), ki so se začele s povorko kmetijskih strojev po ulicah Ptuja. S tem so prikazali tehnično opremljenost podjetja in dejavnost posameznih obratov. Dober kilometer in pol dolga kolona kmetijskih strojev se je potem obrnila proti Turnišču, kjer je bil ob 11. uri slovesen zbor članov kolektiva in kooperantov.

Najprej je spregovoril predsednik delavskega sveta ing. Milan Koren, ki je podrobno orisal 10-letni razvoj samoupravljanja. Potem je govoril generalni direktor magister veterine Cvetko Doplikar, ki je podrobno prikazal gospodarsko rast podjetja in delež, ki ga ima v slovenski kmetijski proizvodnji. Po sklepu delavskega sveta so 600 delavcem, ki v kolektivu delajo deset in več let, podelili ročne ure.

Razvejana dejavnost

Kmetijski kombinat Ptuj je nastal pred desetimi leti z združitvijo več družbenih kmetijskih gospodarstev in drugih samostojnih podjetij. Leta 1965 se mu je priključila še večina kmetijskih zadrug, ki so se formirale v samostojni obrat za zadružno kooperacijo »Jože Lacko« Ptuj.

Kombinat ima 11.300 hektarov lastnih površin, od tega 2.100 hektarov njiv, 300 hektarov vinogradov, 220 hektarov sadovnjakov, 114 hektarov hmeljišč in 5.200 hektarov gozdov. Za obdelovanje teh površin ima 71 traktorjev s 115 prikolicami, 25 kombajnov in še mnogo manjših kmetijskih strojev. Na teh površinah je v zadnjih desetih letih zraslo več kot 2 tisoč vagonov pšenice, 2.200 vagonov koruze, 130 vagonov hmelja, 1.300 vagonov krompirja, 7.600 vagonov silažne koruze, 2.800 vagonov sena, 580 vagonov raznih drugih žit, 1.100 vagonov sadja in 1.250 vagonov vina.

V lastni proizvodnji so v desetletnem obdobju namolzli 2.500 vagonov mleka, izpitali nad 9 tisoč govejih pitancev, kar pomeni 280 vagonov govejega mesa. Iz farme prašičev (bekonov) je v desetih letih šlo na tržišče nad 200.000 svinj ali 1.900 vagonov mesa. Obrat za kooperacijo je v šestih letih svojega delovanja v sodelovanju s kmeti dal na trg 164 vagonov prašičjega, 263 vagonov telečjega in 380 vagonov govejega mesa. Obrat mlekarna je v desetih letih odkupil 4.500 vagonov mleka. Klet arski obrat »Slovenske gorice« je v tem času prodal 3.900 vagonov vina, v obratu za gozdarstvo so skupno posekali 180.000 kubičnih metrov lesa.

Te številke dokazujejo, da je kmetijski kombinat Ptuj pomemben tržni proizvajalec v Sloveniji. Omeniti velja še silose in obrat mešalnice krmil, ki dela predvsem za potrebe lastne in kooperacijske proizvodnje. Doslej so proizvedli že 4.500 vagonov krmil. Omenimo še obrat »Tehnoservis« za popravila kmetijskih strojev, avtomobilov in za opravljanje strojnih storitev, ter obrat mizarstvo in žaga.

Manj zaposlenih — boljši uspehi

Tako pestre dejavnosti zahtevajo posebno organizacijo tako na samoupravnem kot na tehničnem področju. Podatki kažejo stalno in enakomerno večanje proizvodnje. Pred desetimi leti so imeli 1.584 zaposlenih delavcev, danes pa samo 1.174. Realizacija na enega zaposlenega je leta 1961 znašala 10.000 dinarjev, letos pa že 200.000. Poslovni sklad so v tem obdobju povečali za več kot 500 odstotkov, dohodek pa za 700 odstotkov. Vrednost osnovnih sredstev je leta 1961 znašala okrog 24 milijonov, letos pa nad 140 milijonov dinarjev. In še podatek o investicijskih vlaganjih: skupno je bilo vloženo nad 102 milijona dinarjev, od tega lastnih sredstev nekaj nad 27 milijonov dinarjev.

Ti podatki dovolj zgovorno kažejo prehojeno pot desetletnega jubilanta in njegovo proizvodno ter poslovno usmeritev.

FRANC FIDERŠEK

Zapisek s poti

Vinska cesta?

Neizkoriščeno turistično zaledje Radenc od Janževega vrha do Kapele in proti Murščaku — Množica turistov

»Če bi imeli pri nas na Bavarskem tako slikovito pokrajino, kot jo imate pri vas na valovitem vinorodnem gričevju okrog Kapele, bi jo obdali z zlato verigo«, je pred dnevi povedal priletni gospod iz Münchna. Mož, ki je bil tri tedne gost v zdravilišču Radenska, očitno ni hodil po tem edinstvenem svetu naravnih lepot z zaprtimi očmi.

Tako pa ne mislijo samo tujci, ampak tudi številni domačini, ki si že vsa povojna leta prizadevajo, da bi prepredli ta idilični svet starih zidanic in prisojnih leg, posejanih z žlahtno trto, z urejenimi potmi in potkami, ki bi sklenile tako imenovano vinsko cesto v dveh smereh.

Odločilna vloga Radenske

»Najdaljša in vsekakor najbolj pomembna vinska cesta bi peljala s Kapele čez Svobodni vrh in Murščak do Hrastja—Mote. Druga taka cesta, seveda asfaltirana, pa bi povezala Radence s Kapelo čez Boračevo in Janž vrh.« Tako nam je dejal inž. Tone Škvarč, direktor kapelskega vinogradniškega gospodarstva, kjer se zelo zanimajo za uresničitev te zamisli.

Pri tem nimajo v mislih samo zdravilišča Radenska, ki bi s tako krožno potjo navdušilo tudi najbolj zahtevne goste, ampak tudi svoje gospodarske interese, saj bi v številnih zidanicah vzdolž te poti in v kmečkih gostiščih, ki bi se tu nedvomno kmalu pojavila, lahko ponudili domačinom in tujim gostom slovita kapelska žlahtna vina po sprejemljivi ceni. Tu bi med drugim nedvomno cvetela tudi trgovina z grozdjem in z raznimi prleškimi specialitetami, kot so gibanice, meso iz tünke itd.

Seveda že doslej ni manjkalo načrtovalcev za to vinsko cesto, ki pa bi brez sodelovanja zdravilišča Radenska ostala tudi v prihodnje samo na papirju. Vse pa kaže, da so načrti znanega arhitekta, inženirja Branka Kocmuta z mariborskega biroja Komuna-projekt, tako privlačni, da bodo kmalu združili prizadevanja odgovornih ljudi in vseh občanov, ki so v teh krajih zelo zainteresirani za uresničitev te zamisli.

In še toliko bolj, ker je podobna odločitev pomagala vsega nekaj kilometrov čez mejo avstrijskim vinogradnikom okrog Klöcha do pravega blagostanja.

Klöch se lahko skrije

Čeprav sosednji Klöch onstran meje zelo zaostaja za kapelskim območjem po naravnih lepotah, so znali domačini tamkaj z ureditvijo starih zidanic v privlačna gostišča in tudi z zgraditvjo novih kmečkih hotelov sredi vinogradov, ki so prepredeni z mrežo asfaltiranih cest in dobro vzdrževanih poti, pritegniti tisoče gostov.

Samo na južnem pobočju Klöcha, okrog kmečkega hotela Palz, smo preteklo nedeljo našteli več kot dvesto osebnih avtomobilov in dober ducat avtobusov z registrskimi tablicami Gradca in celo Dunaja.

Vse to je uspelo prebivalcem vinorodnega gričevja okrog Klöcha, ki se lahko, kot smo že zapisali, skrije po idiliki sveta in po svojih razglednih točkah pred Kapelo in okoliškimi vrhovi, od koder se lahko potniki razgledajo daleč čez Slovenske gorice in panonsko ravnino vse do Blatnega jezera na Madžarskem.

Če navedemo še druge prednosti, ki so značilne za ta skrajni severni predel Slovenskih goric, potem se zares velja vprašati, zakaj še do danes nismo odkrili številnim domačim in tujim obiskovalcem narodopisnih znamenitosti vrhov od Janževega vrha do Kapele in Murščaka in morda še dalje v osrčje slovenjegoriškega gričevja. Več kot sto let stare zidanice, razna zgodovinska znamenja in seveda še povsem nedotaknjena priroda, vse to pomeni neprecenljiv kapital tega območja, ki bi ga lahko s sorazmerno majhnimi naložbami že zdavnaj iztrgali iz anonimnosti.

Zamude na vseh koncih

»Glejte, že leta 1962 smo se na Kapeli zavzemali za ureditev vinskega hrama s pokrito prešnico, s kletjo z velikimi vinskimi sodi, ki bi bili opremljeni z mizami in sedeži, tu bi bili še polzaprti prostori in velika odprta terasa in podobno, vendar so vsi načrti padli v vodo«, pripovedujejo na Kapeli.

— Kljub gotovim načrtom in zagotovilu zdravilišča Radenska, da bodo sodelovali pri graditvi tega objekta, ki bi veljal takrat vsega štiristo tisoč dinarjev, z odgovornimi ljudmi niso našli skupnega jezika.

Če so imeli takrat v Radencih pomisleke zaradi odtegovanja gostov zdravilišču, so bili zares hudo kratkovidni, saj jih je vsaj na tem področju turistični razvoj močno prehitel. To v Radencih danes zelo dobro vedo, zato je razveseljivo, da so v urbanistični program širše okolice vključili vsaj del teh načrtov.

Seveda je vprašanje, kdaj bodo spričo velikih naložb, ki so jih v Radencih namenili urejanju svojega zdraviliškega središča, zmogli denar tudi za tako zamišljeno ureditev svojega zaledja.

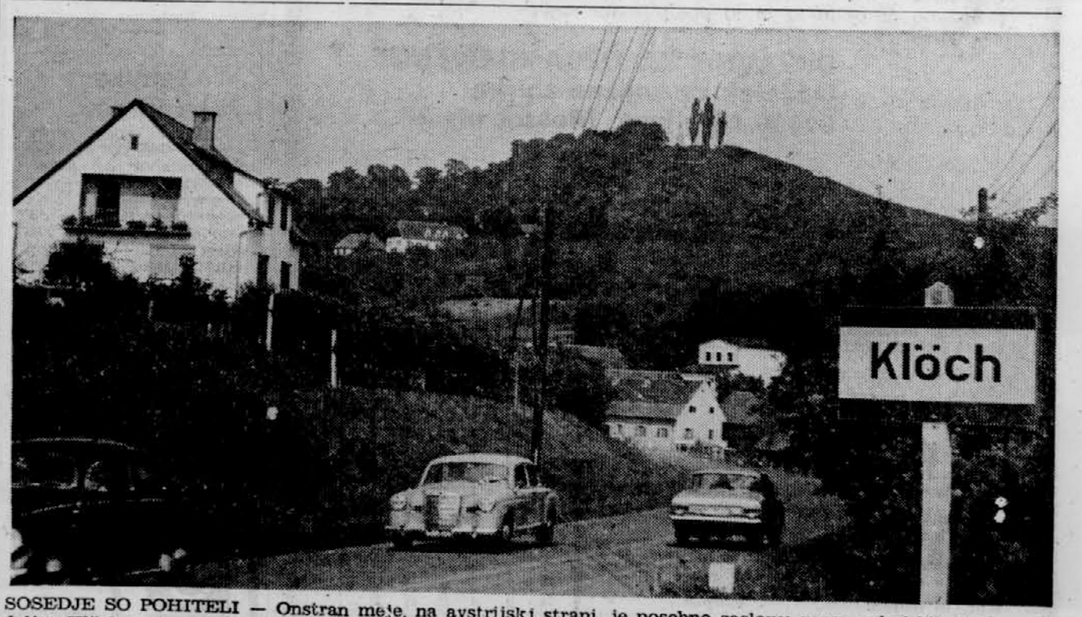
Vinogradniško gospodarstvo na Kapeli je sicer že razširilo nakazano vinsko cesto na Kapelo, kamor pelje edina asfaltirana cesta iz radenske smeri. Toda vse to so skromni začetki, zakaj brez zdravilišča Radenska in radgonske občine bi ostala ta lepa pokrajina še dolgo v senci sosednjega Klöcha.

BORO BOROVIČ

KLOPOTEC ŽE POJE — Trgatev v slovenskih goricah se je začela in obiralci so napolnili vinograde.

Foto: B. Čerin

SOSEDJE SO POHITELI — Onstran meje, na avstrijski strani, je posebno zaslovel vsega nekaj kilometrov oddaljen Klöch z vinorodnim gričevjem v okolici. Tu je med goricami, mimo zidanic in kmečkih hotelov speljanih kdo ve koliko kilometrov lepo asfaltiranih cest in lepo urejenih poti, ki privabljajo turiste tudi iz najbolj oddaljenih avstrijskih mest. Na sliki: del vinske ceste na Klöch.

Foto: B. B.

„Sutjeska"

Richard Burton — koproducent?

Pikri tiskovni šef »velefilma« v nastajanju: »Burton ni dobil običajnega honorarja, bo pa finančno sodeloval«

»Moja dolžnost je, da govorim, kako je vse v redu, in nikar me na koncu snemanja ter po premieri ne vprašajte, ali je vse v redu in ali je »Sutjeska« tisto, kar od nje pričakujemo, pa čeprav sem plačan, da vse, kar se zgodi okrog filma, olepšavam. Vsaj meni dovolite privatno zadržanost«, pravi prvi mož našega novega velefilma »Sutjeska« — vsaj kar zadeva tiskovne izjave — novinar založniške hiše »Politika« Džavid Husić, ki slovi po svojem jedkem pisanju in poznavanju domačih filmskih razmer.

Sicer pa Džavid, vsaj čutiti je tako, ne bo zdržal napornega nekajmesečnega snemanja fi'ma »Sutjeska«, preveč je vznemirjen. Vsakdo, ki hoče karkoli povedati za tisk, mora dobiti Džavidov blagoslov, sicer mora le-on odgovarjati v imenu režiserja, direktorja fotografije itd., skratka mora imeti inteligenčni kvocient ali pa vsaj umsko sposobnost za skorajda 100-člansko druščino igralcev in filmske ekipe, kar ni kar tako, priznajte.

Džavid je v zagati prav zdaj, ko je jasno, da igralcem še niso izplačali prvih honorarjev in ko je jasno, da mu fama okrog Richarda Burtona sega čez glavo . . .

— *So Burtonu že izplačali kaj honorarja?*

»Burton je dobil prvi obrok. Pogodba je namreč predvidevala, da dobi prvi del še pred začetkom snemanja . . . Torej: ali je Burtonov menager bolj vešč kot mi v sestavljanju pogodb ali pa je Burton suh. Kar vsi zanesljivo vemo, je, da je brez denarja jugoslovansko gospodarstvo, ki pravzaprav financira snemanje »Sutjeske«. Nasploh smo se vsi pri filmu tako navadili, da čakamo in čakajoči razočaramo«

— *No, koliko je Burton dobil?*

»Burton ni dobil svojega običajnega honorarja, kajti pozanimal se je za prodajo filma in bo v njej tudi sodeloval ter tvegal z določenim odstotkom honorarja.«

— *S kolikšnim odstotkom?*

»Ne bom vam povedal!« se mora pač braniti Džavid. »A ker že vztrajate na Burtonovem odstotku, ki ga je vložil, vam bom odgovoril posredno: »in cash« dobi približno eno tretjino honorarja, ki ga sicer dobiva za glavne v'oge!«

— *Koliko ste mu že izplačali?*

»Prvi obrok — in to v dolarjih!«

— *In koliko je prvi obrok?*

»Tretjina honorarja.«

— *Sto tisoč dolarjev?*

»Ne, tega nisem rekel! Ni toliko.«

— *Burton dobi nekako 750 tisoč dolarjev za film? Torej je dobil 250.000 dolarjev?*

»Če ste dobro obveščeni in če znate deliti, ste b'izu tistega, česar vam ne morem in ne smem povedati. (Morda Burton dobi po 1.000.000 dolarjev za film; vendar kot vem, je za zadnji film »Pod mlečnim drevesom« dobil 250 tisoč dolarjev. — Op. p.) Ena izmed izrecnih klavzul pogodbe namreč je, da jugoslovanski producent nikjer in nobenemu ne sporoči Burtonovega honorarja ter angažmaja.«

— *Kako pa se kaj vede Burton. Govorijo, da je Burton sila zvezdniški. Sam pa sem ugotovil, da je ljubezniv.*

»Kakor kdaj,« je rezek Džavid. »Sprva je bil korekten, zdaj pa je — se zdi — tak, kot da ga zapušča potrp'jenje. Z vsako gesto in besedo na snemanju pa izpričuje velikega igralca.«

— *Kakšen človek pa je sicer?*

»Dober, če do njega pridete. Sekretarji in svetovalci so okrog njega naredili pravi zid in jaz se na žalost z njim spopadam vsak dan. Sekretarji itd., so sklenili, da pred tremi snemalnimi tedni (da bi se Burton čimbolj vživel v težko vlogo), ne bodo dovolili, da bi se kdorkoli z njim pogovarjal ali ga fotografiral. Ker sem vedel, da je to nemogoče, sem pripeljal na žabljak nekoliko novinarjev in jim omogočil opravljati njihovo delo. To delam tudi zdaj, čeprav se Burtonov menager, znani producent Joe Heiman ne neha jeziti name. Tako pač redno končava prepire s polnimi kozarci whiskyja »Jack Daniel's«, ki ga izključno pije Elisabeth Taylor . . .«

Saj res, kako pa je poleg Dicka videti Liz Taylor?

»Kot skrbna gospodinja, ki spremlja vsak korak svojega zaposlenega moža, ki drhti, da se njen ljubi ne prehladi. Tu na snemanju sploh ne spominja na igralko.«

Temveč na babico?

(Liz je namreč pred kratkim postala babica: njen sin Michael, iz njenega prvega zakona, je postal atek). »Da, babico, ki očara s smaragdnim pogledom.«

— *Ne s smaragdnim prstanom, vrednim milijon dolarjev?*

»Ne spoznam se na nakit. Nemara pa ne želite, da bi ženske gledal v prste«.

— *Slišal sem, da je Liz izjavila, da je komunistka?*

»Nalagali so vas!«

— *No, rekli so, da je povedala, da je komunistka by heart, po srcu?*

»Ji vsaj nihče ne more zaračunati članarine. Razen v raju, za kamor se nedvomno pripravlja . . .«

MIHA BRUN

UPANJE JE DOBER ZAJTRK . . . Foto: Joco Žnidaršič

DVA CELULOIDNA, TRETJI RESNIČNI — Tiskovni šef filma »Sutjeska« Džavid Husić (levo) le govori o zgodovinski in filmski Sutjeski, narodni heroj Vlado Šegrt (v sredi) se je pred 28. leti res boril ob njej, Stipe Delić pa niti ne govori, ampak jo dela, režira. Fotoarhiv »Sutjeske«

Žlica učenosti

Šiba nima več nove maše

Novo šolsko leto v Franciji je v znamenju vročih razprav med starši, profesorji in prosvetnimi oblastmi — Minister pa vztrajno »zrači« šolstvo

PARIZ, septembra — V francoskih osnovnih in srednjih šolah so se spet oglasili šolski zvonci. Dva tedna za starši so se tudi za šolarje končale počitnice. Šolsko leto pa se je začelo v znamenju vročih razprav med starši, profesorji in prosvetnimi oblastmi.

»Šolsko leto se bo začelo brez dramatičnosti, brez pretiranega trušča in brez prehudih problemov,« je izjavil prosvetni minister Olivier Guichard, preden so šole odprle vrata. Dodal je, da po njegovem mnenju ta dogodek »ne bi zaslužil mesta na prvih straneh časopisov.«

Ministrovo prerano veselje

Olivier Guichard se je nekoliko uštel. Šolsko leto se je začelo s — stavko profesorjev srednjih šol, ki so prišli v službo dan pozneje. Poglavitni vzrok nezadovoljstva: skrajšane počitnice. Lani je namreč minister zaukazal, da morajo priti profesorji v šolo tri dni pred dijaki, zato da se pripravijo na pouk. Letos kljub nezadovoljstvu profesorskih zborov te odločitve niso preklicali, pač pa so »čas za priprave« skrajšali na dva dni.

Javnost profesorske stavke, ki je zajela po ocenah oblasti 40 %, po ocenah sindikatov pa 80 % vseh profesorjev, ni sprejela s posebnim navdušenjem.

»Profesorji imajo že tako dolge počitnice,« negodujejo starši, za katere je zvečine avgust alfa in omega letnega počitka. Refren, ki smo ga vajeni iz domačih logov.

Toda profesorji se pritožujejo tudi zato, ker imajo prenapolnjene razrede, ker so za za svoje delo slabo plačani (srednješolski profesor dobi približno 1200 frankov ob začetku in največ 3000 frankov ob koncu delovne dobe, kar je res razmeroma zelo skromno), da morajo opravljati veliko nadur, da nimajo dovolj pripomočkov, da vse preveč njihovih kolegov nima primerne izobrazbe . . .

Starši zahtevajo od profesorjev, naj njihove otroke čim več naučijo, naj jih čim bolje pripravijo za življenje, naj bodo strogi, naj se med poukom ne ukvarjajo s politiko. Prosvetni minister pa terja, naj uvajajo pri pouku nove metode, naj bodo bolj iznajdljivi, naj prepustijo otrokom več pobude, naj obiskujejo dopolnilne strokovne tečaje.

Profesorji v navzkrižnem ognju

Profesorji so torej v navzkrižnem ognju. Mnogi izmed njih se zavedajo, da mora šola v korak s časom in da se njihovo izobraževanje ne neha na učiteljišču ali na univerzi. Toda zelo veliko jih tudi trmasto ne dovoli, da bi jim kdo kalil prosti čas z dopolnilnim izobraževanjem ali pa preprosto ne kaže posebnega veselja za kakršnokoli dodatno delo.

Vendar se kljub preskromnim sredstvom, kljub nejevolji in odporu v francoskih šolah nekaj spreminja. Prosvetni minister Guichard se je z veliko vnemo lotil uresničevanja, tako imenovane »Faurove reforme«, ki je nastala po namenu 1968 v kabinetu takratnega prosvetnega ministra Edgarja Faura. Faure je hotel francosko šolstvo, ki kot še marsikje drugod, zaostaja za utripom sodobnega življenja, prezračiti, modernizirati, povezati s stvarnostjo in počistiti za njega tisto, kar je ostalo v njem predvsem na ljubo tradiciji. Zato je predlagal vrsto reform, ki jih zdaj njegov naslednik Guichard postopoma oživlja.

»Zračenje« šolstva

Prosvetnemu ministru se je posrečilo močno okrepiti tako imenovane »materinske šole«, neobvezne prosvetne ustanove, ki jih obiskujejo otroci od 2. leta dalje. Letos obiskuje te vrtce ali »male šole« 1,970.000 otrok. V te šole hodi 18 odstotkov vseh dveletnih Francozov, potem pa ta odstotek narašča do 5. leta, ko doseže sto odstotkov. Vsi petletni otroci v Franciji torej že obiskujejo redne šolske ure, kar je dobra priprava za prvo leto »resne« šole, ki se začne pri šestih letih.

Deloma je Guichardu uspelo »prezračiti« tudi osnovne šole, kjer v skladu s Faurovo reformo uvaja sodobnejši pouk zlasti pri predmetih, kot so zgodovina, zemljepis, nauk o družbi itd. Osnovno načelo pri pouku teh predmetov je: pustiti šolarju čim več lastne pobude, pomagati mu, da se uveljavi z lastnim duhom in s prirojenimi sposobnostmi. Seveda je tak način pouka v veliki meri odvisen od števila učencev v razredu, od pripomočkov pa od volje in sposobnosti predavateljev. Zato se uveljavlja le počasi, z različnim uspehom.

Trdoživa latinščina

Toda čim više se pnemo po šolski lestvici, tem manj je čutiti duha Faurovih reform — deloma zato, ker jih Guichard še ni začel uveljavljati, deloma pa zaradi odpora »tradicionalistov«. To velja tako za razširitev tehničnih predmetov v srednjih šolah — zakon o tehničnem pouku je bil sicer že sprejet v parlamentu, a pričakujejo, da bo naletel na odpor proti izvajanju — kakor tudi za pouk latinščine, ki jo je Faure želel spodriniti in namesto nje uvesti temeljitejši pouk francoščine. Prav tako še niso uvedli opisnega ocenjevanja in niso odpravili izbirnih izpitov, državnih izpitov za profesorje in drugih tradicionalnih, globoko zakoreninjenih institucij, ki bi jim moralo po mnenju bivšega prosvetnega ministra že zdavnaj odzvoniti.

Šolsko krizo je najbolj čutiti v kicjih. Ne samo zaradi tega, ker jih reforma praktično še ni zajela, ampak tudi zato, ker se mladina v Franciji, tako kot povsod drugod, danes hitreje prebuja in osveščа kot nekoč. Francoski starši so v neki anketi povedali, da so danes dijaki »zahtevnejši, bolj politično angažirani, bolj dezorientirani, bolj nesramni, slabše vzgojeni, a hkrati tudi zrelejši in bolj idealistični«, kot so bili sami, ko so še drgnili gimnazijske klopi.

Šiba ne poje več nove maše

V mnogih gimnazijskih razredih vlada prava anarhija, dijaki prihajajo k pouku, kadar se jim zljubi, izzivajo avtoriteto profesorjev, se ubadajo s političnimi vprašanji in žele o njih razpravljati. V zasebne šole, ki jih obiskuje letos v Franciji več kot 2 milijona dijakov (90 odstotkov teh šol je verskih, katoliških), prihaja v nasprotju s tradicijo vse več dobrih dijakov, ki »želijo delati v miru«.

Seveda rešitev krize ni ne v zasebnih šolah in tudi ne samo v prosvetnih reformah. Tako kot drugo po svetu je danes tudi v Franciji vse bolj ostro čutiti, da šola ne nudi mladini tistega, kar ta od nje zavestno ali podzavestno pričakuje, ne samo zaradi vse večjega prepada med generacijami in tudi ne samo zaradi profesorjev ali staršev.

Gre za temeljni odnos med šolo in znanjem, kot je zapisal eden izmed francoskih komentatorjev, gre za to, ali ima lahko v današnjem svetu šola, oziroma sploh samo ena ustanova »monopol nad znanjem« in nad vzgojo ali je mogoče danes mlade ljudi še pripravljati na vstop v življenje tako, da se jih za določeno število let oblikuje med šolskimi zidovi, kot v laboratoriju, potem pa se jih »vrže v vodo« in prepusti toku vsakdanjosti.

ANDREJ NOVAK

Sočutje?

Osamljen v koči

Spet našli starčka s črvi v ranah - Tragedija hlapca Tona - Trda srca sosedov iz najbogatejših vasi v občini

ŠENTJUR, septembra — Na celjskem pokopališču se še ni umirila zemlja na grobu Štuklovega Mihe iz Golobinjeka, kateremu so v bolnišnici morali odrezati nogo, ker so jo obžrli črvi, ko so v javnost prodrli glasovi o drugem, na las podobnem primeru. Tokrat gre za 70-letnega starčka, nekdanjega hlapca Antona Gačnika iz zaselka blizu Ponikve pri Šentjurju. Tudi ta siromak je ostal osamljen v kolibi, z ranjenimi nogami, v katerih so se zaredili črvi.

Tone Gačnik je vso svojo mladost in moška leta prehlapčeval. S trdo prislužnim denarjem si je nedaleč od Ponikve v ozki dolini postavil na krpi zemlje kolibo. Enako borna, kot je bilo borno njegovo življenje. Končno je padel na ramena občine, ki ga je živela najprej z dvema, tremi starimi tisočaki, zdaj pa z osmimi. Celo takrat, ko je na Kozjansko od vsepovsod začela pritekati pomoč, so se ga spomnili. Dobil je posteljo in nekaj krp, čeprav on ni ne s Kozjanskega ne Kozjanec. Potem je spet ostal sam . . .

Že dolgo je imel težave z nogami. Najprej otekline, potem odprte rane. Najhujše je bilo letos poleti, ko se mu je po ranah pasel mrčes in se v njih zaredili črvi. Noge si je sicer zavijal v cunje in stare nogavice, vendar so muhe nenehno lazile okoli njih. Tona se je pred njimi skril v kočo, zaprl duri in zapahnil okna. Tako je v mraku preždel večino dni. Ker se mrčesa ni mogel ubraniti, je v škaf nalil vode, v njo nasul strupa zoper mrčes in s tem izpiral rane, da bi se rešil črvov.

Tone se boji zdravnikov. Da bi tudi njemu ne odrezali noge! Potem bi si še krompirja ne mogel speči. Ta pa je ob kruhu njegova edina hrana.

V bedi ždi Tona v razpadajoči koči, nekaj minut hoje od Ponikve — najbogatejše vasi v šentjurski občini. Vasi, ki predstavlja za tisto območje vzor urejenosti in napredka. Živi zapuščen ob ljudeh v vasi, ki je v eni mandatni dobi imela več poslancev kot celotni šentjurski del Kozjanskega skupaj. Pa kaj bi to. Ko kdorkoli načne pogovor o Tonetu Gačniku, se v Ponikvi z začudenjem spogledajo: »Kaj pa bi rad? Saj mu občina daje podporo, pa tudi socialna delavka pride k njemu . . . tako, kot v Mrzlo polje k ženički, kateri sta dva sinova padla kot partizana, pa zdaj izkoriščana živi nad svinjakom bogatega kmeta!«

JANEZ SEVER

Galantni Dominguin

Slavni španski toreador Dominguin je nekaj dni prejšnjega tedna preživel v Beogradu, kjer bi moral nastopiti na prvi bikoborbi na jugoslovanskih tleh v superorganizaciji »Zadrugarja«. Ker pa je bikoborbo organizator spet preložil, je Dominguin že po nekaj dneh »brez sonca, ki sem ga vajen« odpotoval nazaj v Španijo.

Kljub temu pa je še prej odposlal telegrame Iri von Fürstenberg, Deborah Kerr in Yullu Briner naj še enkrat odložе svoj prihod v Beograd, razen tega pa velikodušno — daroval stari milijon dinarjev za progo Beograd—Bar.

Kabalero, olé!

Stroški za to bikoborbo pa že doslej znašajo 240 starih milijonov. Olé!

Tovarna s celo zalogo granat

Pod dvoriščem mariborske tovarne »Swaty« so odkrili skladišče granat

MARIBOR, 22. sept. Ko so pred dnevi na dvorišču mariborske tovarne umetnih brusov »Swaty« kopali rov za centralno kurjavo, so delavci pri kopanju naleteli na kovinske predmete, za katere se je pozneje pokazalo, da so protiletalske granate kalibra 88 mm, ki so ostale v zemlji od druge svetovne vojne.

Na kraj, kjer so našli granate, so poklicali znana mariborska gasilca Janka Florijana in Alojza Praprotnika, ki sta strokovnjaka za odstranjevanje tovrstnega eksploziva. Pod njunim nadzorstvom že tri dni iščejo granate na dvorišču in do danes so jih izvlekli že več kot sedemdeset. Menijo, da je pod zemljo na dvorišču tovarne »Swaty« še pravo skladišče protiletalskih granat. Granate, ki so jih doslej izvlekli, so po tolikem času še dobro ohranjene, posebno pa tiste, ki so bile spravljene v zaščitnih ovojih.

Oba mariborska gasilca odvažata najdene granate v Kidričevo, kjer jih potem razstreljujejo. Nimata na razpolago ustreznega avtomobila. Zato bi lahko prišlo v primeru, če bi se kdo zaletel v njun avtomobil, do velike nesreče. Š. M.

Trije umrli na avtocesti

Tovornjak podjetja SAP je nenadoma zavil v levo in trčil v tovornjak

ZAGREB, 22. sept. — Trije so izgubili življenje, dva sta huje ranjena v hudi prometni nesreči, ki se je v ponedeljek zjutraj zgodila na avtocesti Zagreb — Beograd. Umrli so Franc Kresnik (20) iz Slovenjgradca, voznik Franc Kotnik (21) iz Celja in še en potnik v osebnem avtomobilu, čigar identitete še niso ugotovili. Vedo samo to, da je bil star 18 ali 19 let. Osebni avtomobil se je zaletel v tovornjak podjetja SAP, ki ga je vozil Janez Potisk iz Šmartna pri Litiji. Tovornjak, ki je peljal iz Beograda proti Zagrebu, je nenadoma zavil na levo stran ceste. Ranjen je tudi sovoznik v tovornjaku.

Tovornjak vozil prehitro

LJUBLJANA, 22. sept. — Včeraj popoldne sta v vasi Log pri Brezovici trčila tovornjak s prikolico in osebni avtomobil fiat 125, ki sta ju vozila španski državljan Jesus Ruiz Baldo in Florjan Kocjančič. Voznik tovornjaka Baldo je hitro vozil od Ljubljane proti Vrhniki in v Logu dohitel kolono vozil, ki je zaradi megle vozila počasi. Da bi se izognil trčenju, je zavil na levo stran ceste ter tako trčil v Florjančičevo vozilo, ki je tisti trenutek pripeljalo iz nasprotne smeri. Škode je za okoli 25.000 dinarjev. J. L.

Kar 14 vozil na kupu

V treh verižnih trčenjih je nastalo za okrog 160 tisoč dinarjev škode

GROSUPLJE, 22. sept. — Na cesti Ljubljana—Zagreb je davi ob 5.30 med vasema Šmarje in Hrastje pri nesreči trčilo 14 vozil. Ljubljančan Bogdan Vrančič, namenjen v Ljubljano, je zaradi majhne okvare ustavil vozilo. Za njim so pripeljali še trije avtomobili in trčili zaradi prekratke varnostne razdalje, pa tudi zaradi goste megle.

Približno 150 metrov proč so začeli ustavljati vozniki, ki so vozili trčenju naproti. V naletu so trčili štirje avtomobili. Kakih 80 metrov od tod pa je prišlo do tretjega verižnega trčenja. Zaletelo se je šest vozil. Pri tem sta se ranila Novomeščana Drago Ozimek in Karel Šinkovec.

Po prvi presoji je skupne škode na vozilih za 160 tisoč dinarjev. Okrog 800 metrov proč od zadnjega trčenja pa sta se zaletela še dva tovornjaka. O tem še nimamo podatkov. A. A.

Zaslepili so ga žarometi

LJUBLJANA, 22. sept. — Voznik osebnega avtomobila Davorin Mozetič je včeraj zvečer v Brezovici pri Ljubljani zapeljal s ceste in trčil v obcestno drevo, ker so ga zaslepile luči nekega nasproti vozečega avtomobila. Na vozilu je za 15.000 dinarjev škode. J. L.

Z avtom zapeljal v prepad

V prevrnjenem avtomobilu so našli mrtvega S. Ambrožiča iz Deskel

NOVA GORICA, 22. sept. — Danes popoldne so pokopali 34-letnega Sergeja Ambrožiča iz Deskel. Bil je žrtev prometne nesreče, ki se je zgodila med 18. in 21. septembrom. Včeraj zjutraj ga je našel v 30 metrov globokem prepadu kolesar Jože Erzetič iz Plav.

Erzetič je opazil črne sledove avtomobilskih gum in zlomljen cestni smernik, ko se je peljal s kolesom proti Desklam. Ob vijugastih sledovih je zaslutil nesrečo. Pogledal je čez robe ceste in v globini 30 metrov v prepadu opazil prevrnjen avto.

Kot kaže, se je pokojni Ambrožič peljal z osebnim avtomobilom iz Plav proti domu. V blagem levem ovinku ga je zaneslo v skrajno levo; tam je odlomil cestni smernik, zaneslo ga je v desno, nato pa je zapeljal s ceste skozi robidovje čez previs prepada ter na kolovozu obstal s kolesi navzgor. V prevrnjenem avtomobilu so našli voznika mrtvega. J. P.

Trčila zastava in reno

LJUBLJANA, 22. sept. — Včeraj ob 9.20 sta na Tržaški cesti pri hiši št. 200 trčila zastava 125, ki jo je vozil Alojz Zupančič iz Kranja, in renault, ki ga je vozil Ljubljančan Jernej Trček. Ta je vozil proti Brezovici. Pred omenjeno hišo je vključil levi smerokaz in se pomaknil na levo stran desne polovice ceste. Tedaj pa je za njim pripeljal Zupančič in trčil v njegov avtomobil. Na vozilih je za 15.000 dinarjev škode. J. L.

Šolarja čelno v kombi

Umrl je 14-letni Ljubo Šauer, Srečku Priselcu so rešili življenje

NOVO MESTO, 22. sept. — Na cesti med Potokom in Jurko vasjo se je danes zjutraj smrtno ponesrečil 14-letni Ljubo Šauer iz Zaloga pri Novem mestu, njegovemu sošolcu in vrstniku Srečku Priselcu pa so z zapleteno operacijo v novomeški bolnišnici komaj rešili življenje.

Šauer in Priselac sta se s kolesi peljala v šolo proti Vavti vasi. Na blagem ovinku pred Jurko vasjo sta pedale poganjala vštric in vozila po levi strani ceste. Od Jurke vasi je tedaj Ignac Mrvar iz Dolnje Straže, strojni tehnik v IMV, pripeljal servisni kombi, s katerim je nameraval iti po opeko v opekarno Zalog. Ali je voznik kolesarja pravočasno opazil, bo pokazala nadrobnejša preiskava. Fanta sta s kolesi čelno trčila v kombi in obležala, vozilo pa je s ceste zaneslo v koruzo. Nekaj minut po nesreči so hudo ranjena šolarja že pripeljali v novomeško bolnišnico: hudo ranjeni Ljubo Šauer je umrl že med prevozom, Srečku Priselcu pa so rešili življenje s pravočasno operacijo. I. Z.

Tovornjak v osebni avto

LOGATEC, 22. sept. — V naselju Čevica pri Logatcu se je včeraj dopoldne tovornjak — vozil ga je Milan Dovžan — zaradi neprimerne vožnje zaletel v osebni avtomobil Albina Agujarija, ki se je bil ustavil pred tovornjakom. Na vozilih je za 20.000 dinarjev škode. J. L.

TELESNA KULTURA ZA VSAKOGAR

Pravila savnanja

Obiskovanje savne je stoletja stara navada Fincev, bogatih in revnih, šolanih in nešolanih. V starih časih so bile savne preproste, z odprtim ognjiščem in eno samo lino, danes pa jih večinoma grejejo z električno energijo in so opremljene s posebnimi prostori za preoblačenje ter prhanje z vročo in mrzlo vodo. Ko nas je prof. Kalevi Heinila povabil na svoj dom na koktajl, ni razkazoval pohištva, preprog in slik — našo pozornost je vzbujala predvsem družinska savna, plavalni bazen in premična streha nad kuhinjo.

Razumljivo je, da imajo savne tudi v ličnih naseljih za športne počitnice in številnih centrih za športnike. Ker je pri nas več razlag o postopku v finski savni — nekateri mislijo, da je koristno samo »pravilno savnanje«, sem se zanimal za pravila. Dobil sem jih v štirih jezikih — v naslednjem podajam prevod iz nemščine:

1. Da bo tvoj užitek v savni popoln, se začni potiti v suhi toploti. Počakaj z oblivanjem kamenja in ne uporabljaj v savni vode po nepotrebnem.

2. Ko si se dobro prepotil, se ohladi. Poleti se ohladi zunaj pred savno ali pa skoči v vodo; če je mrzlo, se ohladi v slačilnici.

3. Ko si se ohladil, lahko začneš s pravim savnanjem. Najprej vrzi samo malo vode na kamenje, pozneje pa več. Potem se treplјaj po celem telesu z brezovo metlico (vendar tako, da pri tem ne motiš drugih). Če ti prija, lahko potenje, ohlajevanje in udarjanje z metlico večkrat ponoviš.

4. Po kopeli v savni je čas za umivanje. Pri tem se oziraj na druge, pomagaj sokopalcu, podrgni ga po hrbtu.

5. Po umivanju in temeljitem izpiranju pojdi še enkrat za kratek čas v savno, da se boš ogrel. Zdaj se ne smeš več potiti. Ponovno se oprhaj ali oblij z mrzlo vodo, ali pa pojdi plavat.

6. Ker bodo prišli za teboj še drugi v savno, glej da bo vse lepo pospravljeno. Polij klopi za potenje z vodo, umij svoje vedro ter odnesi vedro in metlico na svoje mesto. Poglej na termometer, če bo v savni dovolj vroče za nove kopalce. Če je temperatura padla, naloži nekaj polen.

7. Za konec se v miru ohladi in osuši. Preden odideš, se prepričaj, če je vse pospravljeno.

Kot zanimivost naj omenim še to, da postrežejo v turističnih savnah gostom po končani kopeli z majhnimi steklenicami piva ali sadnih sokov.

D. U.

Zmaga 4:0 z Mehiko

Jugoslovanski nogometaši so v Sarajevu visoko porazili četrtfinalista lanskega svetovnega prvenstva — Strelci: Bukal 2, Ačimović in Oblak po 1

SARAJEVO, 22. sept. Jugoslovanska nogometna reprezentanca je na Koševu pred 20.000 gledalci premagala Mehiko, četrtfinalista lanskega svetovnega prvenstva s 4:0 (2:0), potem ko je takorekoč ves čas tekme igrala odločilno vlogo na terenu.

Šele po prvem zadetku so naši nogometaši zaigrali dobro. Vodstvo so dosegli v 19. min., potem ko je Ramljak prodrl po desnem krilu in ostro podal pred vrata. Bukal je bil najbolj priseben in je z volejem iz razdalje 12 m silovito zadel mrežo vratarja Calderona — 1:0.

Najlepša akcija je bila v 23. min. Džajić je na levem krilu ušel branilcu Bermudezu in z roba 16-metrskega prostora podal na glavo Oblaku. Reprezentant iz Ljubljane je žogo z glavo silovito usmeril v levi zgornji kot vrat, toda mehiški vratar jo je v skoku ujel. Premoč Jugoslovanov se je stopnjevala. V 29. min. pa bi gostje skoraj izenačili Rajković je bil nespreten pred našimi vrati, dopustil je Borji, da mu je odvzel žogo. Mehičan je prodrl sam pred Vukčevića, ni streljal najbolje, tako da je vratar jugoslovanske reprezentance žogo odbil k Paunoviću, ki jo je poslal v polje. Le nekaj trenutkov nato je Rodriguez pregral Stepanovića, ko pa je hotel streljati proti vratom, se mu je levi branilec Stepanović s požrtvovalnim skokom vrgel pod noge in v zadnjem trenutku odbil žogo v kot.

Po teh osamljenih nevarnih napadih gostov so Jugoslovani spet prevzeli pobudo in v 36. min. povišali na 2:0. Džajić je na levem krilu ukanil dva branilca in podal natanko na nogo Ačimoviću, ki mu ni bilo težko zabiti mreže.

Do odmora so bili modri izrazito boljši nasprotniki, toda svoje premoči niso izkoristili.

V nadaljevanju so Jugoslovani nekoliko popustili, njihove akcije niso bile tako učinkovite kot pred odmorom. Vse je kazalo, da je naše nogometaše nekoliko uspavalo vodstvo iz prvega polčasa, saj so se spuščali predvsem v samostojne akcije.

Gostje iz Mehike pa so imeli v tem delu dve lepi priložnosti za zadetek. Tako je Rodriguez v 59. minuti močno streljal tik mimo gola. Le osem minut pozneje pa je Pena s silovitim strelom zadel vratnico.

V 70. minuti je gneča pred vrati gostov izkoristil prisebni Brane Oblak in povišal vodstvo Jugoslovanov na 3:0. Deset minut za tem se je vnovič izkazal Bukal ko je po prekršku pred kazenskim prostorom gostov s prostim strelom z razdalje 25 metrov neubranljivo zadel mrežo Mehike in povišal na 4:0.

Po odmoru je Džajića zamenjal Filipović, Dujković Vukčevića, pri Mehiki pa je namesto Estrada nastopil Himelez, Pereza pa je zamenjal Chalvaria.

KEMAL KAMERIĆ

Stadion Koševo, gledalcev 20.000, sodnik Sandor Petri (Madžarska).

STRELCI: 1:0 — Bukal (19), 2:0 — Ačimović (36), 3:0 — Oblak (70), 4:0 — Bukal (80).

JUGOSLAVIJA: Vukčević, Ramljak, Stepanović, Pavlović (Antonijević), Paunović, Rajković, Petković, Oblak, Bukal, Ačimović (Ostojić, Bjeković), Džajić.

MEHIKA: Calderon, Pena, Montes, Perez, Hernandez, Rodriguez, Estrada, Borja, Kelarde, Lopez.

Čelik osvojil srednjeevropski pokal

ČELIK : AUSTRIA (S) 3:1 (2:0)

GORICA, 22. sept. — Mestni štadion v Gorici, gledalcev okoli 5000, finalna tekma v okviru srednjevropskega nogometnega pokala med jugoslovansko ekipo Čelik in avstrijskim moštvom Austria iz Salzburga, sodnik Toselli (Italija).

STRELCI: 1:0 — Mičić (27), 2:0 — Gavran (41, 11-metrovka), 2:1 — Kübler (67), 3:1 — Radulović (73).

ČELIK: Vujačić, Talić, Mitrović, Golubović, Mujkić, Mičić, Radulović, Andrejčić, Buza, Gavran.

AUSTRIJA: Keipel, Filzmozer, Kübler, Winkelbauer, Larjanovicz, Luch, Hirenshröt, Halla, Janson, Grosser in Weidenger.

Igralci Čelika so danes povsem zasluženo zmagali v 29. finalu za srednjeevropski pokal. Pred okoli 5000 gledalci, med katerimi je bilo mnogo Jugoslovanov, zlasti ljubiteljev nogometa iz Nove Gorice in njene okolice so vseh 90 minut igre gospodarili na igrišču in avstrijskim nogometašem niso dovolili pobude.

Enajsterica Čelika je že takoj na začetku prevzela igro v svoje roke. Kljub temu pa so gledalci morali skoraj pol ure čakati na prvi zadetek. V 27. minuti je Buza z leve strani izredno lepo podal Mičiću in Čelik je povedel z 1:0. V 41. minuti se je sodnik povsem upravičeno odločil za najstrožjo kazen in Gavran je bil realizator.

Gostje so v 67. minuti po hitrem in nepričakovanem napadu prek Küblerja dosegli častni zadetek. V 73. minuti pa je Radulović postavil končni rezultat tega zanimivega srečanja.

A. FRANKO

Pokal mladincem Hajduka

BEOGRAD, 22. sept. — V povratni tekmi za jugoslovanski mladinski pokal sta Crvena zvezda in Hajduk igrala neodločeno 0:0. Ker je v prvem srečanju zmagal Hajduk z 2:0 je osvojil pokal.

Vaso Stojković generalni sekretar NZJ

SARAJEVO, 22. sept. — IO nogometne zveze Slovenije, ki je danes zasedal v Sarajevu, je imenoval novega generalnega sekretarja zveze Vaso Stojkovića, dosedanjega urednika športne rubrike beograjskega lista Večernje novosti. Predlog komisije je IO sprejel enoglasno.

Na istem sestanku je IO sklenil, da bo tekma z NDR v Beogradu, z Luksemburgom pa v Titogradu, medtem ko bodo mladi igrali z NDR verjetno v Kruševcu.

Olimpija v Idriji

IDRIJA — V počastitev občinskega praznika idrijske občine bo klub mladih danes ob 19. uri v dvorani športnega rekreacijskega centra priredil prijateljsko tekmo v malem nogometu med Olimpijo in ekipo Idrije, ki jo bodo zastopali tekmovalci z II. tradicionalne olimpiade slovenskih mladinskih klubov.

Vodita Šmartno in Ljubno

CELJE — Rezultati 3. kola celjske nogometne podzveze — Ljubno : Papirničar 6:2 (3:0), Celulozar : Opekar 2:3 (2:0), Straža : Osankarica 0:1 (0:1), Vojnik : Šmartno 1:4 (1:2), Brežice : Zreče 6:0 (4:0), Žalec : Senovo 4:1 (1:0).

Vrstni red: Šmartno in Ljubno 6, Brežice, Opekar 4, Osankarica, Žalec 3.

Slovan : Usnjar 5:0 (2:0)

LJUBLJANA — V prijateljski nogometni tekmi je Slovan, član NPL, premagal Usnjarja, ekipo ZCNL, s 5:0 (2:0). Moštvo Braneta Elsnerja je prikazalo zelo dobro igro in povsem zasluženo zmagalo z visokim rezultatom. Strelca sta bila Šubic 4 ter Korošec.

K. B.

TENIS

Pokal ostal doma

NOVO MESTO — Dolenjski list je tudi letos priredil novinarski ekipni teniški turnir za pokal. Tokrat je lovorika ostala doma, saj sta domačina Splichal in Dokl zmagala dvakrat ter tako zasedla prvo mesto pred Delom, RTV in Dnevnikom. Rezultati — polfinale: Dolenjski list — RTV 2:1, Delo — Dnevnik 2:0, za 1. mesto: Dolenjski list — Delo 2:1, za 3. mesto — RTV — Dnevnik 2:0.

S. D.

Športni par tedna

Jelka in Branko

Marčunova in Horjak dobila največ glasov v naši nagradni igri

V 5. kolu naše nagradne igre »Izbiramo športni par tedna« smo dobili 1.008 dopisnic. Izkazalo se je, da je nedeljski dvojni nogometni spored v Mariboru zapustil izreden vtis, saj sta tako športnik kot tudi športnica tedna nastopala v Ljudskem vrtu. Naši bralci so se namreč odločili za napadalca Maribora Jelko Marčun in Branka Horjaka, pri čemer pa je dekle dobilo precej več glasov. To pa je tudi razumljivo, saj je imel Horjak mnogo imenitnejše tekmece — »srebrne« košarkarje iz Essna.

Vrstni red deseterice: ženske — Marčun 644, Jaušovec 128, Urbančič 44, Marolt 41, Verstovšek 32, Babošek in Vudrič 30, Papier in Mežnar 16, Žabjek 10.

moški: Horjak 330, Bassin 230, Brodnik 103, Jelovac 86, Hiti 57, Hočevar 48, Krajnc 35, Oblak 23, Vratič 22, Prezelj 12.

Radenci vabijo

Spet tradicionalno srečanje športnih novinarjev Koroške in SR Slovenije

RADENCI — Tradicionalno srečanje športnih novinarjev Koroške in Slovenije bo letos v Radencih. Zdravilišče Radenci je namreč prevzelo pokroviteljstvo nad to prireditvijo, s katero športni novinarji obeh dežel že vrsto let izpričujejo dobre in prijateljske stike. Kot vsakokrat doslej, tudi tokrat ne bodo na sporedu samo pogovori o nadaljnjem sodelovanju marveč tudi športne tekme, za katere se na obeh straneh meje že nekaj časa vneto pripravljajo.

Osrednji dogodek bo prav gotovo nogometna tekma v soboto popoldne v Murski Soboti na štadionu Mure. Pokal za zmagovalca tega srečanja je darovalo podjetje Slovenijašport, novinarji pa so si omislili tudi privlačno predtekmo, v kateri bodo nastopile najboljše igralke nogometa v Sloveniji — ekipa Maribora. V kegljanju se bosta po dve novinarski ekipi obeh dežel merili v petek v Radencih, teniški dvoboj bo oba dni v Radencih in v avstrijski Radgoni, plavalno tekmovanje pa v soboto dopoldne v Radencih. Za skupnega zmagovalca (lani je zmagala ekipa Slovenije) je letos podaril dragocen pokal predsednik skupščine občine Gornja Radgona Branko Zadravec.

Srečanja se bodo ob novinarjih udeležili tudi nekateri ugledni gostje, ki vodijo športne organe obeh dežel. Tako pričakujejo prihod deželnega svetnika in športnega referenta Koroške Leopolda Wagnerja ter deželnega športnega sekretarja Koroške Lea Mahrla, s slovenske strani pa sta udeležbo že napovedala tajnik komiteja IS za telesno kulturo Vlado Dernač ter sekretar ZTKS Zoran Naprudnik.

Izredna skupščina ZŠNJ

BEOGRAD — Makedonsko združenje športnih novinarjev je organizator izredne skupščine združenja športnih novinarjev Jugoslavije, ki bo v petek in soboto na Ohridu. Sprejeli bodo nov statut združenja in izvolili novo vodstvo organizacije. Slovenijo bodo zastopali Stane Urek, Vlado Šlamberger in Slavko Tiran.

GIMNASTIKA

Zmaga Japonk

BERN, 22. sept. — V ženskem gimnastičnem dvoboju so Japonke premagale reprezentanco Evrope 362,55:351,35.

Igre v razmahu

Premoč Kras - Sokola, ki tek mujeta skupaj v namiznem tenisu - Odbojkarji spet navdušili - CMM : Breg v finalu

TRST — Namiznoteniški turnir zamejskih športnih iger je prinesel veliko slavje Sokolu iz Nabrežine ter Krasu iz Zgonika, ki letos tekmujeta skupaj pod imenom Kras-Sokol. Zastopniki iz Nabrežine in Zgonika so osvojili od enajstih kar osem prvih mest, druga tri pa si je priboril Dom iz Rojana, katerega barve sta branila brata Košuta.

Največji uspeh je dosegla mlada italijanska reprezentantka Sonja Milič s petimi prvimi mesti. Boris Košuta pa je še vedno najboljši med moškimi, saj je osvojil tri prva mesta.

REZULTATI — **naraščajnice:** 1. Vesnaver, 2. Rebula, 3. Blažina (vse Kras-Sokol); **naraščajniki:** 1. Radovič, 2. Pertot, 3.Sanna (vsi Kras-Sokol); **mladinke:** 1. Milič, 2. Sirca, 3. Kobal (vse Kras-Sokol); **mladinci:** 1. Fabjan, 2. Ukmar, 3. Radovič (vsi Kras-Sokol); **člani — ekipno:** 1. B. in E. Košuta (Dom Rojan), 2. Bole—Tavčar (Kras-Sokol A), 3. Rdovič—Ukmar (Kras-Sokol B); **članice — ekipno:** 1. Milič—Kobal (Kras-Sokol A), 2. Sirca—Blažina (Kras-Sokol C), 3. Vesnaver—Rebula (Kras-Sokol B); **moške dvojice:** 1. Košuta—Košuta (Dom Rojan), 2. Bole—Tavčar (Kras-Sokol A), 3. Ukmar—Radovič (Kras-Sokol B); **mešane dvojice:** 1. Milič—Bole (Kras-Sokol A), 2. Sirca—Fabian (Kras-Sokol B), 3. Ukmar—Vesnaver (Kras-Sokol C); **ženske dvojice:** 1. Milič—Kobal, 2. Sirca—Blažina, 3. Vesnaver—Rebula (vse Kras-Sokol); **ženske — posamezno:** 1. Milič, 2. Sirca, 3. Kobal (vse Kras-Sokol); **moški — posamezno:** 1. B. Košuta (Dom Rojan), 2. Bole (Kras-Sokol), 3. E. Košuta (Dom Rojan).

Tekmovanje v bližanju je tudi potekalo v premoči ekip iz okolice Trsta. Nastopilo jih je 11, od katerih je vsaka štela štiri člane. Tudi ta športna panoga je prinesla zmagoslavje zastopnikom ekipe Kras-Sokol, ki so osvojili prvi dve mesti, tretje in četrto pa je pripadlo tekmovalcem Kraškega doma iz Repna.

Kot je že tradicija je bil tudi letos izredno zagizen boj v odbojki med člani. Prijetno je presenetila šesterka PD Slavko Škamperle, ki je v sklepnih spopadih premagal vse tri tekmece. To pot je moral kloniti tudi najbolj nevaren nasprotnik, šesterka PD Cankar.

REZULTATI: Kras-Sokol A — Cankar 2:1, Škamperle — Kras-Sokol A 2:0, Cankar — Polet A 2:1, Škamperle — Polet A 2:0, Škamperle — Cankar 2:1, Kras-Sokol A — Polet A 2:1.

KONČNA LESTVICA

Škamperle	3	3	0	6:1	6
Kras-Sokol A	3	2	1	4:4	4
Cankar	3	1	2	4:5	2
Polet	3	0	3	2:6	0

Prvi nogometni turnir za nagrado Zarje se bliža koncu. V finalu za prvo mesto se bosta srečala CMM in Breg, za 3. mesto pa organizator Zarja ter Ponziana. Rezultati polfinala: Zarja — Breg 6:5 (2:2, po 11-metrovkah), CMM — Ponziana 2:0.

I. FURLANIČ

168 Jugoslovanov v Izmir

BEOGRAD — Na VI. mediteranskih športnih igrah, ki bodo od 6. do 17. oktobra v Izmiru v Turčiji, bo nastopilo 168 Jugoslovanov, od tega 22 tekmovalk in 146 tekmovalcev. Iger se bo udeležilo tudi 36 strokovnjakov, trenerjev, sodnikov in selektorjev, tako da bo vsa jugoslovanska odprava štela 204 udeležence.

IZMIR
AKDENIZ OYUNLARI
JEUX MEDITERRANEENS
6-17 EKIM OCTOBRE 1971

Jugoslovani bodo potovali v Izmir v dveh skupinah s posebnim letalom JAT 4. in 7. oktobra, vrnili pa se bodo 14. in 18. oktobra.

Jugoslovanski športniki bodo tekmovali v 16 panogah, pričakovati pa je, da bodo mnogi med njimi osvojili zlate in druge kolajne.

Pred igrami, 5. oktobra, bodo na kongresu sredozemskih iger odločili tudi, kje bodo naslednje igre; med kandidati je tudi Split, ki ima velike možnosti.

SMUČANJE

Treningi pod Prisojnikom

KRANJSKA GORA — V petek se bo na plazu pod Prisojnikom končal trening članov, nato pa bodo prišli na sneg mladinci, ki bodo vadili do 26. t. m. Obenem z vadbo tehnike bodo imeli mladinci tudi kondicijski trening. Mladinke bodo vadile pod Prisojnikom od 1. do 3. okt.

HOKEJ NA TRAVI

Gaberje : Zelina 0:1 (0:0)

CELJE — V I. kolu državnega prvenstva v hokeju na travi, v katerem tekmujeta dve slovenski ekipi, je moštvo Zeline premagalo domače Gaberje z 1:0 (0:0). Edini zadetek je dosegel Ivić.

Pomurje, ki je bilo v tem kolu prosto, bo prihodnjo nedeljo igralo z Grafičarjem.

ŠAH

V spomin Bore Kostića

VRSAC, 22. sept. — Na mednarodnem šahovskem turnirju v spomin velemojstra Bore Kostića so bili v 1. kolu doseženi tile rezultati — Janošević : Baretić 1:0, Deže : Szily remi, Ivkov : Joksić 1:0, Filip : Buljovčič remi, Bilek : Radulov remi, Portisch : Spiridonov remi, medtem ko sta bili partiji Mecking : Ciolcatea in Ljubojević : Planinc preloženi.

Rezultati 2. kola — Mecking : Ljubojević 1:0, Ciolcatea : Spiridonov 0:1, Planinc : Janošević 1:0, Baretić : Deže 0:1, Szily : Ivkov remi, Joksić : Filip remi, Buljovčič : Bilek remi, Radulov : Portisch remi.

Vrstni red: Deže, Ivkov in Spiridonov po 1,5, Mecking in Planinc po 1 (1), Janošević, Filip, Bilek, Portisch, Radulov, Buljovčič in Szily po 1, itd.

Močan turnir na Golniku

LJUBLJANA — V počastitev 50-letnice bolnišnice Golnik se bo danes začel zanimiv mojstrski šahovski turnir, ki bo trajal do sobote. Štirinajst šahistov — mednarodni mojstri Puc, Bertok, Minić, Kurajica, Bukić in Mašić, mojstri Bajec, Džaja, Gašić in Šiška, mojstrska kandidata Cuderman in Saradjen ter prvokategornik Bukovac se bo pomerilo po sistemu vsak z vsakim s krajšim časom za premišljevanje, tako da bo partija trajala le 40 minut.

ATLETIKA

ŽAK Maribor le ni uspelo

LJUBLJANA — Atletska zveza Jugoslavije je objavila uradni vrstni red moških in ženskih ekip, ki so se udeležile kvalifikacij za ekipno prvenstvo Jugoslavije članov in članic v atletiki. V moški konkurenci je nastopilo 13 ekip, v ženski pa ena manj.

Pri moških si je poleg lanskega prvaka — beograjske Crvene zvezde, ki je imela prost vstop v finale, priborila pravico nastopa v zveznem finalu 2. in 3. oktobra v Beogradu naslednja peterica: Kladivar (Celje) 31.240 točk, Olimpija (Ljubljana) 31.063 točk, Partizan (Beograd) 30.897 točk, Sarajevo 30.564 točk in Slavonija (Osijek) 30.151 točk.

Uvrstitev Kladivarja in Olimpije na prvo oz. drugo mesto v kvalifikacijskem tekmovanju pomeni lep uspeh slovenske atletike, razen tega pa je ŽAK Maribor zasedel v kvalifikacijah 7. mesto za zagrebškim Dinamom (27.249 točk) ter pred splitskim ASK, zagrebško Mladostjo itd.

V ženski konkurenci bo v finalu 3. oktobra v Sarajevu poleg lanskega prvaka Slavonije iz Osijeka nastopila še naslednja peterica: Sarajevo 17.808 točk, Kladivar (Celje) 17.583 točk, Zadar 17.023, Senta 16.957 točk in ASK (Split) 16.528 točk.

Kladivar ima letos zelo močno ekipo in bo v Sarajevu resen tekmec Slavoniji in Sarajevu v boju za naslov ekipnega prvaka Jugoslavije. Uvrstitev med finaliste pa le ni uspela ekipi ŽAK Maribor, ki je v kvalifikacijah zbrala 16.431 točk, prav tako pa tudi ne večkratnemu ekipnemu prvaku SFRJ zagrebški Mladosti, ki je bila šele sedma — za Mariborom — s 16.023 točkami. Mladosti so sledile ekipe zagrebškega Dinama, Srema iz Sremske Mitrovice, Spartaka iz Subotice, beograjske Crvene zvezde itd.

F. MIKEC

Priprave za mladinski pokal republik

MARIBOR — V mestu ob Dravi, kjer bodo v soboto in nedeljo 25. in 26. septembra priredili tradicionalno medrepubliško atletsko tekmovanje mladinskih reprezentanc republik in pokrajin — mladinski pokal republik, prav tako pa tudi povsod po Sloveniji, kjer se letos zelo resno pripravljajo kandidati za republiško reprezentanco, tečejo zadnje priprave za čim boljši organizacijski in tekmovalni uspeh.

V Mariboru je bil na ObZTK poseben sestanek s zastopniki AZS, na katerem so se dogovorili o vseh podrobnostih v zvezi z organizacijo zahtevnega tekmovanja (letos se lahko zgodi, da bo nastopilo kar 8 reprezentanc!), AZS pa je prav tako poskrbela, da bi bila slovenska mladinska reprezentanca kar najbolje pripravljena.

E. M.

Prvenstvi v Kranju in Novi Gorici

LJUBLJANA — Znaj sta znana prireditelja za obe slovenski atletski prvenstvi za mladinske kategorije. Prvotni termini za ta prvenstvena tekmovanja so bili predvideni v avgustu, pa žal AZS na noben način ni mogla pripraviti katerikoli klub, da bi se lotil tega posla. Čeprav je bil nato termin prestavljen v oktober, v začetku ni bilo odziva. Tako je že kazalo, da mladinskih prvenstev v letošnjem letu sploh ne bo. To bi bila seveda velika škoda za nadaljnji razvoj slovenske mladinske atletike.

Nazadnje se je zadeva le uspešno razvozljala, in tako bo posamično prvenstvo za mlajše mladince in mladinke 2. in 3. oktobra v Kranju. Prvenstvo Slovenije za starejše mladince in mladinke pa bo 14 dni kasneje, in sicer 16. in 17. oktobra v Novi Gorici

xxx

Mlade slovenske atletinje imajo letos na programu še zanimivo mednarodno srečanje. Izbrana republiška vrsta se bo 24. oktobra pomerila v Veroni z ustrezno reprezentanco Benečije. Pri tem je interesantno, da v vsaki disciplini za vsako ekipo nastopajo po tri tekmovalke, od katerih mora vsaj ena biti mlajša mladinka. V razširjenem tekmovalnem programu bodo nastopili tudi mladinci v tekih na 400 in 3000 m.

J. P.

Spartakov memorial Spasojeviću

SUBOTICA — Na tradicionalnem mednarodnem atletskem mitingu v spomin Jovana Mikića — Spartaka je v memorialni disciplini — troskoku zmagal državni rekorder Spasojević s 15,37 m.

Zapolnjena vrzel

Izšel je priročnik Stanislava Sluge »Telesna vzgoja za nižje razrede osnovne šole« — Jedro je razlaga snovi

Prijetna dolžnost je poročati o novosti na slovenski knjižni polici, kot je to ob izidu priročnika Stanislava Sluge »Telesna vzgoja za nižje razrede osnovne šole«.

Slovenski učitelji za razredni pouk namreč doslej niso imeli priročnika, ki bi jim bil pomočnik pri razrednem pouku telesne vzgoje, predmetu, za katerega jih učiteljske šole verjetno najslabše pripravijo. Zato sodi med prve ugotovitve ta, da je izpolnjena velika vrzel. Zapolnil jo je s svojim 184 strani obsegajočim »delcem« izkušeni telesnovzgojni pedagog, profesor telesne vzgoje mlajše generacije.

Priročnik je napravljen tako, da predstavlja jedro knjige razlaga predpisane snovi za vsak razred posebej. Zato je priročnik zelo praktičen. Učitelj določenega razreda se lahko okoristi s tistim delom knjige, ki govori o njegovem razredu; samo nekatere panoge (smučanje, plavanje, športni dnevi, tekmovanja) so iz razumljivih razlogov obdelane samostojno.

Snov namenjena uram telesne vzgoje, je pri prvem razredu v nekaterih panogah podobno obdelana. V naslednjih razredih je samo navedeno, kje je snov že razložena. Tako so pri nekaterih vajah vrača iz četrtega razreda v prvi, če je pač vaja v učnem načrtu od prvega do četrtega razreda.

Panoge so pri vsakem razredu obdelane po takšnem vrstnem redu, kakor so navedene v okvirnem učnem načrtu. Seveda to ne jemlje pravico učitelju, da si v podrobnem učnem načrtu ne uvrsti vrstnega reda po svoje.

Če pazljivo pregledamo knjigo, vidimo, da noben »element« iz okvirnega učnega načrta ni ostal nepojasnjen. Vsaki zahtevi, ki je postavljena pred učitelja, je posvečen vsaj stavek. Razlaga morda vselej ni popolna; najmanj kar je, pa vsebuje vsaj napotke pri iskanju novih rešitev, boljših.

Avtor pomaga učiteljem nižjih razredov tudi z odgovori na vprašanja o namenu šolske telesne vzgoje, o vzgojnih in izobraževalnih smotrih telesne vzgoje, o gibalnih potrebah doraščajočega otroka, o zgradbi ure telesne vzgoje in njenih tipih, o učiteljevi pripravi na uro, o preverjanju zmogljivosti in ocenjevanju. Prepričan sem, da bodo učitelji zelo veseli tudi avtorjeve pomoči pri izdelavi podrobnega učnega načrta za telesno vzgojo, saj jim priložena vrsto enostavnih, preglednih in koristnih obrazcev in razpredelnic.

Jezik, v katerem je priročnik napisan, je preprost in jasen; tore razumljiv. Precej fotografij (avtor sam) in nazornih risb (prof. Danilo Erbežnik) zelo popestri priročnik. Škoda, da jih ni še več, saj slika (po starem kitajskem izreku) pove več kot tisoč besed. Note in teksti predpisanih preprostih ritmičnih sestav napravljajo priročnik še popolnejši.

Delnemu poznavcu položaja v šolski telesni vzgoji se bo morda vsilil pomislek: zakaj je novi priročnik izšel v času, ko ravno spreminjamo učne načrte za pouk telovadbe v šoli; tudi osnovni. No, če vemo, da se učni načrt v nižjih razredih ni dosti spremenil, kvečjemu zožil in sprostil, potem je odveč tudi ta pomislek. Zgodnejši razvoj mladine govori sicer za uvedbo predmetnega pouka telesne vzgoje v četrtem razredu; in če bo tudi sprejet, ostanejo za rabo dobro obdelani prvi trije razredi.

Da sklenem! V novem priročniku za telesno vzgojo v nižjih razredih osnovne šole bo našel sleherni učitelj takorekoč vse, kar rabi za pouk telesne vzgoje od prvega do četrtega razreda. Zato bo njen namen, kot si skromno želi avtor »da bi knjiga vsaj delno pomagala učiteljem pri načrtovanju in pouku telesne vzgoje in če bo s tem vsaj delno pripomogla tudi k napredku telesne vzgoje v šoli« — kmalu lahko dosežen.

S. UREK

IVER DNEVA

Vse velikopotezno

Beograjska Crvena zvezda bo odprla nov štadion tudi za večerne prireditve, saj so na Maracani namestili reflektorje, ki bodo zasvetili danes. V ta namen bo Zvezda priredila pravi športni praznik. Kot osrednja prireditev bo nogometna tekma med Crveno zvezdo in Benfico iz Lizbone, za katero so morali Beograjčani odšteti kar 25.000 dolarjev.

Tudi sicer je bilo vodstvo Crvene zvezde širokopotezno, saj so pripravili tudi privlačen atletski program, v katerem bodo nastopili znani tekači — evropski rekorder Wadoux (Fr), bivši evropski prvak Želev (Bolgarija) in Korica ter nekateri drugi vrhunski evropski atleti.

KOŠARKA

Derbi Fructalu

NOVA GORICA — V 15. kolu II. republiške košarkarske lige — zahod so bili doseženi naslednji rezultati: Fructal : Salonit 64:54 (25:22), Šempeter : Sežana 82:69 (38:41), Medvode : TIK 58:57 (32:20), Kranj : Koper 68:86 (39:35).

Najzanimivejše srečanje je bilo v Ajdovščini, kjer sta se pomerila kandidata za prvo mesto Salonit in domači Fructal. Po ogorčenem in zanimivem boju so zmagali domači in obdržali prvo mesto.

Vrstni red: Fructal 22 (—1), Salonit 20, Šempeter 20, Koper 16 (—1), Sežana 16, Medvode 14, TIK 12, Kranj 12, Logatec 12 (—1), Kladivar 2 (—2).

A. FRANKO

POKALNA KOŠARKA

Logatec : Lesonit 89:76 (38:45)

AET : Ilirija 62:60 (35:25)

Koper : Kroj 69:66 (27:38)

ROKOMET

Stroge kazni ŠRCL

MARIBOR — Poročali smo že o izgredih in napadih na sodnike ŠRCL v Ormožu in Mariboru. Kazni za izgrednike pa so zelo stroge. Disciplinska komisija štajerske rokometne conske lige je Ivana Skoka iz V. Nedelje kaznovala s prepovedjo nastopanja za vse življenje in prepovedjo vseh funkcij v rokometni organizaciji, Branka Hodnika iz Kamnice pa z dvoletno prepovedjo igranja. Tekmo Ormož — V. Nedelja je registrirala z rezultatom 13:13, Kovinar — Branik pa z 10:0.

Rezultati 4. kola — Polet : Kovinar 13:14 (7:7), Kamnica : Drava 15:18 (7:11), Griže : Velenje 29:21 (15:10), Krog : Ormož 15:14 (8:7), Petrovče : V. Nedelja 10:0 b. b., Celje B : Ljutomer prel.

Vrstni red: Kovinar 8, Drava 8, Griže 6, Polet 6, Krog 5, Ormož 4 itd.

S. ŽAVN

PADALSTVO

Figurativni skoki

PRIŠTINA, 22. sept. — V nadaljevanju 19. prvenstva Jugoslavije v padalstvu so izvedli figurativne skoke z višine 2000 m z zadržkom (30 sek). Med moškimi je zmagal Lotrič pred Savićem, Kupljenikom in Dragovićem. V ženski konkurenci je bila najboljša Krstićeva.

UTRINKI

KITAJCI NA SP — Prvikrat v zgodovini hokeja na ledu se bodo Kitajci prihodnje leto udeležili svetovnega prvenstva. Nastopili bodo v skupini C v Romuniji. Kitajska je članica mednarodne hokejske zveze od leta 1957.

ZAČETNI UDAREC ZAMORI — Na drevišnji tekmi Crvena zvezda : Benfica bo izvedel začetni udarec sloviti španski vratar iz časov pred vojno, Ricardo Zamora.

SMRTNA NESREČA V — Na tekmovanju za veliko nagrado Kanade se je v dirki za nacionalno prvenstvo formule Ford smrtno ponesrečil Wayne Kelly. V največji hitrosti je zletel s proge in se zaletel v avtomobil rdečega križa, tako da se je težko poškodovalo še pet ljudi.

Mlade na vrhu

Učenki državne prvakinje Kristanove presenečenje prvenstva SFRJ v kotalkanju

LJUBLJANA — Številčno je bila udeležba na letošnjem pionirskem državnem prvenstvu v umetnostnem kotalkanju enaka lanskoletni — 5 pionirjev in 16 pionirk, le da tokrat na štartu ni bilo dvojic. Najštevilneje sta bila zastopana ljubljanski klub inž. Stanka Bloudka in zagrebški Medveščak z devetimi oz. štirimi tekmovalci, drugi klubi: Olimpija, Rudar, Celje, Mladost in Požega pa so nastopili z dvema oz. enim udeležencem.

Ta ugotovitev za Olimpijo in Rudarja vsekakor ni pohvalna, saj sta imela ta kluba svoj čas vrsto dobrih mladih tekmovalcev. Kvaliteta prikazanih obveznih likov je bila razmeroma slaba — videli smo vrsto grobih napak in spodrsljajev. Med pionirji je bil solidеn republiški prvak Miloš Ambrož, ki je tudi v končni uvrstitvi nepričljivo zmagal pred Malesevičem iz Zagreba in Pircem iz Slavonske Požege.

Že v prvem delu tekmovanja pionirk smo doživeli pravo presenečenje. Vsa tri prva mesta so zasedle izredno mlade zagrebške tekmovalke 9-letna Gačnikova, 8-letna Katičeva in leto mlajša Dubravčićeva, ki so se lani uvrstile šele med devetim in 13. mestom. Za seboj pa so pustile ljubljančanke Koblerjevo, Jermanovo in republiško prvakinjo Marinškovo, ki so bile po lanskoletnih rezultatih favoritinje.

Vrstni red se tudi po prostem delu ni bistveno spremenil. Tudi tu sta bili najbolj uspešni in zanesljivi učenki bivše državne prvakinje Kristanove — Romana Gačnik in Sanda Dubravčić, ki sta zasedli v končni uvrstitvi zasluženo prvo in drugo mesto. Ljubljančanki Jermanova in Marinškova sta imeli resda precej težja programa, vendar pa obe premalo sreče pri izvedbi, tako da so se padci kar vrstili. Koblerjeva je bila solidna in je zasedla tretje mesto. Najboljši predstavnici iz Celja in Velenja sta zasedli 10. in 11. mesto, medtem ko je bila edina udeleženka ljubljanske Olimpije šele 13.

Kljub številno skromnejši ekipi je tokrat zagrebški Medveščak zasluženo osvojil prehodni ekipni pokal inž. Stanka Bloudka. To priznanje je najlepša nagrada za prizadevnost zagrebških klubskih strokovnjakov.

TJAŠA ANDREE

novo stop romani

vsak četrtek nov snopič romana ki ga boste prebrali na dušek

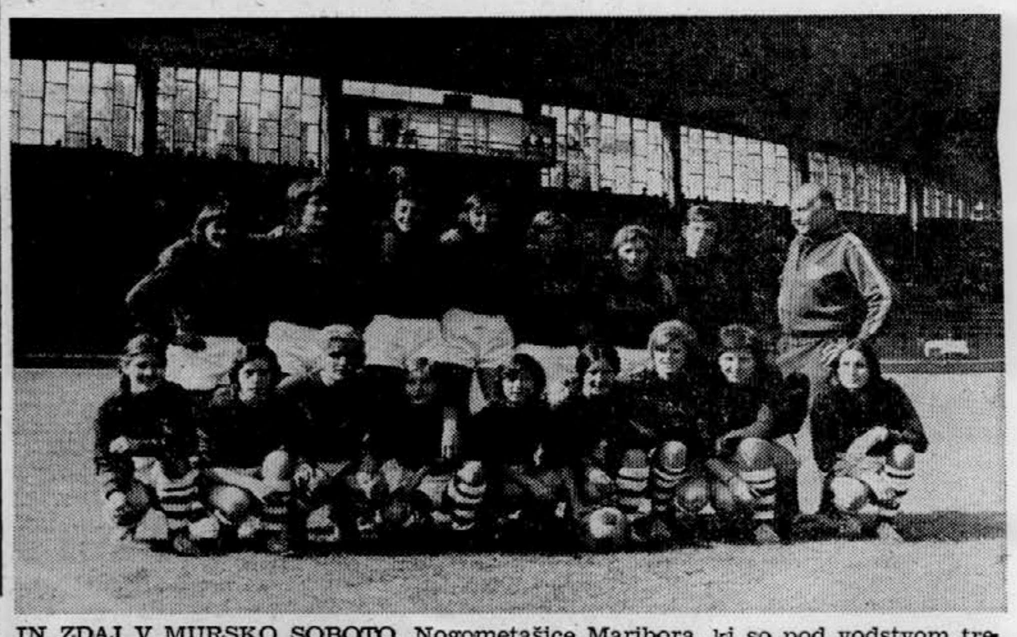

samo v ZDA 5,000.000 izvodov

·MALHARJI·

napeta in razburljiva pripoved o hrezobzirni življenski poti čudaškega milijarderja H.H.

že pri prodajalcih časopisov

IN ZDAJ V MURSKO SOBOTO. Nogometašice Maribora, ki so pod vodstvom trenerja Pepa Kirbiša z nedeljsko zmago nad Olimpijo neuradno postale prvakinje Slovenije, bodo to soboto gostovale v Murski Soboti. Pomerile se bodo z okrepljeno žensko ekipo Rakičana v predtekmi tradicionalnega dvoboja športnih novinarjev Koroške in Slovenije. Foto: Čerin

ALPINISTIČNE NOVICE

Na vrsti je Kangčengzönga

Alpinisti iz Nemčije se menda že pet let trudijo, da bi pri nepalski vladi dobili dovoljenje za Kangčengzöngo. Sedaj so pritisnili še Avstrijci, o katerih je znano, da imajo v boju za dovoljenje navadno veliko uspeha. Vodja odprave naj bi bil Wolgang Nairz iz Innsbrucka, vodja na gori pa sam Reinhold Messner. Tudi imena drugih udeležencev dajo slutiti, da bo na delu izredno močna ekipa.

Kangčengzönga je skupina, ki je vredna te pozornosti, saj so trije njeni vrhovi še vedno neosvojeni: južni (8494 m), vmesni (8494 m) in zahodni (8433 m), ki naj bi bil prihodnje leto tudi cilj naše četrte himalajske odprave. Toda kdo bo dobil dovoljenje? Ali se bo zopet ponovila situacija iz preteklosti? Naši alpinisti so prosili za Lhotse Šar, bili so odbiti in dobili dovoljenje le za Anapurno II, Lhotse Šar pa so odobrili Avstrijcem, ki so ga tudi osvojili.

Osvojili Khiangyang Kish

Khiangyang Kish (7852 m) je dvaindvajseti najvišji vrh sveta in drugi najvišji samostojni vrh, ki doslej še ni bil osvojen. Toda od 26. avgusta letos to ne drži več. Tega dne so se namreč nanj povzpeli Jan Stryczynski, Ryszard Szafirski in Ryszard Zawada, člani letošnje druge poljske odprave v Karakorum. Po njihovih izjavah, je to doslej največji uspeh v 150-letni zgodovini poljskega alpinizma.

Dvanajst članska odpravo pod vodstvom Andrzeja Zawadyja, ki sta jo spremljala tudi dva filmska snemalca je organiziral Klub Wysokogorski. Prtljago (4 t) so prepeljali s kamionom Star, udeleženci pa so potovali z letalom. Pomemben uspeh odprave je tudi 1,5 m dolga grebenska skica celotnega Karakoruma, ki jo je narisal Jerzy Wala, avtor podobnih zemljevidov za Hindukuš.

Tretjič akademska smer

Bojan Pollak in Janez Kosec, ki sta opravila tudi prvi dve ponovitvi »Akademske smeri« v Veliči, sta jo v nedeljo skupaj s Tonetom Škarjo ponovila še tretjič. Plezali so 8 ur in obenem točno izmerili višine drugih smeri (akademska — 200 m, steber — 185 m, Lahova smer — 210 m).

Nova smer v Ribežnih

Boris Mlekuž je v nedeljo sam preplezal novo smer v Ribežnu (med smerema 640 in 641). Ocenil jo je s II, plezal pa je 2 uri. 25. julija je Mlekuž s Silvom Miklavčičem opravil po razpoložljivih podatkih prvo ponovitev smeri Krušic—Stražišar—Zupan v Zapotoškem vrhu (III/IV+, 200 m).

Prijava kvalitetnih vzponov

Komisija za alpinizem je sklenila, da tudi letos povrne del stroškov navezam, ki so opravili kvalitetne zimske vzpone ali težje vzpone na tujem. Vzpone je potrebno prijaviti KA PZS do 10. oktobra. Hkrati komisija ponavlja predlog za organizacijo odprave v El Capiton — ZDA, v kateri bi lahko sodeloval tudi več alpinističnih odsekov, organizirali pa bi jo lahko že prihodnje leto.

Italijanska odprava

Devetčlanska odprava iz severne Italije se je pred kratkim vrnila iz Lime. Delovala je v skupini Hullanca, za katero so dokončali zemljevid, proučevali pa so tudi vpliv velike višine na človeški organizem. Od alpinističnih ciljev so uresničili vzpon na 5.052 m visok vrh, ki so ga imenovali Malgaroli Raju.

Slovenec na Everestu?

Na pobočju Mount Everesta je tretja argentinska alpinistična odprava. Med 20 člani odprave je tudi Jure Skvarča, ki je po rodu Slovenec in se je v zadnjih letih izkazal s številnimi vzponi na območju Patagonije. Odprava, ki jo je podprla vojska in RTV ima namen ponoviti normalni vzpon na Mount Everest, njenih 11 ton prtljage pa je v vznožju himalajskega orjaka preneslo 400 nosačev.

Nesreča indijskih alpinistov

Indijska ekspedicija na Mrigthuni (6840 m) je imela nesrečo komaj devet metrov pod vrhom (druga ponovitev). Peterico je odnesel plaz 270 metrov globoko, na srečo brez težjih posledic. Med sestopom je enemu znova spodrsnilo, toda na srečo so drugi preprečili padec. Indijski alpinisti so imeli letos že 11 mrtvih.

Težave potrjevanja

Kljub vsem mogočim tehničnim pripomočkom, ki lahko potrdijo ali ovržejo vest o uspelem vzponu na visoke vrhove, se še vedno dogaja, da soodločilnega pomena šele izsledki naslednjih odprav. Lanska jesenska japonska alpinistična odprava, ki se je povzpela na 7330 m visoki Churen Himal, dva dni za tem pa še na njegov zahodni vrh, je npr. sporočila, da se jim zdi vzponpo »korejski smeri« nemogoč, kljub nasprotnim trditvam korejske odprave.

Max Eiselin in številka 13

Bolgarski tednik Eho je objavil zanimivo igro naključja, v katerem igra glavno vlogo znani švicarski alpinist in športni trgovec Max Eiselin (39). Odprava, ki je leta 1960. pod njegovim vodstvom osvojila Dhaulagiri je bila sestavljena iz 13 udeležencev. Vzpon je uspel 13. maja. Letalo, ki je odpravi pomagalo, je doživelo težko nesrečo 13. aprila. Vzpon pa je bil obenem trinajsta zmaga švicarskih alpinistov v Himalaji. In da bi vse to lepo zaokrožili, so intervju z Eiselinom objavili 13. avgusta letos.

Težave po potresu

Odkar je Peru prizadejal katastrofalni potres, se vse več odprav pritožuje, da so se razmere v njihovih gorah močno spremenile. Geološke spremembe še vedno spreminjajo podobo Andov, to pa povzroča različne plazove, pa tudi vremenske razmere so menda precej nestabilne.

DONIT

Vrtimo globus

Trčenje v zraku

PARIZ — V višini 3000 metrov nad Strassbourgom se je odigrala tragedija, v kateri je izgubil življenje 24-letni padalec. Iz letala sta dva padalca skočila drug za drugim in silovito trčila, pri tem pa je eden izgubil zavest, tako da ni mogel odpreti padala.

Nezlomljivi toplomer

HAMBURG — Skupina hamburških podjetij je izdelala toplomer iz nezlomljive sintetične snovi, v kateri je namesto živega srebra raztegljivi vosek.

Egipčanski čoln

MOSKVA — Pri Orsku na Uralu so našli egipčanski čoln, ki je bil zgrajen med leti 535 in 331 pr. n. št. Čoln je popisan tako s hieroglifi kot s klinopisnimi znaki.

Faraonsko svetišče

KAIRO — Iz hvaležnosti, ker je vlada ZR Nemčije financirala premestitev grobnice Kalabše nad gladino Asuanskega jezu, ji je egiptovska vlada podarila faraonsko svetišče, ki so ga našli v Nilovi delti leta 1962. Svetišče bodo razstavili in po kosih prenesli v ZR Nemčijo.

Nova moda

NEW YORK — Pri ameriških dekletih si utira pot nov modni krik: v obleke je na prsih na veliko všita številka telefona. Zabavno je pri tem to, da številke niso nikoli prave...

Metulji zoper raka

NEW YORK — Predstavnik ameriškega inštituta za rak je te dni izjavil, da bi bilo moč dobiti učinkovito zdravilo zoper raka iz tajvanskih metuljev, določenih antarktičnih rib in Lunnih kamenin, ki so jih na Zemljo prinesli vesoljci.

Najhitrejši strojepisec

BONN — Na 29. interstenokongresu v Bruxellesu je v hitrostnem tipkanju na pisalnem stroju zmagal 25-letni stenograf iz Bonna Harald Prochnow. Najhitrejši strojepisec na svetu odtipka 618 udarcev na minuto. Neka ženska je bila še za 64 udarcev hitrejša, vendar je pri tipkanju napravila toliko napak, da je zmagal Prochnow.

Ponaredki v muzeju

TOKIO — V muzeju zapadnih umetnosti v Tokiu so odkrili, da so njihove tri slike Modiglianija, Dufyja in Dorajna ponarejene. Za te ponaredke so plačali prek milijon novih dinarjev.

Orel in letalo

PERTH — Neki pilot se je s svojim letalom zaletel v orla in nato z orlom v kabini ter s steklenimi drobci v očeh srečno pristal na letališču. Trčil je med hitrostjo 240 kilometrov na uro.

Računalnik v recepciji

FRANKFURT — V nekem velikem frankfurtskem hotelu sprejema goste in rezervira sobe elektronska naprava za obdelavo podatkov. Računalnik hkrati vodi hotelsko knjigovodstvo in izračunava plače hotelskemu osebju.

Dirka želv

NEW YORK — »George«, želva alabamskega guvernerja Georgea Wallaca, je zmagala na letošnjem tekmovanju želv v Lillingtonu. Pot 4,57 metra je pretekla v času 57 sekund.

Pivski rekordi

BONN — Zahodni Nemci so potolkli vse rekorde v pitju piva: vsak prebivalec ZR Nemčije je lani popil 139 litrov piva, kar je za 50 odstotkov več kot pred desetimi leti.

Poceni hiše

LONDON — Za čimhitrejšo pomoč ljudem, ki v naravnih katastrofah ostanejo brez strehe nad glavo, je Britanec Anthony Ferris izdelal hiše iz plastične pene. Letalo lahko na kraj nesreče pripelje naenkrat dvanajst takih hiš, ki jih sestavijo s pomočjo lepilnega traku, v njih pa lahko prespijo trije ali štirje ljudje. Cena take hiše je kakih 2000 novih dinarjev.

Nagrade v Moskvi

MOSKVA — Na 24. mednarodnem kongresu kirurgov v Moskvi je dobil nagrado »Renéja Lericha« prof. Norman Shumway s stanfordske univerze, nagrado »Roberta Denisa« sovjetski travmatolog Mstislav Volkov, visoko priznanje pa prof. Roy Calne s cambridgske univerze. Volkov je bil nagrajen za uspešno zdravljenje kostnih zlomov s pomočjo ultrazvoka.

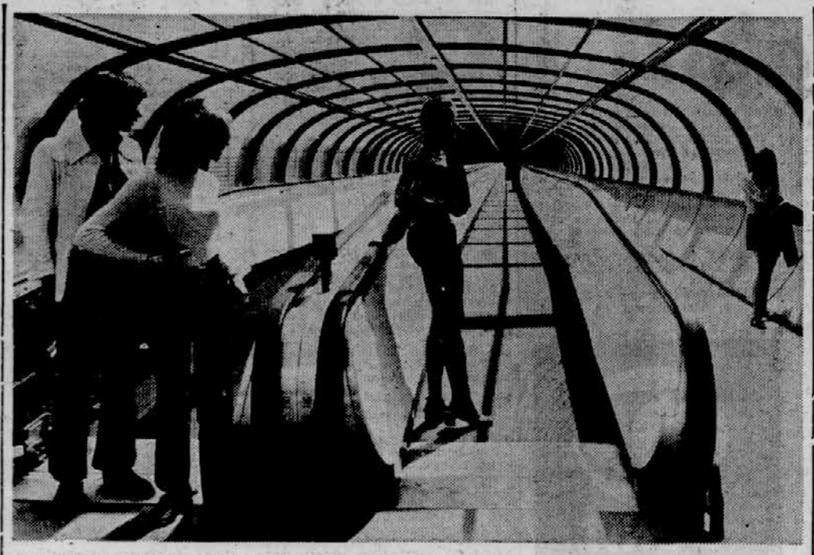
Prepoved kajenja

TORONTO — Komisija za javno upravo zahodne kanadske pokrajine Britanska Kolumbija je prepovedala uradnikom, ki sprejemajo stranke, kajenje v pisarnah. V tej pokrajini bo z Novim letom prepovedano tudi reklamiranje tobaka in cigaret.

Koze niso več nevarne?

Cepiti so prenehali najprej v Britaniji, zdaj pa bodo še v ZDA

ŽENEVA — Svetovna zdravstvena organizacija je precej zadržana ob napovedih, da bodo v nekaterih zelo razvitih državah prenehali cepiti proti kozam. V Veliki Britaniji so cepljenje že prekinili, zdaj pa je tudi zdravstvena služba Združenih držav sporočila, da ne priporoča več splošnega cepljenja proti kozam — ker od leta 1949 do danes ni bilo nobenega primera koz, medtem ko je za posledicami cepljenja umrlo letno šest Američanov. Svetovna zdravstvena organizacija meni, da bi splošna prekinitev cepljenja proti kozam lahko izzvala katastrofalne posledice — letos lahko pričakujemo po svetu še 40.000 do 50.000 primerov črnih koz, od tega četrtino v Indiji, kjer še vedno umre 30 do 40 odstotkov obolelih za to boleznijo.

NAJSODOBNEJŠE SEJMIŠČE V EVROPI — Po tisočih delovnih dneh so pred dnevi zgradili v Düsseldorfu v ZR Nemčiji najsodobnejše sejmišče v Evropi, z dvanajstimi razstavnimi halami, z nebotičnikom za velesejemsko upravo in s skupno 403.000 kvadratnimi metri razstavne površine. Gradnja je veljala 400 milijonov mark. Na sejemskem prostoru je tudi savna ter plavalni bazen. Posebna privlačnost razstavišča so s steklom prekriti prehodi za pešce, dolgi tisoč metrov. Obiskovalce prevaža po razstavišču tekoči trak v teh prehodih iz pleksi stekla. Na sliki: pogled v takšen prehod za pešce.

Piši kot govoriš angleško

V Avstraliji proučujejo možnost, da bi uvedli fonetični pravopis

CANBERRA — Avstralska vlada proučuje možnost, da bi uvedla fonetično pisanje angleškega jezika, je sporočil zvezni minister za priseljence dr. Forbes. Ministrstvo za izobraževanje je že izrazilo podporo poenostavljanju pisanja angleščine, vendar pa je proti popolni reformi pravopisa, češ da bi bila preveč zapletena. Medtem pa veliko število prosvetnih delavcev in znanstvenikov zagovarja sistem »Lindgrena«, ki bi povsem poenostavil angleško pravopisje. Reforma v pisanju angleščine bi bila precejšnja olajšava za številne priseljence, ki ne znajo angleško ne govoriti ne pisati, zato je minister za priseljence dr. Forbes izjavil, da bo še naprej proučeval možnost uvedbe »inglišа« v izobraževanju tujcev.

james hadley chase

šopek orhidej

45. nadaljevanje

»Slabo, mama. Se spominjate Dava Fennerja od Tribune? Prišel je k meni, ko me ni bilo doma, in je vrtel Anno. Obljubljal ji je, da jo spravi na Broadway, če mu bo pomagala najti sled v aferi Blandish. Anna mu je povedala, da je zadnjikrat govorila z Rileyem, ko je bil v Johnnyjevi kolibi, in Fennerja je odneslo kot kroglo iz topa.«

»Kaj!« je zarjula mama in obraz ji je poškrlatel. »Poznam to svinjo! Pretipal bo Johnnyju obisti, in ta bo popustil. Saj sem vedno trdila, da bi ga bilo treba že takrat podreti, umazanega skopuha.«

»Saj prav zato sem vas poklical, mama.« Eddie je bil zelo vznemirjen. »Mama, na Anno ne smete biti hudi. Saj ni vedela, kar vemo mi.«

»Daj, zgani se! Kaj pa še čakaš?«

»Problem je v tem, da mi je pujs skoraj zdrobil brado. Prekleto zdelan sem. Nemara bo bolje, če pokličete Flynna ...«

»Ne čvekaj, kaj mi je storiti,« je zalajala mama Grisson in divje odložila slušalko.

Doc je bil bled kot stena. Preplašeno je pogledal mamo.

»Ne sedite kot staro strašilo,« ga je nadrla. »Pokličite Flynna, Woppyja in Slima! Dajte, zganite se vendar!«

Doc je kar se da hitro odšel.

Čez nekaj minut sta se pojavila Flynn in Woppy. Obema se je bral nemir z obraza. Kmalu se je pojavil še Doc s Slimom, ki se je praskal po glavi in zehal.

»Dobro me poslušajte,« je začela mama Grisson. »Nekaj gre navzkriž. Eddijeva punčara je nekemu novinarju govorila o Johnnyju in ta je nemara takoj odšel k staremu. Samo malo ga bo pobožal, pa bo starec izbruhal vse, kar ve. Vi trije boste takoj šli tja in spravili Johnnya na varno. To bi bili morali storiti že zdavnaj! Če naletite na pisunsko svinjo, podrite tudi njega! In glejte, da ju boste pošteno zagrebli! Na delo torej!«

»Saj je štiri ure z avtom,« je zamrmral Flynn. »Pa ste prepričani ...«

»Ste slišali, kaj sem rekla? No, torej, kaj še čakate!« je zarjula mama Grisson, skočila s stola in treščila s pestjo po mizi. »In pritisnite na pedal! Glejte, da boste tam še pred Fennerjem!«

»Jaz ne grem,« je povedal Slim. »Tole mi smrdi. Mene zanima vse kaj drugega.«

Mama je obšla mizo. Bila je tako divja, da se je celo Slim ustrašil in stopil korak nazaj.

»Šel boš!« je odločila. »Čisto si se polenil. Če tistemu staremu smrdljivcu ne zapreš gobca za večno, se lahko posloviš od svoje lutke! Ti je zdaj jasno? In sedaj izginite ...! Vsi!«

Slim je godrnjaje odšel za Flynnom in Woppyjem.

»Je res tako nevarno, mama?« je boječe vprašal Doc.

V glavi se mu je že vrtelo in žal mu je bilo, da je tako na dušek zvrnil zadnji «cozarec viskija.

»Ah, te ženske! Vedno te ženske ...« je vzdihnila mama Grisson in se pestjo treščila po mizi. »Vedno ista zgodba! Barker ... Karpis ... Pa Dillinger! Vsi so enako končali, in to vse zaradi žensk! Vsi moji načrti so ogroženi, in to samo zato ker je neka punčara odprla gobec!«

Medtem ko sta Woppy in Slim hitela proti izhodu, se je Flynn ustavil pri Maisey, s katero sta bila dogovorjena, da gresta zvečer ven.

»Delo imam, punčka,« je rekel. »Najin zmenek je šel po vodi. Prava sreča bo, če se bom vrnil do devetih.«

Potem je stekel za Slimom in Woppyjem, ki sta že sedela v dodgeu.

Maisey je skomignila z rameni in pravnič žal ji ni bilo, da z zmenkom ne bo nič, saj s Flynnom ni bilo prijetno hoditi po lokalih. Tudi minuto ni znal mirovati z rokami.

Oblekla si je plašč, kajti prišla je ura kosila, ona pa je bila lačna. Na stopnišču pred vhodom je pomignila vratarju Macu.

»Zvečer na svidenje, Mac. Prišla bom ob devetih. Sedaj pa grem jest, to bo dobro za mojo linijo.«

Mac se je ozrl za njo, ko je nasmejana šla po štirih stopnicah na dvorišče.

Maisey je jedla vedno v istem lokalu. Ni bil daleč od kluba in najboljše hrenovke so imeli, kar jih je bilo najti v mestu.

Rocco je poznal njene navade. Ker je bil blizu, je sklenil, da bo jedel v istem lokalu. Če bo imel srečo, bo iz dekleta kaj izvlekel. Bila je sicer neumna in nevedna gos, morda pa bo vendar povedala kaj takega, kar bo lahko uporabil proti mami Grisson.

Maisey je sedela in se poglobila v jedilnik.

»Dober dan, lepotička,« jo je pozdravil. »Mi dovolite, da vas enkrat jaz povabim na kosilo?«

Maisey ga je pogledala in se mu nasmehnila. Vedela je, da je Rocco prejšnji lastnik kluba, in čutila se je počaščeno, ker ji je izkazala toliksno pozornost.

»Nič se ne sme odkloniti,« se je zasmejala. »Vedno je prijetno, če ima človek družbo.«

Rocco je primaknil stol in sedel. Noge so ga bolele, kajti njegovo dopoldne je bilo naporno, zdaj pa je imel čas do večera.

Naročil je posebno kosilo, za Maisey pa še rakovo solato.

»Torej, srčece, kako gre kaj v klubu?« je vprašal. »Gre posel dobro?«

»Pa še kako!« je povedala Maisey. »To morajo imeti denarja!« Vzdihnila je in zavila oči. »Vsaj povohala bi ga rada. Jaz pa garam za ušivih trideset dolarjev in za napitnino, pa uniformo si moram sama kupiti.«

»Mislil sem, da zaslužite več ... S tako postavo, kot je vaša, bi se bolje odrezali v kakšnem kabaretu.«

Maisey je zavihala nosek.

Razkroj stare obrti

Newyorške prostitutke se v zadnjem času čedalje bolj spuščajo v izsiljevanje, rope in umore — Operacija »zakon kontra prostitucija« ni zalegla

NEW YORK — Newyorške prostitutke se v zadnjem času odtujujejo svojemu prvotnemu poklicu in se čedalje bolj specializirajo za izsiljevanja, rope in celo umore. Starejše prostitutke, ki opravljajo svojo obrt še na običajen način, se spopadajo s predstavnicami mladega rodu, ki so preplavile mestne ulice in grozijo spraviti to »najstarejšo obrt« na še slabši glas, kot ga je imela doslej.

Z zakonom so bile newyorške prostitutke že od nekdaj navzkriž, vendar spravlja njihovo zdajšnje početje v obup tako mestne očete kot tudi njihove stalne stranke.

Teh deklet ni moč imenovati več deklet za ljubezen, ker običajno raje izsiljujejo, ropajo ali pa napadajo nočne pohajalce, pa naj je te ljudi privedla na cesto želja po užitku ali pa po pijači, kot se je to zgodilo zahodnonemškemu politiku Franzu Josefu Straussu. Še preden pa so newyorške pocestnice oropale Straussa, so prav pred znamenitim hotelom Hilton zabodle do smrti nekega italijanskega industrijalca.

Njihovi »poslovni triki« so sila prebrisani. V recepcijah luksuznih hotelov prežijo na kakega bogataša, ga potrepljajo po rami in mu zašepečejo na uho: »Prijatelj ček, če me ne vzameš s sabo, bom začela na ves glas vpiti na pomoč!« Ko vstopita pretentani gost in prodajalka ljubezni v hotelsko sobo, se iznenada pojavi zvodnik v vlogi srditega ljubosumnega moža in dekle zavpije: »Ljubček, daj mu denarja, sicer naju bo oba ubil!« Ali pa sta v kopalnici poleg dekletove sobe skriti dekletovi prijatelji, ki možaka med ljubezenskimi užitki povsem izropata, nemalokrat pa ga povrh tega še »požgečkata« z nožem, češ, »to je za spomin mamici«. Newyorška mestna uprava in župan Lindsay sta ukrepala z vso strogostjo in na stotine policistov se je pognalo v lov za prostitutkami.

Toda četudi so jih na stotine polovili, so se cestni vogali izpraznili le za nekaj dni, nato pa so pocestnice znova zasedle svoja prežišča. Časopis New York Times piše, da je operacija »zakon kontra prostitucija« zalegla približno toliko kot pomirjevalna vojna v Vietnamu.

V statistiki zločinov v ZDA so ženske moškim tesno za petami. Po podatkih ameriške policije se je število zaradi težkih zločinov aretiranih žensk dvignilo v zadnjem desetletju za 156 odstotkov, najbolj vznemirljivo pa je to, da se je to število pri mladoletnicah izpod 18 let dvignilo celo za 230 odstotkov — medtem ko je pri moških naraslo le za 61 odstotkov. Ameriška antropologinja Margareth Mead je že pred leti opozorila, da so ženske, če iztirijo iz rednega življenja, dosti bolj divjaške in neusmiljene kot pa moški. Ameriške bojevnice za žensko enakopravnost pa trdijo, da so prostitutke najbolj usmiljenja vredne žrtve moškega izkoriščanja. Novi rod prostitutk je te besede razumel po svoje in začel krepko izkoriščati vse moške slabosti, od lahkovernosti do pohote in od neprevidnosti do razsipnosti.

Novi val gripe

Ameriški znanstveniki napovedujejo, sicer neuradno, da se letos lahko nadejamo nove nevarne epidemije gripe

ATLANTA — Zdravstveni funkcionarji ameriške vlade opozarjajo, da lahko to jesen in zimo pričakujemo novi val hongkonške gripe. Toda čeprav predvidevajo precejšnje povečanje števila obolelih, znanstveniki vseeno menijo, da letošnja epidemija gripe ne bo tako zelo katastrofalna.

Gripa s hongkonškim virusom je povzročila najhujše posledice v Ameriki v sezoni 1968—1969, ko je iskalo zdravniško pomoč 20 do 30 milijonov Američanov. Tedaj je nekaj tisoč starejših ljudi in kroničnih bolnikov za posledicami gripe tudi umrlo. Že naslednje leto je izbruhnila v ZDA nova epidemija hongkonške gripe, ki je znanstveniki niso pričakovali, vendar pa k sreči ni bila tako usodna.

Ker ni mogoče natančno predvidevati novega vala gripe, so znanstveniki nacionalnega centra za kužne bolezni sklenili, da poslej novih epidemij ne bodo napovedovali. Vendar pa je vodja oddelka za virusne bolezni tega centra dr. James Sprague te dni neuradno napovedal: »To leto bo več primerov gripe kot lani, toda večje epidemije vseeno ni pričakovati«.

Znanstvenik se pri tem opira na podatke, da se je pozimi 1970—1971 rahlo povečalo število obolelih za manj nevarno gripo BM in za precej nevarnejšo azijsko in hongkonško gripo, povrhu tega pa iz Hongkonga poročajo o izbruhih manjših epidemij. V Hongkongu so leta 1968 prvič izolirali virus gripe A-2, bolj znane pod imenom vzijska gripa, ki se je tedaj razširila po vsem svetu in prizadela na postelje več milijonov ljudi, ker še niso poznali proti njej učinkovitega cepiva.

Po mnenju najbolj znanih virologov se hongkonška gripa pojavlja v ciklusih vsako drugo ali tretje leto. Ker je bila zadnja velika epidemija leta 1968—1969, jo pričakujejo spet letos, četudi uradno tega nočejo napovedati.

»Molčeči nastop« klepetulj

PANKRIDGE — Petintrideset najbolj klepetavih žensk iz angleškega mesteca Pankridge je sklenilo na nenavaden način zbrati denar za izgradnjo lokalnega doma za revne otroke: javno niso dobre štiri ure spregovorile niti besedice. »Molčeči nastop« v dobrodelne namene so budno nadzorovale njihove manj zgovorne prijateljice. Možje pa so si — meli roke ...

Operacija možgan skozi vrat

Sovjetski znastveniki pred. lagajo, naj bi anervizem in druge poškodbe zdravili tako, da lobanje ne bi bilo treba navrtati. Sodelavci moskovskega inštituta za nevrokirurgijo uvedejo v arterijo na vratu posebno upogljivo sondo z malim cilindrom: cilinder je bodisi prazen bodisi napolnjen s plastiko, ki lahko prekine dotok krvi na določeno mesto, s tem pa je za anevrizmom obolela žila iz, ključena iz krvnega obtoka in preprečen je izliv krvi v možgane. To operacijo so v Moskvi že nekajkrat uspešno izvedli. Z novo metodo so sovjetski znanstveniki seznanili udeležence nevrokirurškega kongresa, na katerem sodelu 1000 strokovnjakov.

Inteligenca in okolje

S proučevanjem inteligenčne ravni otrok avstralskih domačinov na jugu avstralske celine so ugotovili, da se njihov inteligenčni količnik sploh ne razlikuje od količnika otrok belih staršev, ki žive v priviligiranem družbenem okolju v glavnem mestu Canberri. Otroke so proučevali s testi znanega švicarskega psihologa Jeana Piageta. S tem sta dr. Philip de Lacey z univerzitetnega koledža v Wollongongu ter njegov sodelavec Pierre Dassin spodbila dozdajšnje mišljenje o »intelektualni manjvrednosti« otrok avstralskih domačinov.

Strojnica glasbilo svobode

Italijanski glasbenik Nono noče sodelovati na festivalu v Atenah

BENETKE — Italijanski skladatelj Luigi Nono je sporočil svojim predstavnikom v nemškem Mainzu in v italijanskem Milanu, da nasprotuje izvajanju svojih kompozicij na atenskem festivalu. Nono, ki je po prepričanju komunist, je izjavil, da je iz tiska zvedel, da so eno izmed njegovih skladb uvrstili v program festivala, ki ga je imenoval »fašističnega«. Nono, ki si je pridobil sloves s svojo elektronsko glasbo, je rekel, da je edina prava glasba v Grčiji danes tista, ki bi izrazila glas tisočerih zapornikov in vseh tistih, ki jih v koncentracijskih taboriščih mučijo »atenski fašistični polkovniki, ki so orodje v rokah dolarja ter agentov Pentagona in CIA. Prava atenska glasba«, pravi naprej Nono, »bi bila zvok strojnice, ki bi grškemu narodu spet prinesla svobodo«.

Utaja predsedniškega brivca

Bivši osebni brivec ameriških predsednikov Eisenhowerja, Kennedyja in Johnsona Steve Martini je obtožen zaradi utaje davkov. Državni tožilec zatrjuje, da Martini v letih med 1966 in 1968 ni prijavil davčnim oblastem dohodkov v višini 30.000 dolarjev.

Branijo se tujih moči

Avstralska vlada sklenila omejiti priseljevanje na 140.000 ljudi

CANBERRA — Avstralska vlada je v proračunskem letu 1971—1972 sklenila omejiti priseljevanje tujcev na kakih 140.000 ljudi, kar pomeni za 30.000 manj kot v lanskem letu. V zadnjih letih je avstralsko prebivalstvo stalno pritiskalo na vlado, naj zmanjša priseljevanje novih delovnih moči. Inštitut za javno upravo trdi, da je priseljevanje »srž« inflacije in predlaga omejitev na 100.000 ljudi letno. Pri tem omenja idealno strukturo priseljencev: 40 odstotkov kvalificiranih delavcev, 35 odstotkov polkvalificiranih in 25 odstotkov brez strokovnih kvalifikacij.

Študij na tujem upada

Po Unescovih podatkih je l. 1969 študiralo v tujini 2 odst. študentov

PARIZ — Medtem ko so potovanja po svetu že sestavni del življenja mladih, še posebno študentov, pa po drugi strani statistični podatki kažejo na to, da si mladi čedalje bolj želijo študirati doma. Iz statistike za 124 držav, ki jo je za leto 1969 — za lansko leto namreč podatkov še ni — pripravil Unesco, je razvidno, da je od 22,4 milijona študentov, kolikor jih je bilo po svetu, samo slaba dva odstotka študiralo v tujini. Število študentov, ki študirajo v tujini, je začelo upadati že pred desetimi leti in odslej se nenehno zmanjšuje. Od kakih 440.000 študentov, kolikor jih je bilo na tujih univerzah po Unescovih podatkih leta 1969, jih je več kot polovica študiralo na univerzah v ZDA, Franciji, Zahodni Nemčiji, Veliki Britaniji in Libanonu.

THYDE MONNIER

Ljubezenska igra

27. nadaljevanje

In v tem trenutku mi prinesejo Rogerovo pismo. Obležalo je v predalu, pozabili so ga. Nosi datum tistega dne, ko je nameraval potovati v Pariz. Skuša mi pojasniti, zakaj, zakaj in še enkrat zakaj ne more priti v Porto Ceresio. Njegove misli so zmeraj obotavljive, prav tako kot njegova pisava. Temu bom že posvetila: takoj mu odgovorim, da mi je mnogo do tega, da zve, kako ga v pravem pomenu besede nikoli nisem ljubila, popolnoma vseeno mi je, če mojim čustvom ni verjel, nisem razočarana niti zamorjena, želim mu le povedati, če odpotuje ali ne: zgolj in samo njegov bedni videz, videz vrabčka, ki je padel iz gnezda, me je pritegoval, in to je vse. »Mislila sem« — pišem dalje — »da je v Vas je kaj, ker ste skromni, kultivirani, in ker sem čutila, da ste izgubili ravnovesje. Tudi mene je žejalo po tolažbi. Ne potrebujete me, tem bolje. In če mi, kot zagotavljate, ponujate prijateljstvo, potem vedite, da je to prijateljstvo prebledo in preveč nestanovitno, da bi pritegnilo moje. Ali verjamem vanje, ali ne, to je vseeno. Vsekakor: tako, kakršno je, me ne zanima.«

Pri podpisu mi pero spraska papir, tako jezna sem. Črta pod zgodbo Roger Lancon. V bistvu sploh ne verjamem, da me je kdaj resno poželel, jaz pa ga sploh nisem poželela.

Zalepim ovojnico in spet odprem vrata na verando, medtem ko sem pisala, si je jezero odstrlo megličasto, čisto mehko, srebrnosivo svileno senco. Obrisi gorski" vrhov se razločneje odražajo na jasnem nebu, na katerem se še sveti koničast lunin srp. Občudujoče stojim tu, sem pa precej otožna. Tako mi je, kot da so kocke, s katerimi sem nameravala igrati, padle spet vame in me udarile. Skratka: pričakovala sem Gilbertovo pismo, pa ga ni bilo. Že dolgo mi ni pisal.

Vstanem in se oblečem: gibati se moram. Slaba volja me, kot zmeraj, žene v gibanje. Moram si zaposliti roke. Vržem vse obleke po tleh, pospravim omaro in raztrgam stara pisma, kot da nameravam odpotovati, čeprav ne vem, kdaj bom sploh odpotovala.

Vrnitev moram prilagoditi Gilbertovemu občutku. Vse je odvisno od tega, kako se bova srečala; takrat bom spoznala, ali me res več ne ljubi, in ali ga jaz še ljubim tako kot prej. Če me ne ljubi več, se moram navaditi na to, da bom živela sama zase, kakor živim tukaj. In zatorej moram neizprosno ostati daleč od njega, če je to potrebno; za nobeno ceno ne smem več pristati na bedno odvisnost, v «akršni sem bila lani. Takrat, ko sem potonila v svojo bolečino. Moj bog, kakšen božič je bil lani! Dejansko je bolje, da letos nisva skupaj; prezirala bi ga.

Medtem ko si hujskam duhá v stopnjevano maščevalnost, se sladkam s čokolado in za spremembo prigrizujem še kolaček, ki mu tukaj pravijo še »prus«, v Franciji pa so ga po vojni 1914 prekrstili v »palmov list«, kar tudi je. Zlatorjav je, krhek, okusen, poželjivo ga grizljam, in pri tem vendar tako trpim! Kako smešna žival je človek!

Vseeno pa nimam poguma, da bi šla ven. Začnem brati Ma vie Isadore Duncan; v tej knjigi naletim zmeraj na toliko misli, ki so podobne mojim. Na primer tale stavek — kot moto za moj dnevnik: »Kakorkoli že, to so moje revne človeške izkušnje; poiskušam jih zapisati.«

In ganjena govorim predse:

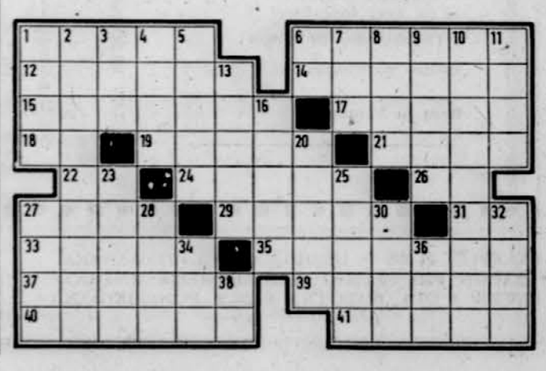
»Ima me, da bi zapustila to zemljo, saj sem prepričana, da sta svet in ljubezen zame že mrtva. Kolikokrat pridemo v življenju do tega sklepa? In vendar: če bi lahko videli drugo stran hriba, bi zagledali s cvetjem posuto dolino, ki čaka na nas. Predvsem si mnoge ženske, ko prekoračijo štirideseto, dopovedujejo, da morajo odpisati ljubezen iz svojega življenjskega dostojanstva. Kako se motijo! Kako skrivnostno je vendar, na vsem tem nenavadnem potovanju, ki smo ga deležni, občutiti svoje telo kot nekaj živega.«

Zaprem knjigo; malce zasoplo napišem dolgo pismo Gilbertu. Saj vem, da sem trapasta. Če že ni več moj ljubimec, naj ostane vsaj moj prijatelj.

Pri urejevanju papirjev mi pride v roko skica, ki sem jo naslovila Inspiracija. Švicarska prijateljica, ki jo je videla, se je od ogorčenja skoraj razpočila. Narisala sem namreč človeško telo z ženskimi dojkami in trdim moškim udom. Iz las sem naredila vate vzletavajočih ptičev; to so zame misli. Prsti se končujejo v cvetne vejice, ponazarjali naj bi ustvarjalnost. Na hrbet sem dala perutnice. Vse po nagonu. Toda moja prijateljica s puritanskim srcem mi je rekla, da je to pregrešna slika; oba z možem sta enakega mnenja: četudi vsakdo ve, da pregrehe žalibog so, vendar pa jih ni treba poudarjati; tako razkazovanje zadovoljuje le najnižje človeške nagone, onadva pa sta trdno prepričana, da je treba take nagone skrivati. Je tedaj erekcija pregreha?

Med tem pogovorom sem ogorčena vzkipela in omenila »zloglasno poslikavanje«, s katero se pokriva ta resnica, ki običajno ostaja neizgovorjena. Glasno in jasno sem povedala, da jo je treba ne samo izgovoriti, marveč tudi proklamirati, jo izkričati, jo iztrobentati, da bo prodrla tudi v prekleto trde buče slepih sebičnikov.

Križanka

VODORAVNO: 1. vzorec, osnutek, 6. ameriška država na jugu ZDA z glavnim mestom Austin, 12. rusko žensko ime, 14. nekdanja škotska dinastija, 15. podvodna ali gozdna vila v slovenski mitologiji, 17. pomemben francoski fizik in astronom (Dominique-François), 18. začetnici po vojni umrlega slovenskega slikarja in ilustratorja, 19. reka, ki teče skozi Pariz, 21. vojaški pratež, 22. avtomobilska oznaka Trsta, 24. nemška ilustrirana revija ki jo prodajo tudi pri nas 26. nemški predlog, 27. paket, ovitek, 29. središče ameriške gumarske industrije v državi Ohio, 31. kratica za »to je«, 33. gledališki ples, 35. italijanski slikar visoke renesanse (Andrea), 37. ameriški dramatik, Nobelov nagrajenec za književnost leta 1936 (Eugene, »Anna Christie«), 39. lito železo, 40. sladek jurni sadež, 41. slovenski politik iz kroga starosloven cev (Lovro).

NAVPIČNO: 1. požeto žitno polje, 2. nemški pisatelj, Nobelov nagrajenec leta 1912 (Gerhart), 3. nemška reka, ki se pri Emdenu izliva v Severno morje, 4. holandsko ime reke Meuse, 5. mesto v južni Franciji, 6. soglasnika s konca abecede, 7. grška črka, 8. ime nemškega voditelja orkestra Edelhagena, 9. reka, po kateri se imenuje industrializirana nemška pokrajina (naša prilaga), 10. ameriška država, 11. mestece na Pelješcu, 13 mesto v severozahodnem delu japonskega otoka Honšu, središče naftnega področja, 16. dodatek k pogodbi, 20. ime že umrlega ameriškega filmskega igralca Flynna, 23. vrsta kreme tovarne Ilirija, 25. beograjska knjižna založba, 27. leseno glasbilo, 28. alkaloid v čaju, 30. kratica severnoatlantskega pakta, 32 ime ameriške filmske igralke Crawford, 34. pod, 36. glavno mesto naše sosednje države, 38. okrajšava za »lastnoročno«.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. polka, 6. Arabka, 12. Kasius, 13. kumare, 14. interpretator, 16. J(anko) R(avnik), 17. ara, 18. Arago, 19. oi, 21. Ant, 23. oj, 24. Pavla, 27. kap, 29. Na, 31. insektologija, 35. rakuni, 36. klicaj, 37. emisar, 38. atlas.

Četrtek, 23. septembra 1971

Gledališča

ABONMA V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU.

Vpisovanje abonentov Drame in Opere SNG je v teh dneh prekinjeno zaradi notranjega dela v zvezi z abonmajem. Vpisna pisarna bo za vpisovanje novih abonentov poslovala zopet od ponedeljka, 27. septembra, do 1. oktobra, vsak dan od 9. do 11.30 in od 16. do 19. ure na Upravi SNG, Cankarjeva 11/I. Rezervacije pa sprejemamo že sedaj, pismeno ali telefonično na štev. 22-526. -G

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Gledališka pasaža

Danes je v MGL predzadnji dan vpisovanja abonentov. Zaradi izredno velikega zanimanja smo odprli dva nova abonmaja in so še možnosti izbire prostora, zlasti v novem abonmaju red N (NOVI), ki bo imel predstave redno ob četrtkih zvečer.

Sprejemna pisarna v Gledališki pasaži je odprta od 10. do 12. in od 16. do 18. ure. (Tel. 24-313).

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE Mestni dom

Sobota, 25. septembra, ob 19.30 — Žižek: MIKLOVA ZALA, ljudska igra. Izven.

Nedelja, 26. septembra, ob 16. uri — Žižek: MIKLOVA ZALA. Izven.

Šentjakobsko gledališče vabi k vpisu abonmaja nove abonente. Vpisovanje bo samo še nekaj dni med 9. in 12. ter 17. in 19. uro pri gledališki blagajni, telefon 312-860.

Delavsko prosvetno društvo »SVOBODA«

Ljubljana-Vič, Zavetiška 3 a

vabi na avdicijo ljubiteljev gledališke umetnosti in petja. Prijave sprejemamo v pisarni Krajevne skupnosti! »Malči Beličc«, Zavetiška 3 a ali pa po tel. 61-706 do 2. oktobra 1971. 8410-G

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE Maribor

Četrtek, 23. sept., ob 9.30: Pavel Golia: JURČEK — za mariborske otroške vrtce.

MLADINSKO GLEDALIŠČE Ljubljana

Četrtek, 23. sept., ob 20. uri — Evgenij Švarc: SNEŽNA KRALJICA. Premiera — otvoritvena predstava sezone 1971/72. Vljudno vabljeni!

Koncerti

Jutri bo prvi koncert Slovenske filharmonije v sezoni 1971-72 za zeleni abonma. Spored: Ramovš-Musiques funèbres, Osterc — Koncert za klavir in pihala, Čajkovski — 6. simfonija »Patetična«. Dirigent Oskar Danon, solist Aci Bertoncelj.

V ponedeljek, 27. t. m. ob 20.15 gostuje v Slovenski filharmoniji Videmski orkester (Udine). Na sporedu bodo dela Vivaldija, Mozarta in Beethovna. Dirigiral bo Paolo Peloso. Vstopnice so naprodaj pri dnevni blagajni SF.

Abonenti SF lahko dobe danes in jutri brezplačne vstopnice za ta koncert proti predložitvi abonmajske izkaznice. K

RTV Ljubljana

SPORED ZA ČETRTEK

4.30—8.00 Dobro jutro! Poročila — vmes ob 5.00 Poročila — Dokler ne kupite časopisa — Dnevni koledar — Svetujemo vam — Obvestila; 5.30 Danes za vas; 5.45 Pet minut za EP; 6.00 Jutranja kronika; 6.30 Pet minut za EP; 6.50 Beseda na današnji dan; 7.00 Poročila — Dobro jutro, otroci! 7.15 Pet minut za EP; 7.25 Naš današnji radijski in TV spored; 7.45 Pet minut za EP; 8.10 Glasbena matineja; 9.00 Poročila in vremensko poročilo za jadralne letalce; 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev); 9.35 Melodije slovenskih avtorjev z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana; 10.00 Danes dopoldne; 10.15—12.00 Pri vas doma — vmes ob 11.00—11.20 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine; 12.00 Poročila — Na današnji dan; 12.10 C. M. Weber: Finale opere »Čarostrelec«; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Čez polja in potoke; 13.00 Kratka poročila; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam ... 14.00 Poročila; 14.10 Lahka glasba za razvedrilo; 14.55 Pet minut za EP; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Ameriške narodne pesmi poje zbor Roger Wagner; 16.00 »Vrtiljak«; 16.40 Z orkestrom Češkega radia; 17.00 Poročila; 17.10 Koncert po željah poslušalcev; 18.00 Poročila — Aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana; 18.30 Igra ansambel Silva Stingla; 18.45 Naš podlistek; 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila; 19.15 Minute z ansamblom Mojmira Sepeta; 19.25 Pet minut za EP; 19.30 Radijski dnevnik; 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Vabimo vas na bralno vajo; 21.40 Glasbeni nokturno; 22.00 Poročila; 22.15 Iz angleške simfonične literature našega stoletja; 23.00 Poročila; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Iz albuma izvajalcev jazza; 23.40 Godala za lahko noč; 24.00 Poročila in konec oddaje.

TELEVIZIJA

9.35 TV v šoli: ponovitev ob 14.45 (Zgb)
10.30 Nemščina — ponovitev ob 15.40 (Zgb)
10.45 Angleščina — ponovitev ob 15.55 (Zgb)
11.00 Francoščina (Bgd)
16.10 Osnove splošne izobrazbe: Matematika (do 16.40) (Bgd)
17.15 Madžarski TV pregled (Bgd)
17.45 Tiktak: Pajkova pojedina (Ljub)
18.00 Glasbeni ciciban: Izlet v naravo (Ljub)
18.15 Obzornik (Ljub)
18.30 Svet, v katerem živimo — film (Ljub)
19.00 Mozaik (Ljub)
19.05 Enkrat v tednu (Ljub)
19.20 Vse življenje v letu dni (Bgd)
19.50 Cikcak (Ljub)
20.00 TV dnevnik (Ljub)
20.25 3—2—1 (Ljub)
20.35 XXI. stoletje (Ljub)
21.25 G. de Maupassant: Ogrlica (Ljub)
21.50 G. Mahler: Pesmi zemlje (Ljub)
23.00 Poročila (Ljub)

Drugi spored:
17.35 Poročila (Zgb)
17.40 Otroški spored (Skopje)
18.15 Kronika (Zgb)
18.30 Narodna glasba (Zgb)
19.00 Enciklopedija (Bgd)
19.20 Serijska oddaja (Bgd)
20.00 TV dnevnik (Zgb)
20.30 Spored italijanske TV

Druge oddaje:
20.35 Dialogi (Zgb)
21.35 Serijski film (Bgd)
22.25 Informativna oddaja (Zgb)

RADIO ŠTUDENT*

12.00—13.00 — na pomoč!!! — vmes: poročila, obvestila — 16.00—18.00 — listen! — novice, zanimivosti — tema dneva — ali vas je strah? — znanstvena fantastika — v gosteh — pop, rock, blues & jazz.

188M

Kino

SPORED ZA ČETRTEK

FILMSKO GLEDALIŠČE KRIŽANKE:
amer. film ROP BREZ PLENA. Režija: Stanley Kubrick. Igrajo: Sterling Hayden, Collen Gray, Vince Edwards. Skupina nekdanjih znancev se znova sestane, da bi pripravila velik rop med konjskimi dirkami na hipodromu. Znani režiser je ustvaril vseskozi dramatično kriminalko. Predstavi samo danes ob 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred predstavo.

KINOTEKA — Miklošičeva c. 28:
ob 15.30, 18, 20.30 amer. barvni film MED NEBOM IN ZEMLJO. Režija: William A. Wellman. Glav. vl.: John Wayne, Robert Stack, Claire Trevor, Laraine Day.
Prodaja vstopnic od 14. ure dalje.

KINO UNION:
amer. barvni zgod.-biblijski spektakel po slavnem romanu pisatelja H. Sienkiewicza QUO VADIS oživlja dramatične dogodke izpred 2 tisoč let, ob rojstvu krščanstva. Režiser: Mervyn LeRoy. Igrajo: Deborah Kerr (Ligia), Robert Taylor (Marcus Vinicius), Peter Ustinov (Neron), Leo Genn (Petronius), Poppaea je Patricia Laffan, apostol Peter Finlay Currie in drugi. Brez tednika! Predstave ob 15, 18 in 21. uri. Zaradi dolžine filma cene zvišane! Gledalce opozarjamo, da se film izteka!

KINO KOMUNA:
ob 15. uri PIKA NOGAVIČKA, švedski barvni otroški film (nemška verzija). Režiser: Olle Hellbom. Igrajo: Inger Nilsson, Maria Persson in Par Sundberg. Ob 17, 19 in 21. uri premiera amer. barv. CS vesterna-drame BUTCH CASSIDY IN KID (Butch Cassidy and the Sundance Kid). 20th Century Fox, 1970. Film je prejel 4 OSCARJE: scenarij, kamera, glasba in pesem. Glasba: Burt Bacarach. Režiser: George Roy Hill. Igrajo: Paul Newman, Robert Redford, Katharine Ross in drugi. Brez tednika!
Ob 10. uri matineja franc. barv. CS komedije z Louis de Funesom LUKSUZNA RESTAVRACIJA.

KINO SLOGA:
franc. vojni film DEMARKACIJSKA ČRTA (La ligne de demarcation). Režiser: Claude Chabrol. Igrajo: Maurice Ronet, Jean Seberg, Daniel Gelin in drugi. Tednik št. 37. Predstave ob 16, 18 in 20. uri.

KINO VIČ:
amer.-ital. barv. VV pust. vestern REVOLVERAS AVE MARIA. Režiser: F. Baldy. Igrajo: Thomas Finch, Leonard Mann in drugi. Hrvatski podnaslovi! Tednik št. 36. Predstave ob 16, 18 in 20. uri. Zadnjikrat!

KINO ŠIŠKA:
amer.-jap. barv. CS vojni spektakel TORA! TORA! TORA! o usodni drami na Pacifiku, ko so japonska letala ob zori 7. decembra 1941 napadla Pearl Harbor. Režija: Richard Fleischer. Igrajo: Jason Robarts, Martin Balsam, Soh Yamamura in drugi. Brez tednika! Predstave ob 15.30, 18 in 20.30. Zaradi dolžine filma cene zvišane!

KINO SAVA:
Brigitte Bardot v franc. barv. CS erotičnem filmu JAZ IN LJUBEZEN. Brez tednika! Predstavi ob 17 in 19. uri. Predvidoma zadnjikrat!
Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 14. ure dalje, za matinejo in kino Sava uro pred pričetkom.

KINO TRIGLAV:
ital. barv. CS seksualna komedija VIDIM GOLO. Igrajo: Nino Manfredi, Sylva Koscina, E. M. Salerno. Predstavi ob 18 in 20. uri. Danes zadnjikrat! — Ni za otroke!

KINO VEVČE:
amer. barvni VV krim. film UPOR JETNIKOV. Igrajo: Jim Brown, Gene Hackman, Ben Carruthers. Predstava ob 20. uri.

KINO ZALOG:
samo danes ob 20. uri amer. barv. vestern DESPERADOSI (Razbojniki). Igrajo: Vince Edwards, Jack Palance, Sylvia Syms.
Prodaja vstopnic v vseh treh kinematografih je uro pred začetkom predstave.

KINO VRHINKA:
amer. barvni CS film NA POMOČ, LJUBEZEN, ob 20. uri.

KINO DOMŽALE:
jap. barvni film ALARM V VESOLJU, ob 18 in 20. uri.

KINO RADOMLJE:
amer. barv. VV film STREL V TEMI, ob 20. uri.

KINO MENGEŠ:
amer. barv. film KOMISAR »X« — TRI ZLATE KAČE, ob 20. uri.

KINO DUPLICA, KAMNIK:
franc. barvni špijonski film ČLOVEK, KI JE VREDEN MILIJONE, ob 19. uri.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA:
ital. barvni film ODISEJEVE PUSTOLOVŠČINE, ob 20. uri.

KINO RADOVLJICA:
franc.-ital. barvni film DVOBOJ PO SVETU, ob 20. uri.

KINO CENTER, KRANJ:
premiera ital. barv. zgod. filma PAS NEDOLŽNOSTI, ob 16, 18 in 20. uri

KINO STORŽIČ, KRANJ:
meh. barv. CS vojni film VELIKI UPOR, ob 16, 18 in 20. uri.

KINO TRŽIČ:
amer. barv. vestern ONI, KI ZAUDARJAJO PO ZNOJU IN SMRTI, ob 18 in 20. uri.

KINO DOM, KAMNIK:
amer. barv. film BODALO, ob 18 in 20. uri.

KINO RADIO, JESENICE:
amer. barvni film UPORNIK PRERIJE, ob 17 in 19. uri.

KINO PLAVŽ, JESENICE:
amer. barvni VV film ALARM — SATELIT 02, ob 18 in 20. uri.

KINO KRANJSKA GORA:
franc. barvni film LABIRINT ZLOČINA.

KINO KRKA, NOVO MESTO:
amer. barvni film RODIL SE JE UPORNIK, ob 18 in 20. uri.

KINO ROGAŠKA SLATINA:
amer. barv. CS film NEZNOSNA LETA, ob 17 in 20. uri.

KINO SVOBODA, ŠEMPETER PRI GORICI:
amer. barv. film ELMER GANTRY, ob 18 in 20. uri.

KINO SOČA, NOVA GORICA:
amer. barvni film PEKLENSKA STEZA INDIANOPOLISA, ob 18 in 20. uri.

KINO DELAVSKI DOM, TRBOVLJE:
ital. barv. CS film ALI BABINE PUSTOLOVŠČINE, ob 18. uri.

MARIBOR

KINO GLEDALIŠČE:
ob 15.30 in 18. uri amer. barv. drama ELMER GANTRY — ŠARLATAN. Cene zvišane. Zadnjič!
Ob 20.30 premiera franc. barv. CS krim. OPOJNI VONJ DENARJA. Režiser: Rinaldo Bassi. Igralci: Francoise Rosay, Francis Blanche, Yves Renier.

KINO UNION:
ob 15.30 franc. barvni VV krim. pust. film STRELI V PRAZNO. Kratki film: Pavova samica. Zadnjič!
Ob 17.45 in 20. uri amer. barv. CS vestern PROFESIONALCI (repriza). V glavni vlogi: Burt Lancaster, Lee Marvin, Claudia Cardinale.

KINO PARTIZAN:
ob 15.30 amer. barv. VV krim. ČRNI PANTERJI V HARLEMU. Tednik št. 37. Zadnjič!
Ob 17.45 in 20. uri nem.-jug. barv. CS pust. film SLOVO VELIKEGA POGLAVARJA (repriza). V glavni vlogi: Pierre Brico, Lex Barker, Ralf Wolter.

KINO UDARNIK:
ob 15.30, 17.45 in 20. uri nemška barv. komedija CHARLYJEV STRIC. Kratki film: Človek s Krasa.

KINO POBREŽJE:
ob 17.45 in 20. uri amer. barv. CS drama VENEC POPKOV.

ekskluzivni proizvajalec
HEPOK MOSTAR

veliko ste zamudili če še NISTE POKUSILI ŽILAVKE

Žilavka mostar
zaščiteno znano vino

»Transturist«

4. 10. 1971 izredna priložnost za vse, ki žele iz megle in mraza na sonce in kopanje

MALLORCA
8-dnevno letovanje

Za prijave posameznikov in skupin do 26. 9. izreden popust!
Informacije in prijave: »Transturist« Ljubljana, Šubičeva 1, tel.: 20-188 in 20-189.
8409

Mali oglasi

SOBO ali manjše stanovanje z odločbo iščem. Dam visoko nagrado. Ponudbe pod »Lahko počakam«. 33403-6

MIRNA študentka išče sobo v širšem središču. Plača dobro. Ponudbe pod »Oktober«. 33395-6

DVE DEKLETI iščeta sobo s centralno kurjavo v centru. — Anica Pajek, Zrinjskega 15 — Ljubljana. 33390-6

ZA TRISOBNO stanovanje z odločbo v Ljubljani dam visoko nagrado. Ponudbe pod »DM«. 33391-6

MIREN uslužbenec išče opremljeno sobo v centru ali okolici. Po možnosti posebni vhod in centralna. Ponudbe pod »2. novembera«. 33392-6

VW 1300 tovarniško nov odstopim. Ponudbe pod »3,5 M«. 33394-3

MIREN in pošten fant išče sobo, najraje za Bežigradom ali Stožice. Lahko v dvoje. Ponudbe pod »Nujno«. 33396-6

PRODAM renault R-4, letnik 1966, zelo dobro ohranjen. Ogled od 15.—17. ure. Igor Jurančič, Hudovernikova B, Lj. 33397-3

IŠČEM večjo neopremljeno sobo v Polju ali okolici. Možnost kuhanja in pranja. Ponudbe pod »Poštena«. 33398-6

STUDENT išče sobo v Ljubljani. Rado Wutej, Kajuhova 17, Maribor. 2363-6

MAMICA s šestletno hčerkico nujno potrebuje sobo za dobo dveh let. Ponudbe pod »Polje — Vevče in okolica«. 33285-6

KUPIM stanovanje, enosobno ali dvosobno, Ljubljana ali bližnja okolica. Ponudbe pod »Gotovina«. 33287-7

KRAVO s telíčkom, prvovrstno, prodam. Zavoglje 7, p. Dobrunje. 33292-4

INSTRUIRAM angleščino učence osnovnih šol. Ponudbe pod »Ljubljana-Center«. 33295-8

FRIZERSKO vajenko sprejmemo. Salon Medved, Ljubljana, Nazorjeva ul. 10. 33294-1

NOV VW 1200 — Standard prodam takoj. Ponudbe pod »VW«. 33297-3

STUDENT FAGG nujno išče ogrevano in opremljeno sobo. Ponudbe pod »Oktober«. 33298-6

VELOX
specialne gradbene plošče

Obvestila

DISKO KLUB CYNAR na Bledu ponovno odprt 24. t. m. — RESTAVRACIJA »BLEGAS« odprta vsak petek, soboto, nedeljo, ob državnih praznikih in dnevih pred prazniki od 19. do 01. ure. Program vodita brata Pibernik & Tanja. — Vljudno vabljeni! 8486-O

Zveza kulturno prosvetnih organizacij Ljubljana obvešča, da se bo večerni likovni tečaj pod vodstvom prof. Bogdana Borčića in prof. Kiarja Meška nadaljeval tudi v študijskem letu 1971-72. Vpisovanje v začetni in v nadaljevalni del tečaja bo v dneh od 4. do 8. oktobra (med 8. in 14. uro) v pisarni ZKPO, Ljubljana, Komenskega 7/II-soba 67. Informacije — tel. 314-733. 8421-O

V prostorih Moderne galerije je od 16. septembra do 10. oktobra na ogled kolektivna razstava del članov Društva slovenskih likovnih umetnikov. Vljudno vabljeni. 8424-O

ZANIMIVA IN POCENI POTOVANJA V SOVJETSKO ZVEZO

MOSKVA — LENINGRAG (13 dni) Odhod: 29. 10. Cena 1350 din.

MOSKVA — RIGA — LENINGRAD (17 dni). Odhod: 4. 10. Cena 1640 din.

MOSKVA — LENINGRAD — VARŠAVA — PRAGA (17 dni). Odhod: 27. 9. in 23. 10. Cena 1650 din.

KIJEV — LENINGRAD — MOSKVA (17 dni). Odhod: 5. 10., 26. 10 in 30. 10. Cena 1630 din.

MOSKVA — KALININ — LENINGRAD — KIJEV (17 dni). Odhod: 28. 10. Cena 1630 din.

V ceni so vračunani: prevoz s spalnikom Beograd — ZSSR — Beograd, bivanje v hotelih, kompletni penzioni, turistični program, vodiči. KREDIT.

Prijave in informacije: BIRO ZA MEDJUNARODNU RAZMENU OMLADINE I STUDENATA JUGOSLAVIJE, Beograd, Trg bratstva jedinstva 7, tel. 641-993. O

Dežurne službe

Nočna zdravniška dežurna služba je za nujne obiske na domu od 19 do 7 ure, ob nedeljah in praznikih ves dan in to v naslednjih enotah Zdravstvenega doma Ljubljana:
Bežigrad: Kržičeva c. 10. telefon 310-533
Center: Miklošičeva c. 24. telefon 313-533
Vič-Rudnik: Postojnska 24, telefon 61-121
Moste-Polje: Prvomajska ulica 5, telefon 316-155
Šiška-Šentvid: Derčeva ulica 5 za občinsko stavbo, tel 55-221
Medvode: Medvode, tel. 71-215
Grosuplje—Ivančna gorica: začasno v stavbi bivšega ZD Ivančna gorica, telefon 78-439, telefon LM štev 87-402, 77-141 in 78-464
Službe stalne pripravljenosti je na območju Črnuč, telefon štev 314-317, Dobrova — Polhov gradec, Vnanje gorice, Horjul in Velike Lašče

Nočna nedeljska in praznična dežurna zobna ambulanta je v zobni ambulanti v Nebotičniku Kidričeva 1, II nadstropje, soba številka 5 Ambulanta nudi prvo pomoč v nujnih primerih in to vsak dan, od 19 do 7 ure naslednjega dne, ob nedeljah in praznikih — ves dan

LJUBLJANA

Lekarna Miklošič

MARIBOR

23. 9. 1971: »Pri gradu«, Partizanska c. 1.

GOSPODARSKO poslopje ob Celovški cesti, 200 kv. m površine, primerno za ureditev kakršnekoli obrtne dejavnosti lokala in stanovanja, naprodaj. Informacije: Celovška 425, Ljubljana — Šentvid. 33400-7

INŠTRUKTORJA — gradbena fakulteta 3. letnik iščem za nekaj ur. Ponudbe pod »Dober plačnik«. 33404-8

RENAULT 4, popolnoma nov prodam. Ponudbe pod »3,2«. 33406-3

BUKOVA drva zdrava 4—5 kub. m kupim. Vavpotičeva 10, tel. 57-966. 33435-5

DONIT

IŠČEM sobo, grem tudi kot sostanovalka. Ponudbe pod »Študentka elektrotehnike«. 33299-6

UČITELJICA, mirna in solidna, išče sobo, po možnosti s posebnim vhodom, takoj. Ponudbe pod »Inštrukcije«. 33300-6

PRODAM magnetofon Telefunken stereo 250 HI-FI in gumijasti čoln Lindau z motorjem Lamo 4. Informacije po telefonu 317-893. 33301-4

ODDAM sobo eni ali dvema dekletoma, posebni vhod. Ponudbe pod »Plačati za eno leto«. 33302-6

STUDENT išče ogrevano sobo v Centru ali bližnji okolici Ljubljane. Ponudbe pod »Reden plačnik«. 33305-6

STUDENTA strojništva nujno iščeta ogrevano sobo. Ponudbe pod »Plačava dobro«. 33306-6

PRODAM dve toni betonskega železa premera 10 mm. Ponudbe pod »450 Ndin — takoj«. 33304-4

OPRAVLJAM razna krovska dela. Ponudbe na naslov: Jože Štrukelj, Pelechova 24, p. Radomlje. 33308-2

ZASTAVA 750, letnik 1965, nujno prodam. Ogled pri Francu Remškarju, Tomišelj 19 pri Igu. 33263-3

KUPIM zazidljivo parcelo v bližini Ljubljane. Ponudbe pod »Plačam v 3 obrokih«. 33267-7

MLAJŠE DEKLE dobi lažjo zaposlitev v gospodinjstvu. Lah, Hacquetova 3, pri Črtomirovi. 33268-1

MIRNO dekle išče sobo s posebnim vhodom, možnost kuhanja in pranja. Ponudbe pod »400 din mesečno«. 33269-6

SOBO s posebnim vhodom išče mirno dekle, možnost kuhanja in pranja. Ponudbe pod »Dober plačnik«. 33270-6

PRODAM večjo količino črnih cevi ½ cole in betonsko železo 10 mm. Ponudbe pod »Takojšnje plačilo«. 33271-4

ZA SOBO pomagam trikrat tedensko pri starejših zakoncih. Ponudbe pod »Pridna in poštena«. 33272-6

ZAKONCA z enim otrokom iščeta prazno sobo na Kodeljevem ali v Mostah. Plačam do 40.000 tisoč. Ponudbe pod »Natakar«. 33273-6

STUDENT išče centralno ogrevano sobo s souporabo kopalnice in možnostjo kuhanja. Ponudbe pod »Lahko predplačilo«. 33278-6

STUDENTKA FF išče ogrevano sobo čim bliže centru. Ponudbe pod »1. oktober«. 33275-6

KOZMETIČARKA (pomočnica) išče službo. Ponudbe pod »Delovna«. 33279-2

DEKLE išče prazno sobo s posebnim vhodom. Ponudbe pod »Ljubljana«. 33280-6

KOMBI VW s šipami starejši tip, prodam po ugodni ceni. Ogled vsak dan razen četrtka. Litijska 28, Ljubljana. 33283-3

PRODAM: Grundig electronic TV 1970, fotoaparat Practica super TL obj. 1,8/50 s flešom, daljnogled C. Zeiss 8 x 30 W in srebrni jed. pribor, moderen, nov, za 12 oseb. Ponudbe pod »Ugodno«. 33282-4

NUJNO potrebujem sobo — po možnosti za Bežigradom. Plačam dobro. Ponudbe pod »Ekonomist«. 33281-6

STUDENTA elektrotehnike iščeta sobo. Ponudbe pod »Dobra študenta«. 33284-6

IŠČEM prazno sobo, takoj vseljivo. Cena ni pomembna. Ponudbe pod »Nujno«. 33329-6

PRODAM 4 nov avtomobilske gume 5,50 x 12. Ogled pri S. Stalowsky, Črnetova 8, Ljubljana. 33330-4

ODDAM sobo s souporabo kuhinje. Ponudbe pod »Zadobrova«. 33331-6

NUJNO potrebujem opremljeno in ogrevano sobo z možnostjo souporabe kopalnice. Ponudbe pod »1. oktober«. 33333-6

IŠČEM sobo, opremljeno, kjerkoli v Ljubljani. Nujno! Kemična čistilnica, Cankarjeva 10. 33337-6

NUJNO iščem pošteno osebo, najraje mlajšo upokojenko, za dopoldansko varstvo dveh otrok. Nudim sobo in hrano. Zglasite se v popoldanskem času na naslov: Ceglar, Klodezna 21. Trnovo. 33340-1

DEKLE išče ogrevano sobo s posebnim vhodom v bližini Centra Ponudbe pod »Dobro plačam«. 33342-6

PARKET stružimo in lakiramo — hitro in solidno. Kličite telefon št. 56-303. 33343-2

DVE uslužbenki nujno potrebujeta sobo v okolici Šiške ali Vižmarij. Ponudbe pod »Nujno«. 33311-6

STUDENT išče lepo in mirno sobo za eno ali dve osebi. Ponudbe pod »Dobro plača«. 33319-6

Turistična poslovalnica
slavnik koper
Ljubljana, Tavčarjeva 8a,

LJUBITELJE EKSKLUZIVNIH POTOVANJ

obveščamo

da imamo na razpolago še nekaj prostih mest na

7-dnevnem križarjenju z ladjo »JEDINSTVO«

Krf—Rodos—Pirej (Atene) od 16. 10. do 23. 10. 1971.

Cena potovanja s polno oskrbo samo 1.700.— din.

Prijave do vključno 5. 10. 1971.

Turistična poslovalnica SLAVNIK — LJUBLJANA tel. 321-308, 321-556
7146

FANT in dekle nujno potrebujeta stanovanje. Ponudbe pod »Do 800 Ndin«. 33314-6

FANT in dekle iščeta sobo s posebnim vhodom. Ponudbe pod »Takoj«. 33315-6

V LJUBLJANI ali bližnji okolici (Črnuče, Kamnik, Domžale) vzamem v najem podstrešno ali kletno stanovanje. Ponudbe pod »Predplačilo«. 33317-6

PRODAM Renault 10 — ogled vsak dan. Hribar, Lj., Gerbičeva 39/a. 33318-3

STUDENT nujno potrebuje sobo v Ljubljani. Gre tudi za sostanovalca. Ponudbe pod »So tudi pošteni ljudje«. 33324-6

NEOPREMLJENO sobo išče študent slikarstva. Ponudbe pod »Nekaj predplačila«. 33325-6

IŠČEM gospodinjsko pomočnico ali gospodinjo — pošteno mlajšo upokojenko ali dekle za delno varstvo otrok in pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe pošljite v oglasni oddelek pod »Nujno«. 33326-8

SOBO, lahko tudi neopremljeno, išče študent matematike. Tudi inštruiram. Ponudbe pod »Oktober«. 33328-6

STUDENTU oddam opremljeno sobo. Ponudbe pod »Kletna«. 33345-6

IŠČEM dopoldansko ali popoldansko honorarno zaposlitev v Ljubljani ali okolici. Nudim tudi možnost prevoza z lastnim avtomobilom. Ponudbe pošljite pod »Tehnik«. 33348-2

MLADOPOROČENCA brez otrok iščeta skromno sobo kjerkoli. Ponudbe pod »Poštena«. 33349-6

PRODAM NSU 1200, letnik 1970, prevoženih 18.000 km. Ponudbe na: Japelj, Vrhnika, Ljubljanska NH, ali po telefonu 317-193 (dopoldne). 33350-3

PRODAM 4 ježevke (5.90 x 13 TBL), usmernik (24 V — 15 A, akumulatorski ali galvanski) in pancerje za nogo 43 — vse novo! Kogoj, Grablovičeva 40, Ljubljana. 33352-4

PRODAM popolnoma nov invalidski voziček na ročni pogon. Ponudbe pod »Voziček«. 33354-4

GARSONJERO ali enosobno stanovanje, z odločbo ali brez odločbe, vzame v najem mlad par. Ponudbe pod »Dogovor«. 34355-6

KUPIM rabljeno mizarsko dolovno mizo (ponk). Franjo Medič, Ul. Pohorskega bataljona 10. 33359-5

MIRNO dekle išče sobo kjerkoli v Ljubljani. Ponudbe pod »Lahko tudi pomagam«. 33361-6

KOVINOSTRUGARJA in ključavničarja sprejmemo. Plača po dogovoru, stanovanje zagotovljeno. Drago Kaplja, Radomlje 47 33363-1

SOBO v Centru oddam zakoncema. Ponudbe pod »Predplačilo«. 33364-6

ZAKONCA brez otrok iščeta sobo v Ljubljani. Ponudbe pod »Reden plačnik«. 33365-6

OSEBNI avtomobil VW 1300, letnik 1968, ugodno preodam. Ljubljana, Ohiškega 17, Kodeljevo. 33366-3

BODOČA zakonca nujno potrebujeta opremljeno ali neopremljeno sobo kjerkoli, še izredno študirata. Ponudbe pod »Mirna«. 33369-6

STUDENT išče sobo v Ljubljani. Ponudbe pod »250,00«. 33374-6

ODDAM neopremljeno sobo dvema dekletoma ali enemu. Ponudbe pod »Poštene«. 33377-6

DVE DIJAKINJI 3. letnika želita sobo v Ljubljani, po možnosti opremljeno. Ponudbe pod »Lahko predplačilo«. 33379-6

PRODAM hišo z vrtom. Ponudbe pod Tržaška — 25 M«. 33094-7

DEKLE išče sobo v Črnučah ali Vižmarjih. Ponudbe pod »Oktober«. 33173-6

MLADA zakonca brez otrok iščeta sobo. Ponudbe pod »1. oktober«. 33217-6

ELEKTRIČNI štedilnik Tobi — 3-ploščni, in ozek štedilnik za trdo gorivo, oba dobro ohranjena, odlična kombinacija — ugodno prodam. Telefon 320-860. 33455-4

MLADOPOROČENCA brez otrok iščeta prazno sobo, možnost pranja in kuhanja, okoli Šmartinske in Črnuč, takoj, dobro plačam. Štefan Majcen, Šmartinska 135. 33456-6

BETONSKI mešalnik »Lescha« — 100 1, nov, prodam. Ponudbe pod »4.000«. 33461-4

VESPO »Super šport« in moped »T 13«, tudi na obroke prodam. Nadler, Vodnikova 96, Ljubljana. 32986-6

DVE MIRNI uslužbenki iščeta sobo v Ljubljani. Ponudbe pod »1. oktober«. 32986-6

PRODAM enostanovanjsko hišo, možna takoj selitev, za vikend, lepa lega, zraven hosta in potok, pet minut od prometne ceste, vsako uro avtobus, proga Ljubljana—Litija. Ponudbe pod »Poceni«. 33147-7

STUDENT II. letnika fakultete za strojništvo išče kjerkoli v Ljubljani majhno ogrevano sobo. Ponudbe pod »Do 300 Ndin«. 33450-6

ZAKONCA brez otrok iščeta neopremljeno sobo in kuhinjo ali večjo sobo s souporabo kopalnice v Ljubljani. Ponudbe pod »Predplačilo«. 32026-6

DAMSKO frizerko sprejmem. Ludvik Kirinič, Trubarjeva 44, Ljubljana. 32953-1

PROSIMO neznano tovarišico, ki je izgubila določeni znesek v trgovini »Metalke« na Gosposvetski 4, dne 10. 9. 1971, da se zglasi v poslovalnici. S seboj naj prinese paragonski blok za kupljeno blago. 53002-8

PRALNI stroji Hitra popravila na domu. Tel. 23-173. 32663-8

KEMIČNA čistilnica na Viču, Tomažičeva 67 a, sprejme likarico ali osebo z veseljem do likanja — lahko začetnico. Nastop službe mogoč takoj. 33482-1

IŠČEM sobo in kuhinjo na Rudniku ali okolici od jan. 72 dalje. Ponudbe pod »Leto 72«. 33478-6

FIAT 1300, dobro ohranjen, proda Vrešek, Ljubljana, Lepodvorska 22. 33419-3

GLOBOK otroški voziček, italijanski, prodam. Cena 300 din. Telefon 311-510. 33420-4

MLADA zakonca, brez otrok, študenta 4. letnika medicine, iščeta sobo, po možnosti s posebnim vhodom. Cenjene ponudbe pod »Mirna«. 33475-6

IŠČEM službo z dopoldanskim delovnim časom zaradi obiskovanja večernega šolanja. V skrajnosti grem tudi za pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe pod »Pridna«. 33477-2

GRADITELJI POZOR! Zidar s svojo skupino prevzame vsako zidarsko delo. Izdelava solidna, cena ugodna. Ponudbe pod »Takoj«. 33476-8

SOBO, ogrevano, v Ljubljani, za dobo dveh let išče miren fant. Cenjene ponudbe pod »1. oktober«. 33464-6

GREM za sostanovalko. Ponudbe pod »Pošteno dekle«. 33466-6

IŠČEM dve delavki. Franc Obaha, Plastika, Vižmarje, Vižmarska pot 10 a, Ljubljana. 33473-1

GOSTINSKI lokal vzamem v najem. Ponudbe podružnici »Delo« Celje pod »Predplačilo najemnine«. 2355-7

STUDENT išče opremljeno in ogrevano sobo v zimskem času. Ponudbe na naslov: Lojze Istinič, Budanje 53, 65271 Vipava. 8481-6

KUPIM krožno žago (cikular) — amerikanar, za obrezovanje desk. Albin Kuper, Gornja vas, p. Prebold. 8353-5

ZAKONSKI par išče sobo s souporabo kopalnice. Ponudbe pod »Takoj«. 33380-6

VZGOJITELJICA išče opremljeno sobo v Ljubljani, najraje za Bežigradom. Ponudbe pod »Vzgojiteljica«. 33382-6

PRODAM rabljeno spalnico in posamezne kose pohištva. Janez Srpan, Trubarjeva 4/II. 33383-4

PRODAM rdeč, dobro ohranjen audi za 35000 din. Ogled pri Rokavec, Gorazdova 1, Ljubljana. 33408-3

VZGOJITELJICI potrebujeta garsonjero ali ogrevano opremljeno sobo s posebim vhodom. Ponudbe pod »Zaradi nastopa službe«. 33411-6

ŠKODO 1000 MB — 68, opremljeno z radiom nujno ugodno prodam. Cena po dogovoru. Krotec, Vodovodna 32, Ljubljana — od 16.—18. ure. 33384-3

GOSPO za gospodinjstvo in varstvo otroka od 9.—14. ure sprejme takoj. Vodmat, Grablovičeva 38, Škraba. 33442-1

IŠČEM ogrevano sobo, najraje v centru za študij na III. stopnji. Ponudbe pod »Mlad. ing.«. 33421-6

PRODAM Chicco stolček za dojenčka. Tel. 317-697. 33426-4

SLUŽBO dobi takoj kuharica. Restavracija Žibert, Celovška 333. 33424-1

IŠČEM žensko srednjih let za nego bolnice. Smiljka Petrović, Runkova 5/III, tel. 57-977 — zglasite se popoldne po 15. uri. 33428-1

PRODAM posestvo na Dolenjskem, Primskovo št. 1, prodam tudi na parcele za vikend. Informacije ob sobotah in nedeljah. Primskovo št. 1. 33431-7

SPAČKA, letnik 1961 ugodno prodam. Ogled od 15. ure dalje. Kovič, Pleteršnikova 24. 33430-3

BRAT in sestra, študenta, iščeta ogrevano sobo s souporabo kopalnice v centru ali njegovi bližini. Ponudbe pod »Brat in sestra«. 33192-6

SOBO, opremljeno ali neopremljeno ali garsonjero, iščeta prijateljici. Ponudbe pod »Cena ni važna«. 33437-6

STUDENT kemije išče opremljeno sobo v Ljubljani. Tel. 24-493 pod »Nujno«. 33115-6

DEKLE išče sobo. Zaželena okolica Javnih skladišč ali Šiška, Bežigrad. Ponudbe pod »1. oktober«. 33095-6

NAPRODAJ je hiša v Novem mestu, Muzejska 11, ob Kapiteljski cerkvi. Hiša je eno in pol stanovanjska, takoj vseljiva. Je starejša z negovanim vrtom ca. 1000 kv m. Orientacijska cena je 200.000 ND. Informacije vsak dan od 17.—20. ure. Božnik, Vrhnika, Kurirska pot 8 ali Voljč, Vrtača 4, Ljubljana, tel. 22-189. 3372-7

KARAMBOLIRAN peugeot 404 prodam. Telefon 72-228. Ponudbe pod »Poceni«. 3052-3

FIAT 850, odlično ohranjen, letnik 67 takoj ugodno prodam. Ogled vsak dan od 14.—16. ure. Maks Čož, Kolarjeva 24, Bežigrad, Ljubljana. 32991-3

PRODAM taunus 17 m, letnik 1964, dobro ohranjen, 3000 km po generalni. Ogled v četrtek od 16. do 18. ure za občino Šiška. Tel. 57-314. Ponudbe pod »Prilika«. 32982-3

IŠČEMO žensko za dopoldansko varstvo otroka in delno pomoč v gospodinjstvu. Ostalo po dogovoru. Benda, Pribinova 5, Bežigrad, tel. 310-889. 32965-1

PRODAM novo švedsko Exonom peč z bojlerjem za centralno kurjavo. Telefon: 064-81-562. Dora Dovžan, Mojstrana 82. 2366-4

POUČUJEM praktično vožnjo »B« kat. v dopoldanskem času. Tel. 57-484. 32845-8

PRODAM »Renault 4«, karamboliran. Ogled: Tržaška 84. 33239-3

TOVORNI avto mercedes 312 kiper prodam ali zamenjam za TAM 2000. Danijel Špindler, Frankolovo 28. 2371-3

KAMION — prekucnik 3 tone prodam. Ponudbe podružnici »Delo« Celje pod »Kamion«. 2370-3

OPREMLJENO sobo v Celju iščem. Ponudbe podružnici »Delo« Celje pod »Intelektualka«. 2367-6

FIAT 1100 R ugodno prodam. Franc Raktelj, osnovna šola Piran, telefon 73-577. 2367-3

DVE postelji z žimnico (šlarafija), posteljni omarici, omaro za perilo (komodo), mizo za jedilni kot in kavč z omarico prodam. Janežičeva 3/II, stanovanje 8. Ogled v četrtek. 33296-4

FIAT 750 vozen, brezhiben prodam za 4.500,— Ogled ob nedeljah dopoldne, v delavnikih popoldne. Naslov: Stanko Flis, Globoko 13, Rimske Toplice. 2369-3

Za madeže od rje, črnila, joda itd. — za beljenje porumenelega perila
belonit

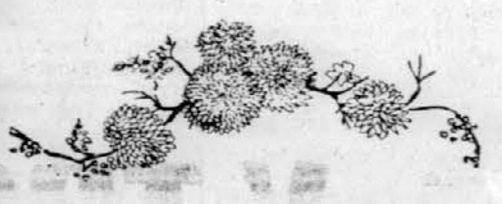
DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

JE IZDALA DVE POMEMBNI KNJIGI

UVOD V IKEBANO
TRAJNA IKEBANA

Ikebana, japonska cvetlična umetnost, je v zadnjih letih zbudila tako veliko zanimanje po vsem svetu, da mnogi potujejo na Japonsko samo zato, da bi se seznanili z njo Kakor vse druge umetnosti je tudi ikebana ustvarjalno estetsko izražanje v okviru nekaterih sestavnih pravil; ikebana je mnogo več, kot samo cvetlična dekoracija.

UVOD V IKEBANO

je japonski avtor Meikoi Kasuja napisal z namenom, da bi pomagal začetnikom v ikebani obvladati osnove v razmeroma kratkem času: zato je v knjigi poleg razlag še 50 barvnih in 56 črno-belih fotografij. Cena: 50 din.

TRAJNA IKEBANA

Delo, ki ga je napisala Mami Kavasaki, se bistveno loči od drugih del te zvrsti: medtem ko večina knjig o ikebani podaja predvsem pravila o oblikovanju cvetličnih skupin, izoblikovana v dolgih stoletjih na Japonskem, se avtorica pričujočega dela razmeroma malo meni za pravila, dosti bolj pa se daje voditi občutku in pomenu tistega, čemur je njena vsakokratna ikebana namenjena Knjiga je istega formata kot Uvod v ikebano in ima poleg besedila ter skic tudi 37 barvnih in 35 črno-belih slik. Cena: 50 din.

Komur je všeč urejanje svežega cvetja, o katerem govori največ UVOD V IKEBANO, bo prav gotovo vzljubil tudi TRAJNO IKEBANO s posušenim cvetjem.

Knjigi dobite v vseh knjigarnah in pri zastopnikih založbe. Dostavi pa vam jih tudi založba, če ji pošljete priloženo naročilnico na naslov:

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
61000 Ljubljana,
Mestni trg 26

NAROČILNICA

Obvezno naročam knjigi UVOD V IKEBANO in TRAJNA IKEBANA.

Cena posamezne knjige je 50 din. Pri nakupu obeh knjig možnost obročnega odplačevanja.

Ceno za knjigi bom poravnal:
— takoj
— v 4 obrokih po 25 din.

Knjigi mi pošljite na naslov:
— stalnega bivališča
— na kraj zaposlitve*

* (Neustrezno prečrtajte)

Podpis naročnika: ______

Kraj in datum: ______

NASLOV NAROČNIKA:
Ime in priimek: ______
Kraj: ______
Ulica: ______
Uslužben pri: ______

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNA AGENCIJA LJUBLJANA ŠUBIČEVA 1, TELEFON 21-896 — ODDELEK ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 20-463 ZA ZUNANJE NAROČNIKE 331-897, POŠTNI PREDAL 29 — EKSPEDIT TELEFON 321-489 — BRZOJAVNI NASLOV DELO LJUBLJANA — ŽIRO RAČUN PRI SLUŽBI DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA LJUBLJANA 51-1 167/2 — MESEČNA NAROČNINA 30 DIN — ZA ZASEBNIKE NAROČNINA 25 DIN — POSEBNE NAROČNINE: BRE NEDELJE 23 DIN PETEK 4 DIN, SOBOTNA 4 DIN, PONEDELJEK 3 DIN, PETEK IN SOBOTA 7 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO

telefon dežurnega urednika 20-646

Gradbeno podjetje

TEHNIKA

LJUBLJANA, Vošnjakova 8

razpolaga v Ljubljani s poslovnimi prostori, trgovskimi lokali in garažami.

Vabimo vse zainteresirane za nakup:

- **poslovnih prostorov v strogem središču mesta Ljubljane**
- **trgovskih lokalov v centru, Šiški in na Viču**
- **garaž v Šiški**

Objekte že gradimo ali pa so že v pripravi, da jih bomo v kratkem začeli graditi in bodo kupcem na razpolago že v letošnjem in prihodnjih letih.

Izredna priložnost za nakup z ugodnimi plačilnimi pogoji.

Vse informacije posreduje GP »Tehnika« — Oddelek za tržišče, Ljubljana, Vošnjakova 8, telefon 316-356 dnevno od 8. do 12. ure.

8411

» L E K « LJUBLJANA
tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov
LJUBLJANA, Celovška cesta 135

razglaša prosto delovno mesto

tajnice
pri šefu oddelka marketing za kemične izdelke

POGOJI: srednješolska ali nepopolna srednješolska izobrazba, znanje strojepisja, najmanj dveletna praksa na takem ali podobnem delovnem mestu.

Poskusni rok je 60 dni.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo kadrovsko-splošnemu sektorju tovarne najkasneje do 2. 10. 1971. 8470

I N D O S
industrija transportnih in hidravličnih strojev
LJUBLJANA — MOSTE

razpisuje

ŠTIPENDIJE

in sicer:

2 štipendiji za študij na FAKULTETI ZA STROJNIŠTVO
1 štipendijo za študij na EKONOMSKI FAKULTETI
2 štipendiji za študij na TSS — strojni oddelek
2 štipendiji za študij na ESS

Štipendijo dajemo po pravilniku o štipendijah. Vse štipendije razpisujemo za II. letnik in dalje.

Prošnje sprejema splošni sektor podjetja. 8487

Razpisna komisija

MEDICINSKE FAKULTETE V LJUBLJANI

razpisuje

1. dve delovni mesti
višjih strokovnih sodelavcev — zdravnikov
dokumentalistov pri novoustanovljenem Centru za informatiko v biomedicini za določen čas

ter razglaša
naslednja prosta delovna mesta:

2. višje medicinske sestre
ali višjega medicinskega tehnika
za pomoč pri predavanjih, izpitih in za pedagoško delo s študenti na katedri za kirurgijo za nedoločen čas
3. zdravstvenega tehnika II
na inštitutu za mikrobiologijo za nedoločen čas
4. zdravstvenega tehnika II
na histološko embriološkem inštitutu za nedoločen čas
5. ekonoma
na medicinski fakulteti za nedoločen čas
6. tajnice
na katedri za kirurgijo za nedoločen čas
7. tehniškega sodelavca
na inštitutu za farmakologijo za nedoločen čas
8. tajnice
na katedri za dermatovenerologijo za nedoločen čas
9. zdravstvenega tehnika II
na inštitutu za farmakologijo za določen čas
10. sodelavca
v računovodstvu medicinske fakultete za določen čas

POGOJI:

pod 1.: Poleg splošnih pogojev, predvidenih za sprejem na delo z zakonom, se zahteva kot poseben pogoj znanje svetovnih jezikov, predvsem angleščine. Priporočljivo je znanje strojepisja. Prednost imajo kandidati z izkušnjami ali posebno izobrazbo na področju informatike.
pod 2.: Visja šola za zdravstvene delavce, poskusno delo tri mesece.
pod 3.: Visji zdravstveni tehnik, pet let prakse v laboratorijski stroki, poskusno delo tri mesece.
pod 4.: ZTS-odsek za laboratorijske tehnike ali TSS-odsek za kemijo, znanje mikro in makro fotografije, praksa v laboratorijski stroki na medicinskem področju, prednost imajo kandidati, ki obvladajo tudi histološko tehniko, poskusno delo tri mesece.
pod 5.: Končana srednja šola in več let prakse. Prednost imajo kandidati z ekonomsko izobrazbo, poskusno delo šest mesecev.
pod 6.: Popolna srednja šola, aktivno znanje angleškega jezika ter znanje strojepisja, poskusno delo tri mesece.
pod 7.: TSS — odsek za kemijo, lahko začetnik, poskusno delo šest mesecev.
pod 8.: Popolna srednja šola, znanje strojepisja in stenografije, aktivno znanje enega tujega jezika, pet let prakse v zdravstveni stroki, praksa v knjižnicarskem delu, poskusno delo tri mesece.
pod 9.: Absolvent oddelka za splošno medicino, poskusno delo tri mesece.
pod 10.: Ekonomska srednja šola ali druga popolna srednja šola.

Nastop dela takoj ali po dogovoru. Prijave, kolkovane z 1,00 din, sprejema tajništvo fakultete, Ljubljana, Vrazov trg 2/I — 15 dni po objavi.

8488

NOVO

Dve zelo aktualni knjigi o spolni vzgoji za starše, otroke in vzgojitelje — privlačno, preprosto in strokovno neoporečno besedilo ter številne barvne ilustracije so posebna odlika obeh knjig

OD KOD OTROCI

Za starost 7-10 let Cena 29,00 din

Prijetna zgodbica, ki je lahko staršem zgled, kako naj svojim otrokom pojasnijo nastanek življenja, spočetje in rojstvo. Napisana je tako, da jo lahko preberejo tudi otroci sami.

Navajamo nekaj citatov iz uvodne besede omenjene knjige:

... Hans Grothe je s pričujočo knjigo priskočil staršem na pomoč. Pokazal je eno od poti, kako lahko nevsiljivo, mimogrede, ob vsakdanjih opravilih doma ali na popoldanskem izletu med prisrčnim kramljanjem odkrivamo otroku skrivnosti, ki niso skrivnosti. Še več, avtor je zgovorno nakazal pomembno vlogo obeh staršev, očeta in matere, ki vsak na svoj način, ob ustreznih prilikah, prisrčno, a nadvse odkrito spregovorita s svojimi otroki.

Dobrega četrt milijona je slovenskih otrok, ki zvedavo sprašujejo in bodo še spraševali. Prav toliko je staršev, ki bodo morali odgovarjati. Ta knjiga jim bo pri tem lahko v veliko pomoč.

Prim. dr. Bogdan Tekavčič

ALI JE SPOLNOST LJUBEZEN

Za starost 10-15 let Cena 29,00 din

V tej knjigi je zbrano vse, kar morajo tako starši kot mladoletniki vedeti o spolnosti in odnosih med fantom in dekletom. Zanimivo in privlačno branje, ki bo mladostnikom pomagalo prebroditi težavna leta zorenja.

Navajamo nekaj citatov iz uvodne besede omenjene knjige:

... »Staršem dobesedno ponuja besede in stavke, ki gredo sicer tako težko z jezika, kadar govore o spolnosti, s katero naj na ustrezen način seznanijo mladostnika. Vrednost knjige je predvsem v načinu podajanja snovi. Bralec je nazorno in v zgoščeni obliki vnaprej obveščen, katere so osrednje misli poglavja, ki sledi.

Knjižica bi morala prodreti v vseh tistih 100.000 domov, kjer brez prave poučitve raste armada naših mladostnikov.«

Prim. dr. Bogdan Tekavčič

Naročila sprejemajo vse knjigarne, zastopniki založbe, s spodnjo naročilnico pa Cankarjeva založba, 61000 Ljubljana, Kopitarjeva 2.

Naročilnica — Delo

Podpisani(a): _____

Rojen(a): _____ v: _____

Poklic: _____

Zaposlen(a): _____

Stanujoč(a): _____

Reg. št. os. izk.: _____ izdane od: _____

nepreklicno naročam knjigo: Hans Grothe: OD KOD OTROCI, in ALI JE SPOLNOST LJUBEZEN.

Cena obeh knjig je 58,00 din. Obvezujem se, da bom dolžni znesek poravnal(a):

— takoj v celoti, v dveh obrokih.

Naročeno pošljite: na dom — v službo.

Datum: _____ **podpis:** _____

NOVOST V TRSTU

V TRGOVINAH TVRDKE

UNIVERSALTECNICA

V. SEJEM ELEKTRIČNIH GOSPODINJSKIH STROJEV

OD 13. SEPTEMBRA DO 9. OKTOBRA 1971

POPUSTI: 30 %, 40 %, 50 %, 60 %

avtoradio
radiogramofoni
radiotelefoni
magnetofoni
magnetofoni z radioaparatom
usmerniki
televizorji
telefoni
radioaparati
električni brivniki
ozonizatorji
ure, električne in na baterijo
gramofoni
klimatske naprave
stroji za masažo
tehtnice
likalniki
loščilci za čevlje
pečice
mešalniki
ražnji
televizijske snemalne kamere
glasbene skrinje na elektriko in baterijo
sesalniki
sesalniki zraka
stepalniki
gorilniki
štedilniki na plin in elektriko
hladilniki
stroji za sladoled
izdelovalci ledu
pražilci
električni pralni stroji
pomivalni stroji
stroji za pomivanje tal
stroji za umivanje stekla
loščilci
stroji za obdelavo testa
šivalni in pletilni stroji
pisalni stroji
električni mlinčki za kavo
bojlerji
stroji za likanje
električni radiatorji
pražilci za toast
električni svedri
peči na plin, elektriko in tekoče gorivo

VSA PROIZVODNJA 1971 NAJBOLJŠIH SVETOVNIH ZNAMK PO IZREDNO NIZKIH CENAH. ODPOŠILJAMO V KATERIKOLI KRAJ JUGOSLAVIJE

UNIVERSALTECNICA

TRST

PIAZZA GOLDONI 1 VIA DELLE ZUDECCHE 1
CORSO U. SABA 18 VIA MACHIAVELLI 3

SVET
OSNOVNE ŠOLE
STANETA KOSCA
ŠMARTNO
POD ŠMARNO GORO

razpisuje

učitelja
za zemljepis in zgodovino, P ali PU,

vzgojiteljico
za vrtec.

Nastop službe po dogovoru. 8492

»POHIŠTVO«
LJUBLJANA,
Rož. dol., c. IV.-32

odproda
po sklepu DS

dvovaljni brusilni stroj

Ogled stroja od 7. do 14. ure. 8438

Šolstvo

ŠOLANJE DELAVCEV ZA DELOVNA MESTA V AVTOMATSKI OBDELAVI PODATKOV, KOMERCIALI IN ADMINISTRACIJI

Za absolvente štiriletnih srednjih šol, ki nimajo primerne zaposlitve, bo Republiški zavod za zaposlovanje, Glinška 12, Ljubljana, organiziral z ustreznimi inštitucijami razne vrste dopolnilnega šolanja kot pripravo za zaposlitev.
Razpisani so tečaji za usposabljanje za sledeča delovna mesta:
operater pri računalniku
arhivar pri računalniku
koder pri računalniku
dispečer
komercialist
tajnica
inokorespondent.
Podrobne informacije so na voljo pri sodelavcih za strokovno izobraževanje na komunalnih zavodih za zaposlovanje.
Rok za prijavo: 30. september 1971.

8432-S

EKONOMSKA ŠOLA PRI DOPISNI DELAVSKI UNIVERZI LJUBLJANA, Parmova 39, tel. 312-133

organizira
v šol. letu 1971/72
ENOLETNI ABITURIENTSKI TEČAJ
Tečaj je namenjen zlasti tistim absolventom srednjih šol (gimnazij, tehničnih šol, ipd), ki želijo svoje znanje obogatiti s potrebnim ekonomskim znanjem. Gotovo se bodo v tečaj uspešno vključili tudi pravniki in drugi absolventi višjih in visokih šol, ki jim bo dobljeno ekonomsko znanje koristno dopolnilo svoje stroke.
Predmetnik in učni program sta sestavljena tako, da bo pridobljeno znanje dopuščalo absolventom tečaja plodno vključitev v delovno organizacijo.
Prijave sprejema Dopisna delavska univerza, Ljubljana, Parmova 39, do konca septembra 1971. 8161-S

ZUNANJETRGOVINSKO PODJETJE

JUGOTEKSTIL
IMPEX — LJUBLJANA, TITOVA 3

vabi k sodelovanju naslednje nove sodelavce:

1. **3 ekonomske tehnike**
   za delo v računovodstvu
2. **komercialnega referenta**
   za uvoz kemikalij

Poleg splošnih pogojev, ki se zahtevajo za sprejem v redno delovno razmerje, morajo kandidati izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje:
pod 1.: zaželena je praksa, v poštev pridejo tudi začetniki,
pod 2. višja ali visoka izobrazba ekonomske, kemijske ali tekstilne smeri, aktivno znanje nemškega jezika.

Ponudbe sprejema soc. kadrovska služba podjetja 10 dni po objavi. 8436

PODJETJE

INTEREUROPA

mednarodna špedicija in transport, KOPER in SLAVNIK — avtobusno in turistično podjetje v Kopru

organizirata

šolanje za poklic voznika motornih vozil

Pogoji za sprejem so naslednji:

a) končana osemletka,
b) odslužen vojaški rok,
c) vozniški izpit B kategorije,
d) zdravstvena sposobnost za opravljanje poklica.

Šolanje bo v Kopru in se bo začelo v začetku novembra 1971.

Kandidati, ki bodo sprejeti, bodo v času šolanja prejemali štipendijo, po uspešno opravljenem šolanju pa bodo sprejeti k podjetju Intereuropa Koper ali k podjetju Slavnik.
Kandidati, ki čutijo veselje do poklica voznika motornih vozil, naj pošljejo ponudbe najkasneje do 5. oktobra 1971 kadrovski službi podjetja Intereuropa v Kopru, Vojkovo nabrežje št. 32 ali pa kadrovski službi podjetja Slavnik v Kopru, Kidričeva 44. 8493

ŽIVILSKA INDUSTRIJA KAMNIK

nudi sezonsko zaposlitev

DEKLETOM

ki bi želele delati pri predelavi vrtnin

Nudimo brezplačno stanovanje v lepo urejenem domu in dva obroka dnevno po znižani ceni.

Osebni dohodek bo po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Informacije dobite v tajništvu Živilske industrije Kamnik ali po telefonu 83-115. 8468

VEČ VARNOSTI ZA AMATERJE

Velika zamenjevalna akcija električnih vrtalnih strojev v vseh 34 družinskih blagovnicah firme ModenMüller

Za vsak, tudi pokvarjen vrtalni stroj, ki ga prinesete, vam nadomestimo pri nabavi domače delavnice AEG, ki jo vidite na spodnji sliki, do

400.- S

novo

Ta tretja akcija nadaljuje zmagoslavno pot firme ModenMüller

DOMAČA DELAVNICA AEG

vsebuje vrtalni stroj z dvema hitrostima, ročaj in prislon, ščetko iz jeklene žice, brusilno ploščo, natezalo, gumijast brusni krožnik, dva brusna lista, spiralni svedler, lesni svedler, svedler za trde kovine, moznik itd.

za ceno **2080 S**

po odbitku do **400 S** za stari vrtalni stroj

1.680.- S

Blago prodajamo za dinarje po najugodnejšem tečaju v Avstriji

1 dinar – 1,60 šilinga

Sodobni ljudje kupujejo pri firmi

ModenMüller

Podjetje trgovskih hiš z največjim številom blagovnic v Avstriji

GRAZ — LEIBNITZ — RADKERSBURG

GRAŠKI JESENSKI VELESEJEM

2.—10. oktober 1971

nad 2000 razstavljavcev iz 35 držav
15 mednarodnih kolektivnih razstav
posebne razstave
- zimskošportna oprema in oblačila
- garsonjera
- kmetijska razstava z razstavo malih živali — kokoši, kunci, golobi
- najsodobnejši aparati za gospodinjstvo
- stanovanjska oprema

nadalje: tekstil, vse za otroka, zlat in srebrn nakit
velik zabaviščni park
GRAŠKI VELESEJEM vedno najboljši vir za vsak nakup
Informacije pri vaših potovalnih uradih
Vstopnina 10 dinarjev

ČZP PRIMORSKI TISK
KOPER

objavlja prodajo

poltovornega avtomobila znamke IMV

nosilnost do 1 tone z izklicno ceno 5.000 din

Ogled od 25. 9. do 30. 9. 1971 od 10. do 12. ure v upravi podjetja, Muzejski trg 7. 8496

Vzgojno varstveni zavod
»LITOSTROJ«
LJUBLJANA,
Ljubljeska 16

razpisuje
prosto delovno mesto

VZGOJITELJICE ALI UČITELJICE
za šolsko skupino.

Nastop službe 1. oktobra 1971. 8497

KLINIČNA BOLNIŠNICA ZA PSIHIATRIJO
LJUBLJANA

razglaša prosta delovna mesta za:

KLINIČNEGA PSIHOLOGA
filozofska fakulteta, odd. za psihologijo — klinična smer,
SOCIALNEGA DELAVCA
višja šola za socialne delavce
ADMINISTRATORJA
za delo na Poliklinik
dveletna administrativna šola
DAKTILOGRAFA
osemletka, dobro obvladanje strojepisja,
KUHARICO
KV delavka
KURJAČA
izprašan kurjač za kurjenje nizkotlačnih parnih kotlov,
KLJUČAVNIČARJA
KV delavec,
STREŽNIKA
priučen oz. NKV delavec.

Poseben pogoj je poskusno delo.

Interesente-tke vabimo, da se osebno zglase na razgovor v tukajšnji splošno kadrovski oddelek Ljubljana-Polje, Studenec 48. 8472

PODJETJE

DOMINVEST

NOVO MESTO, Prešernov trg 8

razpisuje delovno mesto

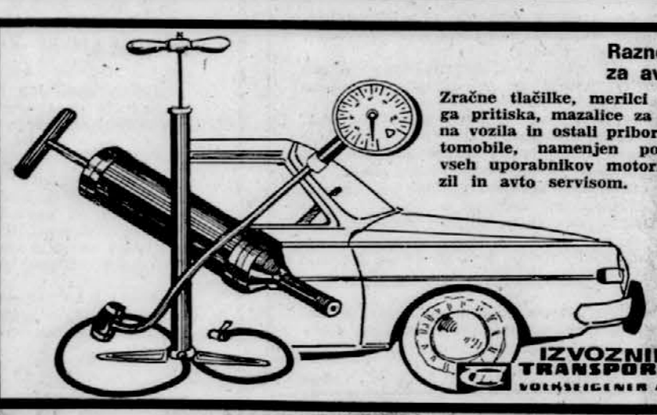
TAJNICE

projektivnega biroja

POGOJI:
1. gimnazija z eroletno šolo za tajnice ali srednja ekonomska šola ali višja administrativna šola;
2. obvladanje poslovne korespondence;
3. dobro obvladanje stenodaktilografije;
4. vsaj pasivno znanje nemščine.

Poleg splošnih pogojev zahteva delovno mesto:
smisel za osebni stik s poslovnimi sodelavci,
zanesljiv nastop,
znanje samostojnega dopisovanja,
vestno vodenje vse administracije v okviru biroja.

Prednost dajemo kandidatkam z delovnimi izkušnjami na podobnem delovnem mestu.
Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Podjetje DOMINVEST, Novo mesto, Komisija za delovna razmerja in strokovno izobraževanje. 8435

Raznovrstno orodje in rezervni deli za avtomobile:

Zračne tlačilke, merilci zračnega pritiska, mazalice za motorna vozila in ostali pribor za avtomobile, namenjen potrebam vseh uporabnikov motornih vozil in avto servisom.

VEB(K) SAXONIA

Vam nudijo proizvajalci iz NDR
Schwarzenberg/Erzgeb
Bley u. Co. KG
Metallwarenfabrik
Schwarzenberg/Erzgeb

Generalni zastopnik za SFRJ:
Interimpex — Skopje

IZVOZNIK:
TRANSPORTMASCHINEN EXPORT-IMPORT
VOLKSEIGENER AUSSENHANDELSBETRIEB · DDR 108 BERLIN

TIK TORINO TRST TAK

POZOR!

VELIKA RAZPRODAJA

OD 23. 9. 1971 SAMO NEKAJ DNI

TRST,

Via della Geppa 22 (vogal Piazza Dalmazia)

kavbojske hlače	~~4.000 lir~~	sedaj	2.000 lir
moške hlače	~~3.800 lir~~	sedaj	1.000 lir
moške volnene hlače	~~5.000 lir~~	sedaj	2.500 lir
volnene hlače, zadnja moda	~~9.000 lir~~	sedaj	5.000 lir
srajce, zadnja moda	~~8.000 lir~~	sedaj	2.500 lir
srajce, zadnja moda	~~5.000 lir~~	sedaj	2.000 lir
srajce, zadnja moda	~~4.500 lir~~	sedaj	1.500 lir
moške obleke, zadnja moda	~~55.000 lir~~	sedaj	25.000 lir
moške obleke, zadnja moda	~~45.000 lir~~	sedaj	20.000 lir
ženski plašči, zadnja moda	~~80.000 lir~~	sedaj	30.000 lir
ženski plašči, zadnja moda	~~67.000 lir~~	sedaj	25.000 lir
ženski plašči, zadnja moda	~~45.000 lir~~	sedaj	15.000 lir

KOSTIMI — POVRŠNIKI — PLAŠČI IN MNOGO DRUGIH LEPIH OBLAČIL

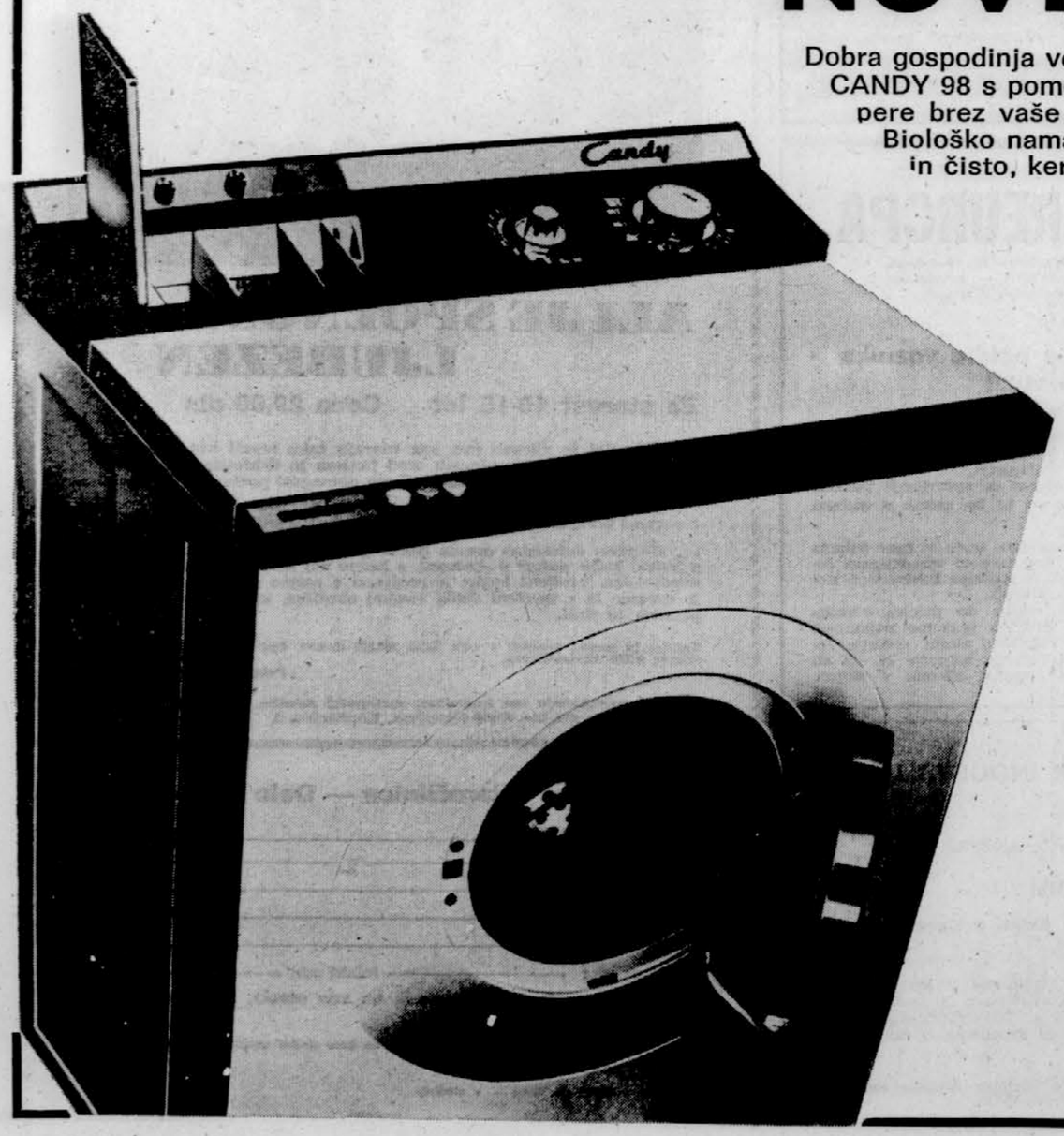
CENJENE KUPCE OBVEŠČAMO, DA BO RAZPRODAJO NADZOROVAL POOBLAŠČENEC CENTRALNEGA SEDEŽA IZ TORINA.

ZARADI NIZKIH CEN VAS OBVEŠČAMO, DA PRODAJAMO IZDELKE NA DROBNO IZKLJUČNO POSAMEZNIM KUPCEM.

SPREJEMAMO DINARJE IN DRUGO VALUTO PO URADNEM TEČAJU.

CANDY superautomatic 98

NOVI PRALNI STROJ Z URO

Dobra gospodinja ve, da bo njeno perilo popolnoma čisto le, če ga bo pred pranjem namočila za določen čas. CANDY 98 s pomočjo posebne ure programira biološko namakanje perila po vaši želji, od 2 do 12 ur, nato pere brez vaše pomoči.

Biološko namakanje ni edina prednost tega stroja. Perilo, oprano s tem strojem, bo sveže dišeče in čisto, ker ima CANDY 98:

- 12 superavtomatičnih programov
- 6 z biološkim namakanjem
- ekonomizator, ki pri pranju manjših količin perila varčuje: toplo vodo, elektriko, detergent
- stikalo za pranje čiste runske volne
- stikalo za tkanine, ki jih ni treba likati
- varnostni filter
- 4 kadice: predpranje in namakanje — pranje — beljenje — dodatna sredstva in omehčevalci

NOVO! ***NOVO!***

ODSLEJ CANDY **ZA DINARJE** IZ KOOPERACIJSKE PROIZVODNJE
CANDY — **Industrija motornih vozil** NOVO MESTO

DEVIZNA PRODAJA: TEHNO UNION, Ljubljana, Vošnjakova 5, tel. 320-855

CANDY prodaja številne električne stroje za gospodinjstva: stroje za pranje perila in posode, stroje za sušenje perila, plinske in električne štedilnike, klimatske naprave.

Korak naprej v tehniki pranja perila

Candy

ideje-izkušnja

JUTRI! V CELOVCU!

OTVORITEV VELEBLAGOVNICE Quelle

FANTASTIČNE OTVORITVENE CENE!

IZRABITE PRILOŽNOST!

Velika, moderna restavracija
„ZINNKANNE“
dela nakupovanje v največji avstrijski veleblagovnici
Quelle
še bolj prijetno!
Quelle
SUPERMARKET
je za vsako gospodinjo posebno ugodna in udobna priložnost za nakupovanje!

NAKAZILO
za vašo osebno knjigo nakupov - za novi, veliki
Quelle
-katalog! Pridite v svojo
Quelle
blagovnico v Celovec! S tem nakazilom prejmete
Quelle -katalog!

Perzijanec »Feuerkogel« krzneni plašč
iz pristnih izbranih kosov pers. krzna
2.000.-

Perzijanec »Hochkönig«
iz izbranih ruskih pers. kož
6.000.-

Ženski zimski plašči
modernih krojev
150.-

Ženske obleke
z dolgimi rokavi iz bombažnega finetta
39.-

Ženske bluze
z dolgimi rokavi, ni jih treba likati
29.-

Ženska krila
iz trevire v 5 različnih barvah
49.-

Delovne halje za gospodinje,
bombaž ali najlon, razni vzorci
30.-

Ženske spalne srajce in obleke
iz najlonskega velurja, dobro negovalne
49.-

»Triumph« kombineže
iz najlona
29.-

Ženske hlačke
iz čistega bombaža
10.-

Ženske hlačne nogavice
prve kakovosti!
7.-

Ženski in moški pùloverji
z dolgimi rokavi, raznih krojev in barv, lahko negovalni
79.-

Moške obleke
prileţno krojene iz trevira
198.-

Moške delovne obleke
iz bombažnega gradla
69.-

Moške srajce
iz čistega bombaža, uni ali progaste
49.-

Moške pižame
s stoječim ovratnikom, bombaž
79.-

Otroški anoraki
iz najlon, silikona in s kapuco
98.-

Otroške oblekice
v modnih barvah, lahko negovalne
15.-

Otroške pižame
iz trikoja
29.-

Otroške hlačke
iz bombažnega trikoja, bele
4.90

Baby žabice
iz dralona, nežne barve, dobro negovalne
19.-

Modni ženski in moški čevlji
iz pravega usnja
129.-

Ženske in moške zapestne ure
švicarske s pozlačenim okvirjem in usnjenim paščkom
50.-

I a biserna ovratnica
iz (vzrejenih) biserov, ca 45 cm dolga, srebrna zaponka
150.-

Lasulje iz pravih las
v vseh barvah na stiropor glavi in v lasuljskem kartonu
150.-

Sušilnik za lase — stoječi
z regulatorjem toplote in stojalom, 1 leto jamstva
200.-

Kavni servis za 6 oseb
iz porcelana svet. znamk
100.-

Čaše za limonado
okrašene, ca 1/4 l
2.-

Miza za likanje
s silikonsko prevleko, prestavljiva
98.-

Električni cik-cak šivalni stroj
v kovčku
1.500.-

Potovalni pisalni stroj,
stabilen s kovinástim ogrodjem in kovčkom 12-mesečno jamstvo
750.-

Dia-projektor,
avtomatični, ki ga upravljamo na daljavo, 1 leto jamstva
990.-

Kodachrom II Super 8 film
s plačanim razvijanjem
89.-

Tehtnica za kopalnico
do 120 kg, 5 let jamstva
75.-

Gospodinjska lestev
iz jeklenih cevi, 4 stopnice, žgano lakirana
98.-

Električni vrtalni stroj
za vrtanje v jeklu do 10 mm, 1200 o/min, ÖVE preizkušen
398.-

Vrtna kosilnica
z 2-taktnim motorjem, 48 cm širine reza, 6 mesecev jamstva
1.000.-

Motorno kolo
z 2-taktnim motorjem, 48 ccm, 1,7 PS
2.000.-

Tranzistor-radio
z avtomatičnim izbiranjem valov, za UKW in srednje valove
250.-

Kasetni magnetofon
avtomatični, preprosto rokovanje
500.-

TV-sprejemnik
59 cm ekran,6 tipk za izbiro postaje, v ohišju iz plemenitega lesa, temno poliran
2.500.-

Barvni TV-sprejemnik
59 cm ekran, avtomatična izbira programov, moderno ohišje iz plemenitega lesa
9.500.-

Prenosni TV- in radijski sprejemnik
z 12 cm ekranom, za UKW in srednje radio valove, na baterijo ali priključek
2.000.-

Električni štedilnik
s 3 ploščami, velikim pečnjakom s termostatom, kompleten z opremo, 1-letno jamstvo
1.500.-

Avtomatski pralni stroj
za 12 programov, 4,5 kg perila, 1 leto jamstva
2.500.-

Mizni hladilnik 142 litrov
z naglim ohlajevalcem, kompleten s predalom za zelenjavo, jam. 5 let
1.200.-

Skrinja za nizko hlajenje 135 l
z avtomatičnim uravnavanjem temperature in naglim ohlajevalcem, 5 let jamstva
1.990.-

Peči na olje
klasične, vedno moderne oblike z zmogljivostjo do 90 m³, 1 leto jamstva
1.200.-

Elektro-radiator
zmogljivosti 1500 W, 2 leti jamstva
600.-

Oprema za sobo za goste z 2 posteljama
iz Cotto-Macore, 2 posteljni omarici in 1 omara, kompletno
4.500.-

Quelle **BLAGOVNICA CELOVEC NOVO!**
VAŠ NAJBOLJŠI VIR NAKUPOV Neuer Platz 13

IPK

OBVEŠČAMO VAS O IZIDIH PETEGA NAGRADNEGA ŽREBANJA

NAGRADNE IGRE „DADO“

ki je bilo 15. 9. 1971 v Osijeku

NA TEM ŽREBANJU SO DOBILI NAGRADE NASLEDNJI KUPCI:

Avtomobil »ZASTAVA«-750

Kišlja Suada — Bugojno, V. Karadji 35

Moped »TOMOS AUTOMATIC«

Rabijac Nadežda — Jablanka, zp. Vršac, Vojvodjanska 25

Bicikel »MINI«

Kokanović Evica — St. Mikanovci, St. Jelića 11
Radaković Lolita — Sarvaš, Kolodvorska 46, zp. Bijelo brdo
Najdovska Andja — Skopje, Emil Zola 30/10
Brzović Ljiljana — Suica
Torma ši Đorđe — Novi Sad, Doža Đerdja 70
Sejdić Nasiha — Bos. Šamac, Vuka Karadića štev. bb
Sumina Saša — Senta, M. Tita 18
Sadiković Hazim — selo Brda, zp. Vrnograč
Višković Ljiljana — Zlatica, zp. Lazarevo
Nikolić Grozdan — Koraj, os. škola Fuškovac
Živković Vladimir — Smederevo, Miloša Velikog 16/1
Grgac Slavko — Sesvete, Kate Grdak 20
Bajkin Nada — Idoš, JNA 6
Vlatković Goran — Vranje, B. Kidriča 7
Mihajlović Petar — Prizren, Sezair Suroja 84
Đere Oskar — Kula, Jakova Ignjatovića 88 a
Jelić Vladimir — Osijek, 12. Sl. brigade 40
Teofilović Dragan — Vrčin, Markovića 1
Uškovska Slavica — Bitola, I. Milutinovića 100/3
Čurčić Damir — Grabovo, PIK Vukovar

Zavitke čokoladnih izdelkov so dobili:

Bojanović Jelena — Bajmok, Bačićeva 32
Đurić Radmila — Kraljevo, Žička 133, selo Ribnica
Rahmani Emruš — Jablanica, pri Prizrenu
Vidaković Ružica — Zadrubravlje kbr. 122, zp. Trnjani
Imrić Bela — Subotica, Mala bosna 24
Vasilevski Atanas — Titov Veles, Nikola Karev 17
Đordjevska Snežana — Zelenikovo, stanica zp. Dračevo
Karagoska Gulsana — Kičevo, Janko Mihaloski 67
Tebakoski Jargo — Bitola, Elpida Karamandi 2
Stefanović Zoran — Zlatica br. 7, zp. Bočanica 217
Mirković Dragica — Provo, zp. Debrc pri Sabcu
Sarić Svetlana — Ravni Topolovac, Konjička br. 3
Stanisavljević Vera i Snežana — Beograd, Zaplanska 63/3
Rimac Ivanka — Slakovci, Preradovićeva 69 a
Vrban Ksenija — Koprivnica, Spoljarska 1
Bratović Ehlimana — Tuzla, Donje brdo 11
Medjimurec Mira — Đurđevac, Petra Frančine 75
Krilić Elvid'n — Sarajevo, Toplik 3
Krasnić Sevdija — Peć, Filipa Strugara 13
Matić Branko — Vukovar, B. Kidriča 71
Isić Fikreta — Tešanj, Miloška Pejića 13
Radman Stanko — Putoz, Majevička 2
Vukov Julka — Titel, M. Tita 186
Popić Snežana — Ovčara br. 8, zp. Vukovar
Đukuć Ljubica — Vrdnik, Milice Stojadinović 8
Hornjak Danica — Stara Pazova, Kamenjarova 19
Pilipov Trajče — Titov Veles, Vasil Gorgov 132
Jovanović Željko — Vinkovci, JNA 69
Banjac Marinela — Ključ, P. Kočića 31
Tumbas Nevenka — Subotica, Marije Vojnić T 24
Nikolić Evica — Otok kod Vinkovaca, Prvomajska 88
Rag ć Spasenka — Gaj kod Kovina, Partizanska 129
Avramović Zoran — Zaječar, Sv. Markovića 39
Kokić Imro — Čamagajevci, zp. Miholjački Poreč, Glavna 56
Stojanović Siniša — Darda, M. Tita 70
Vorkapić Nenad — Strizivojna, Br. Radića 61
Gegović Zlatimir — Ravnje, zp. Mač. Mitrovica, Ivica 42
Grmaš Milenko — Rekavice, štev. bb, zp. Kola
Malbašić Gordana — Banja Luka, Poljski put 27
Popović Zorica — Zemun, Novi grad, Cvijićeva 38
Stanković Snežana — Banja Luka, Kozarska 6 D
Brajović Jasminka — Petrovac na Mlavi, M. Tita 284, stan. 13
Dodleva Pero — Đorče Petrov, II. ul. 165 br. 2 a
Savačević Mulija — Goražde, A. Hodžića 80
Šaljičini Adnan — Prizren, Matije Gupca 122/13
Sjrak Laslo — Mokrin, M. Tita 84
Kulašević Miroslav — Šajkaš, Lenjinova 15
Jelić Vojislav — Nakovo, Stojana Matića 3
Savić Sanja — Banja Luka, Kozarska 11 s
Kljajić Branislav — Novi Sad, Pariske komune 5/4
Kljuvić Zehrudin — Doboj, 53. divizije 17
Vidović Dado — Banja Luka, Zvonke Garića bb
Kerkez Darko — Vrdnik, Naselje 97
Blajić Irma — Split, Balkanska 3/4
Matijević Tereza — Kovin, Lenjinova 31
Čadžić Goran — Bačka Palanka, N. Pinki 5
Kapetanović Ljubo — Brnjci, štev. 52, zp. Kiseljak
Poskurica Nada — Požarevac, Kidričeva 6/9
Jezdić Smiljana — Novi Sad, Jovana Andrejevića 6
Stanišić Gordana — Brčko, Slobodana Đukića 62
Jovanović Slobodan — Kragujevac, Višnjićeva 71 a
Petrović Stevan — Novi Sad, Rumenačka 103
Gavranović Dušanka — Tomina, selo Lužani štev. 9
Pavlović Vesna — Obrenovac, ul. 31., štev. 10/4
Mešanović Sofija — Modriča, Fadila Dušinovića 35
Perić Stanimir — Bijeljina, Narod. Revolucije blok 5/23
Karadjuz Jasmin — Gračanica kod Doboja, Partizanska 52
Redig Maja — Novi Sad, Maksima Gorkog 38/1
Velindenova Vesna — Skopje, Gorgi Gnjikata 35, naselba Dračevo
Mehmedović Esad — Bijeljina, F. Jahića bb
Ristić Dragan — Niš, Sutmatovačka 19
Ničić Dušanka — Beograd, III. bulevar 132/89, zp. Novi Beograd
Sušić Amir — Zavidovići — 27 udarne divizije bb
Trnkovića — Ratina, Plauinska 55
Janković Vesna — Smederevo, Partizanska 22
Perić Žarko — Gornja Koviljača, Save Kovačevića 15
Gracin Ljubomir — Krčulj kod Sibenika, zp. Široke
Ledinić Dragica — Zagreb, Potočka 10, Dubrava
Spajin Merita — Prizren, Tusus bb
Lukić Rada — Pačetin, zp. Bršadin, Pandurevića bb
Ia razred osn. škole — Zupanja — os. škola »Moše Pijade«
Kerečki Brankica i Dragica — Batajnica, M. Tita 126
Erak Ljupko — Graovik, Dolac na Lašvi, štev. 10 a
Stevanović Milan — Niš, Braće Ignjatovića 54
Edel Marija — Podunavlje, Pumpa bb, zp. Bilje
Vesnić Dragica — Spionica bb
Stojčević Tatjana — Gradačac, M. Tita 50
Osmonagić Minor — Bugojno, Bratstva Jedinstva NS 6 soliter
Čekić Ljubinka — Niš, Homoljska 19
Jovanović Zorica — Kucura, Ise Sekickog 98
Živojin Vicrel — Ečka, Aerodromska 87 (PTT)
Sivenska Grozdana — Skopje, ul. 801 štev. 35/1
Galev Aleksandar — Strumica, Vanče Prkev 12
Ostojić Bogoljub — Pribinić
Poljak Dalibor — Osijek, Mičurinova 68 a
Takač Janoš — Bečej, Vojni park ul. Br. Čiplića 11
Đudić Ivanka i Nevenka — Čakovec, Novakova 5
Čarnopiski Željka — Bač, JNA 95
Hadžieva Tatjana — Titov Veles, Vasil Glavinov 14
Jungić Dragana — Kotor varoš, 29 novembar bb

NAGRADNA IGRA SE NADALJUJE

INDUSTRIJSKO POLJOPRIVREDNI KOMBINAT TRGOVINA IPK — OSIJEK

8417

Nama

25 LET

NELA ERŽIŠNIK
in
ANSAMBEL MIHE DOVŽANA
Z IVANKO KRAŠEVEC
IN GORENJCI
na

MODNI REVIJI

„NAMA ZA VAS Z MODO IN GLASBO“

24. septembra 1971 ob 19.30

v Hali TIVOLI v Ljubljani.

Pridite in poglejte, kaj boste lahko v naših blagovnicah kupili za svojo jesensko-zimsko garderobo in kaj veleva letošnji modni kažipot.

Trgovsko podjetje
GASILSKA OPREMA
LJUBLJANA
Levstikov trg 7

razpisuje
delovno mesto

SALDAKONTISTA

Pogoji: srednja šolska izobrazba in 2 leti prakse ali nepopolna sred. šolska izobrazba in 5 let prakse.

Prednost imajo kandidati s prakso.

Pismene ponudbe pošljite upravi podjetja v 15 dneh. 8419

Išče mo
RAZNAŠALCA-KO
za raznašanje Večera

kioskom v popoldanskem času v središču Ljubljane. V poštev pridejo tudi mlajši upokojenci-ke. Dela je dnevno 1 in pol do 2 uri. Mesečni zaslužek 600.— din. Ponudbe pošljite upravi VEČERA, Maribor, Svetozarevska ul. 14. 8428

DELAVCA
za trgovino

sprejmemo v redno delovno razmerje.

»NAPRIJED«
KONFEKCIJA
Ljubljana, Cankarjeva 3

8418

AKADEMIJA ZA GLASBO V LJUBLJANI

ponovno razpisuje delovna mesta

honorarnih sodelavcev

za študijsko leto 1971-72

za naslednje predmete:

klavir vzporedni predmet; korepetiranje za dirigente; violina za dirigente; oboa; rog; fagot; pozavna.

Prijave sprejema Tajništvo Akademije za glasbo do vključno 27. 9. 1971 med uradnimi urami od 8. do 14. ure razen sobote. 8480

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili našo nepozabno mamo

Ano Biderman

na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje, nas tolažili in vsem, ki so nam izrekli sožalje ali nam kakorkoli pomagali v teh težkih dneh, se iskreno zahvaljujemo.

Žalujoči:
mož Janez, otroci: Franc z družino, Karl z ženo, hčerka Marija z družino.

Šent Lenart nad Laškim, 23. septembra 1971

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene mame in sestre

Marije Jovanović

se iskreno zahvaljujemo njenim in našim sodelavcem, sosedom in prijateljem, ki so darovali vence in cvetje, jo spremili na zadnji poti in sočustvovali z nami. Posebej se zahvaljujemo Komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje Celje za nesebično pomoč, Društvu slovenskih izseljencev, katoliškim in pravoslavnemu duhovniku, pevcem, godbi in govornikom za ganljivo slovo.

Žalujoči:
hčerke Smiljka, Ruža in Jelka z družinami, ter bratje in sestre z družinami

Celje, Slovenj Gradec, Split, Gornji Dolič, Maribor, 23. septembra 1971

TOPLARNA LJUBLJANA
s.o.p.o., EGM,
LJUBLJANA, TOPLARNIŠKA 19

razglaša prosta delovna mesta za:

1. **12 delavcev**
   za izmenično delo
2. **avtomehanika**
3. **referenta**
   za plan, analize in statistiko
4. **strojepisko**
5. **čistilko**
6. **pripravnika**
   z II. stopnjo fakultete za strojništvo
7. **pripravnika**
   z ekonomsko srednjo šolo

POGOJI:

pod 1. nekvalificirani delavec, poizkusno delo 30 dni;

pod 2. KV mehanik, tečaj za vzdrževanje buldožerjev, poizkusno delo 60 dni;

pod 3. ekonomski tehnik s 3-letno prakso po diplomi;

pod 4. administrativna šola ali dvoletni strojepisni tečaj, p. d. 60 dni;

pod 5. NK delavka, poizkusno delo 30 dni;

pod 6. II. stopnja fakultete za strojništvo, pripravniška doba 1 leto;

pod 7. ekonomski tehnik, pripravniška doba 1 leto.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe ali pa se osebno zglase do 30. septembra 1971 v Kadrovski službi Toplarne Ljubljana, Ljubljana, Toplarniška 19. 8484

Stanovanjsko podjetje občine Piran
komisija za medsebojna razmerja
PIRAN, Trg Bratstva št. 1-II

razglaša prosto delovno mesto

GRADBENEGA TEHNIKA

POGOJI:

srednja tehniška šola — visoke gradnje,
tri leta delovnih izkušenj v gradbeništvu,
nastop dela 1. 1. 1972 oziroma po dogovoru,
osebni dohodek po pravilniku.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjega dela in potrdili o strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah sprejemamo do 10. oktobra 1971. 8494

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dobrega moža in očeta

Daneta Rukavina

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sostanovalcem in znancem ter vsem, ki so darovali vence in cvetje, nam v najtežjih urah pomagali, osebno ali pismeno izrazili sožalje in sočustvovali z nami. Posebna zahvala zdravnikoma dr. RAVNIKARJEVI in dr. VOUSKU za nesebično pomoč. Še posebej se zahvaljujemo govornikom za tolažilne in prisrčne besede, najlepša hvala Železarni Štore, podjetju Elegant Celje in njunim organizacijam, DE šamotarna in ŠD Partizan — Kovinar Štore, zlasti kegljaški sekciji in občinskemu odboru ZRVS Celje. Prav lepa hvala tudi godbi in pevcem

Žalujoči:
žena Elga, hčerki Lučka in Petra ter drugo sorodstvo

Celje, Štore, Zagreb, 23. septembra 1971

NARODNA BANKA JUGOSLAVIJE
CENTRALA V LJUBLJANI

želi izpopolniti svoje strokovne službe in zato vabi, da se zainteresirani kandidati prijavijo na

RAZPIS prostih delovnih mest

1. **KONTROLORJA II**
   — v odseku za devizno dokumentarno kontrolo izvoza blaga"

RAZGLAS

2. **SEDMIH REFERENTOV IV**
   — v odseku za devizno dokumentarno kontrolo uvoza — tri delovna mesta
   — v odseku za devizno dokumentarno kontrolo izvoza blaga — eno delovno mesto
   — v odseku za kontrolo posebnih deviznih poslov — dve delovni mesti
   — v referatu za splošne zadeve devizne dokumentarne kontrole — eno delovno mesto
3. **TREH REFERENTOV V**
   — v odseku za devizno dokumentarno kontrolo uvoza — eno delovno mesto
   — v odseku za devizno dokumentarno kontrolo izvoza blaga in storitev — eno delovno mesto
   — v ekspozituri Celje — eno delovno mesto
4. **PISARNIŠKEGA MANIPULANTA**
   — v ekspozituri Maribor
5. **PRIPRAVNIKA**
   s srednjo šolsko izobrazbo

Pogoji za zasedbo razpisanega in razglašenih delovnih mest so:
pod 1.: I. stopnja ekonomske ali pravne fakultete ali višja ekonomska šola, 3 leta posebnih delovnih izkušenj in pasivno znanje angleškega ali francoskega ali italijanskega ali nemškega jezika
pod 2.: ekonomska srednja šola ali gimnazija in 3 leta posebnih delovnih izkušenj
pod 3.: ekonomska srednja šola ali gimnazija in 2 leti posebnih delovnih izkušenj
pod 4.: osemletka
pod 5.: ekonomska srednja šola ali gimnazija
Rok za sprejem prijav je 15 dni od dneva objave. Na razpis oziroma razglas se lahko prijavijo tudi kandidati, ki v celoti ne izpolnjujejo pogoja posebnih delovnih izkušenj.

Prednost imajo kandidati z bančno prakso in odsluženim vojaškim rokom.

Osebni dohodki bodo določeni po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke delavcev Narodne banke Jugoslavije, centrale v Ljubljani.
Prijave z življenjepisom in dokazili o pogojih predložite Komisiji za delovna razmerja preko personalnega odseka Narodne banke Jugoslavije, centrale v Ljubljani, Titova cesta 11.
Prijave brez priloženih dokazil ne bomo upoštevali.

NARODNA BANKA JUGOSLAVIJE
CENTRALA V LJUBLJANI

Mercator

MERCATOR PE Grmada

objavlja
naslednja prosta delovna mesta

blagajničarke
za samopostrežbo
POGOJ: KV prodajalka.

2 natakaric za bife
POGOJ: KV gostinski delavki.

Osebni dohodek po pravilniku.

S stanovanji ne razpolagamo.

Ponudbe pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Mercator, PE Grmada, Ljubljana, Celovška 99. 8489

RAVNATELJSTVO
OSNOVNE ŠOLE »DANILE KUMAR« LJUBLJANA — BEŽIGRAD

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:

del. mesto za odd. PB
za nedoločen čas — U

del. mesto za odd. PB
za določen čas — U

del. mesto za odd. PB
za nedoločen čas U ali PRU

Pismene ponudbe pošljite na svet osnovne šole Danile Kumar Ljubljana-Bežigrad s potrebnimi strokovnimi dokazili. 8491

Slaščičarsko podjetje
KONDITOR
LJUBLJANA,
Kobiarjeva 3

objavlja
prosto delovno mesto

VODJE
kadrovske službe

POGOJI: srednja strokovna izobrazba z nekaj leti delovnih izkušenj v kadrovski službi.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema, tajništvo podjetja Ljubljana, Koblarjeva 3.

Objava velja do zasedbe delovnega mesta. 8478

Društvo stenografov, strojepiscev in drugih administrativnih kadrov
V LJUBLJANI,
Roška 19

objavlja za svoj
Birotehnični in stenodaktilografski izobraževalni center

razpis delovnih mest
PREDAVATELJEV
za določeno dobo:

a) za nekaj ur pouka na teden za predmete:
pisarniško poslovanje in pisarniška sredstva, dokumentacija, dolžnosti tajnic, osnove ekonomike in korespondence, zakonodaje ter psihologije, slovenščina;
b) za polni ali nepolni delovni čas za stenografijo in strojepisje.

Pogoji so:
1. ustrezna izobrazba ali praksa,
2. vsaj 3 leta prakse v poučevanju.

Prednost imajo člani društva. — Pismene ponudbe s podatki pošljite takoj na gornji naslov. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 8471

Razpisna komisija
OSNOVNE ŠOLE »JOŽE MOŠKRIČ« LJUBLJANA
Jarška c. 34

razpisuje
2 delovni mesti
učiteljev
v oddelkih PB za nedoločen čas.

POGOJ: U, poseben pogoj: poskusno delo dva meseca.

Delovno mesto
administratorja
za nedoločen čas.

POGOJ: končana dvoletna administrativna šola, poseben pogoj: poskusno delo dva meseca.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 8479

ZAHVALA

Vsem, ki so pomagali v času težke in dolge bolezni in vsem, ki so izkazali zadnjo čast in v velikem številu spremili k večnemu počitku in obdarovali s cvetjem in venci našo

Anko Lazar

se prisrčno zahvaljujemo. Posebno smo dolžni zahvalo gospodom zdravnikom iz Radovljice in bolnic na Jesenicah in Golniku, kakor tudi medicinskim sestram, ki so požrtvovalno skrbeli, da bi skušali ohraniti življenje naši Anki. Zahvaljujemo se vsem za pomoč pri prevozu iz bolnišnice in vsem, ki so jo lepo položili in okrasili mrtvaški oder. Gospodu župniku zahvala za spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoči sorodniki

Sporočamo, da je umrl naš dobri mož, oče, brat, stric in svak

Štefan Kroflič

pečarski mojster

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, dne 23. septembra 1971, ob 16. uri na mestnem pokopališču v Celju

Žalujoči:
žena Mara s sinom Marjanom, sestre Cirila, Tinka, Marica, brata Jože in Ivan z družinami ter drugo sorodstvo

Celje, Frankolovo, Zagreb, 23. septembra 1971

Komisija za delovna razmerja pri
STANOVANJSKEM PODJETJU
Bežigrad-Moste
LJUBLJANA,
Topniška 58

objavlja
prosti delovni mesti

2 KD KURJAČEV
za nizko tlačne kotle na trdo gorivo

Delovni mesti sta na Dolenjski cesti. Stanovanje ni zagotovljeno. Nastop službe takoj. Pismene ponudbe sprejema tajništvo podjetja. 8426

Razpisna komisija
OSNOVNE ŠOLE FRANC ROZMAN - STANE LJUBLJANA
Celovška c. 427

razpisuje
za nedoločen čas
delovno mesto

hišnika — kurjača

POGOJ: izpit za kurjača

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 8429

» L A M A «
podjetje za proizvodnjo in promet ključavnic ter okovja
DEKANI pri Kopru

razglaša
naslednja prosta delovna mesta:

a) **kemijskega tehnika**
za izmenovodjo v površinski obdelavi (galvani)
b) **kovinostrugarja**
za delo na stružnici
c) **strugarja**
za delo urejevalca v mehanski obdelavi (stružni avtomat)
d) **orodjarja**
za delo izmenovodje v oddelku tlačnega litja
e) **strojnega ključavničarja**
za delo v remontu

POGOJI:
diploma kemijskega tehnika,
profil kvalificiranega delavca ustrezne stroke,
poskusno delo, začasna praksa.

Rok za pošiljanje ponudbe je 10 dni po objavi razglasa. 8495

S

Ugodnost za naročnike Dela

NEZGODNO ZAVAROVANJE PRI ZAVAROVALNICI SAVA

DELO

Po dolgotrajni bolezni nas je zapustil ljubi mož in očka

FRANC ZORMAN

upokojenec

Na zadnji poti ga bomo spremili v petek, 24. septembra 1971, ob 16.30 na mestnem pokopališču v Celju

Žalujoči:
žena Frida, hčerki Silva z možem, Tatjana in drugo sorodstvo

Celje, 23. septembra 1971

---

50 SATURNUS

Nenadoma nas je zapustil naš zlati oči

LOJZE ŠIŠKO

poslovodja

V poslednji dom ga bomo spremili v petek, 24. septembra 1971 ob 15.15 iz Nikolajeve mrliške vežice na Žalah

Žalujoči:
žena Krista s hčerkama Ljubico in Mišo ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 22. septembra 1971

Tragično se je ponesrečil moj plemeniti mož, brat, stric in svak

HENRI MAIRE

Od dragega pokojnika se bomo poslovili v četrtek, 23. t. m. izpred Andrejeve mrliške vežice na Žalah ob 13.15. Pokopali ga bomo isto popoldne na okoliškem pokopališču v Celju

Žena Eza Maire, roj. Sernec, sestra Greti Riedel in drugo sorodstvo

Ljubljana, Dunaj, Brig, Rio de Janeiro, La Chaux de Fond, 22. septembra 1971

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE PO DOLGI IN MUČNI BOLEZNI UMRLA ČLANICA NAŠEGA KOLEKTIVA

TILKA MOŽINA

POGREB BO DANES, V ČETRTEK, 23. SEPTEMBRA 1971 V TRŽIČU

VESTNO IN POŽRTVOVALNO SODELAVKO BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

DELOVNI KOLEKTIV VELETRGOVINE MERCATOR PE STANDARD NOVO MESTO

NOVO MESTO, 22. SEPTEMBRA 1971

Vsem znancem, prijateljem in poslovnim sodelavcem sporočamo žalostno vest, da je po težki bolezni umrl dolgoletni član našega kolektiva

FRANC ZORMAN

upokojenec

Od priljubljenega in marljivega sodelavca se bomo poslovili v petek, 24. septembra ob 16.30 na Mestnem pokopališču v Celju

Dragega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu

Kolektiv Agrotehnike Ljubljana — podružnica Celje

ZAHVALA

Ob nenadni in tako boleči izgubi našega ljubljenega moža in očeta

SREČKA STANIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, znancem in stanovskim tovarišem, ki so nas v tako težkih dneh tolažili in z nami sočustvovali. Posebno se zahvaljujemo Višnji in Andreju, ki sta kot mlada zdravnika dala od sebe vse, da bi našega dobrega okana ohranila pri življenju. Iskrena hvala vsem organizatorjem pogreba, direktorju zavoda za šolstvo SRS enote v Dravogradu tov. Faletovu in sošolcu tov. Regvartu za poslovilne besede ob odprtem grobu. Zahvaljujemo se mladinskemu pevskemu zboru osn. šole Franjo Vrunč in slovenjegraškemu oktetu pod vodstvom tov. Leskovarja ter delavski godbi tovarne meril. Prisrčna hvala vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili do njegovega zadnjega počitka. Še enkrat topla hvala vsem in vsakemu posebej.

Žalujoča žena Berta Stanič z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega moža

FRANCA KORENČANA

posestnika

se v svojem imenu in imenu njegovih najdražjih iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in organizacijam, ki so ustno ali pismeno izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Hvala za poslovilne besede predstavniku logaških organizacij tov. Jerini in predstavniku gasilcev tov. Albrehtu. Tov. generalpolk. Pehačku za iskrene besede topla zahvala. Prijateljem, lovcem za ganljivo slovo in tov. Radu Marušiču za poslovilne besede najlepša hvala. Posebno zahvalo izrekam dr. Kogoju, dr. Pavlinu in osebju bolnice na Golniku. Hvala tudi zdravnici in sestram na Onkološkem inštitutu za zadnjo pomoč.

IVANKA KORENČAN

Logatec, 23. septembra 1971

Srečanje s pisatelji in pesniki, izvirno leposlovje, aktualne pogovore o družinskih in vzgojnih vprašanjih, zapise strokovnjakov o jeziku, kulturi doma in športu, potopise in še mnogo drugega

prinaša

družinska kulturna revija

NOVA MLADIKA

Z izbranimi sodelavci po vsej ožji domovini zajema ves slovenski kulturni prostor.

Naročite Novo mladiko pri upravi Mohorjeve družbe, Zidanškova 7, (p.p. 36), 63001 Celje

Da postanete naročnik nove družinske revije, zadošča dopisnica z besedami:

Naročam Novo mladiko.

Najbolje, da jo odpošljete še danes. 5081

Vsem, ki so jo poznali, sporočamo, da je dotrpela naša draga žena, mama, hči in sestra

Tilka Možina

roj. HIRŠEL

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek, 23. septembra 1971, ob 15.30 iz mrliške vežice v Tržiču

Žalujoči:
mož Franci, sinovi Bojan z ženo, Tomaž, Jože, mama, brata in sestra ter drugo sorodstvo

Novo mesto, Ljubljana, Zagorje, Tržič, 22. IX. 1971

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA JE UMRLA MOJA DRAGA MAMA

JERICA LUTMAN

ROJ. ULAGA

POGREB DRAGE POKOJNICE BO V PETEK, 24. T. M., OB 17. URI NA POKOPALIŠČE V DRAVLJAH

ŽALUJOČI:
SIN DUŠAN, ZORA IN DRUGO SORODSTVO

LJUBLJANA, 22. SEPTEMBRA 1971

AUTOCENTAR ŠE NADALJE PRODAJA OSEBNE AVTOMOBILE

na kredit !

ŠKODA MOSKVIČ TRABANT

Priznavamo en kredit 6.000 dinarjev ali družinski kredit 2x6.000 dinarjev z 20-odstotnim prispevkom na 24-mesečno odplačilo.

Kredit priznavamo tudi kmetovalcem, obrtnikom ter osebam prostih poklicev.

10% popusta

10 odst. pri nakupu za devize

AUTOCENTAR

Zagreb, Martićeva 9 telefon: 412-299

8408

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil v 84. letu naš dragi mož, brat in striček

Andrej Hoffer

železniški upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 24. septembra 1971 ob 16. uri na mestnem pokopališču v Ptuju

Žalujoči:
žena Štefka, sestra Marija, posvojenka Marija z družino, nečaki in nečakinje z družinami ter drugo sorodstvo

Ptuj, Ljubljana, Trst, 22. septembra 1971

KENNEDYJEVE

Kdo so Kennedyjeve ženske in kakšno vlogo imajo v družini, ki je dala Ameriki nekaj najuspešnejših politikov? Kako sta Jaqueline in Ethel Kennedyjevi vplivali na Johna in Roberta? Zakaj se je Jacqueline odločila za poroko z Onassisom? Ali res Amerika hkrati obožuje in sovraži svoje voditelje?

To so vprašanja, ki si jih zastavlja Nobelova nagrajenka Pearl Buckova v svoji najnovejši knjigi »Kennedyjeve«. Buckova, ki je osebno poznala skoraj vse Kennedyjeve, je s toplo in naklonjeno besedo naslikala skupinski portret Kennedyjeve družine, portret, na katerem imajo častno mesto ženske — tiste, ki so se rodile kot Kennedyjeve in tiste, ki so postale Kennedyjeve s poroko.

Knjiga vezana v celo platno
cena v prednaročilu 29,00 Ndin
v prosti prodaji 39,00 Ndin
KNJIGA IZIDE OKTOBRA

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam knjigo »KENNEDYJEVE« vezano v platno

Ime in priimek ____________
Ulica ____________
Poštna številka in kraj ____________
Zaposlen pri ____________
Datum ____________
Podpis ____________

Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov:
ČGP »DELO« — PRODAJNA SLUŽBA
61000 LJUBLJANA, Titova 57

V globoki žalosti obveščamo vse sorodnike, prijatelje in znance, da nas je zapustila v 83. letu starosti naša draga mama

FRANČIŠKA INOCENTE

Pogreb bo v četrtek, 23. septembra ob 17. uri na pokopališču v Postojni

Žalujoči:
otroci Vera, Mila, Miran, Boris in Stojan z družinami, nečaki, nečakinje in drugo sorodstvo

Postojna, 22. septembra 1971

ZAHVALA

Ob težki izgubi mojega dobrega moža

Mihaela Kajtna

se zahvaljujem vsem znancem in prijateljem, pevskemu in gasilskemu društvu, organizacijam: SZDL, ZB, rudniku Velenje, govornikom, g. župniku, vsem srčna hvala.

Žalujoča žena in sorodniki

Dobrna, 23. sept. 1971

Umrl nam je dragi ata, stari ata in brat

Franc Flander

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, 23. septembra 1971, ob 15.30 izpred doma Hrib 29, Preddvor

Žalujoči:
otroci Franci, Janko, Saša in Stana z družinami, sestri Micka in Mihela z družinama ter drugo sorodstvo

Preddvor, Ljubljana, Kamnik, Subotica, dne 21. septembra 1971

ZAHVALA

Ob izgubi naše nepozabne

MARIJE JEŽOVNIK

roj. VEDENIK

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom in znancem za pismeno in ustno izraženo sožalje, za cvetje in številne vence ter v dobrodelne namene darovane zneske, g. župniku za občutene poslovilne besede, pevcem za ganljive žalostinke in vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti v Preboldu ter kakorkoli počastili njen spomin. Za vse in vsem naša ponovna globoka zahvala.

Žalujoči ostali.

Ljubljana, Prebold, 20. septembra 1971

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene mame, stare mame in tašče

IVANKE OGRINC

se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, vsem ki ste ji darovali cvetje ter vence in vsem, ki ste sočustvovali z nami ter nas tolažili v težkih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in drugemu osebju internega oddelka voj. bolnice za zdravljenje in nego naše mame. Hvala ČGP DELU, hvala sodelavkam in sodelavcem za poklonjeni venec.

Žalujoči:
sin Franci, hčerke Milka, Daniela, Joži in Cvetka z družinami

---

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše nepozabne mame, gospe

PAVLE MEHLE

roj. JENK^

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, nam izrazili sožalje ter pokojno mamo obsuli z obilnim cvetjem ter na kakršenkoli način počastili njen spomin. Vsem in vsakomur posebej naša globoka zahvala

Žalujoči:
hčerke, sinovi in drugo sorodstvo

Ljubljana, 22. septembra 1971

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše ljube mame, stare mame, sestre in tete

JOŽEFE KOS

roj. PUCELJ
iz Martinje vasi 6 pri Mokronogu

Zahvaljujemo se vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter nam ustno ali pismeno izrazili sožalje. Iskrena hvala kolektivu Veletrgovine Mercator Lj., Pletenini Lj., Inkot Trebnje ter prodajalcem Dolenjke iz Mokronoga, enako pevcem in gospodu župniku za opravljeni obred. Posebno se zahvaljujemo dr. Vrenkovi, medicinskim sestram in strežnemu osebju »Doma počitka« v Ljubljani, Poljanska c. 14.

Žalujoči:
sinova: Toni, Janez, hčerke: Pepca, Marija, Ivanka, Lojzka z družinami ter drugo sorodstvo

LEONID BREŽNJEV POLOŽIL VENEC NA AVALI — Generalni sekretar CK KPSZ Leonid Brežnjev je med svojim obiskom v Beogradu položil venec na grob neznanega junaka na Avali. Telefoto: Tanjug

SESTANEK V BEJRUTU — Kuvajtski finančni minister Abdel Rahman Salem Al-Atiki, ki je hkrati tudi minister za naftno proizvodnjo te države in predsednik OPEC, je vodil sestanek mednarodne organizacije izvoznikov nafte med zasedanjem 11 držav, v katerih načrpajo 90 odstotkov svetovne proizvodnje nafte. Telefoto: UPI

EKSPLOZIJA V BELFASTU — Razdejana policiju britanske armade, je pravzaprav že navadbombe, ki je bila nastavljena v bližnjem poslocijska postaja v Queen Streetu po eksploziji na podoba Belfasta. Telefoto: UPI

SKRITA KAMERA V AMERIŠKI BANKI — Pet roparjev je ustrahovalo uslužbence ameriške banke v kalifornijskem mestu San Franciscu in iz blagajne zakotne poslovalnice Bank of America pobralo 15.123 dolarjev. Skrita kamera je posnela maskiranega roparja, ki je z orožjem ustrahoval uslužbence, kar je v precejšnjo pomoč policiji. Telefoto: UPI

Beograd: sprejem Brežnjeva

Nadaljevanje s 1. strani

ta prizadevanja v prid miru in socializmu.

Med vožnjo v rezidenco je Brežnjeva in Tita pozdravljala na beograjskih ulicah množica meščanov, ki so se odzvali razglasu Socialistične zveze.

Sovjetska delegacija je okoli poldne položila vence na grobu neznanega junaka in na spomeniku rdečearmejcem, ki so se bili pred leti ponesrečili ob prihodu na proslavo osvoboditve Beograda.

Po zasebnem kosilu so se okoli petih v Belem dvoru začeli v Belem dvoru pogovori. Sobesedniki Brežnjeva, Katuševa, Rusakova, Rodionova in veleposlanika Stepakova so tovariši Tito, Edvard Kardelj, Džemal Bijedić, Kiro Gligorov, Stane Dolanc, Veljko Mićunović, Mirko Tepavac in veleposlanik Milorad Pešić. Jugoslovanska delegacija je torej sestavljena iz članov predsedstva SFRJ, zveznega izvršnega sveta in izvršnega biroja pri predsedstvu ZKJ.

Jugoslovansko javnost bodo o poteku pogovorov informirala uradna sporočila, vzdušje na njih pa bosta nesporno izpričevali tudi zdravici na nocojšnji slovesni večerji v poslopju zveznega izvršnega sveta. Program prvega dne bo sklenil slovesen sprejem z velikim številom povabljencev.

VIDA HREŠČAK

Francoski komentarji

Vsi osrednji pariški dnevniki so posvetili veliko pozornost obisku generalnega sekretarja CK KP Sovjetske zveze Leonida Brežnjeva v Beogradu

OD NAŠEGA PARIŠKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 22. sept. (Po telefonu). Francija spremlja obisk Leonida Brežnjeva v Jugoslaviji s posebno pozornostjo — na eni strani zato, ker prihaja generalni sekretar CK KPSZ v Beograd v času pomembnih premikov v Evropi, na drugi pa zato, ker bo Brežnjev konec prihodnjega meseca uradni gost v Parizu.

Vsi osrednji francoski dnevniki so danes posvetili temu dogodku članke, komentarje ali poročila svojih dopisnikov iz Moskve in Beograda. Po mnenju vseh komentatorjev je treba obisk ocenjevati predvsem v okviru sovjetske evropske diplomatske ofenzive. Ta ofenziva se odvija po berlinskem sporazumu in Brandtovem kopalnem obisku v Oreandi v ozračju »politike smehljajev«. Logično je torej pričakovati, da želi Moskva sredi medenih tednov z Zahodom izgladiti tudi razprtije, ki so v zadnjem času skalile njene odnose z balkanskimi državami, predvsem z Romunijo in Jugoslavijo.

Brežnjev prihaja v Beograd potemtakem z oljčno vejico v roki, ocenjuje francoski tisk. Seveda ni pričakovati, da bi med njegovim »prijateljskim, neuradnim« obiskom v Beogradu izkoreninili osnovna nasprotja, ki ločijo Jugoslavijo od SZ. Med pogovori se bodo verjetno lotili predvsem tistih tipičnih vprašanj, ki so v zadnjih mesecih še bolj zaostrila odnose med državama. Ob tem francoski komentatorji pripominjajo, da je želela Moskva izkoristiti notranja nasprotja v Jugoslaviji za to, da bi okrepila svoj vpliv in morda preusmerila jugoslovanski razvoj na »ortodoksno« pot.

Sovjetski gost želi po mnenju tukajšnjega tiska v Beogradu predvsem doseči, da bi se zaustavila sovjetsko-jugoslovanska polemika, na drugi strani pa opozoriti jugoslovanske sobesednike na nevarnost, ki jo skrivajo v sebi načrti o novi balkanski osi Tirana—Beograd—Bukarešta, osi, ki je sicer po mnenju jugoslovanskih krogov čista izmišljotina in si je v Beogradu tudi ne želijo.

Jugoslavija pa želi po tukajšnjih ocenah dobiti od šefa sovjetske trojke predvsem ponovno potrdilo načel beograjske deklaracije o neodvisnosti, nevmešavanju v notranje zadeve in pravici vsake partije, da samostojno odloča o svoji poti v socializem. Ob tem francoski časniki ponatiskujejo izvlečke iz komentarjev jugoslovanskega tiska in razglasa SZDL, ki izražajo željo po dobrih odnosih s SZ, a hkrati poudarjajo odločenost Jugoslavije, da tudi v prihodnje samostojno kroji svojo notranjo in zunanjo politiko.

A. NOVAK

Stavka na Fleet Streetu

Nenavadno zapuščena podoba ob stavki v časopisnem središču

OD NAŠEGA LONDONSKEGA DOPISNIKA

LONDON, 22. sept. (Po telefonu) — Že nekaj dni niso izšli glavni britanski dnevniki in Fleet Street, kjer urejajo in tiskajo največ teh časopisov, kaže nenavadno zapuščeno podobo. Kakih 50 milijonov izvodov je gotovo že splavalo po vodi.

Sedanjo časopisno krizo so povzročili lastniki časopisov, ker ne dovolijo delati ne novinarjem in tiskarskim delavcem, dokler ne pride do sporazuma med njimi in grafičarji. Pogajanja so zelo dolga, ker tiskarski delavci baje zahtevajo preveč, čeprav so med najbolje plačanimi delavci v deželi.

Zanimivo je gledati Angleže, kako v podzemni železnici spet prebirajo »Vojno in mir« in druge romane in celo priročnike. Mršav gospod srednjih let, ki pogostokrat potuje z menoj v istem vagonu buli te dni v učbenik poljskega jezika.

Tako minevajo dnevi in ljudje morda po malem ugotavljajo, da je manj neprijetno, če stavkajo grafičarji kakor če stavkajo železarji, smetarji ali delavci v električnih centralah.

BOŽIDAR PAHOR

Sproščeno slovo

Sovjetska TV je neposredno prenašala prihod generalnega sekretarja CK KPSZ Leonida Brežnjeva v SFRJ

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 22. sept. (Po telefonu). Leonid Brežnjev, generalni sekretar CK KPSZ je odpotoval v Beograd ob 9. uri in 15 minut po moskovskem času. Na letališče Vnukovo so ga spremili predsednik prezidija vrhovnega sovjeta Nikolaj Podgorni in drugi člani politbiroja ter jugoslovanski diplomatski predstavniki v Moskvi. Navzoči so bili tudi dopisniki jugoslovanskih listov.

Vreme v Moskvi se je po dolgotrajnem dežju davi zjasnilo in sonce greje kot v poletnih dneh. Tudi razpoloženje na letališču je bilo vedro. Leonid Brežnjev se je rokoval z jugoslovanskimi novinarji in jim privoščil nekaj prijaznih besed.

Pri vratih Aeroflotovega letala tipa IL — 62 sta visokega sovjetskega potnika pričakali stevardesi v rdečih kostumih. Za Leonidom Brežnjevom so v letalo vstopili: sekretar CK KPSZ Konstantan Katušev, vodja oddelka CK za zveze s tujino Konstantin Rustakov in namestnik sovjetskega zunanjega ministra Nikolaj Rodionov. IL — 62 je poletel točno ob predvidenem času.

Sovjetska televizija je sprejem v Beogradu prenašala direktno na vseh programih. Današnji sovjetski listi pišejo o sovjetsko-jugoslovanskem gospodarskem in tehničnem sodelovanju. Po njihovih podatkih je SZ udeležena pri gradnji in rekonstrukciji 44 energetskih in industrijskih objektov v naši državi, od katerih jih polovica že obratuje. Sodelovanje zajema tudi več kot 40 raziskovalnih institutov. Med rezultati navajajo nov računalnik, ki so ga skupaj zgradili sovjetski in jugoslovanski strokovnjaki.

TIT VIDMAR

„Attica v malem“

Kaznjenca v Clairvauxu sta hladnokrvno ubila dva talca, ko je žandarmerija naskočila kaznilniško ambulanto

OD NAŠEGA PARIŠKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 22. sept. Francija je nocoj doživela »Attico v malem«. Drama se je odigrala v kaznilnici v Clairvauxu blizu Troyesa, približno 150 kilometrov jugovzhodno od Pariza. Dva kaznjenca sta se zabarikadirala v kaznilniško ambulanto in zahtevala, da ju izpustijo. Ker njunih pogojev niso sprejeli, sta davi, ko je žandermerija naskočila ambulanto, hladnokrvno ubila dva talca, ki sta ju imela v ambulanti.

Drama se je začela včeraj dopoldne, ko sta 38-letni Claude Buffet, obsojen na dosmrtno ječo zaradi zverinskega umora, in 35-letni Roger Bontems, obsojen na 20 let zapora zaradi ropov, prišla v spremstvu paznika v jetniško ambulanto. Med pregledom sta potegnila nože, ki sta si jih sama napravila, pobila paznika Guya Girardota na tla in ustrahovala 36-letno bolničarko Nicole Comte. Preden so se v kaznilnici osvestili, sta se zapornika že zabarikadirala v ambulanto.

Začela so se dolgotrajna pogajanja. Direktor kaznilnice, krajevni policijski prefekt in državni tožilec iz Troyesa so poskušali prepričati kaznjenca, naj se vdata, vendar zaman. Popoldne je nemir zajel vso kaznilnico. Ostali kaznjenci so podprli oba upornika in zagnali so peklenski trušč. Ko je sredi popoldneva vstopila v kaznilnico delegacija paznikov, so se pogajanja sprevrgla v prepir in pretep, v katerem sta bila en paznik in en kaznjenec hudo ranjena.

Proti večeru je prispel iz Pariza posebni odposlanec pravosodnega ministra Plevena in se pridružil ostalim pogajalcem. Toda uporna kaznjenca se nista dala pregovoriti — zahtevala sta, naj jima dajo »žabo«, puške z naboji in 10.000 frankov ter ju izpustijo z bolničarko vred. Njune pogoje so ponovno zavrnili in pogajanja so bila ponoči prekinjena.

Ob štirih zjutraj je dal direktor kaznilnice ukaz za naskok. Žandarji in paznik so v 20 sekundah razbili vrata ambulante. Toda bila je že prepozno. Ko so vdrli v ambulanto, je bil paznik že mrtev, bolničarka pa tako hudo ranjena, da je umrla med prevozom v bolnišnico.

Ta gnusni zločin je vznemiril vso francosko javnost. Toda ljudje se tudi sprašujejo, ali je bila odločitev kaznilniških oblasti dovolj premišljena, zlasti še, ker se je drama v Clairvauxu odigrala komaj nekaj dni po tem, ko je ves francoski tisk obširno pisal o brutalnem obračunu z uporniki v Attici in obsodil nepremišljeno odločitev guvernerja Nelsona Rockefellerja. Toda direktor kaznilnice zatrjuje, da ni bilo druge rešitve, češ da bi bilo še veliko bolj tvegano, če bi dali zakrknjenima zločincema, ki sta že večkrat poskušala pobegniti, v roke orožje.

Medtem ko to poročamo, se je zvedelo, da je okoli poldneva izruhnil v kaznilnici v Clairvauxu nov upor kaznjencev, ki jih je očitno spodbodla nocojšnja drama v jetniški ambulanti. Zdaj ni znano, kakšne so zahteve 45 kaznjencev, ki so se zaprli v jedilnico.

ANDREJ NOVAK

Potrdili še dva dogovora

Komisija je potrdila gradbeniški in usnjarski sporazum

LJUBLJANA, 22. sept. — Republiška verifikacijska komisija je na današnji seji sklenila, da bodo v register samoupravnih sporazumov vpisali sporazum o temeljih in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov v gradbeništvu, industriji gradbenega materiala in sorodnih dejavnosti. Sporazum zajema 180 delovnih organizacij z 51.234 zaposlenimi. K temu sporazumu bo po izraženih željah sodeč pristopilo še 80 delovnih organizacij. Komisija je na današnji seji sprejela tudi sklep o verifikaciji samoupravnega sporazuma usnjarske industrije Slovenije. Ta zajema 6 podjetij z okrog 5.000 zaposlenimi delavci.

Sporazum, ki so ga podpisali gradbeniki, in ga je danes verificirala komisija, je drugi največji sporazum.

Zasedanje CK KP Slovaške

DUNAJ, 22. sept. (AP) — V Bratislavi je danes zasedanje centralnega komiteja KP Slovaške. Razpravljajo o gospodarskih vprašanjih, volitvah in drugem.

Tržaška trgovina bo boljša

Sosvet trgovcev je nastal v želji, da napravijo konec sleparstvu

TRST, 22. sept. — Kakih 100 tržaških trgovcev se je združilo v poseben sosvet — (konzorcij), ki ima namen pospeševati prodajo blaga tujim turistom, predvsem jugoslovanskim državljanom. Eden izmed pogojev za pristop je neoporečno poslovanje. Sosvet bo ustanovil tudi odbor, ki bo v imenu vseh članov sprejemal pritožbe ter reševal morebitne spore v zvezi s količino ali s kakovostjo prodanega blaga. Organizacija bo nastopala s propagandnimi stojnicami na najpomembnejših sejmih v Jugoslaviji in Avstriji. Trgovine, ki sodelujejo, bodo imele posebno spoznavno znamenje. Med ustanovitelji in člani so nekatere izmed največjih trgovskih, obrtniških in turističnih organizacij s Tržaškega. Nastanek sosveta je poleg trgovskih in turističnih pobud očitno pripisati tudi želji, da se v Trstu naredi konec sleparstvu v trgovini na drobno. Tržaški sosvet med drugim proučuje možnost, da bi v Trstu ustanovili kompenzacijski urad za jugoslovansko valuto, tako da bi za dinar obveljal stabilnejši menjalni tečaj.

E. F.

O položaju za zaprtimi vrati

Predsednik delavskega sveta EMO je novinarjem zabranil dostop na sejo

CELJE, 22. sept. Po sinočnji peturni seji komunisto tovarne emajlirane posode v Celju, na kateri so obravnavali predvsem notranje odnose v tem največjem celjskem delovnem kolektivu, ki so privedli Rada Bremca, da je predlagal odstop s položaja direktorja, so danes sklicali sejo delavskega sveta.

Predsednik delavskega sveta tovarne dipl. inž. Viljem Šulgaj, je pred začetkom seje novinarjem prepovedal prisotnost. Zato o vsebini današnjega, za ta kolektiv in celjsko gospodarstvo izredno pomembnega sestanka, žal ne moremo podrobneje poročati.

Dnevni red današnje šeste izredne seje delavskega sveta obsega tri točke: 1. potrditev pogodbe o dolgoročnem vlaganju sredstev za skupno poslovanje in poslovno tehnično sodelovanje ter kooperacijo z Intereksportom Beograd; 2. imenovanje komisije za presojo zahteve glavnega direktorja za njegovo razrešitev. Odpoved delovnega razmerja, ki jo je dal glavni direktor; 3. potrditev pravilnika o sistemizaciji delovnih mest.

Na sinočnji tretji delovni konferenci v EMO so v glavnem razpravljali o položaju in odnosih v podjetju.

Velik del kolektiva meni, da bi EMO že zdavnaj prebrodil krizo, če bi se vodstveni organi bolj in več ukvarjali s proizvodnimi problemi, kot z bojem za oblast. Pri tem navajajo primer kolektiva Cinkarne, ki je v najkritičnejšem trenutku zavestno in enotno napel vse sile za izboljšanje svojega gospodarskega položaja.

JANEZ SEVER

V GRADEC po igrače
k tvrdki KOCH in nič drugače!
Na zalogi celoten sortiment LEGO in vse novosti
KOCH na Glavnem trgu

Telegrami

BRITANSKI POSLANCI — BEOGRAD. Poslanci britanskega parlamenta in člani laburistične parlamentarne skupine so obiskali včeraj svet Zveze sindikatov Jugoslavije, kjer so se pogovarjali z njegovim sekretarjem Marjanom Rožičem.

AVADALA SPREJEL DRNDIĆA — KARTUM. Namestnik predsednika revolucionarnega sveta Sudana in pravosodni minister Avadala je sprejel jugoslovanskega veleposlanika v Kartumu Drndića in se z njim pogovarjal o stikih med državama.

NORVEŽANI OBISKALI ROLOVIČEVO MATER — BEOGRAD. Skupina Norvežanov, članov norveško-jugoslovanskega društva, ki se mudi v Jugoslaviji, je obiskala mater pokojnega Vladimira Rolovića, ki so ga ustaški zločinci ubili v jugoslovanskem veleposlaništvu na Švedskem.

PREMIER PALME V ZAMBIJI — LUSAKA. Švedski premier Olof Palme je dopotoval na štiridnevni uradni obisk v Zambijo na povabilo predsednika Kaunda.

SELASIE OBIŠČE SOMALIJO — ADIS ABEBA. Etiopski cesar Haile Selasie bo 19. oktobra obiskal Somalijo, kjer se bo udeležil sestanka voditeljev držav in vlad vzhodne in osrednje Afrike. Pred tem bo cesar obiskal Kitajsko.

SCHUMANN OBIŠČE KANADO — PARIZ. Francoski zunanji minister Maurice Schumann je dopotoval na dvodnevni uradni obisk v Kanado. S tem naj bi se izboljšali francosko-kanadski odnosi, ki jih je pred štirimi leti zaostril takratni predsednik De Gaulle.

POGOVORI KITAJSKEGA MINISTRA — VARŠAVA. Kitajski minister za transport Jang Dzie se je v Varšavi pogovarjal s poljskim ministrom za pomorstvo o razširitvi sodelovanja med državama na področju transporta.

JARRING V NEW YORKU. — NEW YORK. Švedski veleposlanik v Sovjetski zvezi in posredovalec OZN v reševanju krize na Bližnjem vzhodu Gunnar Jarring je dopotoval v New York, kjer se bo udeležil zasedanja generalne skupščine OZN.

TURŠKA MISIJA OBIŠČE KITAJSKO — ANKARA. Turška trgovinska zbornica je sporočila, da bo delegacija 12 podjetnikov ter funkcionarjev ministrstev za finance in zunanjo trgovino 2. oktobra odpotovala na obisk v LR Kitajsko. Turčija in LR Kitajska sta avgusta letos navezali diplomatske stike. Prihodnje leto nameravata državi izmenjati veleposlanika.

IZRAELSKI MINISTER V ITALIJI — TEL AVIV. Izraelski minister za komunikacije Simon Perez je odpotoval na osemdnevni uradni obisk v Italijo in Belgijo, kjer se bo sešel z ministri teh držav.

PRORAČUN AGENCIJE — DUNAJ. Proračun mednarodne agencije za jedrsko energijo bo znašal prihodnje leto 16,561.000 dolarjev. Ta proračun mora sprejeti generalna konferenca agencije, ki je ta teden na Dunaju.

SOJENJE RAHMANA KONČANO — DAKA. Agencija AP poroča, da se je pred posebnim vojaškim sodiščem v Zahodnem Pakistanu končalo sojenje voditelju vzhodnopakistanske lige Avami Mudžiburju Rahmanu. Sodišče bo kasneje objavilo sodbo.

KONFERENCA IZVOZNIKOV NAFTE — BEJRUT. Včeraj se je začela 25. konferenca organizacije držav, ki izvažajo nafto. Navzoče so delegacije 11 držav, vodijo pa jih ministri.

AKCIJE GVERILE — SAO PAOLO. Pripadniki brazilske mestne gverile so ujeli in razorožili policijsko patruljo v Sao Paulu. To je najnovejši napad v vrsti okrepljenih akcij gverilcev, potem ko so nedavno ubili njihovega voditelja Lamarca.

INCIDENTI NA IRSKEM — BELFAST. Dva britanska vojaka in en severnoirski policist so bili poškodovani med incidentom, ko so streljali na vojake in policiste.

LETALO STRMOGLAVILO — BONN. V torek je strmoglavilo še eno vojaško letalo vrste starfighter. Pilota se je uspelo rešiti s padalom. V Zahodni Nemčiji je doslej strmoglavilo že več deset takšnih letal.

JUGOSLOVANKA RODILA TROJČKE — BELJAK. Jugoslovanska državljanka Mladenka Mišić je rodila v Beljaku trojčke, — dva fantka in eno deklico. Mišićeva in njen mož sta v Beljaku zaposlena v neki gostilni.

Pa še to:

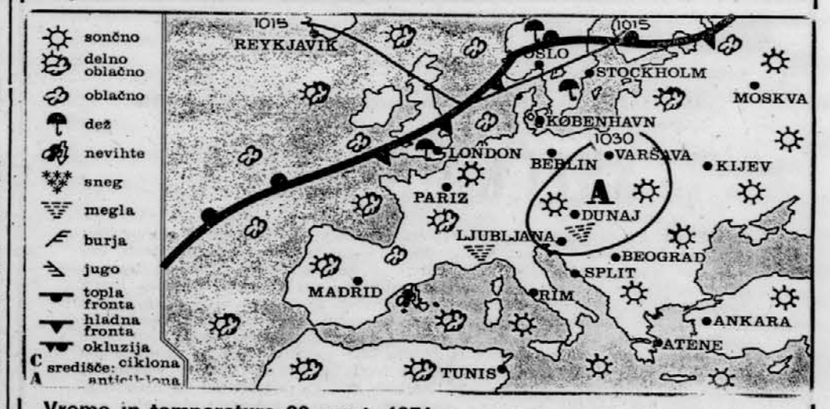
POJASNILO — Dva sunka, ki sta presenetila Tržačane prejšnjo soboto, so seizmografi geofizikalnega observatorija v Briščikih zabeležili tako zmedeno, da so ju ne le meščani, temveč tudi nekateri dopisniki pripisali potresu; tako smo o potresu poročali tudi v »Delu«. Kasneje se je izkazalo, da je sunka povzročila razstrelitev 350 kg težke mine v bližini Trsta. Preplašenim Tržačanom — pa tudi nam — se je po tem pojasnilu zdvalil težak kamen s srca. Seizmografi tega niso zabeležili: zato bralcem ne moremo postreči z vestjo o novih potresnih sunkih ...

SONCE
vzide 05.47
zaide 17.57

LUNA
vzide 09.50
zaide 13.01

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 23. september 1971 ob 0. 7. uri

Vreme in temperatura 22. sept. 1971

kraji	vreme ob 7. uri	stopinj	vreme ob 13. uri	stopinj
Ljubljana	megla	9	jasno	18
Planica	jasno	4	jasno	15
Brnik	m a	5	jasno	20
Kredarica	jasno	7	jasno	[illegible]
Maribor	megla	8	jasno	21
Sl. Gradec	megla	6	jasno	20
Celje	megla	7	jasno	20
Novo mesto	megla	7	jasno	19
Koper	jasno	15	jasno	20
Reka	jasno	14	jasno	25
Pulj	—	—	jasno	23
Hvar	jasno	16	jasno	24
Dubrovnik	jasno	18	jasno	27
Zagreb	megla	6	jasno	21
Beograd	jasno	10	jasno	22
Sarajevo	megla	6	jasno	23
Titograd	jasno	14	jasno	23
Skopje	jasno	8	jasno	21
Celovec	—	—	jasno	18
Gradec	megla	7	jasno	19
Dunaj	jasno	10	jasno	22
Benetke	—	—	—	—
Milano	—	—	jasno	24
Genova	jasno	18	—	—
München	jasno	5	jasno	19
Zürich	jasno	8	—	—
Rim	jasno	14	jasno	26
Pariz	oblačno	13	jasno	24
Berlin	jasno	10	jasno	21
Stockholm	oblačno	13	oblačno	17
Moskva	jasno	7	jasno	15

Napoved:

SLOVENIJA:

Sončno bo. Zjutraj in deloma dopoldne po kotlinah megla. Najnižje nočne temperature okoli 5, v Primorju 12, najvišje dnevne med 20 in 24.

IZGLEDI ZA PETEK:

Še bo lepo vreme.

JUGOSLAVIJA:

Tudi drugod po Jugoslaviji bo sončno in toplo vreme.

VREMENSKA SLIKA:

Naši kraji so še vedno v območju visokega zračnega pritiska, ki vzdržuje skoraj po vsej Evropi suho vreme.

Temperatura morja: Šibenik, Lošinj, Hvar, Palagruž in Koper 21, Split 19.

SATURNUS

CELJE

Možnost v zraku

Celjska stanovanjska gradnja močno zaostaja za velikopoteznim programom, ki ga je občinska skupščina sprejela pred leti. Tedaj so namreč sklenili, da bodo v Celju zgradili vsako leto 500 družbenih stanovanj, dejansko pa so v zadnjih letih dosegli le polovico te številke, saj so zgradili komaj okoli 300 novih stanovanj. Če bi upoštevali zasebno gradnjo, bi bila podoba bistveno drugačna, morali pa bi tudi ugotoviti, da je tu in tam prisotna nesmotrnost, saj je postalo ožje in delno širše celjsko središče mesto hiš in vil, bloki pa se selijo na periferijo, kjer je treba vse komunalne naprave na novo urejati. Vprašanje je, če ta okoliščina nima celo levjega deleža v vse višjih cenah stanovanj.

Še posebej v zagatnem položaju je montažna gradnja, ki bi jo lahko sicer ocenili, a je ta možnost pravzaprav povsem v zraku. Celjski Ingrad, ki je v proizvodnjo gradbenega materiala v Medlogu v zadnjih treh letih investiral več kot 2 milijona dinarjev, bi bil pripravljen vložiti še nadaljnje 3,5 milijone. S tem bi moderniziral proizvodnjo ter omogočil boljšo in hitrejšo gradnjo. Med drugim montažnih elementov, ki so zdaj grobo otrdelani, sploh ne bi bilo treba ometavati, marveč bi, kot to delajo v razvitejših državah, lepili nanje tapete.

Takšna investicija pa v sedanjih razmerah seveda ne bi bila smotrna in rentabilna. Splačala bi se le, če bi bilo mogoče zagotoviti gradnjo kakih 2 tisoč stanovanj na leto, kar pomeni, če bi dosegli kakšen sporazum z drugimi občinami celjskega območja. Toda to je spričo številnih gradbenih podjetij brškone čista iluzija. Značilno je namreč, da izdelajo v Medlogu, na primer, po 100 oken na dan, zanje pa niti trgovina ne kaže kakšnega zanimanja.

D. HRIBAR

Celje obsojeno na zmrzovanje?

Nevarne zaloge kurilnega olja - Osrednjo kotlarno še vedno popravljajo

Upoštevaje slabe izkušnje z lansko oskrbo z mazutom in gorilnim oljem, pričakuje velik del Celjanov jesensko poslabšanje vremena z novimi skrbmi. Večina okoliških bencinskih črpalk je občutno povečala prodajo tekočih goriv.

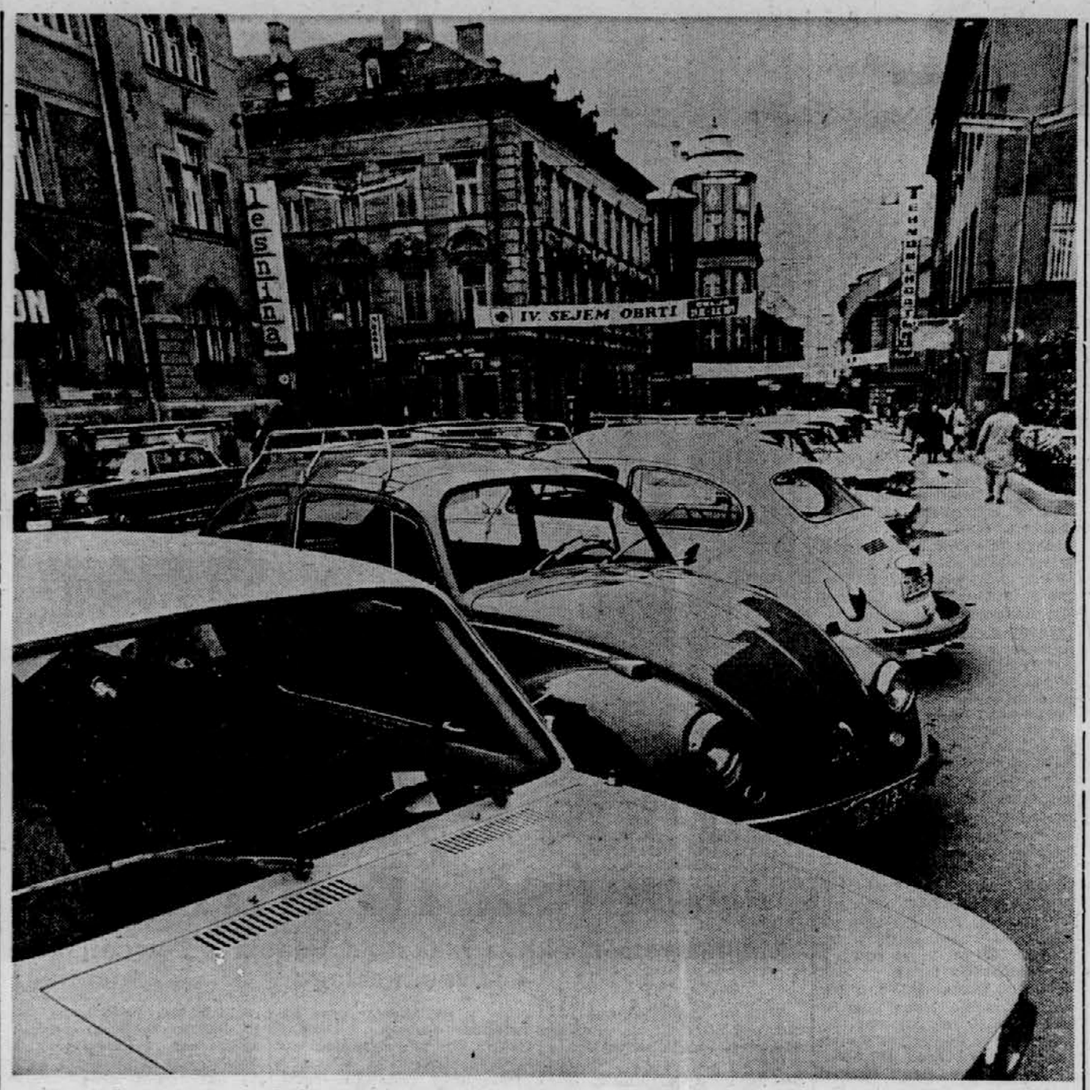
Čeprav je iz varstvenih razlogov kopičenje gorilnega olja v neprimernih prostorih — kar bi verjetno lahko rekli za večino zasebnih stanovanjskih hiš — nepriporočljivo, so si mnoge družine povečale ozimnico tudi s to vrsto kurjave. Tveganje je razumljivo, če vemo, da so lani — v dneh najhujšega pomanjkanja — prodajali gorilno olje le v omejenih količinah in da je bilo v tistem obdobju v prenekaterem stanovanju prav neprijetno hladno.

Če si lahko precejšen del po svoji presoji in potrebah, pa za mnoge velja, da toplota ali mraz v njihovih stanovanjih nista odvisna samo od iznajdljivosti. Velik del stanovanjske soseske Otok se v teh dneh že bori z mrazom, saj je temperatura v stanovanjih padla tudi že pod 15 stopinj Celzija. V osrednji kotlarni, ki greje na stotine stanovanj, pa še niso končali velikega remonta. Podjetje Plinarna — Vodovod sicer zagotavlja, da so dela tik pred zaključkom in da bodo prihodnji teden — če bo potrebno, že lahko začeli kuriti.

Žal pa ta »če« ni edini. Stanovalci se vprašujejo tudi, kako bo z letošnjo preskrbo mazuta, kako z močjo gretja, koliko denarja bodo za ogrevanje morali odšteti in podobno. Značilno je namreč, da o vsem tem zelo malo vedo in dejansko tudi nimajo druge izbire, kot da ubogljivo plačujejo račune, ki jim jih pošilja podjetje.

Seveda bi ne bilo prav, če bi vso krivdo za nezadovoljstvo naprtili Plinarni — Vodovod, ki je bila skoraj prisiljena prevzeti »nesrečno« — kot ji pravijo — Ingradovo kotlarno. Podjetju pa smemo očitati, da o ogrevanju odloča brez sodelovanja s stanovalci — pa naj bo to v zvezi z datumom začetka kurjenja ali pa s spreminjanjem cen.

I. BURNIK

CELJE — Še nekaj dni in Celjani bodo odprli sejem obrti; po svojem obsegu in udeležbi najrazsežnejši doslej.
Foto: S. Busić

V pričakovanju obrtnega sejma

V soboto bodo v Celju odprli 4. slovenski sejem obrti, danes pa mednarodno in jugoslovansko razstavo zlata

CELJE, 22. sept. V soboto dopoldne bodo ob Kersnikovi ulici v Celju odprli četrti osrednji slovenski sejem obrti, jutri zvečer pa v prostorih gledališča specializirano mednarodno in jugoslovansko zlatarsko razstavo.

Letošnji sejem na prostoru AD Kladivar bo po obsegu in udeležbi najrazsežnejši, vendar še zmerom v mejah prostorskih možnosti. Ves pokrit prostor bodo namenili izključno prikazu obrtnih dejavnosti. Ker pa je prostora premalo, je bilo vodstvo sejma prisiljeno nekatere interesente odkloniti. Šlo je v glavnem za podjetja, ki so hotela dobiti večji razstavni prostor. Razstavljali bodo na površini več kot 5800 kvadratnih metrov pokritega in odprtega prostora. Posebej bo zlatarska razstava zavzela 450 kvadratnih metrov prostora. Skupaj bo sodelovalo na 4. slovenskem sejmu obrti v Celju blizu 200 razstavljalcev iz Slovenije in iz tujine.

Predstavniki združenja »Agens« Celje so na tiskovni konferenci pred sejmom znova poudarili, da bodo na letošnjem sejmu prikazane vse obrtne stroke, in sicer konjunkturne in one, ki so v zatonu oz. za katere upada zanimanje, ljudem pa so tovrstne usluge še vedno potrebne. Sejem bo torej prava slovenska obrtna manifestacija, ki bo prikazala sedanjo razvojno stopnjo obrtništva ter možnosti za razvoj te gospodarske panoge pri nas. Prikazal bo tudi, kako daleč se je proizvodna in uslužna obrt na Slovenskem posodobila ter kakšne so še možnosti na tem področju.

Mednarodna zlatarska razstava

Z letošnjo mednarodno zlatarsko razstavo v Celju nameravajo organizatorji še zlasti opozoriti na številne neizkoriščene možnosti za razvoj zlatarstva v Jugoslaviji. Okvir razstave je jugoslovanski, mednarodni karakter pa ji dajejo udeleženci — proizvajalci pripomočkov za potrebe zlatarstva iz Francije, ZR Nemčije in Japonske.

Doslej tako obsežne razstave v Celju še niso priredili. Razen družbenih zlatarskih podjetij bodo letos razstavljali svoje izdelke tudi zasebni zlatarji. In kaj bo moč videti? Predvsem zlat in srebrn nakit, srebrno posodje, drago kamenje, japonske bisere, ure, filigranske izdelke, bižuterijo, značke, embalažo za nakit, kristal ter proizvode in polproizvode za potrebe industrije (predvsem za elektroniko). Zlatarna Celje bo v okviru te razstave pripravila poslovne dneve za sklepanje pogodb za prihodnje poslovno leto. Tokrat bo Zlatarna prikazala kompletno novo kolekcijo nakita lastnih kreacij.

V sklopu obrtnega sejma in zlatarske razstave bo v Celju tudi več posvetov specializiranih organov republiške gospodarske zbornice in združenja »Agens« Celje. Osrednja tema bo kajpak obrt v Sloveniji in še posebej v celjski regiji. Celjska Zlatarna bo med drugim tudi organizator posvetovanja jugoslovanskih proizvajalcev nakita s poudarkom na integracije. Pripravili bodo tudi posebna predavanja za prodajalce nakita.

Diplome, popusti, modne revije . . .

Med sejmom, od 25. septembra do 3. oktobra, bo posebna strokovna žirija ocenjevala vse razstavke. Najuspešnejši bodo prejeli plakete, posebno priznanje združenja Agens pa bo dobilo 10 najoriginalnejših izdelkov slovenskih obrtnikov. Nagrade so pripravili tudi da šolske kolektive, ki bodo s svojo udeležbo pokazali največ zanimanja za sejem in s tem za možnost vključevanja mladih v obrtne poklice.

Privlačnost bo prodaja na sejmu, saj zagotavljajo precejšnje popuste (na račun znižanja prometnega davka in drugih znižanj v obrtnih in trgovskih organizacijah). Na programu bodo tudi modne revije in revije zlatega nakita. Podjetje »Izletnik« Celje je kot svoj prispevek med drugim odobrilo 25-odstotni popust na vseh svojih avtobusnih linijah. Podoben popust daje tudi železnica.

FRANJO KRIVEC

Marketing na tretji stopnji

VEKŠ Maribor bo prva pri nas vpeljala podiplomski študij

Visoka ekonomska komercialna šola v Mariboru bo s 1. marcem prihodnje leto kot prva šola v Jugoslaviji uvedla podiplomski magistrski študij tržništva (marketinga). Zdaj končujejo vse potrebne priprave za to. Na tretji stopnji bo študij trajal štiri semestre. Po končanem študiju bodo ekonomisti dobili naslov magistra ekonomskih znanosti, inženirji in tehniki z visoko izobrazbo pa naslov specialista poslovnih znanosti. Če bodo le-ti opravili dodatne izpite iz politične ekonomije, gospodarjenja podjetij in politike podjetij, bodo prejeli naslov magistra poslovnih znanosti.

V prihodnjih dneh bo Visoka ekonomska komercialna šola v Mariboru razpisala študij tržništva na tretji stopnji.

M. K.

GORNJA RADGONA

Na posebni šoli 150 otrok

Posebno osnovno šolo so v Gornji Radgoni ustanovili že pred šestnajstimi leti. Takrat je bil samo en razred, od 1965. leta dalje pa je že popolna osemletka. Lani je bilo na šoli 139 otrok, letos pa jih je že 150.

Med učenci posebne šole jih je kar 26 v rejniških družinah, več kot polovica učencev pa se vozi v šolo z avtobusom.

S pričetkom novega šolskega leta je dobila šola socialnega delavca. Ta bo reševal prenekateri problem na šoli, ki je v preteklosti ostal nerešen. Socialni delavec bo pomagal tudi pri iskanju zaposlitve za tiste učence, ki bodo zaključili s šolanjem.

Med učenci na posebni šoli jih je 47 iz kmečkih družin, ostali otroci pa so iz delavskih družin.

F. K.

Nelikvidnost raste

Celjskemu gospodarstvu dolgujejo 400 milijonov dinarjev - Ni zanimanja za sredstva rezervnega občinskega sklada - Veliko premajhen izvoz

CELJE, 22. sept. Na včerajšnji skupni seji zbora delovnih skupnosti občinske skupščine, sveta za industrijo in gradbeništvo ter sveta za blagovni promet, ki so se je udeležili tudi direktorji in predsedniki delavskih svetov nekaterih podjetij, so obravnavali poslovne rezultate delovnih organizacij v letošnjem prvem polletju. Analizo in stališča so sprejeli skoraj brez razprave.

Osnovna izhodišča razvoja celjskega gospodarstva so bila usmerjena k uresničevanju stabilizacijskih ukrepov. Rezultati kažejo, da se je celotni dohodek, v primerjavi z enakim obdobjem lani, povečal za 33, ostanek dohodka za 34, neto osebni dohodki za 22, produktivnost pa za 23 odstotkov, izvoz pa je bil za 27 odstotkov manjši.

Na novo so zaposlili za 3 odstotke delavcev. Ti podatki povedo, da so se napovedi le delno uresničile. Med slabosti, ki so spremljale poslovanje, je šteti predvsem nestabilne cene in naraščanje življenjskih stroškov, vedno večjo nelikvidnost ter premalo učinkovite stabilizacijske ukrepe. Ob vsem tem je realni družbeni proizvod večji le za 8 do 10 odstotkov, osebni dohodki pa so zrasli za 8 odstotkov.

Načrtovani izvoz ne bo dosežen

Za letošnje prvo polletje je bilo značilno, da je industrija nekoliko manj zaostajala za splošnimi gibanji kot lani, na kar je v glavnem vplivala pozitivna bilanca Cinkarne. Sicer pa je industrijska proizvodnja večja za 6 odstotkov, pri čemer je bilo manj zaposlenih kot lani. Terjatve in obveznosti so narasle na 11 milijonov 560 tisoč dinarjev in so bile za 29 odstotkov večje kot ob koncu lanskega leta, razkorak med njimi pa je dosegel 400 milijonov dinarjev.

Kljub temu so celjske delovne organizacije uspešno zaključile letošnje prvo polletje, sklepi občinske skupščine, sprejeti julija, pa naj bi prispevali k še boljšemu gospodarjenju. To velja zlasti za večje vključevanje v mednarodni trg. Podatki namreč kažejo, da izvoz v zadnjih letih ne napreduje in da letošnje načrtovane vsote, 14 milijonov dolarjev, celjsko gospodarstvo ne bo doseglo. Tudi v celjski občini uvoz močno presega izvoz.

Ljubljanska banka ni držala obljube

Kot so opozorili, bi morale delovne organizacije bolje poskrbeti za svoje razvojne programe, saj jih je tako malo, da ni zanimanja za sredstva občinskega rezervnega sklada, medtem ko pričakujejo pomoč republiškega sklada le Emo, Cinkarna (ki jo je delno že dobila) in Izletnik.

V razpravi je direktor Merxa med drugim grajal Ljubljansko banko, ki ni držala obljube, dane ob združitvi s celjsko Kreditno banko. — Predsedstvo občinske skupščine naj bi po njegovem posredovalo, da bi Ljubljanska banka resneje pretehtala zahteve celjske trgovine po obratnih sredstvih. Kritičen je bil tudi do odnosa, ki ga ima republiški sindikat do samoupravnega sporazuma o usmerjanju in delitvi dohodka, saj je v pretresu že petindvajseti osnutek, kar pri trgovskih delavcih povzroča veliko upravičene slabe volje.

D. HRIBAR

Drugič kaznovan

MUR. SOBOTA, 22. sept. — Pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti se je v kratkem času že drugič zagovarjal 34-letni Daniel Tkalec iz Lendave. Tokrat se je znašel pred sodnikom zaradi poskusa posilstva.

Aprila letos je namreč Daniel Tkalec poskušal na samotnem kraju ob reki Muri posiliti starejšo žensko.

Senat okrožnega sodišča ga je zaradi tega obsodil na leto zapora. Omenjeni je bil pred nekaj meseci obsojen tudi zaradi poiega po hudi prometni nesreči.

B. B.

Konec požarov?

MUR. SOBOTA, 22. sept. — Varnostni organi v Murski Soboti so v maju letos prijeli osebo, ki naj bi požigala v okolici Ljutomera, kjer je večkrat zapored gorelo. Pred kratkim so na obravnavi na okrožnem sodišču v Murski Soboti ugotovili, da je osumljeni L. M. hujši duševni bolnik.

Sodišče je na podlagi mnenja psihiatra poslalo L. M. na zdravljenje.

B. B.

Izlet v Šibenik

V organizaciji počitniške zveze Slovenska Bistrica, bo odpotovalo v petek, 24. septembra na tridnevni izlet v Šibenik približno 50 članov te organizacije z bistriškega območja. Med potjo si bodo ogledali slapove Krke, Plitvička jezera in Bihač.

V Šibeniku se bodo bistriški počitničarji sestali tudi s člani Počitniške zveze Šibenik.

V. H.

V nekaj vrstah

VELENJE

REKORDNA PROIZVODNJA — V Tovarni gospodinjske opreme Gorenje Velenje dosegajo zadnje mesece rekordno vrednost proizvodnje. Na mesec dosegajo že blizu 160 do 170 milijonov dinarjev realizacije. Ob rekordni vrednosti proizvodnje pa se v TGO Gorenje Velenje srečujejo s številnimi težavami glede oskrbe z reprodukcijskimi materiali, tare pa jih tudi nelikvidnost.

IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH — V kratkem bodo v velenjski Tovarni gospodinjske opreme Gorenje pripravili več seminarjev in tečajev za strokovno usposabljanje zaposlenih. Najprej bodo pripravili seminarja za mojstre in kontrolorje.

REORGANIZACIJA V TOVARNI GOSPODINJSKE OPREME — V Tovarni gospodinjske opreme Gorenje Velenje so s 1. septembrom opravili reorganizacijo. Imenovali so odgovorne vodje posameznih tovarn. Naloga vodij tovarn je skrb za izpolnjevanje proizvodnih načrtov, doseganje kvalitete, zmanjšanje stroškov proizvodnje itd.

Danes v Celju

KINO:
Union: »Dvoboj na Pacifikus«, amer. barv. film, ob 16., 18. in 20. uri.
Metropol: »Devica in Cigan«, amer. barv. film, ob 16.30, 18.30 in 20.30.
Dom: »Dobra kupčija v Italiji«, angl. barv. film, ob 16., 18. in 20. uri.
RAZSTAVE:
Likovni salon: razstava slikarskih del Maksima Sedeja st.
Muzej revolucije: razstava slikarjev Aristida Zornika in Toneta Hermana. Razstava je odprta od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.
Muzeji: Oba sta odprta.
Dežurstvo: dežurna je lekarna Center.

Golte so oživele

Šolarji, pripadniki armade in delavci celjskega Izletnika čistijo nova smučišča na Starih stenah in v Mudli

Vodstvo podjetja Izetnik v Celju poskuša prehiteti zimo, ki že kaže roge in kolektiv se intenzivno pripravlja na zimsko sezono. V teh dneh so v razmahu dela pri pripravi smučišč na Golteh. Poleg naložb v nove avtobuse so letos del denarja naložili tudi v nakup dveh smučarskih vlečnic, ki bosta postavljeni na Starih stanah in v Mudli. Tako bo sistem smučarskih žičnic v tem največjem rekreacijskem centru celjskega območja še bolj izpopolnjen.

Poslovanje rekreacijskega centra v Golteh, v katerega je kolektiv Izletnika vložil že precej denarja, je bilo, kljub črnogledim napovedim, precej uspešno. Že minulo zimsko sezono si je sodobno urejeni center pridobil številne obiskovalce celo iz drugih republik. Novemu vodstvu kolektiva je s posebnimi dogovori in prožnejšo reklamo uspelo na Golte privabiti na deset tisoče gostov.

Poleti je primanjkovalo sob

Zaradi izrednega povečanja gradbenih stroškov, ki so močno prerastli predvideno začetno vrednost naložb, je kolektiv zašel v nezavidljiv položaj. Nekateri so celo menili, da bi kazalo opustiti tovrstne dejavnosti. Prejšnje vodstvo podjetja tudi ni primerno obnavljalo avtobusnega parka, ki zagotavlja osnovno dejavnost podjetja. Zaradi pomanjkanja denarja doslej tudi niso zmogli druge faze centra v Mozirju. Zgodilo se je tudi, da so Golte ostale sredi poletne sezone brez prepotrebnih sob za turiste. Hotel z dependansami in Planinska koča na Golteh namreč ne moreta sprejeti vseh, ki bi radi na Golteh ostali več dni.

Udobno do smučišč

Ljubo Račič, vodja splošnega sektorja pri Izletniku meni, da so razmere in pogoji dela v podjetju zdaj neprimerno boljši, kot pa so bili še pred letom dni. Kolektiv je doživel velike spremembe v vodstvu, kar se že pozna pri poslovanju. Letos so po dolgem času prvič namenili večjo vsoto denarja za nakup novih avtobusov. Tako so kupili šest avtobusov domače proizvodnje in deset udobnih mercedesov. V prihodnjem letu naj bi število svojih avtobusov še povečali.

Še dve vlečnici

»Tudi na Golteh smo marsikaj spremenili, ker je bilo očitno, da prejšnje vodstvo tega sodobnega rekreacijskega centra delu ni bilo kos. Zdaj so na Golteh v razmahu pripravljalna dela za zimsko sezono. Glavna turistična sezona je uspešno za nami, mnogo gostov pa se je za obisk na Golteh odločilo prav v teh, izredno lepih in sončnih jesenskih dneh, ko dozorevajo gozdni sadeži.«

»Zdaj na Golteh urejajo in čistijo smučišča. Vojaki so razstrelili na stotine štorov in skal, ki so doslej ogrožali varnost smučarjev. V soboto pa bodo na Golte pripeljali na desetine šolarjev, ki bodo s smučišč odstranili vejevje in ostalo navlako. Do srede oktobra pa bomo, po vsej verjetnosti, že gotovi s postavljanjem vlečnic. Seststo metrov dolgo vlečnico bomo postavili na smučiščih v Starih stanah, za polovico krajšo pa v Mudli. Tako bo smučarjem na voljo še velik del lepih smučišč. Do prvega snega se nam bo verjetno tudi posrečilo postaviti provizorije ob iztekih žičnic, kjer bodo smučarji lahko dobili tople pijače in skromne prigrizke.«

V pogovoru smo tudi izvedeli, da bo vodstvo Izletnika, enako kot lani, s posebnim posluhom obravnavalo cene svojih storitev. Zavedajo se, da si Golte še niso izbojevale svojega prostora med tovrstnimi rekreacijskimi centri v republiki in v zamejstvu. Letos se jim odpirajo nove možnosti, ker je celjsko območje končno dobilo prvo asfaltno povezavo z Zagrebom in njegovim zaledjem, torej s prostorom, ki je za Savinjsko dolino izredno zanimiv.

J. SEVER

DANES V NOVEM TEDNIKU
komentar o socialnih razlikah v šolstvu neenakost kljub zakonu
z obiska v vitanju
marljivi in kleni ljudje žive tod
moj idol je moja mama, pravi učenka v intervjuju "moj idol"
z ogleda zagrebškega velesejma pa je napisan
velesejemski drobiž
in začetek nagradne igre
nagradni globus
NOVI tednik
pravi naslov za denarne zadeve
ljubljanska banka podružnica celje

Mošnja zdravja

Posvet o letošnjem financiranju zdravstvene službe na območju obalnih občin - Priprave na graditev bolnišnice

Na občinski skupščini v Kopru je bilo v torek posvetovanje o letošnjem financiranju zdravstvene službe in o pripravah za graditev nove bolnišnice. Posvetovanja so se udeležili predsedniki obalnih občin, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in predstavniki zdravstvenih zavodov.

Sklad delavskega zavarovanja je imel ob polletju nekoliko višje dohodke, in tudi izdatke kot so bili načrtovani. Sklad je imel ob polletju 17 tisoč dinarjev presežka. Na socialnem zavarovanju pa jih skrbi, kako bodo do konca leta pokrivali izdatke zdravstvenega zavarovanja, če bo banka, glede na 10.6 odstotno limitirano porabo, blokirala denar. V tem primeru bi imel sklad imobiliziranih približno 10,000.000 dnarjev in ne bi mogel izpolnjevati pogodbenih obveznosti do financiranja zdravstvenega zavarovanja socialno ogroženih kmetov.

Vsi zdravstveni zavodi na območju južne Primorske so prvo polletje dobro zaključili. Ustvarili so celo 30.5 tisoč dinarjev presežkov, vendar je stanje zaskrbljujoče, ker so v zdravstvu nizki osebni dohodki in vsi čakajo na verifikacijo samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnega dohodka, da bodo povečali osebni dohodek.

Ko so govorili o pripravah na graditev nove bolnišnice, so navzoči grajali stališče občinske skupščine Postojna, ki odklanja sodelovanje. Bili so mnenja, da bi morala Postojna sodelovati ali z ljubljansko ali s koprsko regijo.

I. SEDMAK

„Hitre" mreže za ribe

Izolski ribiči posodobili lov in zmrzovanje rib

V hladilnici izolskega podjetja Riba bodo postavili nove celice, ki bodo dosedanje zmogljivosti treh vagonov povečali na pet vagonov rib.

Nove hladilne naprave bodo izpopolnjene; rib ne bodo več zmrzovali v zabojih, kot doslej, pač pa jih bodo spravljali v kartonske, kilogramske škatle in jih zamrznili že pripravljene za prodajo. S tem si bodo prihranili nabavo dragih zabojev in izognili se bodo težavam, ki so nastajale ob koncih lova, ko so morali omejiti količino ulova in s tem ribičem, ki so plačani po kilogramu ujetih rib, zmanjševati zaslužek. Delo naj bi bilo hitro opravljeno sredi drugega meseca, denar pa je zagotovilo osrednje podjetje »Delamaris«.

Razen te so izolski ribiči dobili še eno ugodnost: nadaljnjih 14 ribiških ladij je dobilo hidravlične naprave za dviganje mreže, ki olajša delo pri dviganju in omogoča takojšnje zlaganje mreže, ki jo zato lahko vržejo večkrat v eni noči.

Tako so ribiči, ki sedaj lovijo na območju Vrsarja in Novigrada, v noči iz sobote na nedeljo dosegli v tej sezoni rekorden ulov sedemdeset ton rib.

I. KASTELIC

Marketing na tretji stopnji

VEKŠ Maribor bo prva pri nas vpeljala podiplomski študij

Visoka ekonomska komercialna šola v Mariboru bo s 1. marcem prihodnje leto kot prva šola v Jugoslaviji uvedla podiplomski magistrski študij tržništva (marketinga). Zdaj končujejo vse potrebne priprave za to. Na tretji stopnji bo študij trajal štiri semestre. Po končanem študiju bodo ekonomisti dobili naslov magistra ekonomskih znanosti, inženirji in tehniki z visoko izobrazbo pa naslov specialista poslovnih znanosti. Če bodo le-ti opravili dodatne izpite iz politične ekonomije, gospodarjenja podjetij in politike podjetij, bodo prejeli naslov magistra poslovnih znanosti.

V prihodnjih dneh bo Visoka ekonomska komercialna šola v Mariboru razpisala študij tržništva na tretji stopnji.

M. K.

PIRAN

Nove trofeje v akvariju

Piranski akvarij po katastrofi v začetku meseca, ko so školjke zamašile črpalne cevi in s tem zmanjšale kapaciteto črpalk spet normalno dela. Število obiskovalcev je v primerjavi z lanskim septembrom povečalo. Lani so dobili od vstopnine 290 dinarjev na dan, sedaj pa je dotok denarja blizu 450 miljonov dnevno.

Pred zaključkom sezone so v akvariju dobili tudi dve novi trofeji in sicer 95 kilogramov težko in preko 100 let staro želvo in pa velikega ugorja. Pri slednjem ulovu so bili navzoči tudi snemalci podjetja »Viba-filma«. Posnete kadre bodo vključili v svoj turistično propagandni film o slovenski obali.

Akvarij bodo zaprli po piranskem občinskem prazniku, to je v drugi polovici oktobra. Tedaj bodo živali iz razstavnih bazenov spustili v morje.

I. KASTELIC

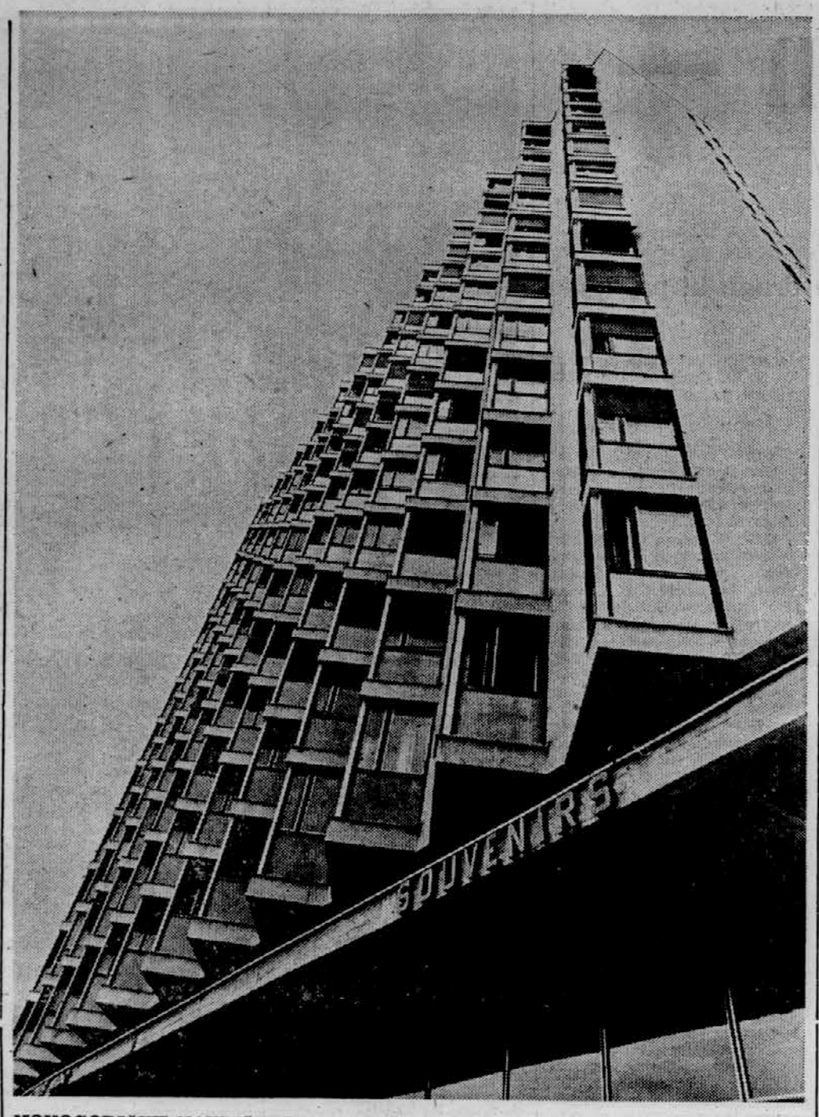
TOLMINSKA

Slabe ceste

Za napredek turizma so v prvi vrsti potrebne dobre, urejene ceste. Teh pa na Tolminskem so bile slabe, zapraševane, do kraja zlizane in le včasih za silo zakrpane. Zelo prometna je cesta po Baški grapi in je predvidena za rekonstrukcijo.

Od 461 prometnih nesreč kolikor so jih lani našteli na Tolminskem, se jih je največ primerilo na mokrem zlizanem cestišču, še posebno na tako imenovanih črnih točkah. Teh pa je na soški cesti cela vrsta. Na nekaterih mestih so cesto popravili, drugod kot pri Doblarju (v novogoriški občini), pri Stopniku in ne nazadnje v kobariških klancih pa se nesreče vrstijo, iz leta v leto jih je več, za obnovo cest pa se nihče ne zmeni.

S. J.

NOVOGORIŠKE NAVPIČNICE. Foto: S. Busić

Vipava: bančna Meka

Ob hranilno kreditni službi kmetijskega kombinata Vipava nameravata odpreti svoji ekspozituri še koprska in ljubljanska banka — Čudna poteza

VIPAVA, 22. sept. Vest, da bo v Vipavi odprla svojo ekspozituro koprska in za njo še ljubljanska banka, je vzbudila v kmetijskem kombinatu Vipava veliko negodovanje. Predstavniki kombinata sklepajo, da gre za nesmotrne poteze denarnih zavodov, ki lahko samo škodujejo kmetijstvu.

Kmetijski kombinat ima v Vipavi že dolgo organizirano hranilno kreditno službo. S svojimi kooperanti namreč vodi poslovanje na podlagi hranilno obračunskih knjižic, katerih je približno 1000. Kooperantom in drugim kmetom obračunava kombinat obresti po istih merilih kot banke, razen tega pa uporablja del njihovega kapitala za neposredno kreditiranje razvoja zasebnega kmetijstva.

S takim načinom poslovanja so kmetje zadovoljni. Vedo, da lahko kadarkoli potrkajo na blagajno kombinata in da se njihov rezervni denar obrača v neposredno korist lokalnega kmetijstva. Dobro je tudi sodelovanje kombinata z novogoriško podružnico Ljubljanske banke.

In zakaj je Vipava nenadoma postala tako zanimiva za finančnike? Motnje v ustaljeno poslovanje je prinesel spor, ki je nastal pred časom med kombinatom Vipava ter perutninarskim kombinatom v Neverkah zaradi kooperacijske reje piščancev. Kombinat iz Neverk je namreč začel neposredno sodelovati s kooperanti, s katerimi je prej vzdrževal neposredne zveze kmetijski kombinat. Teh je na vipavskem območju približno 150 in tako je nastal dogovor med perutninarskim kombinatom ter koprsko banko, da bo neposredno urejala njihove denarne zadeve oziroma omogočila poslovanje z njimi preko obračunskih knjižic. Zato pa je sklenila koprska banka odpreti ekspozituro v Vipavi.

Seveda bi bilo absurdno misliti, da se bo koprska banka omejila le na poslovanje s kooperanti iz Neverk, svoje poslovanje bo zanesljivo razširila. O tem so prepričani tudi na novogoriški podružnici Ljubljanske banke, ki so takoj za Koprčani začeli tudi sami urejati prostore za svojo ekspozituro. Tako pričakujejo Vipavci, da bodo imeli v kratkem kar tri banke.

L. K.

GORNJA RADGONA

Na posebni šoli 150 otrok

Posebno osnovno šolo so v Gornji Radgoni ustanovili že pred šestnajstimi leti. Takrat je bil samo en razred, od 1965. leta dalje pa je že popolna osemletka. Lani je bilo na šoli 139 otrok, letos pa jih je že 150.

Med učenci posebne šole jih je kar 26 v rejniških družinah, več kot polovica učencev pa se vozi v šolo z avtobusom.

S pričetkom novega šolskega leta je dobila šola socialnega delavca. Ta bo reševal prenekateri problem na šoli, ki je v preteklosti ostal nerešen. Socialni delavec bo pomagal tudi pri iskanju zaposlitve za tiste učence, ki bodo zaključili s šolanjem.

Med učenci na posebni šoli jih je 47 iz kmečkih družin, ostali otroci pa so iz delavskih družin.

F. K.

Izlet v Šibenik

V organizaciji počitniške zveze Slovenska Bistrica, bo odpotovalo v petek, 24. septembra na tridnevni izlet v Šibenik približno 50 članov te organizacije z bistriškega območja. Med potjo si bodo ogledali slapove Krke, Plitvička jezera in Bihač.

V Šibeniku se bodo bistriški počitničarji sestali tudi s člani Počitniške zveze Šibenik.

V. H.

V pričakovanju obrtnega sejma

V soboto bodo v Celju odprli 4. slovenski sejem obrti, danes pa mednarodno in jugoslovansko razstavo zlata

CELJE, 22. sept. V soboto dopoldne bodo ob Kersnikovi ulici v Celju odprli četrti osrednji slovenski sejem obrti, jutri zvečer pa v prostorih gledališča specializirano mednarodno in jugoslovansko zlatarsko razstavo.

Letošnji sejem na prostoru AD Kladivar bo po obsegu in udeležbi najrazsežnejši, vendar še zmerom v mejah prostorskih možnosti. Ves pokrit prostor bodo namenili izključno prikazu obrtnih dejavnosti. Ker pa je prostora premalo, je bilo vodstvo sejma prisiljeno nekatere interesente odkloniti. Šlo je v glavnem za podjetja, ki so hotela dobiti večji razstavni prostor. Razstavljali bodo na površini več kot 5800 kvadratnih metrov pokritega in odprtega prostora. Posebej bo zlatarska razstava zavzela 450 kvadratnih metrov prostora. Skupaj bo sodelovalo na 4. slovenskem sejmu obrti v Celju blizu 200 razstavljalcev iz Slovenije in iz tujine.

Predstavniki združenja »Agens« Celje so na tiskovni konferenci pred sejmom znova poudarili, da bodo na letošnjem sejmu prikazane vse obrtne stroke, in sicer konjunkturne in one, ki so v zatonu oz. za katere upada zanimanje, ljudem pa so tovrstne usluge še vedno potrebne. Sejem bo torej prava slovenska obrtna manifestacija, ki bo prikazala sedanjo razvojno stopnjo obrtništva ter možnosti za razvoj te gospodarske panoge pri nas. Prikazal bo tudi, kako daleč se je proizvodna in uslužna obrt na Slovenskem posodobila ter kakšne so še možnosti na tem področju.

Mednarodna zlatarska razstava

Z letošnjo mednarodno zlatarsko razstavo v Celju nameravajo organizatorji še zlasti opozoriti na številne neizkoriščene možnosti za razvoj zlatarstva v Jugoslaviji. Okvir razstave je jugoslovanski, mednarodni karakter pa ji dajejo udeleženci — proizvajalci pripomočkov za potrebe zlatarstva iz Francije, ZR Nemčije in Japonske.

Doslej tako obsežne razstave v Celju še niso priredili. Razen družbenih zlatarskih podjetij bodo letos razstavljali svoje izdelke tudi zasebni zlatarji. In kaj bo moč videti? Predvsem zlat in srebrn nakit, srebrno posodje, drago kamenje, japonske biserе, ure, filigranske izdelke, bižuterijo, značke, embalaže in zlatarske razstave bo v Celju tudi več posvetov specializiranih organov republiške gospodarske zbornice in združenja »Agens« Celje. Osrednja tema bo kajpak obrt v Sloveniji in še posebej v celjski regiji. Celjska Zlatarna bo med drugim tudi organizator posvetovanja jugoslovanskih proizvajalcev nakita s poudarkom na integracije. Pripravili bodo tudi posebna predavanja za prodajalce nakita.

Diplome, popusti, modne revije . . .

Med sejmom, od 25. septembra do 3. oktobra, bo posebna strokovna žirija ocenjevala vse razstavke. Najuspešnejši bodo prejeli plakete, posebno priznanje združenja Agens pa bo dobilo 10 najoriginalnejših izdelkov slovenskih obrtnikov. Nagrade so pripravili tudi da šolske kolektive, ki bodo s svojo udeležbo pokazali največ zanimanja za sejem in s tem za možnost vključevanja mladih v obrtne poklice.

Privlačnost bo prodaja na lažo za nakit, kristal ter proizvode in polproizvode za potrebe industrije (predvsem za elektroniko). Zlatarna Celje bo v okviru te razstave pripravila poslovne dneve za sklepanje pogodb za prihodnje poslovno leto. Tokrat bo Zlatarna prikazala kompletno novo kolekcijo nakita lastnih kreacij.

V sklopu obrtnega sejma sejmu, saj zagotavljajo precejšnje popuste (na račun zniževanja prometnega davka in drugih znižanj v obrtnih in trgovskih organizacijah). Na programu bodo tudi modne revije in revije zlatega nakita. Podjetje »Izletnik« Celje je kot svoj prispevek med drugim odobrilo 25-odstotni popust na vseh svojih avtobusnih linijah. Podoben popust daje tudi železnica.

FRANJO KRIVEC

Drugič kaznovan

MUR. SOBOTA, 22. sept. — Pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti se je v kratkem času že drugič zagovarjal 34-letni Daniel Tkalec iz Lendave. Tokrat se je znašel pred sodnikom zaradi poskusa posilstva.

Aprila letos je namreč Daniel Tkalec poskušal na samotnem kraju ob reki Muri posiliti starejšo žensko.

Senat okrožnega sodišča ga je zaradi tega obsodil na leto zapora. Omenjeni je bil pred nekaj meseci obsojen tudi zaradi pobega po hudi prometni nesreči.

B. B.

Javna razprava o ustavi

V Kopru, Izoli in Piranu razpravljajo o spremembah slovenske ustave

KOPER, 22. septembra — Danes se je v treh obalnih občinah pričela široka javna razprava o spremembah ustave SR Slovenije, ki bo zajela vse kolektive zavodov, delovnih organizacij, srednjih šol in področne aktive družbenopolitičnih organizacij.

Mestna konferenca SZDL Koper bo predloge ustavnih amandmajev pretresala jutri v mali dvorani gledališča, uvodne misli k razpravi pa bo podal poslanec Ivan Renko. Tudi v Izoli so področne družbenopolitične organizacije pripravile skupno razpravo za jutri, usmerjal in vodil pa jo bo dr. Franko Furlan. Do konca tega tedna bodo predloge ustavnih sprememb razčlenili in ocenili še v Tomosu, Delamarisu in koprski luki. Področne družbenopolitične organizacije v Piranu se bodo s tem namenom sestale šele prihodnjo sredo, razprava, ki jo bo vodil poslanec Andrej Grahor, pa se bo nato nadaljevala v vseh večjih delovnih kolektivih in na srednjih šolah.

Javno razpravo o predlogih sprememb republiške ustave, ki jo je pripravila obalna konferenca SZDL, bodo v Izoli, Kopru in Piranu predvidoma zaključili 10. oktobra, ko bodo na skupni seji v Kopru povzeli stališča, predloge in ocene predhodnih posvetovanj.

B. JEŽ

Grozdje je že zrelo

Vipavska klet bo letos plačevala vinogradnikom grozdje za dobro tretjino več kot lani — Računajo, da bodo odkupili dovolj grozdja za predelavo

VIPAVA, 22. sept. Danes je bilo več sestankov samoupravnih organov obrata za kooperacijo kmetijskega kombinata »Vipava«. Na njih so usklajevali poglede o tem, po kakšnih cenah naj bi klet kombinata plačevala grozdje kooperantov iz drugih vinogradov na območju kombinata. Dogovorili so se za odprte račune, kakor lani, medtem ko so začetne cene, v primerjavi z lanskimi, sklenili močno povečati.

Vodja kleti dipl. inž. Silvester Lemut je v pogovoru z novinarji povedal, da računajo na območju kombinata na podpoprečen pridelek. Ob tem, da so nekatere vrste grozdja slabo odcvele, je za tem prizadela trte še suša in ponekod še toča. Kljub vsemu pa v kleti računajo, da bodo v glavnem odkupili dovolj grozdja za svoje potrebe. Z vinogradniki imajo že sklenjenih približno 900 pogodb, ki jim bodo predvidoma zagotovile 290 vagonov grozdja. Pridelek kombinata pa bo znašal kakih 130 vagonov.

V povprečju bodo takoj ob trgatvi plačevali grozdje nad tretjino dražje kot lani ali točneje: belo grozdje bo povprečno za 36 odstotkov, merlot pa za 32 odstotkov dražji kot ob pretekli trgatvi. Cene rebule se bodo gibale med 2.57 in 2,79 dinarja, merlota med 3,33 in 3.45 dinarja ter barbere med 3,80 in 4 dinarji za kilogram.

V kombinatu so se sporazumeli za tako razmerje med cenami, ker žele še naprej spodbujati pridelovanje črnega grozdja. Vipavska z ožjim goriškim območjem ima namreč zlasti odlične pogoje zlasti za merlot ter barbero. Zdaj imajo v kmeti razmerje med belim in črnim grozdjem 65:35.

Kot so nam povedali, so na kombinatovem posestvu že začeli s trganjem merlota medtem ko bodo začeli zasebniki s trgatvijo te dni. Obrat za kooperacijo je postavil nad 200 odkupnih baz. Zlasti pri črnih vrstah grozdja pričakujejo nadpovprečno kvaliteto, medtem ko bo belo grozdje zaradi suše ponekod slabše kot lani. Menijo, da se bo trgatev prav razmahnila prihodnji teden, ko naj bi dobivali v klet povprečno po 35 do 40 vagonov grozdja na dan.

L. KANTE

Turizem: bogata žetev

V treh obalnih občinah so doslej našteli 1,316.725 nočitev

KOPER, 22. sept. — Po podatkih obalne turistične zveze so statistične službe v Izoli, Kopru in Piranu zabeležile v prvih osmih mesecih 1.316.725 turističnih nočitev, kar predstavlja za petino več kot v istem obdobju lani. Gostov so v tem času našteli 259.735, od tega 122.916 domačih in 136.819 tujih, torej za 13 odstotkov več kot v letu 1970.

Vsekakor se je v letošnji turistični sezoni odrezal najbolje Piran, kjer so do konca avgusta našteli 881.224 nočitev z indeksom porasta 123 — od tega se je število nočitev v hotelih povečalo v primerjavi z minulim letom kar za 38 odstotkov, v zasebnih sobah za 25 odstotkov, v avtokampih pa za 19 odstotkov. V Izoli so v tem času našteli 168.793 nočitev z indeksom porasta 112, v Kopru pa 266.108, kar je za 16 odstotkov več kot v prvih osmih mesecih lani.

Število domačih gostov se je v letošnji sezoni povečalo za 18 odstotkov, tujih, med katerimi so prevladovali Italijani, Avstrijci, Nemci in Nizozemci, pa za 9 odstotkov. Devizni promet se je v tem času povečal za približno 80 odstotkov.

BORIS JEŽ

Rade bi delale

Gostinstvu v Piranu manjka delovnih rok — Neurejeno otroško varstvo sili matere, da ostajajo gospodinje

V primerjavi z letom 1964 se je zaposlenost na področju komunalnega zavoda za zaposlovanje v Kopru dvignila za 8.2 odstotka in sicer predvsem v trgovini, gostinstvu, gradbeništvu in privatni obrti. Pričakovati bi torej bilo, da postaja brezposelnost čedalje manjša, vendar možnosti za zaposlovanje v vseh panogah še niso dovolj izkoriščene, zlasti tam, kjer bi lahko zaposlili ženske. In tega se zavedajo predvsem v Piranu.

Po podatkih komunalnega zavoda za zaposlovanje v Kopru je bilo v začetku tega leta nezaposlenih v občini Piran 171, od tega kar 122 žensk, in je torej zaposlenost še vedno nekoliko pod nivojem iz leta 1964. Odstotek brezposelnih od skupnega števila zavarovancev — to je 4183 — znaša 4,1 in je tudi za spoznanje višji, kot v sosednjih občinah.

Od skupnega števila nezaposlenih v občini so moški v večini primerov manj zmožni za delo, zato toliko bolj bode v oči, da je poglavitni vzrok velikemu številu brezposelnih žensk prav neurejeno otroško varstvo in tudi neurejenost raznih servisnih služb. V Piranu je namreč veliko prostih delovnih mest in ostajajo tudi nezasedena, zlasti gostinske organizacije iz leta v leto potrebujejo več delavk, vendar se struktura ponudbe ne more in ne more ujeti s povpraševanjem. Zato smo v zadnjih letih priča pravcatemu »uvozu« delovnih moči v obmorsko gostinstvo. Ob urejenih domačih razmerah bi domačinke lahko zasedle večino prostih delovnih mest v gostinskih delovnih organizacijah.

Ta pojav je sicer najbolj značilen za Piran, a velja tudi v Izoli in Kopru. Vsekakor lahko nudi dovolj snovi za razmišljanje obmorskim gostinskim delavcem, ki so doslej za otroško varstvo prispevali bore malo, ali sploh nič. Kazalo bi torej premisliti, kako bi na en mah ubili dve muhi: ureditev problem otroškega skrbstva in težave zaradi pomanjkanja delovnih rok v gostinstvu.

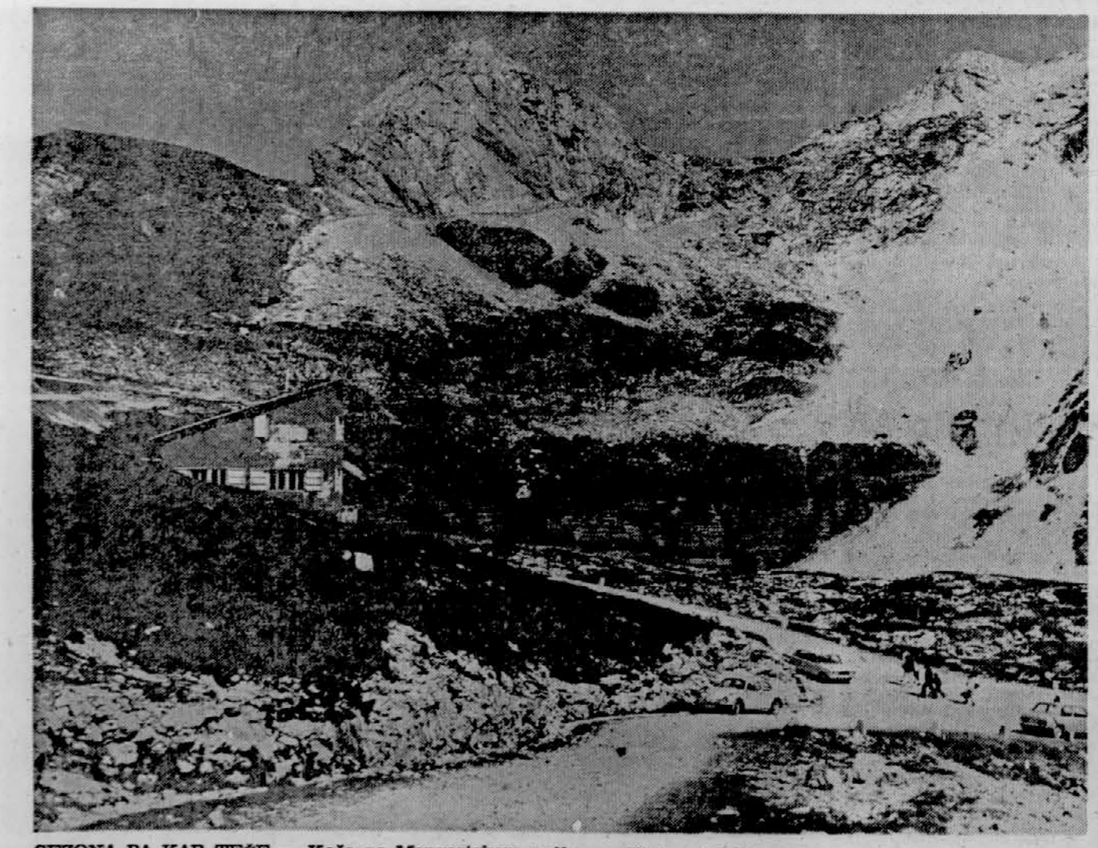
BORIS JEŽ

Konec požarov?

MUR SOBOTA, 22. sept. — Varnostni organi v Murski Soboti so v maju letos prijeli osebo, ki naj bi požigala v okolici Ljutomera, kjer je večkrat zapored gorelo. Pred kratkim so na obravnavi na okrožnem sodišču v Murski Soboti ugotovili, da je osumljeni L. M. hujši duševni bolnik.

Sodišče je na podlagi mnenja psihiatra poslalo L. M. na zdravljenje.

B. B.

SEZONA PA KAR TEČE — Koča na Mangartskem sedlu, v višini nad 2000 metrov, je še vedno odprta. Vsak dan pričakujejo obiskovalce — katerih je sicer vedno manj, a še vedno dovolj — z odlično polento in golažem. Dokler bo držalo vreme, bo imel ponosni Mangart še vedno dovolj naskakovalcev. Foto: D. Kralj

Mimogrede

Ekonomski račun in nesnaga

Ko so v ponedeljek zvečer v prostorih koprskega pokrajinskega muzeja sestavili iniciativni odbor za ustanovitev skupnosti za varstvo narave na slovenski obali, so bili na sestanku navzoči le predstavniki kulturnega življenja, zdravstva in spomeniškega varstva. Kljub temu, da je bilo na sestanek povabljenih tudi deset predstavnikov gospodarstva se od teh sestanka nihče ni udeležil. Ekonomski račun in boj proti onesnaženju zraka in okolice najbrž nimata skupnih ciljev.

D. G.

PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

ČETRTA IZDAJA

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, ČETRTEK, 23. SEPTEMBRA 1971
LETO XIII. ● ŠTEVILKA 259 ● CENA 1 DINAR

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK MITJA GORJUP
ODGOVORNI UREDNIK JAK KOPRIVC

Začeli so se pogovori s sovjetskimi gosti

Predsednik Tito je s partijskimi in državnimi voditelji sprejel včeraj na beograjskem letališču generalnega sekretarja CK KPSZ Leonida Brežnjeva

OD NAŠE BEOGRAJSKE DOPISNICE

BEOGRAD, 22. sept. Predsednik SFRJ in ZKJ Josip Broz Tito je danes z velikim številom partijskih in državnih voditeljev na surčinskem letališču, okrašenem z državnimi in partijskimi zastavami obeh držav, pričakal svojega gosta Leonida Brežnjeva, generalnega sekretarja KP SZ, ter njegovo spremstvo.

Čeprav je obisk označen kot prijateljski in neuradni, pa je iz običajnega ceremoniala za najvišje državne goste odpadlo samo 21 topovskih salv in raport poveljnika gardne enote. Prisotnost le-te je po nekih znamenjih sodeč presenetila Brežnjeva. Tako si je vsaj veliko število navzočih tujih in domačih novinarjev razlagalo mali zastoj v odvijanju sprejema.

Po medsebojnem pozdravljanju in seznanjanju ter odigranih himnah sta Brežnjev in Tito stopila k mikrofonom.

V Titovi dobrodošlici, izrečeni v lastnem imenu in v imenu jugoslovanskih narodov, bi veljalo podčrtati nekatere misli. Prihod sovjetskih gostov dojemamo kot izraz obojestranske želje, da okrepimo in razširimo sodelovanje ter tako zagotovimo stabilnejše in plodnejše odnose. V dvostranskih odnosih nikoli ne manjka vprašanj, o katerih je koristno občasno izmenjati gledišča in s tem odpirati nove perspektive in možnosti obojestransko koristnemu sodelovanju, ki temelji na enakopravnosti in medsebojnem upoštevanju. Našim narodom, tako kot vsej svetovni skupnosti, je potreben stabilen mir, da bi svoje sile posvečali večanju blaginje. Jugoslavija kot socialistična in neuvrščena država se kar najbolj zavzema za to, da bi se mednarodni razvoj usmerjal v pozitivni smeri.

Leonid Brežnjev je najprej posredoval tople pozdrave CK KP SZ, vlade in narodov ZSSR Zvezi komunistov in narodom Jugoslavije. Poudaril je, da je zanj vsak obisk v naši državi prijeten in pomemben dogodek. (Zanimiv detajl je to, da je tudi prvič odpotoval v Jugoslavijo na ta dan, 22. septembra.) Tudi on je izrazil potrebo po razpravi o razvoju dvostranskih odnosov, pri čemer je posebej podčrtal, da to vključuje tudi partijske. Kar zadeva mednarodno problematiko, je Leonid Brežnjev postavil v ospredje skupno nalogo boja proti agresivnemu imperializmu in reakciji. Dodal je še, da izkušnje kažejo, da so bili naši dosedanji neposredni stiki in pogovori vselej plodni in koristni, pa je zato prepričan, da bo tako tudi tokrat, pri čemer bodo vsa

Nadaljevanje na 16. strani

SPREJEM V BEOGRADU — Predsednik Tito in generalni sekretar CK KP Sovjetske zveze Leonid Brežnjev na beograjskem letališču. Telefoto: Tanjug

Prenos sprejema v SZ

Milijoni sovjetskih državljanov sprejem Brežnjeva spremljali po TV

MOSKVA, 22. sept. (Tanjug) — Moskovska televizija je neposredno prenašala slovesni sprejem generalnega sekretarja centralnega komiteja komunistične partije SZ Leonida Brežnjeva v Beogradu.

Osiješki predlogi

Samoupravni in družbeni dogovori so postali kakovostno nov način povezovanja in samoorganiziranja delovnih ljudi in njihovih delovnih organizacij na načelih socialistične solidarnosti; na teh osnovah se je pomembno okrepilo samoupravno odločanje o skupnih potrebah in interesih, s tem pa je postalo odveč, da upravni organi na vseh ravneh podrobneje normativno urejajo zadostitev skupnim potrebam.

To je bila ena izmed temeljnih ugotovitev prvega jugoslovanskega posvetovanja o samoupravnem družbenem dogovarjanju v komuni in delovnih organizacijah v Osijeku.

Na podlagi dosedanjih rezultatov in izkušenj na tem področju so udeleženci posvetovanja predlagali, naj se začeta akcija nadaljuje, češ da jo je možno in nujno razvijati brez odlašanja, ne da bi čakali na vse nove normativne rešitve. Življenje namreč potrjuje, da je s samoorganiziranjem delovnih ljudi in občanov na tem področju ter ob vsestranskem organiziranju družbenih dejavnikov že zdaj mogoče uresničevati prenekatera stališča drugega kongresa samoupravljalcev in ustavna načela o odločanju delavcev glede njihovih življenjskih in delovnih pogojev, socialne varnosti, oziroma celotnega procesa družbene reprodukcije. Takšna aktivnost pomeni pravzaprav močno spodbudo in olajšuje hitrejše uresničevanje ustavnih dopolnil v zakonih in drugih usmerjevalnih aktih. To je še zlasti pomembno zaradi tega, ker je opaziti, da praktično izvajanje ustavnih dopolnil, posebej enaindvajsetega in dvaindvajsetega, poteka v sistemu sedanjih državnopravnih institucij zelo počasi.

Pri vsem tem pa bi bilo seveda napak misliti, da je družbeno dogovarjanje nekaj drugega kakor samoupravljanje. V resnici je le njegov sestavni del, katerega bistvo je v tem, da znatno okrepi samoupravno odločanje o skupnih potrebah in interesih, ki se ne bodo več opirali na avtoriteto državne oblasti, na zakone in predpise, temveč na družbeni ugled samoupravnih sil, na jasno določene pravice in obveznosti samoupravnih skupnosti. Te pravice in obveznosti bodo zapisane v raznih kodeksih, sporazumih in podobnih dokumentih kot izraz samoupravnih dogovorov v komunah. Vsi pa, ki bodo take dogovore podpisali, se bodo morali seveda po njih tudi ravnati, drugače bodo pač podvrženi sankcijam, ki bi jih morali dogovori, v kakršnikoli obliki že bodo sprejeti, vsekakor predvideti.

MARKO JAKŠE

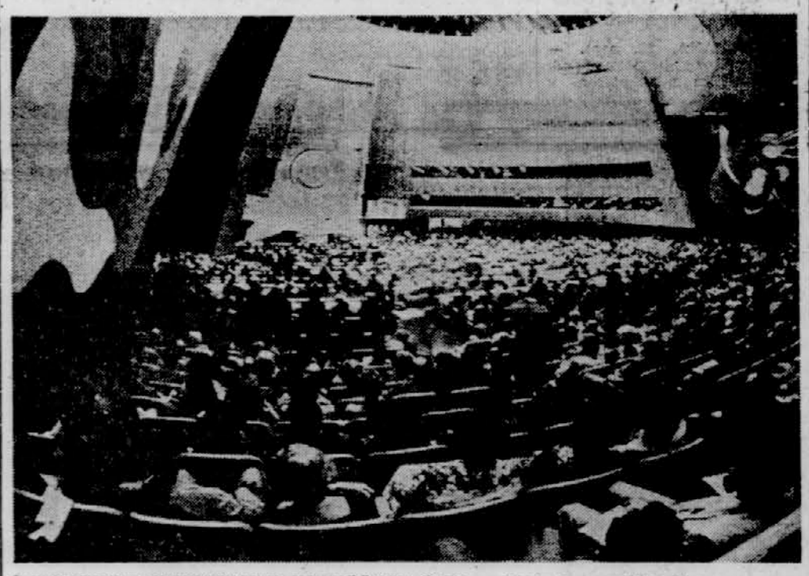
Ponovno zastoj

Pogajanja med nemškima vladama o ureditvi prometa z Berlinom se tudi včeraj niso premaknila z mrtve točke

BERLIN, 22. sept. (Tanjug) — Pogovori med vladama obeh Nemčij o ureditvi potniškega in blagovnega prometa se tudi danes niso premaknili z mrtve točke. Državni sekretar Bahr iz Bonna se je zadržal s svojim gostiteljem Kohlom, državnim sekretarjem NDR, le 25 minut. Na vprašanja novinarjev ni dajal izjav.

Na osnovi četvernega sporazuma o zahodnem Berlinu naj bi se Nemčiji sporazumeli o podrobnosti glede prometa med zahodnim Berlinom in ZRN. NDR se hoče o tem pogovoriti tudi z zahodnoberlinskim senatom in tako poudariti, da zahodni Berlin ne sodi k ZRN. Senat in Bonn pa vztrajata pri tem, da se lahko NDR pogaja ne le z zahodnonemško vlado.

Menijo, da je ta spor nastal takoj po podpisu četvernega sporazuma, vzrok za odpovedani sestanek med predstavnikom zahodnoberlinskega senata in vlado NDR. Srečanje je bilo določeno za danes, senat pa ga je predvčerajšnjim odpovedal.

ZASEDANJE GENERALNE SKUPŠČINE OZN — Pogled na veliko dvorano generalne skupščine med 26. zasedanjem. Telefoto: UPI

Omejitve v ZDA

Za uravnovešenje ameriške plačilne bilance napovedujejo za oktober nove ukrepe o zamrznjenju cen in plač

WASHINGTON, 22. sept. (AP). Voditelj republikanske stranke Hugh Scott je izjavil, da bo predsednik Nixon najbrž sredi oktobra objavil nove ukrepe o zamrznjenju cen in plač.

Tako bi vsem dal mesec dni časa, da se bodo pripravili na gospodarske omejitve, ki bodo začele veljati 14. novembra.

Scott je mnenja, da bo ostalo precej truda, preden bodo Američani sprejeli te omejitve. Pri tem je omenil, naj bi sankcije, ki jih ima na razpolago Nixonova administracija, omogočile obdržati sedanja razmerja med cenami in plačami.

Pomočnik ameriškega sekretarja za gospodarske odnose Philip Trezise, ki se mudi na obisku na Japonskem, pa je včeraj izjavil, da so mu svetovali, da bi lahko ZDA odpravile svoje težave z neuravnovešeno plačilno bilanco tako, da bi s posebnimi ukrepi omejile domače povpraševanje in tako znižale domače cene in stroške. Vse to pa bi lahko po njegovem mnenju vodilo do velike gospodarske depresije v ZDA.

Trezise je dejal, da bi bilo nujno treba prilagoditi pariteto glavnih svetovnih valut dolarju in se tako izogniti gospodrski depresiji v svetu.

HUGH SCOTT: novi omejitveni ukrepi

Francija bo zahtevala devalvacijo dolarja

PARIZ, 22. sept. (AP) — Francija bo na letni skupščini mednarodnega sklada zahtevala formalno devalvacijo dolarja, in sicer v okviru splošne akcije za spremembo valutnih paritet. Tako je v parlamentu izjavil finančni minister Giscard d'Estaing, ki bo zastopal francosko vlado na skupščini denarnega sklada (začela se bo 27. septembra).

Ostra reakcija Pekinga

HONG KONG, 22. sept. (Reuter) — LR Kitajska je danes ostro kritizirala ZDA, ker so 18. septembra podprle demonstracije tajvanskega gibanja za neodvisnost v New Yorku. V poročilu Hsinhue je rečeno, da so te demonstracije »flangrantna provokacija proti kitajskemu ljudstvu«, in da ZDA žele tako Taivan odcepiti od LR Kitajske.

General Mobutu posrednik

Njegov odposlanec potuje s poslanicama za I. Gandhi in J. Kana

KINSHASA, 22. sept. (AFP) — Odposlanec kongoškega predsednika Josepha Mobutuja Marcel Lengeme je odpotoval iz Kinshase v New Delhi in Karači, da bo indijski ministrski predsednici Indiri Gandhi in voditelju Pakistana Jahja Kanu izročil poslanici za pomiritev med državama.

JOSEPH MOBUTU: posrednik med Indijo in Pakistanom

Sovjetsko japonski sporazum

Trgovinska menjava se bo do l. 1975 povečala na 5,2 milijarde dolarjev

TOKIO, 22. sept. (AFP) — Sovjetska zveza in Japonska sta danes podpisali petletni trgovinski in plačilni sporazum, po katerem se bo trgovinska menjava do leta 1975 povečala na 5,2 milijarde dolarjev.

Po novem letu?

Skupnost slovenskih občin o odprtih vprašanjih stanovanjske politike — Stanarine višje že od 1. januarja?

LJUBLJANA, 22. sept. Ko so v skupnosti slovenskih občin obravnavali odprta vprašanja stanovanjske politike in stanovanjskega gospodarstva so soglasno podprli vsa osnovna izhodišča v osnutku resolucije o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva.

Med drugim so precej govorili tudi o stanarinah in kot kaže, lahko že s 1. januarjem 1972 pričakujemo nove oziroma ustrezno višje stanarine, ki naj bi se sprva povečale povprečno za 15 do 20 odstotkov. V razpravi so tudi poudarili, da moramo občana bolj spodbujati, da bo več kot doslej prispeval za reševanje stanovanjskih vprašanj, nujno pa bo tudi treba omejiti ali vsaj zajeziti divje cene v stanovanjski graditvi. Več o tem na 2. strani.

Mao se »odlično počuti«

PARIZ, 22. sept. (AFP) — Predstavnik veleposlaništva LR Kitajske v Parizu je danes izjavil, da se predsednik Mao Ce Tung »odlično počuti« in da so vse drugačne vesti neresnične.

Tokio za stike s Pekingom

Japonska vlada pripravljena poslati v LR Kitajsko svojo delegacijo

TOKIO, 22. sept. (AFP) — Japonski zunanji minister Fukuda je izjavil, da je vlada pripravljena poslati v Peking delegacijo vladajoče liberalno-demokratske stranke, ki naj bi se pogovorila o ureditvi stikov med državama.

Velike parade ne bo

Na Kitajskem so se odločili, da ukinejo veliko parado ob 1. oktobru

PEKING, 22. sept. (AP, Reuter) — V LR Kitajski so se odločili, da letos ne bodo priredili velike parade v Pekingu, ki so jo sicer priredili vsako leto 1. oktobra ob državnem prazniku. Članek o tem ukrepu objavljamo na 4. strani.

Komisija določila merila

Kako bomo v Sloveniji delili denar za razvoj manj razvitih območij

LJUBLJANA, 22. sept. — Na seji komisije IS za pospeševanje razvoja manj razvitih območij v SRS so določili merila, po katerih se bodo lahko podjetja iz 11 manj razvitih občin potegovala za podporo republike. Več na 2. strani.

Kraigher odpotoval iz Rima

V Italiji se je pogovarjal tudi s predstavniki nekaterih strank

OD NAŠEGA RIMSKEGA DOPISNIKA

RIM, 22. sept. — Po večdnevnem bivanju v Italiji sta iz Rima danes popoldne odpotovala predsednik skupščine SRS in član predsedstva SFRJ Sergej Kraigher ter članica sveta federacije Lidija Šentjurc. Med obiskom v Bariju je tovariš Kraigher položil venec na tamkajšnjo grobnico padlih borcev NOB. Minuli ponedeljek je zato obiskal predsednika italijanske poslanske zbornice Alessandra Pertinija in predsednika sveta ministrov Emilia Colomba. Sergej Kraigher in Lidija Šentjurc sta se med bivanjem v Rimu sešla tudi s predstavniki PSIUP, KPI, PSDI, PSI in DC, ki vzdržujejo stike z ZK in SZDL.

M. SEDMAK

Danski premier ni odstopil

KÖBENHAVN, 22. sept. (UPI) — Danski premier Hulman Baunsgaar danes ni hotel podati ostavke kralju Frederiku, čeprav naj bi njegova vlada po včerajšnjih parlamentarnih volitvah izgubila večino. Dokončni izid volitev bo znan v petek.

V RADENCIH SE DOBIMO!

na IX. festivalu sodobne komorne glasbe

5. in 26. septembra 1971

Nastopajo:

Het Danzi Quintet (Amsterdam)
Pražskè kvarteto (Praga)
Trio Lorenz (Ljubljana)
Đurđevka Čakarević (Beograd)

Mehika ni bila dorasla

Jugoslovanski nogometaši zmagali v Sarajevu s 4:0 (2:0)

SARAJEVO, 22. sept. Jugoslovanska nogometna reprezentanca je brez večjih težav prizadejala visok poraz Mehiki, ki je pred dnevi igrala z NDR 1:1. (Podrobnosti o tekmi berite na športni strani).

UPOR V BRAZILSKEM ZAPORU — Kaznjenci v zaporu Goiania so med uporom razbili skorajda vse predmete v osrednji stavbi jetnišnice. Triindvajset ur je 380 kaznjencev »vladalo« v osrednjem poslopju. Telefoto: UPI

VELOX
specialne gradbene plošče

Konec žeje?

Za krmeljsko in šentjanško dolino je v načrtu nov vodovod - Pomoč občine

Svet za gospodarstvo in finance pri občinski skupščini v Sevnici je občini priporočil, naj se poteguje za posojilo, s katerim bi lahko že prihodnje leto začeli graditi nov vodovod v Krmelju. Tako posojilo je razpisala Ljubljanska banka za gradnjo komunalnih naprav, natečaja pa se mora občina udeležiti do 31. oktobra.

Načrte za novi vodovod je dala krmeljska krajevna skupnost izdelati že pred dvema letoma, vendar sama vodovoda ne bi mogla zgraditi. S posojilom pa bi vodovod lahko gradili postopoma: najprej zajetje, ki bi bilo 5,5 kilometra od Krmelja, glavni cevovod do Krmelja, glavne priključke in navezavo na sedanji vodni zbiralnik. V naslednjih etapah bi vodovod speljali do Šentjanža in tako dali možnost, da bi dobile pitno vodo tudi vasi na obeh straneh glavnega cevovoda.

Pomanjkanje pitne vode v Krmelju, Šentjanžu in drugih vaseh v njuni okolici že dolgo skrbi prebivalstvo in krajevne predstavnike. Razvijata se zlasti Krmelj in Šentjanž, v Krmelju pa je poraba vode večja tudi zaradi industrijskih objektov. Zahteve po zadostni zdravi pitni vodi je bilo često slišati na zborih volivcev in drugih sestankih občanov. Na njihovo pobudo so pravzaprav nastali tudi načrti, to pa je pomenilo, da se je zadeva premaknila z mrtve točke. Kajpak so bili Krmelj in ostali kraji na krmeljsko-šentjanškem območju deležni pri tem tudi občinske pomoči, pač v okviru možnosti, ki jih je imela sevniška občina.

I. ZORAN

Marketing na tretji stopnji

VEKŠ Maribor bo prva pri nas vpeljala podiplomski študij

Visoka ekonomska komercialna šola v Mariboru bo s 1. marcem prihodnje leto kot prva šola v Jugoslaviji uvedla podiplomski magistrski študij tržništva (marketinga). Zdaj končujejo vse potrebne priprave za to. Na tretji stopnji bo študij trajal štiri semestre. Po končanem študiju bodo ekonomisti dobili naslov magistra ekonomskih znanosti, inženirji in tehniki z visoko izobrazbo pa naslov specialista poslovnih znanosti. Če bodo le-ti opravili dodatne izpite iz politične ekonomije, gospodarjenja podjetij in politike podjetij, bodo prejeli naslov magistra poslovnih znanosti.

V prihodnjih dneh bo Visoka ekonomska komercialna šola v Mariboru razpisala študij tržništva na tretji stopnji.

M. K.

Skupne vaje v Kočevju

Teden požarne varnosti bodo dolenjski gasilci končali v Kočevju

V tednu požarne varnosti, začel se je 20. septembra in bo trajal do 26., bodo v ribniški občini pregledali gasilsko orodje, opremo in gasilske domove ter preverili pripravljenost gasilskih enot.

Zadnji dan tedna požarne varnosti bodo v Kočevju skupne gasilske vaje, v katerih bodo sodelovali gasilci iz grosupeljske, ribniške in kočevske gasilske zveze. Na vajah bodo sodelovale tudi enote civilne zaščite iz Kočevja.

Na območju ribniške gasilske zveze deluje 23 gasilskih društev s prav tolikimi gasilskimi domovi, oziroma shrambami. Nekateri gasilski domovi, zgrajeni v zadnjem času, služijo tudi za potrebe raznih družbenih dejavnosti. Gasilska društva tega območja imajo tudi 30 [illegible] med njimi mnogo motornih.

Gasilci [illegible] med prebivalstvom velik ugled, zato pri zbiranju denarja za gradnjo novih domov ali nakup motornih brizgaln niso imeli posebnih težav.

K. ORAŽEM

Praznovanje bo v Brežicah

BREŽICE, 22. septembra — Letošnje praznovanje občinskega praznika — 28. oktobra, bo v Brežicah, kjer bo tudi slavnostna seja občinske skupščine ter osrednja akademija. Prireditve se bodo začele 16. oktobra in se bodo vrstile do konca meseca. V okoliških vaseh bodo odprli več vodovodov, na Jesenicah novo poštno poslopje, v tovarni pohištva nove delovne prostore, na Čatežu dva rastlijaka, v Dramlji na Bizeljskem pa bo do tokrat zasvetila elektrika.

J. T.

Cvetje v Posavskem muzeju

BREŽICE, 22. septembra — V Posavskem muzeju pripravlja brežiško hortikulturno društvo drugo razstavo cvetja in prvo mednarodno razstavo hortikulturnih glasil in strokovnih knjig. Razstavi bosta odprti 25. septembra. Popestrili ju bodo s filmi in predavanji ter z nastopi pevskih zborov, folklornih skupin in zabavnih anasamblov iz domače občine.

J. T.

PIRAN

Nove trofeje v akvariju

Piranski akvarij po katastrofi v začetku meseca, ko so školjke zamašile črpalne cevi in s tem zmanjšale kapaciteto črpalk spet normalno dela. Število obiskovalcev je v primerjavi z lanskim septembrom povečalo. Lani so dobili od vstopnine 290 dinarjev na dan, sedaj pa je dotok denarja blizu 450 milijonov dnevno.

Pred zaključkom sezone so v akvariju dobili tudi dve novi trofeji in sicer 95 kilogramov težko in preko 100 let staro želvo in pa velikega ugorja. Pri slednjem ulovu so bili navzoči tudi snemalci podjetja »Viba-film«. Posnete kadr bodo vključili v svoj turistično propagandni film o slovenski obali.

Akvarij bodo zaprli po piranskem občinskem prazniku, to je v drugi polovici oktobra. Tedaj bodo živali iz razstavnih bazenov spustili v morje.

I. KASTELIC

NAJBOLJŠA ŽIVINA — Na razstavi plemenske živine, ki je bila 18. septembra v Velikih Laščah, je bila ocenjena kot najboljša krava Srenja, last Franca Grebenca iz Malih Lašč; kot najboljša telica Zvezda, last Ivana Ivanca iz Pušče (na sliki), za najboljšega bika pa Majer, last Ivana Sitarja iz Malih Lašč. Lastniki najboljše živine so dobili priznanja in lepe nagrade. Pokrovitelj razstave je bil predsednik občinske skupščine Ljubljana—Vič—Rudnik inž. Slavko Korbar. Foto: J. Primc

Bodo vlak zamudili?

Črnomaljska podjetja zamujajo z izdelavo srednjeročnih razvojnih načrtov - Premalo prizadevnosti - Od utemeljenih načrtov odvisna gospodarska rast

ČRNOMELJ, 22. sept. Danes so odborniki občinskega zbora delovnih skupnosti obravnavali analizo poslovnega uspeha v prvem polletju, poleg tega so dobili poročilo o predvideni urbani ureditvi SRS Slovenije ter o dolgoročnem razvojnem načrtu naše republike.

Kot je bilo videti iz gradiva in kakor so poudarjali v razpravi, gre v gospodarstvu za ugoden premik celotnega doseženega dohodka, saj je ta narasel za 25 odstotkov v primerjavi z istim časom lani. Tako je v letošnjem prvem polletju znašal celotni dohodek 150 milijonov dinarjev, pri čemer pa ima največ zaslug industrija. Obenem so se predvsem zaradi višjih cen surovin stroški povečali za 28 odstotkov. Tolikšno povečanje pa je povzročil padec ekonomičnosti poslovanja.

Razveseljivo je, da se je skupni poslovni sklad povečal za 20,9 odstotka in da je ob koncu junija presegel višino vseh dolgoročnih in kratkoročnih kreditov za 64 odstotkov. To kaže, da se stopnja samofinanciranja močno dviga, po drugi strani pa doživlja gospodarstvo nemalo težkih dni zaradi nelikvidnosti.

Razmeroma slabo gospodarsko razvito območje kreditira kupce kar za več kot 30 milijonov dinarjev. Dokaz je v podatku, da so imela podjetja za 50 milijonov dinarjev blaga pri kupcih, medtem ko so sama dolgovala skoraj 20 milijonov dinarjev. Zadnje mesece se je stanje dolžnikov še povečalo.

Verjetno je v čezmernem ukvarjanju z nelikvidnostjo tudi razlog, da se v kolektivih tako počasi lotevajo načrtovanja srednjeročnega razvoja. Občinska skupščina je že spomladi podjetja opozorila, naj s tem pohite, vendar do septembrskega roka odziv sploh ni omembe vreden. Četudi so objektivni razlogi za zakasnitev v izdelavi programov, pa je opaziti tudi premalo volje in prizadevnosti.

Črnomaljska občina, ki spada med nerazvita območja, bi lahko z utemeljenimi in dobro zastavljenimi programi prišla do možnosti za hitrejšo gospodarsko rast, toda načrte je treba najprej pripraviti. Če bo vlak zamujen, bodo posledice hude. Odborniki so prav zaradi tega sprejeli priporočilo, ki je hkrati resen opomin kolektivom, naj v čim krajšem roku predložijo dobro utemeljen pogled v prihodnost.

R. BAČER

Mimogrede

Ekonomski račun in nesnaga

Ko so v ponedeljek zvečer v prostorih koprskega pokrajinskega muzeja sestavili iniciativni odbor za ustanovitev skupnosti za varstvo narave na slovenski obali, so bili na sestanku navzoči le predstavniki kulturnega življenja, zdravstva in spomeniškega varstva. Kljub temu, da je bilo na sestanek povabljenih tudi deset predstavnikov gospodarstva se od teh sestanka nihče ni udeležil. Ekonomski račun in boj proti onesnaženju zraka in okolice najbrž nimata skupnih ciljev.

D. G.

Izlet v Šibenik

V organizaciji počitniške zveze Slovenska Bistrica, bo odpotovalo v petek, 24. septembra na tridnevni izlet v Šibenik približno 50 članov te organizacije z bistriškega območja. Med potjo si bodo ogledali slapove Krke, Plitvička jezera in Bihač.

Kmalu dvojni program?

Nov pretvornik na Travni gori bo omogočil nemoten sprejem TV

Režijski odbor za gradnjo TV-pretvornika pri krajevni skupnosti Sodražica bo v sodelovanju z RTV Ljubljana postavil oziroma dogradil na Travni gori TV-pretvornik.

Po dograditvi pretvornika bodo televizijski naročniki na območju Sodražice in Ribnice nemoteno sprejemali prvi in drugi program in sicer črno-belega ali barvnega.

V teh dneh bodo začeli med TV naročniki z območja Ribnice in Sodražice nabiralno akcijo, da bi zbrali še 40.000 dinarjev, ki jih potrebujejo za postavitev mrežastega stolpa.

Zemljišče, kjer bo pretvornik stal, bo odstopilo turistično društvo Sodražica; za postavitev bodo prispevala tudi krajevna podjetja, RTV Ljubljana pa bo dala vse potrebne naprave.

J. P.

Pred javno razpravo

V ribniški občini bodo govorili o kmečkem zavarovanju in dopolnilih

Občinska konferenca SZDL Ribnica bo javno razpravo o tezah za pokojninsko zavarovanje kmetov in o dopolnilih republiške ustave združila, razgovore z občani pa bodo organizirali v petih krajevnih središčih.

Med občani je precejšnje zanimanje predvem za izhodišča za starostno zavarovanje kmetov in mnogi problematiko ter novosti s tega področja pazljivo spremljajo. Čeprav gledajo nekateri na to kot na dodatno obremenitev kmetov, so že razgovori o pripravah na javno razpravo pokazali, da je uvedba starostnega zavarovanja kmetov nujna, zato z njim ne kaže odlašati. Potrebno je le poiskati najboljša merila za izvedbo zavarovanja. Za višino prispevkov in končno za realizacijo zakona.

F. G.

Še pet razprav o zavarovanju

Kmetje bodo povedali svoje mnenje tudi v petih krajih trebanjske občine

Čeravno je izvršni odbor občinske konference SZDL Trebnje sprva menil, da bi zadostovala javna razprava, ki bi jo na enem mestu sklicala kmečka sekcija, so v Trebnjem zdaj odločili, da bo vendarle koristneje, če bodo sklicali razprave v več krajih.

V soboto bo prva taka razprava v Mokronogu, naslednji dan pa še v Dobrniču, Velikem Gabru, Šentlovrencu, Šentrupertu in Trebnjem. Poleg razprave o tezah, bo govora še o možnostih za izenačenja pravic v kmečkem in delavskem zdravstvenem zavarovanju.

V ponedeljek, 20. septembra, je o vsem tem razpravljal tudi občinski komite Zveze komunistov. Ocenil je, da se kmetje bolj navdušujejo za združitev skladov zdravstvenega zavarovanja kot pa za pokojninsko zavarovanje, posebno še, ko so seznanjeni s predlogi, kako bi tako združitev, in s tem izenačitev pravic do zdravja, tudi dosegli.

Da bi izenačili kmetove pravice v zdravstvenem zavarovanju z delavčevimi, bi potrebni denar zbrali z dodatno obremenitvijo celotnega gospodarstva, delno pa s prispevkom občin. V Novem mestu so predlagali, da bi s sorazmerno majhno obremenitvijo zbrali dodatnih pet milijonov novih dinarjev na leto, ki bi pripomogli, da bi se približno 29.000 kmečkih zavarovancev izenačilo z 91.000 delavci, oziroma člani njihovih družin.

Za uvajanje pokojninskega zavarovanja obstajajo znani pomisleki zoper sorazmerno velik delež kmetov samih, ki ga po mnenju mnogih, dolenjski kmetje ne bodo zmogli. V javnosti je slišati tudi pripombe k višini pokojnine v znesku 250 dinarjev, ki je pravzaprav šele začetek, saj so predvidene postopne razširitve pravic zavarovancev. Sicer pa počakajmo na ugotovitve javnih razprav, ki so sklicane z namenom, da se natančneje ugotovi mnenje prizadetih.

M. LEGAN

V pričakovanju obrtnega sejma

V soboto bodo v Celju odprli 4. slovenski sejem obrti, danes pa mednarodno in jugoslovansko razstavo zlata

CELJE, 22. sept. V soboto dopoldne bodo ob Kersnikovi ulici v Celju odprli četrti osrednji slovenski sejem obrti, jutri zvečer pa v prostorih gledališča specializirano mednarodno in jugoslovansko zlatarsko razstavo.

Letošnji sejem na prostoru AD Kladivar bo po obsegu in udeležbi najrazsežnejši, vendar še zmerom v mejah prostorskih možnosti. Ves pokrit prostor bodo namenili izključno prikazu obrtnih dejavnosti. Ker pa je prostora premalo, je bilo vodstvo sejma prisiljeno nekatere interesente odkloniti. Šlo je v glavnem za podjetja, ki so hotela dobiti večji razstavni prostor. Razstavljali bodo na površini več kot 5800 kvadratnih metrov pokritega in odprtega prostora. Posebej bo zlatarska razstava zavzela 450 kvadratnih metrov prostora. Skupaj bo sodeloyalo na 4. slovenskem sejmu obrti v Celju blizu 200 razstavljalcev iz Slovenije in iz tujine.

Predstavniki združenja »Agens« Celje so na tiskovni konferenci pred sejmom znova poudarili, da bodo na letošnjem sejmu prikazane vse obrtne stroke, in sicer konjunkturne in one, ki so v zatonu oz. za katere upada zanimanje, ljudem pa so tovrstne usluge še vedno potrebne. Sejem bo torej prava slovenska obrtna manifestacija, ki bo prikazala sedanjo razvojno stopnjo obrtništva ter možnosti za razvoj te gospodarske panoge pri nas. Prikazal bo tudi, kako daleč se je proizvodna in uslužna obrt na Slovenskem posodobila ter kakšne so še možnosti na tem področju.

Mednarodna zlatarska razstava

Z letošnjo mednarodno zlatarsko razstavo v Celju nameravajo organizatorji še zlasti opozoriti na številne neizkoriščene možnosti za razvoj zlatarstva v Jugoslaviji. Okvir razstave je jugoslovanski, mednarodni karakter pa ji dajejo udeleženci — proizvajalci pripomočkov za potrebe zlatarstva iz Francije, ZR Nemčije in Japonske.

Doslej tako obsežne razstave v Celju še niso priredili. Razen družbenih zlatarskih podjetij bodo letos razstavljali svoje izdelke tudi zasebni zlatarji. In kaj bo moč videti? Predvsem zlat in srebrn nakit, srebrno posodje, drago kamenje, japonske bisere, ure, filigranske izdelke, bižuterijo, značke, embain zlatarske razstave bo v Celju tudi več posvetov specializiranih organov republiške gospodarske zbornice in združenja »Agens« Celje. Osrednja tema bo kajpak obrt v Sloveniji in še posebej v celjski regiji. Celjska Zlatarna bo med drugim tudi organizator posvetovanja jugoslovanskih proizvajalcev nakita s poudarkom na integracije. Pripravili bodo tudi posebna predavanja za prodajalce nakita.

Diplome, popusti, modne revije . . .

Med sejmom, od 25. septembra do 3. oktobra, bo posebna strokovna žirija ocenjevala vse razstavke. Najuspešnejši bodo prejeli plakete, posebno priznanje združenja Agens pa bo dobilo 10 najoriginalnejših izdelkov slovenskih obrtnikov. Nagrade so pripravili tudi da šolske kolektive, ki bodo s svojo udeležbo pokazali največ zanimanja za sejem in s tem za možnost vključevanja mladih v obrtne poklice.

Privlačnost bo prodaja na lažo za nakit, kristal ter proizvode in polproizvode za potrebe industrije (predvsem za elektroniko). Zlatarna Celje bo v okviru te razstave pripravila poslovne dneve za sklepanje pogodb za prihodnje poslovno leto. Tokrat bo Zlatarna prikazala kompletno novo kolekcijo nakita lastnih kreacij.

V sklopu obrtnega sejma sejmu, saj zagotavljajo precejšnje popuste (na račun znižanja prometnega davka in drugih znižanj v obrtnih in trgovskih organizacijah). Na programu bodo tudi modne revije in revije zlatega nakita. Podjetje »Izletnik« Celje je kot svoj prispevek med drugim odobrilo 25-odstotni popust na vseh svojih avtobusnih linijah. Podoben popust daje tudi železnica.

FRANJO KRIVEC

Drugič kaznovan

MUR. SOBOTA, 22. sept. — Pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti se je v kratkem času že drugič zagovarjal 34-letni Daniel Tkalec iz Lendave. Tokrat se je znašel pred sodnikom zaradi poskusa posilstva.

Aprila letos je namreč Daniel Tkalec poskušal na samotnem kraju ob reki Muri posiliti starejšo žensko.

Senat okrožnega sodišča ga je zaradi tega obsodil na leto zapora. Omenjeni je bil pred nekaj meseci obsojen tudi zaradi pobega po hudi prometni nesreči.

B. B.

Naš pogovor

Ljudi je premalo

Branka Hauptman, vodja metliške vzgojno-varstvene ustanove govori o težavah in uspehih v njihovem zavodu

Šele dve leti je tega, kar je Metlika dobila novo varstveno ustanovo, a že postaja pretesna. Vedno več je zaposlenih žensk, zasebno varstvo, četudi nestrokovno, pa dosega astronomske cene. Čeprav so pogoji dela v tej ustanovi ugodni, manjka strokovnega kadra.

— Je samo zaradi večjega zaposlovanja žena tako naglo poraslo zanimanje staršev za vašo ustanovo?

Tudi boljši, predvsem pa bolj zdravi pogoji za bivanje, so pripomogli k povečanemu zanimanju staršev za varstvo. Prej je vrtec posloval v temnih in vlažnih prostorih v gradu, tudi oddaljenem od industrijskega naselja, zato zmogljivosti takratnega vrtca nikoli niso bile polno zasedene.«

— Kako imate varstvo organizirano zdaj?

»Na spisku varovancev je 92 otrok, ki soa razvrščeni v tri skupine. V oddelku največjih je kar 39 otrok, preštevilni pa sta tudi obe drugi skupini, kajti imamo samo tri strokovne moči. K sreči vsak dan nekaj otrok manjka zaradi bolezni ali pa zato, ker mame ostajajo doma, sicer vzgojiteljice dela ne bi zmogle.«

— Kot pravitve vam pomanjkanje kadra dela precej težav; ali ste poizkušali vzgojiteljice dobiti od drugod?

BRANKA HAUPTMAN
Foto: R. Bačer

»Objavili smo več razpisov, toda javila se ni nobena. Metlika je daleč od Ljubljane, verjetno pa bi vsaka raje ostala v večjem mestu.«

Kakšne so v vaši ustanovi cene? So staršem dostopne glede na zaslužek?

»Glede stroškov se ljudje res ne morejo pritoževati, vsaj v primeri z drugimi kraji in tamkajšnjimi cenami. Od 1. septembra dalje bomo oskrbo sicer podražili, vendar je še vedno cenena. Namesto 120 dinarjev, kolikor je sedaj stalo varstvo s hrano vred, bodo starši plačevali po 150 dinarjev na mesec. Imamo pa tudi popuste za otroke, ki prihajajo samo vsak drugi teden in za družine z več otroki v varstvu.«

— Kdaj bodo začele delati otroške jasli, za katere je stavba še v gradnji in koliko boste računali za varstvo dojenčkov?

»Predvideno je, da bodo jasli začele poslovati letos novembra. Cena še ni dokončno določena, menimo pa, da se bo gibala okrog 250 dinarjev. Če upoštevamo, da bodo malčki v oskrbi negovalke — medicinske sestre, to najbrž ni preveč.«

— Kakšne pripombe imajo starši na organizacijo varstva doslej?

»Na roditeljskih sestankih niso omenjali drugih želja kot to, naj bi hrano za otroke pripravljali tu in ne več vozili iz šolske kuhinje kot delamo zdaj. Verjetno bo tudi to urejeno, ko bodo zaživele otroške jasli.«

R. BAČER

Nekateri jezni odšli

Razprava o starostnem zavarovanju kmetov v Brežicah je bila premalo strpna — Kmetje se bojijo novih bremen in dajatev, ki jih ne zmorejo več

BREŽICE, 22. sept. Povabilu občinske konference SZDL na razpravo o starostnem zavarovanju kmetov se je danes odzvalo le kakih 80 udeležencev, pa še ti so prišli z nezaupanjem, misleč, da jim od zgoraj spet nekaj vsiljujejo. Ozračje je bilo polno napetosti. Predstavnika republiške konference SZDL sta kot razlagalca ostala na enem bregu, poslušalci pa na drugem, ker niso bili sprva pripravljeni sprejemati njunih pojasnil v prepričanju, da bodo prispevki za starostne pokojnine preveč obremenili kmetije.

Pojasnili so jim, da je treba uskladiti najprej začetno vsoto, zato bodo pokojnine sprva skromne, postopoma pa se bodo dvigale v skladu z naraščanjem življenjskih stroškov.

Nekateri mlajši gospodarji so se oglasili, da je to sicer lepo, vendar za tukajšnje kmete prezgodaj. Kmetije se morajo prej postaviti na noge, da bodo sposobne plačevati starostno zavarovanje. Menili so, da bi morala družba prispevati v sklad vsaj polovico, ne le tretjino, kot je predvideno. V medklicih so pribijali, da pokojnine ne bodo privlekle mladih na kmetije, ker ob sedanjih cenah kmetijskih pridelkov, ni mogoče nič prigospodariti. Vsi dvigajo cene, kmetom pa jih narekujejo drugi. Naštevali so očitke, krompir so pred reformo porodajali po 75 para, zdaj jim ponujajo zanj komaj 60 para, za stroje pa morajo plačevati vsako leto več in še visoko carino zraven, če jih pripeljejo iz tujine.

Ko so dve tretjine navzočih jezno zapustile zbor, so otsali tisti, ki gledajo na poskuse starostnega zavarovanja bolj trezno in se zavedajo, da so predlogi zanj prišli iz kmečkih vrst.

Martin Frigl je dejal, da je zavarovanje nujno, če dajatve zanj ne bodo pretirane. Menil je, da je bilo narobe, ker so pri prispevkih za zdravstveno zavarovanje zajeli samo zemljišča kmetov.

Nekateri pa so menili, da je treba določati prispevek po obsegu zemljišč in ne dohodku, kajti to bi bil spet lahko davek na pridnost.

Večna se je izrekla za predlog, da bi družba pomagala kmetom z večjim deležem, kot je to razvidno iz tez.

Poslanec Vojko Cerjak, ki je tudi sam kmet, je obžaloval, da je toliko udeležencev jezno odšlo, ko gre vendar za urejanje njihovih težav.

Na zboru so se dogovorili, da se bodo razprave nadaljevale po vaseh in da bo SZDL še prisluhnila predlogom iz kmečkih vrst. Taka reakcija je prav gotovo specifična za revnejše in manj razvite predele, kjer je velik del kmetov zares obubožal.

J. TEPPEY

DOM ZELENE BRATOVŠČINE — V nedeljo so lovci v Padežu slovesno odprli svoj dom in razvili družinski prapor. Na slovesnosti so najzaslužnejšim lovcem podelili diplome. Dom so lovci zgradili s prostovoljnim delom. Foto: M. Vesel

Krpanje

S »spomiritvenega sestanka« v saudijskem mestu Džedi, kjer si predstavniki jordanske vlade in palestinskega gibanja ob prisotnosti Sadatovega in Fejsalovega zastopnika prizadevajo zakrpati povsem raztrgane vezi med sprtimi strankami v hašemitskem kraljestvu, prihajajo precej meglene vesti. Po enih vesteh so tako Palestinci kot Jordanci med dvournim »prijateljskim razgovorom« sprejeli saudijsko-egiptovski delovni načrt, ki temelji na kairskem in amanskem sporazumu. Po drugih vesteh pa Jordanci zahtevajo od Palestincev, naj priznajo novi položaj v Jordaniji.

Ko je Husein s svojo »belo revolucijo« razglasil ustanovitev »Jordanske nacionalne unije«, je nedvoumno poudaril, da drugim političnim tokovom v Jordaniji ni več mesta, da so palestinski in jordanski narod eno in da bo poslej v imenu palestinskega naroda lahko govoril samo on. To pomeni dokončno zanikanje besed kairskega in amanskega sporazuma, ki se ju je Husein odrekel že 18. julija, po štiridnevnem krvavem obračunu s kakimi 3000 fedajini.

Kairski sporazum sta Husein in Arafat podpisala 27. septembra lani, enajsti dan neusmiljenih kraljevskih naprezanj, da bi iz mest izrinili palestinske komandose: prisotnih je bilo osem arabskih voditeljev, ki jih je, dan pred svojo smrtjo, poklical v Kairo predsednik Naser. Po Naserjevi smrti se je obračun s komandosi nadaljeval, 13. oktobra pa sta Husein in Arafat v Amanu podpisala nov sporazum: palestinskemu ljudstvu se priznana pravica do samoodločbe, jordanska vlada mora podpirati njihov boj, v zameno pa se morajo fedajini umakniti na točno določeno področje.

Toda tudi s teh določenih področij so jih kraljevske sile v naslednjih mesecih skušale po vsej sili izriniti: zadnji štiridnevni obračun se je začel 13. julija. Druge arabske države so zaman skušale posredovati: propadel je sirski poskus, propadel tunizijski, propadel je »mali vrh« v Tripoliju, zdaj je v precepu saudijsko-egiptovski poskus, ki se je začel 13. avgusta. Ob reki Jordan je na arabsko-izraelski fronti zazevala luknja in če jo hočejo zamašiti, so potrebne tako jordanske in palestinske čete. Razbito in neenotno palestinsko gibanje — več odporniških voditeljev ni hotelo priti v Džedo — bo najbrž prisiljeno sprejeti kompromis, kajti Husein se čuti močnejšega kot kdaj prej: zaradi pokola nad fedajini, zaradi pretresov v arabskem svetu in zaradi usode bližnjevzhodne krize, ki stopa morda tu hip v odločilno fazo.

T. DOBERŠEK

Ciprske zadrege

Nekdanji vodja tajne organizacije EOKA general Grivas je močno segrel ozračje nad Ciprom, ko je v začetku meseca izginil iz zastraženе rezidence v Atenah ter se čez čas prikazal na Cipru. Atenski in nikozijski tisk sta začela ugibati, kaj namerava general, in pri tem je bilo največkrat slišati dve misli: Grivas naj bi s svojimi privrženci izvedel državni udar in strmoglavil Makarija; mogoče je tudi, da bi sestavil politično stranko in se po zakoniti poti bojeval za uresničenje svojega »davnega sna« — priključitev Cipra h Grčiji.

Makarios je molčal nekaj tednov po izbruhu »Grivasove afere«, nato pa sta se tako rekoč namesto njega oglasila grški in turški zunanji minister. Pred odhodom na zasedanje OZN je ciprski zunanji minister Kiprianu dejal: »Upam, da bo generalov patriotizem preprečil položaj, v katerega bi bil lahko zapleten in ki bi utegnil povečati napetost na otoku. Takšen razvoj bi lahko koristil interesom, ki so sovražni Grčiji, in vsiljeval nesprejemljive rešitve ciprskega problema, pa naj bi šlo za federacijo ali razdelitev otoka.« Turški zunanji minister Olcay pa je pozneje izjavil, da Grčija spreminja svoje stališče do Cipra in da Turčija »ni v ničemer spremenila svojega stališča«. Od Grčije je tudi zahtevai, naj pojasni položaj na otoku, ki je nastal po Grivasovem prihodu.

Napovedi, da bo »skrivnost Grivas« presegla lokalne okvire, so se uresničile s predvčerajšnjim Makariovim intervjujem, ki ga je objavila londonska televizija. Ciprski predsednik je dejal, da bo razmislil o možnosti, da bi sovjetskim ladjam dovolil uporabo »toških« pristanišč, če bi Grčija in Turčija skušali vsiliti rešitev brez soglasja nikozijske vlade. »Mislim, da Sovjetska zveza ne bo brezbrižna, če jo bomo prosili za pomoč,« je izjavil.

Po okrepitvi sovjetske navzočnosti v Sredozemlju se zdaj dogaja, da tisti države, ki so objektivno v zahodnem političnem prostoru, uporabljajo »sovjetsko karto« (kot v primeru Malte), da bi pravzaprav dobile zaslombo ali razumevanje na »svoji« strani.

S. IVANC

HESSE: SEDEŽ NI ZA DVA

»Gospod, ali bi se lahko še malo umaknili?« »St. Louis Globe-Democrat«, St. Louis

Sprejem v Beogradu

Ob prihodu na prijateljski obisk v Jugoslavijo je generalnega sekretarja CK KP SZ L. I. Brežnjeva pozdravil predsednik SFRJ Tito s svojimi sodelavci

BEOGRAD, 22. sept. (Tanjug). Danes dopoldne je na surčinsko letališče prispel na prijateljski obisk v Jugoslavijo generalni sekretar CK KP SZ Leonid Iljič Brežnjev. Visokega gosta je na letališču pozdravil njegov gostitelj predsednik Tito s sodelavci.

J. B. Tito:

„Okrepiti stike"

Predsednik Tito je Brežnjeva pozdravil z naslednjimi besedami: »Spoštovani tovariš Brežnjev, cenjeni gostje, tovarišice in tovariši, v posebno zadovoljstvo si štejem, da v imenu jugoslovanskih narodov in v svojem osebnem imenu pozdravim vas, tovariš Leonid Iljič Brežnjev in druge sovjetske tovariše ter vam zaželim dobrodošlico in prijetno bivanje pri nas. V vašem obisku vidimo izraz obojestranskih želja, da bi okrepili prijateljstvo in razširili sodelovanje, tako da bi bile zveze med našima dvema socialističnima državama še trdnejše in plodnejše.

Pomembnih vprašanj, o katerih se je od časa do časa treba pogovoriti, da bi okrepili obstoječe stike, odpirali nove poti in iskali nove možnosti za še plodnejše sodelovanje med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, je zmeraj dovolj. Mislim, da gre pri tem za željo in korist obeh strani. Prepričan sem, da bodo tudi naši sedanji pogovori pomenili nov prispevek k razvoju sodelovanja med našima državama, sodelovanja, ki se opira na enakopravnost in medsebojno spoštovanje.

Med tem srečanjem bomo lahko izmenjali mnenja tudi o nekaterih mednarodnih vprašanjih, za katerih rešitev se — kar je razumljivo — zavzemata skupaj z vso mednarodno skupnostjo tudi naši dve državi, ker bi bilo to v korist ureditvi mednarodnih odnosov. Našim in vsem drugim narodom je potreben trden mir, tako da bi vse svoje ustvarjalne sile lahko posvetili delu za srečnejšo bodočnost.

Sedanji mednarodni položaj je tak, da bodo vse miroljubne sile morale do skrajnosti napeti moči, če se hočemo izogniti nadaljnjim zaostritvam in razvoj v svetu pozitivno usmeriti. Jugoslavija je kot neuvrščena socialistična država dejavno vključena v prizadevanja za ohranitev miru in enakopravnega mednarodnega sodelovanja.

Cenjeni tovariš Brežnjev, čeprav boste pri nas le kratek čas, sem prepričan, da boste med srečanji z našimi ljudmi lahko začutili, kako iskreno je prijateljstvo jugoslovanskih narodov do narodov Sovjetske zveze in kako iskrena je želja po razvijanju dobrih stikov med narodi in vladama naših dveh držav.

Dovolite mi, da vam na koncu še enkrat zaželim prisrčno dobrodošlico in da bi se dobro počutili pri nas.«

L. I. Brežnjev:

„Varnost in mir"

Generalni sekretar CK KPSZ Leonid Iljič Brežnjev je v odgovoru na Titove pozdravne besede rekel: »Spoštovani tovariš Tito, tovariši in prijatelji, dovolite mi, da se vam prisrčno zahvalim za topli sprejem. V imenu centralnega komiteja komunistične partije Sovjetske zveze, vlade ZSSR in vsega sovjetskega ljudstva izražam vam, po vas pa tudi Zvezi komunistov in vsem državljanom bratske Jugoslavije najtoplejše pozdrave in najlepše želje.

Vsak obisk v gostoljubni Jugoslaviji je za nas zmeraj prijeten in pomemben dogodek. Pogovarjali se bomo s prijatelji, s komunisti, z delavci prijateljske socialistične države.

Pripotovali smo na povabilo tovariša Josipa Broza Tita, da bi se pogovorili o celi vrsti pomembnih vprašanj. Vprašanja so različna. Nekatera se nanašajo na stanje in nadaljnji razvoj sovjetsko-jugoslovanskih stikov in na razvoj stikov med partijama, druga pa zadevajo probleme na svetovnem prizorišču, aktualne dogodke v mednarodnem življenju, naše naloge v boju proti agresivnim silam imperializma in reakcije, za mir in varnost narodov.

To ni naše prvo srečanje s tovarišem Titom in drugimi jugoslovanskimi voditelji. Izkušnje, ki smo jih dobili med našimi srečanji, potrjujejo, da so neposredni stiki potrebni in koristni. Prepričani smo, da bo tudi ta izmenjava mnenj prispevala k nadaljnji krepitvi prijateljstva in vsestranskega sodelovanja sovjetskega in jugoslovanskega ljudstva.

Naj se širi in naj se krepi to bratsko prijateljstvo, naj se iz leta v leto razvija sodelovanje naših partij, držav in narodov v korist socializmu in miru!«

Priprave za arabsko federacijo

KAIRO, 22. sept. (AFP) — Sirski podpredsednik El Ajubi je dopotoval v Kairo, kjer bo sodeloval pri delu komisije, zadolžene za ustanovitev federacije arabskih republik. Ta komisija bo proučila ukrepe, ki se jih je treba lotiti za uvedbo federalnega administrativnega aparata in izvajanje ustave trojne federacije. Komisija mora pripraviti tudi sestanek predsednikov Sadata, Gadafija in Asada, ki je sklican za 29. september v Kairu.

Dolar ne bo devalviran

Ameriško finančno ministrstvo je kategorično demantiralo informacije iz Züricha, da bo predsednik ZDA Richard Nixon zahteval od ameriškega kongresa, naj sprejme sklep o formalni devalvaciji ameriškega dolarja in zvišanju uradne cene zlata na 40 dolarjev za unčo (3,11 dekagramov). Predstavnik finančnega ministrstva je v svojem demantiju poudaril, da sta Richard Nixon in John Connally že večkrat dovolj jasno sporočila, da ZDA ne nameravajo spreminjati cene zlata.

Finančni minister John Connally je skorajda istočasno izjavil, da bodo ZDA obdržale dodatno 10-odstotno takso na uvoz vse dotlej, dokler se ne bo »pojavilo razumno upanje, da bo prišlo do uravnoveševanja ameriške zunanjetrgovinske plačilne bilance«. Ameriški kongresmen Henry Reuss je zahteval, naj ZDA povečajo uradno ceno zlata za »zmerenih« odstotek in tako formalno devalvirajo ameriški dolar.

Reuss je tudi dejal, da bi bil kongres pripravljen za takšno rešitev, če bi bili ustvarjeni nekateri pogoji, med katerimi je naštel prenehanje konvertibilnosti dolarja v zlato, preprečevanje nadaljnjega vorasta obsega monetarnega zlata, večjo fleksibilnost deviznih tečajev in soglasje ameriških partnerjev, da se bodo takoj začeli pogovori o medsebojnem zmanjševanju trgovinskih zaprek in razdelitvi skupnih vojaških stroškov. Ameriški senator William Proxmire, predsednik skupnega kongresnega odbora za gospodarstvo, naj bi se po njegovih besedah zavzel za 9-odstotno devalvacijo dolarja in uradno ceno 38 dolarjev za unčo zlata.

AP—DJ

Jugoslavija spet članica varnostnega sveta OZN?

Stotrideset članov OZN bo pred zaključkom letošnjega zasedanja generalne skupščine glasovalo tudi o petih nestalnih članih varnostnega sveta OZN

NEW YORK, 22. sept. (Tanjug, Reuter, AP). Norveški veleposlanik v Združenih narodih Edward Hambro je sinoči odprl letošnje 26. zasedanje generalne skupščine OZN in posebej poudaril, da bodo koraki k normalizaciji ameriško-kitajskih odnosov olajšali svetovni organizaciji opravljanje njene funkcije ustrezno ustanovni listini, obenem pa je pozitivno ocenil tudi berlinski sporazum med štirimi velesilami. Za predsednika letošnjega zasedanja je bil zatem izvoljen indonezijski zunanji minister Adam Malik.

EISAKU SATO: za sprejem LR Kitajske v OZN, toda . . .

Na prvi seji 26. zasedanja so v dvorani generalne skupščine v stekleni palači ob East Riverju sprejeli dnevni red s 109 točkami, med katerimi bodo konec zasedanja tudi volitve petih novih nestalnih članov varnostnega sveta. Dvoletni mandat Burundiju, Nikaragvi, Poljski, Sierri Leone in Siriji bo potekal konec leta. Med kandidati za varnostni svet je tudi Jugoslavija.

Združene države Amerike, ki so že na samem začetku 26. zasedanja generalne skupščine OZN nameravale predložiti svoji resoluciji o kitajskem predstavništvu v OZN, so to akcijo predložile za konec tega tedna, da bi za svoj predlog dobile podporo čimveč drugih dežel. To je izjavil predsednik State Departmenta Robert McCloskey.

V prvi ameriški resoluciji predlagajo dvotretjinsko večino pri odločanju o izključitvi Tajvana iz Združenih narodov, v drugi pa sprejem LR Kitajsko v OZN in dvojno zastopstvo Kitajske v svetovni organizaciji s tem, da bi LR Kitajska zasedla tajvanski sedež v varnostnem svetu.

Japonski premier Sato je spovročil, da se bo njegova dežela pridružila ZDA kot predlagatelj resolucije o kitajskem predstavništvu v Združenih narodih, medtem ko je svojo predlagateljsko vlogo že potrdila tudi Avstralija. Med latinskoameriškimi deželami sta se odločili, da bosta glasovali za sprejem LR Kitajske v svetovno organizacijo, tudi Mehika in Honduras.

Predsednik letošnjega 26. zasedanja generalne skupščine Adam Malik je med svojim nastopnim govorom poudaril željo, da bi »letošnje zasedanje postalo skupščina univerzalnosti«, in upanje, da bodo napravljeni nadaljnji koraki k »univerzalnemu miru«, nedeljivem na celotnem globusu, »miru, s katerim se bo končala agonija vojne v Indokini in na Bližnjem vzhodu«.

Generalna skupščina OZN je soglasno sprejela v svoje članstvo Butan, Katar in Bahrein, tako da je v svetovni organizaciji odslej 130 držav-članic.

Odložitev, nakupi in posojila

Združene države Amerike so pripravljene odložiti Jugoslaviji plačilo dolga 56 milijonov dolarjev za naslednjih deset let — po izjavah funkcionarjev v Washingtonu. Ta poteza je del ameriškega programa pomoči s skorajda 300 milijoni dolarjev za Jugoslavijo.

Washington tudi išče pota, da bi povečal nakupe jugoslovanskega mesa in pohištva za ameriške vojake in uslužbence v ZR Nemčiji s sedanjih 20 milijonov dolarjev na 40 milijonov dolarjev letno. Obenem je »Export-Import Bank«, ameriška vladna agencija, pokazala svojo pripravljenost, da bi posodila Jugoslaviji do 200 milijonov dolarjev.

Jugoslovanska zahteva za 100 milijonov dolarjev novih posojil ZDA je bila zavrnjena. Ameriški funkcionarji poudarjajo, da bo administracija zaradi kongresnih restrikcij za posojila socialističnim državam odložila plačilo dolga 56 milijonov dolarjev, povečala nakupe za vojaške sile v ZR Nemčiji in zagotovila sklade izvoznouvozne banke.

Ti koraki so bili v Washingtonu opisani kot del mednarodnih naporov, da bi pomagali stabilizirati jugoslovansko »nihajoče« gospodarstvo in povečati njene rezerve, naporov, ki vključujejo ZR Nemčijo, Italijo, Veliko Britanijo in Francijo.

The New York Times

Adam Malik

Življenjska pot indonezijskega ministra Adama Malika, ki je bil izbran za predsednika 26. zasedanja generalne skupščine OZN, se je začela 22. julija 1917 na Sumatri. V politično življenje dežele se je vključil že leta 1932, ko je postal član izvršnega odbora lokalne organizacije stranke Partindo v svojem rodnem mestu Pematang Sijataru. Pet let pozneje je že na položaju direktorja indonezijske tiskovne agencije Antara.

Njegova diplomatska aktivnost se je začela šele leta 1959, ko je odpotoval v Moskvo in postal veleposlanik v Sovjetski zvezi in na Poljskem. Štiri leta je trajal njegov diplomatski »mandat«, potem pa se je vrnil v Džakarto in prevzel ministrstvo za trgovino. Naslednji pomembni datum v njegovi državniški karieri je 27. marec 1966, ko je ob reorganizaciji indonezijske vlade prevzel odgovornost za devet ministrstev, vključno z resorjem zunanjega ministra, obenem pa je bil tudi namestnik premierja.

Evropski časopisi so med njegovimi diplomatskimi turnejami večkrat poudarjali, da je Adam Malik človek, ki je povedel Indonezijo po tragičnih dogodkih v letu 1965 na pot političnega razuma in stabilnosti. Pred letošnjim 26. zasedanjem generalne skupščine OZN, ki bo nedvomno prelomnica v zgodovini svetovne organizacije, je veljal tudi kot potencialni kandidat za naslednika generalnega sekretarja OZN U Tanta.

Francoski komentarji

Vsi osrednji pariški dnevniki so posvetili veliko pozornost obisku generalnega sekretarja CK KP Sovjetske zveze Leonida Brežnjeva v Beogradu

OD NAŠEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 22. sept. (Po telefonu). Francija spremlja obisk Leonida Brežnjeva v Jugoslaviji s posebno pozornostjo — na eni strani zato, ker prihaja generalni sekretar CK KPSZ v Beograd v času pomembnih premikov v Evropi, na drugi pa zato, ker bo Brežnjev konec prihodnjega meseca uradni gost v Parizu.

Vsi osrednji francoski dnevniki so danes posvetili temu dogodku članke, komentarje ali poročila svojih dopisnikov iz Moskve in Beograda. Po mnenju vseh komentatorjev je treba obisk ocenjevati predvsem v okviru sovjetske evropske diplomatske ofenzive. Ta ofenziva se odvija po berlinskem sporazumu in Brandtovem kopalnem obisku v Oreandi v ozračju »politike smehljajev«. Logično je torej pričakovati, da želi Moskva sredi medenih tednov z Zahodom izgladiti tudi razprtije, ki so v zadnjem času skalile njene odnose z balkanskimi državami, predvsem z Romunijo in Jugoslavijo.

Brežnjev prihaja v Beograd potemtakem z oljčno vejico v roki, ocenjuje francoski tisk. Seveda ni pričakovati, da bi med njegovim »prijateljskim, neuradnim« obiskom v Beogradu izkoreninili osnovna nasprotja, ki ločijo Jugoslavijo od SZ. Med pogovori se bodo verjetno lotili predvsem tistih tipičnih vprašanj, ki so v zadnjih mesecih še bolj zaostrila odnose med državama. Ob tem francoski komentatorji pripominjajo, da je želela Moskva izkoristiti notranja nasprotja v Jugoslaviji za to, da bi okrepila svoj vpliv in morda preusmerila jugoslovanski razvoj na »ortodoksno« pot.

Sovjetski gost želi po mnenju tukajšnjega tiska v Beogradu predvsem doseči, da bi se zaustavila sovjetsko-jugoslovanska polemika, na drugi strani pa opozoriti jugoslovanske sobesednike na nevarnost, ki jo skrivajo v sebi načrti o novi balkanski osi Tirana—Beograd—Bukarešta, osi, ki je sicer po mnenju jugoslovanskih krogov čista izmišljotina in si je v Beogradu tudi ne želijo.

Jugoslavija pa želi po tukajšnjih ocenah dobiti od šefa sovjetske trojke predvsem ponovno potrdilo načel beograjske deklaracije o neodvisnosti, nevmešavanju v notranje zadeve in pravici vsake partije, da samostojno določa o svoji poti v socializem. Ob tem francoski časniki ponatiskujejo izvlečke iz komentarjev jugoslovanskega tiska in razglasa SZDL, ki izražajo željo po dobrih odnosih s SZ, a hkrati poudarjajo odločenost Jugoslavije, da tudi v prihodnje samostojno kroji svojo notranjo in zunanjo politiko.

A. NOVAK

Grečko pri Husaku

PRAGA, 22. sept. (TASS) — Generalni sekretar CK ZK Češkoslovaške Gustav Husak je sprejel obrambnega ministra ZSSR maršala Andreja Grečka, ki je na obisku na Češkoslovaškem. Srečanje je bilo prijateljsko in prisrčno.

Maršala Grečka sta sprejela tudi predsednik ČSSR Ludvik Svoboda in predsednik vlade Lubomir Strougal.

Vrsta tem

V petek se bosta srečala Gromiko in Rogers ter obravnavala več zadev

WASHINGTON, 22. sept. (UPI). Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko, ki je prišel v New York na šestindvajseto zasedanje generalne skupščine OZN, bo popoldne gost na večerji pri ameriškem državnem sekretarju Williamu Rogersu.

V uradnih ameriških krogih opozarjajo, da bosta Rogers in Gromiko govorila o možnostih za sklicanje konference o vzajemnem zmanjšanju števila vojaških čet v Evropi. O tem bodo razpravljali tudi zunanji ministri držav pakta NATO na sestanku 5. oktobra v Bruslju.

Članice pakta NATO za zdaj še ne vedo, ali bi bila Sovjetski zvezi ljubša posebna konferenca ali pa bi o tej zadevi rajši govorili v okviru konference o evropski varnosti.

Gromiko in Rogers se bosta v petek verjetno pogovarjala tudi o omejitvi jedrskega strateškega oboroževanja (SALT), o stikih med Vzhodom in Zahodom ter o kandidatih za U Tantovega naslednika na položaju generalnega sekretarja svetovne organizacije.

Preložene volitve

KARAČI, 22. sept. (Reuter) — Dopolnilne volitve v Vzhodnem Pakistanu so iz tehničnih razlogov preložili, tako da se ne bodo začele 30. oktobra, temveč 12. novembra, trajale pa bodo dvanajst dni.

Vojaški režim Jahja Kana je v skladu z obljubo, da bo oblast izročil civilni izvoljeni vladi, organiziral splošne volitve decembra lani. Na teh volitvah je največ glasov dobila vzhodnopakistanska liga Avami (ljudska zveza), toda po državljanski vojni v Vzhodnem Pakistanu so to ligo prepovedali in njeni poslanci so izgubili mandat tako v osrednjem parlamentu kot v parlamentu province.

Brez velike parade

V Pekingu so odpovedali veliko parado, ki je bila vsako leto 1. oktobra ob kitajskem državnem prazniku - Senzacionalistična ugibanja o Mao Ce Tungu

PEKING, 22. sept. (Reuter, AP). Odpoved velike parade v Pekingu, ki je bila vsako leto 1. oktobra, ob kitajskem državnem prazniku, je imela v svetu širok odmev in je med opazovalci in poročevalci tujih časopisnih agencij izzvala različne komentarje.

Predstavnik kitajskega ministrstva za informacije je sporočil, da 1. oktobra ne bo parade, a da bodo priredili v mnogih pekinških parkih priložnostne slovesnosti. Že po prvih sporočilih, da je tradicionalna parada odpovedana, so poročevalci nekaterih tujih agencij jeli ugibati o vseh mogočih vzrokih za tako odločitev. Nekateri so bili mnenja, da so parado odpovedali zaradi nevarne bolezni predsednika Mao Ce Tunga, pariški radio pa je sinoči celo objavil, da je predsednik Mao Ce Tung morda že mrtev.

Takim senzacionalističnim poročilom so kmalu sledila ugibanja o večjih političnih spremembah na Kitajskem. Kanadski dopisnik v Pekingu je odpoved običajne parade ocenil kot znamenje, da je pričakovati eno od najpomembnejših sprememb na Kitajskem v zadnjih letih. Kanadski novinar John Burns pa je svojemu uredništvu sporočil, da so priprave na parado potekale povsem običajno vse do srede prejšnjega tedna, ko so jih nenadoma zaustavili.

Hongkonški opazovalci pa so večinoma mnenja, da se na kitajskem političnem pozorišču obetajo pomembne spremembe. Najpogosteje pišejo o tem, da se med 12. in 16. septembrom ni pojavil v javnosti nobeden od članov politbiroja KP Kitajske, da so odpovedali vse kitajske polete v notranjosti države, kar je bilo ponavadi znamenje za politične spremembe, v javnosti pa se v zadnjem času ni pojavil tudi nobeden od vojaških voditeljev.

V zvezi z Mao Ce Tungom sporočajo, da je zadnjič prišel med javnost 7. avgusta, ko se je srečal z burmanskim premierom Ne Vinom. Večina tujih opazovalcev pa omenja, da se 77-letni predsednik že dlje časa ne počuti dobro in nekateri celo omenjajo, kot na primer francoski radio, da je Mao Ce Tunga pred kratkim zadela srčna kap.

Nasprotujoča si sporočila o odpovedani paradi in razna senzacionalistična ugibanja, po katerih ni mogoče sklepati nič zanesljivega niti o omenjenih političnih spremembah na Kitajskem niti o zdravstvenem stanju predsednika Mao Ce Tunga, niso imela v pekinških uradnih krogih nobenega odmeva. V glavnem kitajskem mestu ni opaziti, da bi kaj zmotilo vsakdanjost, tudi pekinški radio ni spremenil programa.

Dopisnik Hsinhue v Ottawi Pu Čao Min pa je zanikal pisanje francoskih časopisov, da je predsednik Mao Ce Tung hudo bolan ali da je morda celo umrl, češ da so to »nesmiselne govorice«.

Kitajsko veleposlaništvo v Parizu pa je v zvezi z odpovedano parado sporočilo, da je »spreminjanje načina proslavljanja državnega praznika povsem normalna stvar«.

Verjetno gre res za stvari, ki že dlje tečejo, pa so v vzdušju, ko je Kitajska v središču svetovne pozornosti, dobile v svetovnem tisku senzacionalistične razsežnosti.

Stavka na Fleet Streetu

Nenavadno zapuščena podoba ob stavki v časopisnem središču

OD NASEGA LONDONSKEGA DOPISNIKA

LONDON, 22. sept. (Po telefonu) — Že nekaj dni niso izšli glavni britanski dnevniki in Fleet Street, kjer urejajo in tiskajo največ teh časopisov, kaže nenavadno zapuščeno podobo. Kakih 50 milijonov izvodov je gotovo že splavalo po vodi.

Sedanjo časopisno krizo so povzročili lastniki časopisov, ker ne dovolijo delati ne novinarjem in tiskarskim delavcem, dokler ne pride do sporazuma med njimi in grafičarji. Pogajanja so zelo dolga, ker tiskarski delavci baje zahtevajo preveč, čeprav so med najbolje plačanimi delavci v deželi.

Zanimivo je gledati Angleže, kako v podzemni železnici spet prebirajo »Vojno in mir« in druge romane in celo priročnike. Mršav gospod srednjih let, ki pogostokrat potuje z menoj v istem vagonu buli te dni v učbenik poljskega jezika.

Tako minevajo dnevi in ljudje morda po malem ugotavljajo, da je manj neprijetno, če stavkajo grafičarji kakor če stavkajo železarji, smetarji ali delavci v električnih centralah

BOŽIDAR PAHOR

V nekaj vrstah

MEDVODE

IZVOZ V COLORJU — V osmih mesecih letos so v tovarni barv in lakov Color izvozili za skoraj milijon dolarjev izdelkov. Do konca leta bodo prodali inozemskim kupcem še nad 800 tisoč dolarjev barv in lakov.

PODREČA

AJDA ZORI — V teh dneh so kmetje na Sorškem polju pričeli z žetvijo ajde. Letošnji pridelek bo zaradi toče in zgodnje slane občutno manjši, posejane pa so bile tudi manjše površine.

SMLEDNIK

KAMPING ZARICA V NEMŠKEM VODIČU — Domačemu turističnemu društvu je uspelo vključiti kamping Zarico v nemški turistični vodič ADAC za leto 1972, ki ga bodo tiskali v 100 tisoč izvodih.

TRBOVLJE

DISCO KLUB — Čertega septembra so v spodnjih prostorih delavskega doma prvič v tej sezoni organizirali disco klub. Klub bo deloval vsako soboto v istih prostorih, le v primerih, kadar bodo gornji prostori delavskega doma zasedeni z drugimi prireditvami, disco kluba ne bo. Disco klub organizira in vodi mladinska konferenca ZMS Trbovlje. Na letošnji otvoritvi je bilo navzočih 180 mladih.

PEVSKI ZBORI SPET VADIJO — V pevskih sobah trboveljskih pevskih društev je postalo zelo živahno. Po poletnem počitku so pričeli z vajami moški pevski zbori Zarja, mešani pevski zbor Slavček Svobode—Center ter mešani pevski zbor Svobode II. Zbori pogrešajo novih, mladih moči, zato bodo z veseljem sprejeli novince.

MODERNIZACIJA CEST — Te dni polagajo asfalterji Slovenija—ceste iz Ljubljane asfaltno prevleko na občinskih cestah in sicer na Cesti Tončke Čeč od Komunale proti Cestniku, okoli novozgrajenih dveh stolpnic na Trgu revolucije in v naselju Zabjek. Predhodno so uredili tudi pločnike in deloma tudi kanalizacijo. Dela financirajo iz prispevka za uporabo mestnih zemljišč.

Živi kompas

V Medvodah razmišljajo o lastnem društvu rejcev golobov pismonoš

Običajnega goloba, ki poseda po strehah, nepoznavalec ne loči od poštnega goloba. Rejci pa dobro poznajo značilnosti svojih pernatih ljubljencev, med katerimi je nedvomno najpomembnejša ta, da se poštni golob vrne v domač golobnjak, čeprav odleti tisoč kilometrov daleč.

Ljubljansko društvo rejcev golobov pismonoš »SEL« obstoja že 17. leto. Vanj so vključeni člani iz Ljubljane in bližnje ter daljne okolice. V poletnem času, od maja do avgusta prirejajo tekmovanje golobov na razdaljo do tisoč kilometrov. To pomeni, da prepeljejo več sto svojih golobov do Slavonskega Broda, Beograda, Niša ali celo do Skopja in jih tam spustijo. Potem čakajo, kdaj se bodo golobi vrnili v domače golobnjake in kakšen bo najkrajši čas. Društvo prireja vsakoletno razstavo golobov pismonoš, ki je deležna precejšnjega zanimanja.

Zaradi vse večjega zanimanja mladine za gojitev golobov pismonoš v okolici Medvod rejci razmišljajo o ustanovitvi lastnega društva. Mladi rejci sedaj nimajo možnosti odpeljati svojih pernatih ljubljencev na tekmovanja v Ljubljano, računajo pa, da bi podobna tekmovanja lahko organizirali v okviru svojega društva.

Rejci golobov pismonoš niso samo ljubitelji, temveč tudi strokovnjaki za prehrano, vremenarji in psihologi, zato je njihova največja nagrada za vloženi trud mik tekmovanj in uspehi njihovih »učencev« po dolgotrajnem šolanju.

F. ROZMAN

POŠTNI GOLOB številka 36927 je v letu 1969 preletel razdaljo Beograd—Ljubljana v šestih urah in enajstih minutah. Svojemu lastniku Francu Jamniku iz Pirnič je prinesel prvo mesto v tekmovanju golobov pismonoš. Foto: F. R.

SMETI — Kakor kaže, delajo smeti Kranjskogorčanom silno velike skrbi. Kratkomalo ne vedo, kam bi z njimi. Odmetavajo jih kratkomalo kar ob cesti, ki se iz Kranjske gore loči v smeri proti »Eriki« in Vršiču, odkoder je posneta tudi naša panorama naše slikovite in pomembne turistične vasi. Ne bi mogli trditi, da je tak »odnos« do smeti Kranjski gori v okras. Foto: Drago Kralj

Stop za obremenitve

Litijska skupščina bo proračunske presežke vračala gospodarstvu — Priporočili delovnim organizacijam, naj povečajo izvoz, posodobijo proizvodnjo

LITIJA, 22. sept. Litijska skupščina je na včerajšnji seji sprejela akcijski načrt in z njim opredelila naloge, ki naj prispevajo k uresničitvi ciljev stabilizacije in ekonomske politike. Skupščina med drugim zagotavlja (o tem je sicer sklepala še ob sprejemanju izhodišč za zbiranje ter porabo denarja za kritje splošno-družbenih potreb v letu 1971), da bo proračunske presežke vračala gospodarstvu na osnovi selektivne politike kar preko sklada skupnih rezerv. To je storila prvič že lani.

Skupščina spremlja in bo spremljala dotok in porabo proračunskega denarja, pri čemer opozarja, da morajo vsi porabniki proračuna svojo dejavnost prilagoditi vsoti, ki bo na voljo v letošnjem letu. Litijska skupščina se je nadalje tudi obvezala, da v prihodnje dodatno ne bo obremenjevala gospodarstva, nasprotovala pa bo tudi težnjam za povečanje prispevnih stopenj za proračunsko porabo na vseh ravneh.

Naloge litijske skupščine in njenih organov segajo tudi na druga področja. Eno od njih je kmetijstvo, kjer bo nadaljevala dosedanjo politika, ki naj pripelje k hitrejšemu in skladnejšemu razmahu te panoge v občini. S primerno davčno politiko bo kmetu odpisala določene družbene obveznosti in po svojih močeh prispevala k zboljšanju njegovega gospodarskega in socialnega položaja. Z denarjem iz proračuna in skladov občina že sodeluje pri urejanju osnovnih življenjskih zadev občanov s kmetijskih območij, saj prispeva denar za elektrifikacijo, graditev vodovodov, cest in podobnega.

Akcijskim programom litijske skupščine pa se zlasti ustavlja ob nalogah, ki so pred delovnimi organizacijami. — Skupščina pričakuje, da bodo podjetja v svojih načrtih upoštevala pomen izvoza in storila vse za racionalizacijo in modernizacijo obstoječih proizvodnih zmogljivosti. Po potrebah pa je treba predvideti tudi možnosti za preusmeritev proizvodnje in za primere integracije. Glede na slab strokovni sestav zaposlenih, litijska skupščina opozarja delovne organizacije, da s sedanjo strukturo marsikje ne bodo kos vse zahtevnejšemu poslovanju in da je treba takoj začeti s korenitimi spremembami. Litijska skupščina je obvezala vse delovne organizacije v občini, da morajo v naslednjih dveh mesecih izdelati in sprejeti svoje akcijske načrte.

P. BURKELJC

LITIJA

Miha Ribarič govoril o ustavi

LITIJA, 22. sept. — Političnemu aktivu litijske občine je popoldne govoril o spremembah republiške ustave sekretar komisije za ustavna vprašanja skupščine SR Slovenije Miha Ribarič. V krajevnih organizacijah te zasavske občine bodo v tem tednu končali z razpravami o ustavnih dopolnilih in izhodiščih za starostno zavarovanje kmetov, ki jih organizira občinska konferenca SZDL.

P. B.

TRBOVLJE

Delegacija Zasavja v ZR Nemčiji

TRBOVLJE, 22. sept. Šestčlanska delegacija revirskega komiteja ZKS je dopoldne odpotovala na petdnevni obisk v Weiblingen pri Stuttgartu, kjer bo gost tamkajšnje krajevne organizacije socialdemokratske stranke. Revirčani se bodo pogovarjali s socialnimi demokrati o aktualnih zunanjepolitičnih in drugih vprašanjih. Na dnevnem redu pa bodo tudi pogovori o prihodnjem medsebojnem sodelovanju, ki je steklo lani, ko je bila delegacija krajevne organizacije socialdemokratske stranke iz Weiblingena prva na obisku v Zasavju.

P. B.

JESENICE

Nagrajevanje odvisno od uspehov

V železarni pripravljajo spremembe v sistemu nagrajevanja. Po obstoječem predlogu nameravajo namreč v prihodnje prejemke urediti tako, da bo njihova višina odvisna od uspeha in prizadevanja zaposlenih pri delu. O predlogu so že razpravljali na aktivih komunistov, na aktivu predsednikov sindikalnih odborov, svetov delovnih enot in predsednikov komisij za nagrajevanje v delovnih enotah. S predlogom so se strinjali mnenji pa so, da bodo morali izdelati objektivna merila za ocenjevanje.

B. B.

Plinske generatorje odstranjujejo

V okviru rekonstrukcije jeseniške železarne so na Javorniku ukinili nekatere zastarele in nerentabilne obrate. Glede na to, da so peči preostalih obratov pričeli kuriti na mazut, so ukinili plinske generatorje, v katerih so iz premoga pridobivali generatorski plin in z njim ogrevali predogrevalne peči valjarn. Sedaj stare generatorje odstranjujejo, obstoječe železne dele pa režejo za staro železo, ki ga potrebujejo v martinarni.

B. B.

Marketing na tretji stopnji

VEKŠ Maribor bo prva pri nas vpeljala podiplomski študij

Visoka ekonomska komercialna šola v Mariboru bo s 1. marcem prihodnje leto kot prva šola v Jugoslaviji uvedla podiplomski magistrski študij tržništva (marketinga). Zdaj končujejo vse potrebne priprave za to. Na tretji stopnji bo študij trajal štiri semestre. Po končanem študiju bodo ekonomisti dobili naslov magistra ekonomskih znanosti, inženirji in tehniki z visoko izobrazbo pa naslov specialista poslovnih znanosti. Če bodo le-ti opravili dodatne izpite iz politične ekonomije, gospodarjenja podjetij in politike podjetij, bodo prejeli naslov magistra poslovnih znanosti.

V prihodnjih dneh bo Visoka ekonomska komercialna šola v Mariboru razpisala študij tržništva na tretji stopnji.

M. K.

Razstava Gorenja

Zvedeli smo, da bo tovarna Gorenje iz Velenja razstavila za okoli pol leta celoten asortiment svojih izdelkov na prostoru, kjer so do nedavnega na Trgu svobode prodajali pohištvo. Za prikaz bodo izkoristili okoli 110 kvadratnih metrov razstavnega prostora.

O.

Vinska cesta?

Neizkoriščeno turistično zaledje Radenc od Janževega vrha do Kapele in proti Murščaku — Množica turistov

»Če bi imeli pri nas na Bavarskem tako slikovito pokrajino, kot jo imate pri vas na valovitem vinorodnem gričevju okrog Kapele, bi jo obdali z zlato verigo«, je pred dnevi povedal priletni gospod iz Münchna. Mož, ki je bil tri tedne gost v zdravilišču Radenska, očitno ni hodil po tem edinstvenem svetu naravnih lepot z zaprtimi očmi.

Tako pa ne mislijo samo tujci, ampak tudi številni domačini, ki si že vsa povojna leta prizadevajo, da bi prepredli ta idilični svet starih zidanic in prisojnih leg, posejanih z žlahtno trto, z urejenimi potmi in potkami, ki bi sklenile tako imenovano vinsko cesto v dveh smereh.

Odločilna vloga Radenske

»Najdaljša in vsekakor najbolj pomembna vinska cesta bi peljala s Kapele čez Svobodni vrh in Murščak do Hrastja—Mote. Druga taka cesta, seveda asfaltirana, pa bi povezala Radence s Kapelo čez Boračevo in Janž vrh.« Tako nam je dejal inž. Tone Škvarč, direktor kapelskega vinogradniškega gospodarstva, kjer se zelo zanimajo za uresničitev te zamisli.

Pri tem nimajo v mislih samo zdravilišča Radenska, ki bi s tako krožno potjo navdušilo tudi najbolj zahtevne goste, ampak tudi svoje gospodarske interese, saj bi v številnih zidanicah vzdolž te poti in v kmečkih gostiščih, ki bi se tu nedvomno kmalu pojavila, lahko ponudili domačinom in tujim gostom slovita kapelska žlahtna vina po sprejemljivi ceni. Tu bi med drugim nedvomno cvetela tudi trgovina z grozdjem in z raznimi prleškimi specialitetami, kot so gibanice, meso iz tünke itd.

Seveda že doslej ni manjkalo načrtovalcev za to vinsko cesto, ki pa bi brez sodelovanja zdravilišča Radenska ostala tudi v prihodnje samo na papirju. Vse pa kaže, da so načrti znanega arhitekta, inženirja Branka Kocmuta z mariborskega biroja Komuna-projekt, tako privlačni, da bodo kmalu združili prizadevanja odgovornih ljudi in vseh občanov, ki so v teh krajih zelo zainteresirani za uresničitev te zamisli.

In še toliko bolj, ker je podobna odločitev pomagala vsega nekaj kilometrov čez mejo avstrijskim vinogradnikom okrog Klöcha do pravega blagostanja.

Klöch se lahko skrije

Čeprav sosednji Klöch onstran meje zelo zaostaja za kapelskim območjem po naravnih lepotah, so znali domačini tamkaj z ureditvijo starih zidanic v privlačna gostišča in tudi z zgraditvjo novih kmečkih hotelov sredi vinogradov, ki so prepredeni z mrežo asfaltiranih cest in dobro vzdrževanih poti, pritegniti tisoče gostov.

Samo na južnem pobočju Klöcha, okrog kmečkega hotela Palz, smo preteklo nedeljo našteli več kot dvesto osebnih avtomobilov in dober ducat avtobusov z registrskimi tablicami Gradca in celo Dunaja.

Vse to je uspelo prebivalcem vinorodnega gričevja okrog Klöcha, ki se lahko, kot smo že zapisali, skrije po idiliki sveta in po svojih razglednih točkah pred Kapelo in okoliškimi vrhovi, od koder se lahko potniki razgledajo daleč čez Slovenske gorice in panonsko ravnino vse do Blatnega jezera na Madžarskem.

Če navedemo še druge prednosti, ki so značilne za ta skrajni severni predel Slovenskih goric, potem se zares velja vprašati, zakaj še do danes nismo odkrili številnim domačim in tujim obiskovalcem narodopisnih znamenitosti vrhov od Janževega vrha do Kapele in Murščaka in morda še dalje v osrčje slovenjegoriškega gričevja. Več kot sto let stare zidanice, razna zgodovinska znamenja in seveda še povsem nedotaknjena priroda, vse to pomeni neprecenljiv kapital tega območja, ki bi ga lahko s sorazmerno majhnimi naložbami že zdavnaj iztrgali iz anonimnosti.

Zamude na vseh koncih

»Glejte, že leta 1962 smo se na Kapeli zavzemali za ureditev vinskega hrama s pokrito prešnico, s kletjo z velikimi vinskimi sodi, ki bi bili opremljeni z mizami in sedeži, tu bi bili še polzaprti prostori in velika odprta terasa in podobno, vendar so vsi načrti padli v vodo«, pripovedujejo na Kapeli.

— Kljub gotovim načrtom in zagotovilu zdravilišča Radenska, da bodo sodelovali pri graditvi tega objekta, ki bi veljal takrat vsega štiristo tisoč dinarjev, z odgovornimi ljudmi niso našli skupnega jezika.

Če so imeli takrat v Radencih pomisleke zaradi odtegovanja gostov zdravilišču, so bili zares hudo kratkovidni, saj jih je vsaj na tem področju turistični razvoj močno prehitel. To v Radencih danes zelo dobro vedo, zato je razveseljivo, da so v urbanistični program širše okolice vključili vsaj del teh načrtov.

Seveda je vprašanje, kdaj bodo spričo velikih naložb, ki so jih v Radencih namenili urejanju svojega zdraviliškega središča, zmogli denar tudi za tako zamišljeno ureditev svojega zaledja.

Vinogradniško gospodarstvo na Kapeli je sicer že razširilo nakazano vinsko cesto na Kapelo, kamor pelje edina asfaltirana cesta iz radenske smeri. Toda vse to so skromni začetki, zakaj brez zdravilišča Radenska in radgonske občine bi ostala ta lepa pokrajina še dolgo v senci sosednjega Klöcha.

BORO BOROVIČ

BLED

Umetno drsališče bodo gradili

V kratkem bodo na Bledu začeli z gradnjo umetnega drsališča s platneno streho in tribunami za okoli 2000 gledalcev. Končali naj bi ga že pred zimsko sezono. Investitor je blejski Zavod za turizem, denar pa bodo prispevala tudi nekatera podjetja.

Izdelani so že načrti za centralno umetno drsališče s kupolo. Pod njo bo tudi plavalni bazen. Na tribuni bo prostora za blizu 4000 ljudi.

M. H.

Premalo prostora za varstvo v šoli

Letos so v Zasavju odprli precej novih varstvenih oddelkov po šolah, vendar so potrebe po tem še vedno velike

Z novim šolskim letom so v Zasavju odprli 24 varstvenih oddelkov, vendar so potrebe še enkrat večje. V trboveljski občini so ustanovili enajst, v hrastniški osem, v zagorski pa tri oddelke podaljšanega bivanja otrok v šolah, vendar nameravajo v Zagorju ob Savi odpreti še enega, in sicer na osnovni šoli v Toplicah. Varstvene oddelke obiskuje zdaj okrog 430 učencev in dijakov, žal pa nikjer nimajo možnosti za to, da bi bili v enem oddelku samo otroci iz paralelnih razredov, marveč so oddelki mešani, vendar ločeno za učence nižjih in dijake višjih razredov.

V Hrastniku so morali več kot sto prošenj staršev za podaljšano bivanje, njihovih otrok v šoli zavrniti, ker jim primanjkuje učilnic. Kljub temu pa so upoštevali otroke mater samohranilk, socialno ogroženih in prizadetih družin in otroke zaposlenih staršev. V Trbovljah in Zagorju ob Savi so ravnali podobno in s tem seveda ustregli številnim družinam.

Hrastniški starši morajo prispevati nekaj denarja za podaljšano bivanje svojih otrok v šoli, v sosednjih občinah pa plačajo starši samo kosila, če jih otroci želijo imeti. Vendar so se tudi v Hrastniku odločili za to, da socialno prizadete družine ne prispevajo ničesar, najvišji prispevek pa znaša 120 dinarjev na mesec.

V Zasavju ugotavljajo, da so učni uspehi otrok v varstvenih oddelkih znatno boljši, kar je razumljivo, saj otroci med podaljšanim bivanjem ponavljajo učno snov, se pripravljajo na naslednji dan pouka in ponekod tudi napišejo domače naloge.

Letos so torej v Zasavju utegnili sprejeti vsaj 6 do 8 odstotkov vseh šoloobveznih otrok v varstvene oddelke. Brž pa, ko bodo dogradili ali obnovili nekatera stara šolska poslopja in prizidali nove učilnice, bodo lahko razširili in izboljšali tudi te oblike organiziranega varstva učencev in dijakov. Kaže, da bodo ti pogoji ponekod dozoreli že prihodnje šolsko leto. Seveda bodo morali tudi temeljne izobraževalne skupnosti dati za to nekaj več sredstev, saj podaljšano bivanje otrok v šolah precej stane.

M. V.

Velur in stoli za dolarje USA

Letošnji izvoz kamniških podjetij je zelo presegel planska predvidevanja

Vse kaže, da tudi letos kamniška industrija nadaljuje z dinamiko iz preteklega leta. Po podatkih občinske skupščine so do konca avgusta izvozili za 4,940 milijonov dolarjev svojih izdelkov. Čeprav so vsi pričakovali, da letos izvoz ne bo tako naglo naraščal, pa je kljub temu za 13,6 odstotka večji kot v enakem času lani.

V Kamniku izvaža osem industrijskih podjetij. Med njimi je največji izvoznik tovarna usnja, ki je letos že iztržila 1,976 ameriških dolarjev. Njihovo ustrojeno usnje, med katerimi je najbolj cenjen oblačilni velur, je že znano po svetu, saj ga nosijo v številnih deželah Evrope in Severne Amerike.

Na drugem mestu je industrija pohištva Stol, ki je prodala v tujino za 1,273 milijona dolarjev pisarniškega in sedežnega pohištva. Izvozniki ugotavljajo, da nova pariteta dinarja ni vplivala na večjo stimulacijo izvoza. Nove težave pa so se pojavile z dodatnimi carinami v ZDA.

V raznih razpravah na Kamniškem se sicer zavzemajo za omejevanje uvoza, vendar obenem pravijo, da bi bila stimulacija izvoza mnogo uspešnejši ukrep, ki bi pripomogel k izravnavi naše plačilne bilance.

Ker ostajajo do konca leta le še trije meseci in dinamika izvoza ne preneha, lahko pričakujemo, da bo letošnji izvoz iz Kamnika rekorden. Torej vse kaže, da bodo kamniška podjetja letos izvozila za 7,4 milijona dolarjev svojih izdelkov.

T. J.

MLIN, KI ŠE MELJE — V Tuhinjski dolini je bilo včasih veliko mlinov. Le nekateri od njih zdaj še kljubujejo zobu časa. Pri mlinarju Matevžu Slaparju (na sliki) se mlinska kolesa še vrtijo. Kako dolgo še? Foto: Tomaž Jančar

Glas za konkretnost

V Tržiču so pripravili nov predlog občinskega akcijskega programa, ki so ga na včerajšnji seji občinske skupščine zdaj le sprejeli in še nekoliko dopolnili

TRŽIČ, 22. sept. Zaradi pripomb sveta za gospodarstvo, predvsem na račun nekonkretnosti, je oddelek za gospodarstvo za sinočnjo sejo občinske skupščine pripravil nov predlog akcijskega programa občinske skupščine. Tega so odborniki sprejeli, v razpravi pa še nekoliko dopolnili.

Bistvena sprememba dopolnjenega programa je v tem, da določa nosilce za izvajanje posameznih nalog ter roke, do katerih jih je treba opraviti. Občinska skupščina more neposredno vplivati na stabilizacijo le na področju splošne potrošnje, precej večje možnosti in zato tudi odgovornosti pa imajo gospodarske organizacije. Direktorje so zadolžili, da do 9. oktobra v podjetjih izdelajo svoje akcijske programe, v katerih naj načrte vskladijo z možnostmi in cilji stabilizacije.

Zaradi precejšnje iztrošenosti strojev in opreme ter zastarele tehnologije dela v nekaterih gospodarskih organizacijah se v Tržiču zavzemajo za ponoven pregled investicijskih programov. V teh naj bi predvideli vlaganje denarja predvsem v modernizacijo tehnoloških postopkov ter v tiste objekte, ki bi hitro prinesli velik dohodek. Občinska skupščina se je obvezala, da bo podprla tiste naložbe, ki bodo najbolj koristne za širšo družbeno skupnost.

V kmetijstvu so si politiko začrtali s programom, ki so ga sprejeli že na eni prejšnjih sej. Včeraj sprejeti dokument pa obvezuje oddelek za gospodarstvo in finance, da v sodelovanju s kmetijsko zadrugo do spomladanske setve opravi nekaj pomembnih nalog. Najvažnejša je ta, da zadružno zemljo vrnejo kmetom, ki so jo sposobni in pripravljeni obdelovati. Letos je namreč na Križkem polju ostalo več njiv neobdelanih, kar je med ljudmi povzročilo precej razburjenja. Za vrnjeno zemljo bodo morali priznati olajšave, razen tega pa urediti pospeševalno službo.

Proračunski presežek iz lanskega leta so v Tržiču prenesli v sklad skupnih rezerv gospodarstva. Enako so se sinoči odločili za letošnji presežek. Nekateri so sicer predlagali, naj bi višek denarja vrnili gospodarskim organizacijam, vendar je prevladalo mnenje, da je bolje ta denar zbrati. V prvi polovici leta je bilo namreč le za 100.000 dinarjev presežka, zato bi se vrnjen denar v podjetjih zelo malo poznal. Po drugi strani pa bi zbrana sredstva precej bolj koristila tistim podjetjem, ki so v stiski. Denarja seveda ne bi podarili, marveč le posodili.

L. STRUŽNIK

JESENICE

Seminarji za mladince

Občinska konferenca mladih jeseniške občine bo imela jeseni poseben seminar za izobraževanje vodstvenega kadra. Poleg tega bodo kadrovsko in organizacijsko utrdili vodstvo in posvetili pozornost nekaterim aktivom ZMS v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. Občinsko vodstvo je pohvalilo pobudo mladih v Žirovnici, na Murovi in na Belci za organizirano in aktivno klubsko delo.

Izlet v Šibenik

V organizaciji počitniške zveze Slovenska Bistrica, bo odpotovalo v petek, 24. septembra na tridnevni izlet v Šibenik približno 50 članov te organizacije z bistriškega območja. Med potjo si bodo ogledali slapove Krke, Plitvička jezera in Bihač.

TELESNA KULTURA ZA VSAKOGAR

Pravila savnanja

Obiskovanje savne je stoletja stara navada Fincev, bogatih in revnih, šolanih in nešolanih. V starih časih so bile savne preproste, z odprtim ognjiščem in eno samo lino, danes pa jih večinoma grejejo z električno energijo in so opremljene s posebnimi prostori za preoblačenje ter prhanje z vročo in mrzlo vodo. Ko nas je prof. Kalevi Heinila povabil na svoj dom na koktajl, ni razkazoval pohištva, preprog in slik — našo pozornost je vzbujala predvsem družinska savna, plavalni bazen in premična streha nad kuhinjo.

Razumljivo je, da imajo savne tudi v ličnih naseljih za športne počitnice in številnih centrih za športnike. Ker je pri nas več razlag o postopku v finski savni — nekateri mislijo, da je koristno samo »pravilno savnanje«, sem se zanimal za pravila. Dobil sem jih v štirih jezikih — v naslednjem podajam prevod iz nemščine:

1. Da bo tvoj užitek v savni popoln, se začni potiti v suhi toploti. Počakaj z oblivanjem kamenja in ne uporabljaj v savni vode po nepotrebnem.

2. Ko si se dobro prepotil, se ohladi Poleti se ohladi zunaj pred savno ali pa skoči v vodo; če je mrzlo, se ohladi v slačilnici.

3. Ko si se ohladil, lahko začneš s pravim savnanjem. Najprej vrzi samo malo vode na kamenje, pozneje pa več. Potem se trepljaj po celem telesu z brezovo metlico (vendar tako, da pri tem ne motiš drugih). Če ti prija, lahko potenje, ohlajevanje in udarjanje z metlico večkrat ponoviš.

4. Po kopeli v savni je čas za umivanje. Pri tem se oziraj na druge, pomagaj sokopalcu, podrgni ga po hrbtu.

5. Po umivanju in temeljitem izpiranju pojdi še enkrat za kratek čas v savno, da se boš ogrel. Zdaj se ne smeš več potiti. Ponovno se oprhaj ali oblij z mrzlo vodo, ali pa pojdi plavat.

6. Ker bodo prišli za teboj še drugi v savno, glej da bo vse lepo pospravljeno. Polij klopi za potenje z vodo, umij svoje vedro ter odnesi vedro in metlico na svoje mesto. Poglej na termometer, če bo v savni dovolj vroče za nove kopalce. Če je temperatura padla, naloži nekaj polen.

7. Za konec se v miru ohladi in osuši. Preden odideš, se prepričaj, če je vse pospravljeno.

Kot zanimivost naj omenim še to, da postrežejo v turističnih savnah gostom po končani kopeli z majhnimi steklenicami piva ali sadnih sokov.

D. U.

Zmaga 4:0 z Mehiko

Jugoslovanski nogometaši so v Sarajevu visoko porazili četrtfinalista lanskega svetovnega prvenstva — Strelci: Bukal 2, Ačimović in Oblak po 1

SARAJEVO, 22. sept. Jugoslovanska nogometna reprezentanca je na Koševu pred 20.000 gledalci premagala Mehiko, četrtfinalista lanskega svetovnega prvenstva s 4:0 (2:0), potem ko je takorekoč ves čas tekme igrala odločilno vlogo na terenu.

Šele po prvem zadetku so naši nogometaši zaigrali dobro. Vodstvo so dosegli v 19. min., potem ko je Ramljak prodrl po desnem krilu in ostro podal pred vrata. Bukal je bil najbolj priseben in je z volejem iz razdalje 12 m silovito zadel mrežo vratarja Calderona — 1:0.

Najlepša akcija je bila v 23. min Džajić je na levem krilu ušel branilcu Bermudezu in z roba 16-metrskega prostora podal na glavo Oblaku. Reprezentant iz Ljubljane je žogo z glavo silovito usmeril v levi zgornji kot vrat, toda mehiški vratar jo je v skoku ujel. Premoč Jugoslovanov se je stopnjevala. V 29 min pa bi gostje skoraj izenačili. Rajković je bil nespreten pred našimi vrati, dopustil je Borji, da mu je odvzel žogo. Mehičan je prodrl sam pred Vukčevića, ni streljal najbolje, tako da je vratar jugoslovanske reprezentance žogo odbil k Paunoviću, ki jo je poslal v polje. Le nekaj trenutkov nato je Rodriguez ogrožal Stepanovića, ko pa je hotel streljati proti vratom, se mu je levi branilec Stepanović s požrtvovalnim skokom vrgel pod noge in v zadnjem trenutku odbil žogo v kot.

Po teh osamljenih nevarnih napadih gostov so Jugoslovani spet prevzeli pobudo in v 36. min. povišali na 2:0. Džajić je na levem krilu ukanil dva oranca in podal natanko na nogo Ačimoviću, ki mu ni bilo težko zatresti mreže.

Do odmora so bili modri izrazito boljši nasprotnik, toda svoje premoči niso izkoristili.

V nadaljevanju so Jugoslovani nekoliko popustili, njihove akcije niso bile tako učinkovite kot pred odmorom. Vse je kazalo, da je naše nogometaše nekoliko uspavalo vodstvo iz prvega polčasa, saj so se spuščali predvsem v samostojne akcije.

Gostje iz Mehike pa so imeli v tem delu dve lepi priložnosti za zadetek. Tako je Rodriguez v 59. minuti močno streljal tik mimo gola. Le osem minut pozneje pa je Pena s silovitim strelom zadel vratnico.

V 70. minuti je gnečo pred vrati gostov izkoristil prisebni Brane Oblak in povišal vodstvo Jugoslovanov na 3:0. Deset minut za tem se je vnovič izkazal Bukal ko je po prekršku pred kazenskim prostorom gostov s prostim strelom z razdalje 25 metrov neubranljivo zadel mrežo Mehike in povišal na 4:0.

Po odmoru je Džajića zamenjal Filipović, Dujković Vukčevića, pri Mehiki pa je namesto Estrada nastopil Himelez, Pereza pa je zamenjal Chalvaria.

KEMAL KAMERIĆ

Stadion Koševo, gledalcev 20.000, sodnik Sandor Petri (Madžarska).

STRELCI: 1:0 — Bukal (19), 2:0 — Ačimović (36), 3:0 — Oblak (70), 4:0 — Bukal (80).

JUGOSLAVIJA: Vukčević, Ramljak, Stepanović, Pavlović (Antonijević), Paunović, Rajković, Petković, Oblak, Bukal, Ačimović (Ostojić, Bjeković), Džajić.

MEHIKA: Calderon, Pena, Montes, Perez, Hernandez, Rodriguez, Estrada, Borja, Kelarde, Lopez.

Izjave po tekmi

Boškov: »Tekma je bila pa tehnični ravni, z vsemi elementi, ki krase nogometno igro.«

Džajić: »Tekma je bila lepa. Mehičani so kljub visokemu porazu dobro igrali.«

Bukal: »Vesel sem, ker sem pred sarajevsko publiko, ki me je bodrila z vsem srcem, dosegel dva zadetka«.

De la Torre (trener mehiške reprezentance): »Čestitam, imate zares odlično reprezentanco. Poleg ZRN so bili Jugoslovani najboljši nasprotniki na naši turneji.«

Pena: »Jugoslavija ima veliko moštvo. Rezultat je previsok, saj smo tudi mi imeli precej priložnosti.«

Čelik osvojil srednjeevropski pokal

ČELIK : AUSTRIA (S) 3:1 (2:0)

GORICA, 22. sept. — Mestni štadion v Gorici, gledalcev okoli 5000, finalna tekma v okviru srednjeevropskega nogometnega pokala med jugoslovansko ekipo Čelik in avstrijskim moštvom Austria iz Salzburga, sodnik Toselli (Italija).

STRELCI: 1:0 — Mičić (27), 2:0 — Gavran (41, 11-metrovka), 2:1 — Kübler (67), 3:1 — Radulović (73).

Pokal mladincem Hajduka

BEOGRAD, 22. sept. — V povratni tekmi za jugoslovanski mladinski pokal sta Crvena zvezda in Hajduk igrala neodločeno 0:0. Ker je v prvem srečanju zmagal Hajduk s 2:0 je osvojil pokal.

Vaso Stojković generalni sekretar NZJ

SARAJEVO, 22. sept. — IO nogometne zveze Slovenije, ki je danes zasedal v Sarajevu, je imenoval novega generalnega sekretarja zveze Vaso Stojkovića, dosedanjega urednika športne rubrike beograjskega lista Večernje novosti. Predlog komisije je IO sprejel enoglasno.

Na istem sestanku je IO sklenil, da bo tekma z NDR v Beogradu, z Luksemburgom pa v Titogradu, medtem ko bodo mladi igrali z NDR verjetno v Kruševcu.

Olimpija v Idriji

IDRIJA — V počastitev občinskega praznika idrijske občine bo klub mladih danes ob 19. uri v dvorani športnega rekreacijskega centra priredil prijateljsko tekmo v malem nogometu med Olimpijo in ekipo Idrije, ki jo bodo zastopali tekmovalci z II. tradicionalne olimpiade slovenskih mladinskih klubov.

Slovan : Usnjar 5:0 (2:0)

LJUBLJANA — V prijateljski nogometni tekmi je Slovan, član NPL, premagal Usnjarja, ekipo ZCNL, s 5:0 (2:0) Moštvo Braneta Elsnerja je prikazalo zelo dobro igro in povsem zasluženo zmagalo z visokim rezultatom. Strelca sta bila Šubic 4 ter Košec.

K. B.

HELSINKI — V tekmi I. skupine za pokal evropskih narodov je Romunija premagala Finsko s 4:0 (2:0). V Bukarešti so Romuni premagali Fince s 3:0.

MOSKVA — V 4. skupini pokala evropskih narodov je SZ premagala S. Irsko z 1:0 (1:0).

KRAKOW — V 8. skupini pokala evropskih narodov je Poljska premagala Turčijo s 5:1 (1:0).

Spasojević se je vrnil

MARIBOR, 22. sept. — Bivši napadalec Olimpije in Maribora Spasojević, ki je nastopal poldrugo leto za avstrijsko enajsterico Donawitz, je v prostorih MNP podpisal novo pogodbo z mariborskim prvoligašem. Spasojević že 14 dni redno trenira v Ljudskem vrtu, registrirali pa so ga lahko šele včeraj, ker z Dunaja niso pravočasno prispeli njegovi dokumenti. Posebna točka pogodbe pravi, da bo Spasojević lahko v naslednjem prestopnem roku ponovno odšel v tujino, seveda za primerno odškodnino. Za Maribor bo lahko nastopil žez 8 dni, to se pravi že prihodnji teden na pokalni tekmi z Branikom.

V Niš se je vrnil Nikolić, s katerim Mariborčani niso našli skupnega jezika, disciplinski komisiji kluba pa so predali bivšega igralca Slavije Klešnika, ki se je samovoljno vrnil v Ljubljano.

Tehnično vodstvo Maribora je tudi ukrepalo, da bi se v Ljudski vrt vrnila nekdanja nogometaša Grubišić in Arnejčič, ki sta nastopala za GAK. Čeprav Mariborčana ne nameravata več igrati za graškega prvoligaša, zahteva ta zanju kar 250.000 šilingov, kar je za skromno blagajno vijoličastih nesprejemljivo. Kot kaže, se bo Grubišić vrnil v Split, Arnejčič pa bo poskušal srečo pri enem izmed francoskih prvoligašev.

P. KANCLER

Športni par tedna

Jelka in Branko

Marčunova in Horjak dobila največ glasov v naši nagradni igri

V 5. kolu naše nagradne igre »Izbiramo športni par tedna« smo dobili 1.008 dopisnic. Izkazalo se je, da je nedeljski dvojni nogometni spored v Mariboru zapustil izreden vtis, saj sta tako športnik kot tudi športnica tedna nastopala v Ljudskem vrtu. Naši bralci so se namreč odločili za napadalca Maribora Jelko Marčun in Branka Horjaka, pri čemer pa je dekle dobilo precej več glasov. To pa je tudi razumljivo, saj je imel Horjak mnogo imenitnejše tekmece — »srebrne« košarkarje iz Essna.

Vrstni red deteserice: ženske — Marčun 644, Jaušovec 128, Urbančič 44, Marolt 41, Verstovšek 32, Babošek in Vudrič 20 Papler in Mežnar 16 Žabjek 10.

moški: Horjak 330, Bassin 230, Brodnik 103, Jelovac 86, Hiti 57, Hočevar 48, Krajnc 35, Oblak 23, Vratič 22, Prezelj 12.

Igre v razmahu

Premoč Kras - Sokola, ki tekmujeta skupaj v namiznem tenisu - Odbojkarji spet navdušili - CMM : Breg v finalu

TRST — Namiznoteniški turnir zamejskih športnih iger je prinesel veliko slavje Sokolu iz Nabrežine ter Krasu iz Zgonika, ki letos tekmujeta skupaj pod imenom Kras-Sokol. Zastopniki iz Nabrežine in Zgonika so osvojili od enajstih kar osem prvih mest, druga tri pa si je priboril Dom iz Rojana, katerega barve sta branila brata Košuta.

Največji uspeh je dosegla mlada italijanska reprezentantka Sonja Milič s petimi prvimi mesti. Boris Košuta pa je še vedno najboljši med moškimi, saj je osvojil tri prva mesta.

REZULTATI — **naraščajnice:** 1. Vesnaver, 2. Rebula, 3. Blažina (vse Kras-Sokol); **naraščajniki:** 1. Radovič, 2. Pertot, 3. Sanna (vsi Kras-Sokol); **mladinke:** 1. Milič, 2. Sirca, 3. Kobal (vse Kras-Sokol); **mladinci:** 1. Fabjan, 2. Ukmar, 3. Radovič (vsi Kras-Sokol); **člani — ekipno:** 1. B. in E. Košuta (Dom Rojan), 2. Bole—Tavčar (Kras-Sokol A), 3. Rdovič—Ukmar (Kras-Sokol B); **članice — ekipno:** 1. Milič—Kobal (Kras-Sokol A), 2. Sirca—Blažina (Kras-Sokol C), 3. Vesnaver—Rebula (Kras-Sokol B); **moške dvojice:** 1. Košuta—Košuta (Dom Rojan), 2. Bole—Tavčar (Kras-Sokol A), 3. Ukmar—Radovič (Kras-Sokol B); **mešane dvojice:** 1. Milič—Bole (Kras-Sokol A), 2. Sirca—Fabjan (Kras-Sokol B), 3. Ukmar—Vesnaver (Kras-Sokol C); **ženske dvojice:** 1. Milič—Kobal, 2. Sirca—Blažina, 3. Vesnaver—Rebula (vse Kras-Sokol); **ženske — posamezno:** 1. Milič, 2. Sirca, 3. Kobal (vse Kras-Sokol); **moški — posamezno:** 1 B. Košuta (Dom Rojan), 2. Bole (Kras-Sokol), 3. E. Košuta (Dom Rojan).

Tekmovanje v bližanju je tudi potekalo v premoči ekip iz okolice Trsta. Nastopilo jih je 11, od katerih je vsaka štela štiri člane. Tudi ta športna panoga je prinesla zmagoslavje zastopnikom ekipe Kras-Sokol, ki so osvojili prvi dve mesti, tretje in četrto pa je pripadlo tekmovalcem Kraškega doma iz Repna.

Kot je že tradicija je bil tudi letos izredno zagizen boj v odbojki med člani. Prijetno je presenetila šesterka PD Slavko Škamperle, ki je v sklepnih spopadih premagal vse tri tekmece. To pot je moral kloniti tudi najbolj nevaren nasprotnik, šesterka PD Cankar.

REZULTATI: Kras-Sokol A — Cankar 2:1, Škamperle — Kras-Sokol A 2:0, Cankar — Polet A 2:1. Škamperle — Polet A 2:0, Škamperle — Cankar 2:1, Kras-Sokol A — Polet A 2:1.

KONČNA LESTVICA

Skamperle	3	3	0	6:1	6
Kras-Sokol A	3	2	1	4:4	4
Cankar	3	1	2	4:5	2
Polet	3	0	3	2:6	0

Prvi nogometni turnir za nagrado Zarje se bliža koncu. V finalu za prvo mesto se bosta srečala CMM in Breg, za 3. mesto pa organizator Zarja ter Ponziana. Rezultati polfinala: Zarja — Breg 6:5 (2:2, po 11-metrovkah), CMM — Ponziana 2:0.

I. FURLANIČ

SMUČANJE

Treningi pod Prisojnikom

KRANJSKA GORA — V petek se bo na plazu pod Prisojnikom končal trening članov, nato pa bodo prišli na sneg mladinci, ki bodo vadili do 26. t. m. Obenem z vadbo tehnike bodo imeli mladinci tudi kondicijski trening. Mladinke bodo vadile pod Prisojnikom od 1. do 3. okt.

TENIS

Pokal ostal doma

NOVO MESTO — Dolenjski list je tudi letos priredil novinarski ekipni teniški turnir za pokal. Tokrat je lovorika ostala doma, saj sta domačina Splichal in Dokl zmagala dvakrat ter tako zasedla prvo mesto pred Delom, RTV in Dnevnikom. Rezultati — polfinale: Dolenjski list — RTV 2:1, Delo — Dnevnik 2:0, za 1. mesto: Dolenjski list — Delo 2:1, za 3. mesto — RTV — Dnevnik 2:0.

S. D.

ŠAH

V spomin Bore Kostića

VRŠAC, 22. sept. — Na mednarodnem šahovskem turnirju v spomin velemojstra Bore Kostića so bili v 1. kolu doseženi tile rezultati — Janošević : Baretić 1:0, Deže : Szily remi, Ivkov : Joksić 1:0, Filip : Buljovčić remi, Bilek : Radulov remi, Portisch : Spiridonov remi, medtem ko sta bili partiji Mecking : Ciolcatea in Ljubojević : Planinc preloženi.

Rezultati 2. kola — Mecking : Ljubojević 1:0, Ciolcatea : Spiridonov 0:1, Planinc : Janošević 1:0, Baretić : Deže 0:1, Szily : Ivkov remi, Joksić : Filip remi, Buljovčić : Bilek remi, Radulov : Portisch remi.

Vrstni red: Deže, Ivkov in Spiridonov po 1,5, Mecking in Planinc po 1 (1), Janošević, Filip, Bilek, Portisch, Radulov, Buljovčić in Szily po 1, itd.

Močan turnir na Golniku

LJUBLJANA — V počastitev 50-letnice bolnišnice Golnik se bo danes začel zanimiv mojstrski šahovski turnir, ki bo trajal do sobote. Štirinajst šahistov — mednarodni mojstri Puc, Bertok, Minić, Kurajica, Bukić in Mašić, mojstri Bajec, Džaja, Gašić in Siška, mojstrska kandidata Cuderman in Saradjen ter prvokategornik Bukovac se bo pomerilo po sistemu vsak z vsakim s krajšim časom za premišljevanje, tako da bo partija trajala le 40 minut.

HAAG — V prijateljski tekmi v hokeju na ledu je reprezentanca SZ premagala nizozemsko ekipo Trappers s 25:1 (5:1, 10:0, 10:0).

168 Jugoslovanov v Izmir

BEOGRAD — Na VI. mediteranskih športnih igrah, ki bodo od 6. do 17. oktobra v Izmiru v Turčiji, bo nastopilo 168 Jugoslovanov, od tega 22 tekmovalk in 146 tekmovalcev. Iger se bo udeležilo tudi 36 strokovnjakov, trenerjev, sodnikov in selektorjev, tako da bo vsa jugoslovanska odprava štela 204 udeležence.

Jugoslovani bodo potovali v Izmir v dveh skupinah s posebnim letalom JAT 4. in 7. oktobra, vrnili pa se bodo 14. in 18. oktobra.

Jugoslovanski športniki bodo tekmovali v 16 panogah, pričakovati pa je, da bodo mnogi med njimi osvojili zlate in druge kolajne.

Pred igrami, 5. oktobra, bodo na kongresu sredozemskih iger odločili tudi, kje bodo naslednje igre; med kandidati je tudi Split, ki ima velike možnosti.

ATLETIKA

ŽAK Maribor le ni uspelo

LJUBLJANA — Atletska zveza Jugoslavije je objavila uradni vrstni red moških in ženskih ekip, ki so se udeležile kvalifikacij za ekipno prvenstvo Jugoslavije članov in članic v atletiki. V moški konkurenci je nastopilo 13 ekip, v ženski pa ena manj.

Pri moških si je poleg lanskega prvaka — beograjske Crvene zvezde, ki je imela prost vstop v finale, priborila pravico nastopa v zveznem finalu 2. in 3. oktobra v Beogradu naslednja peterica: Kladivar (Celje) 31.240 točk, Olimpija (Ljubljana) 31.063 točk, Partizan (Beograd) 30.897 točk, Sarajevo 30.564 točk in Slavonija (Osijek) 30.151 točk.

Uvrstitev Kladivarja in Olimpije na prvo oz. drugo mesto v kvalifikacijskem tekmovanju pomeni lep uspeh slovenske atletike, razen tega pa je ŽAK Maribor zasedel v kvalifikacijah 7. mesto za zagrebškim Dinamom (27.249 točk) ter pred splitskim ASK, zagrebško Mladostjo itd.

V ženski konkurenci bo v finalu 3. oktobra v Sarajevu poleg lanskega prvaka Slavonije iz Osijeka nastopila še naslednja peterica: Sarajevo 17.808 točk, Kladivar (Celje) 17.583 točk, Zadar 17.023, Senta 16.957 točk in ASK (Split) 16.528 točk.

Kladivar ima letos zelo močno ekipo in bo v Sarajevu resen tekmec Slavoniji in Sarajevu v boju za naslov ekipnega prvaka Jugoslavije. Uvrstitev med finaliste pa le ni uspela ekipi ŽAK Maribor, ki je v kvalifikacijah zbrala 16.431 točk, prav tako pa tudi ne večkratnemu ekipnemu prvaku SFRJ zagrebški Mladosti, ki je bila šele sedma — za Mariborom — s 16.023 točkami. Mladosti so sledile ekipe zagrebškega Dinama, Srema iz Sremske Mitrovice, Spartaka iz Subotice, beograjske Crvene zvezde itd.

F. MIKEC

Priprave za mladinski pokal republik

MARIBOR — V mestu ob Dravi, kjer bodo v soboto in nedeljo 25. in 26. septembra priredili tradicionalno medrepubliško atletsko tekmovanje mladinskih reprezentanc republik in pokrajin — mladinski pokal republik, prav tako pa tudi povsod po Sloveniji, kjer se letos zelo resno pripravljajo kandidati za republiško reprezentanco, tečejo zadnje priprave za čim boljši organizacijski in tekmovalni uspeh.

V Mariboru je bil na OBZTK poseben sestanek s zastopniki AZS, na katerem so se dogovorili o vseh podrobnostih v zvezi z organizacijo zanesljivega tekmovanja (letos se lahko zgodi, da bo nastopilo kar 8 reprezentanc!), AZS pa je prav tako poskrbela, da bi bila slovenska mladinska reprezentanca kar najboljše pripravljena.

E. M.

Prvenstvi v Kranju in Novi Gorici

LJUBLJANA — Zdaj sta znana prireditelja za obe slovenski atletski prvenstvi za mladinske kategorije. Prvotni termini za ta prvenstvena tekmovanja so bili predvideni v avgustu, pa žal AZS na noben način ni mogla pripraviti katerikoli klub, da bi se lotil tega posla. Čeprav je bil nato termin prestavljen v oktober, v začetku ni bilo odziva. Tako je že kazalo, da mladinskih prvenstev v letošnjem letu sploh ne bo. To bi bila seveda velika škoda za nadaljnji razvoj slovenske mladinske atletike.

Nazadnje se je zadeva le uspešno razvozljala, in tako bo posamično prvenstvo za mlajše mladince in mladinke 2. in 3. oktobra v Kranju. Prvenstvo Slovenije za starejše mladince in mladinke pa bo 14 dni kasneje, in sicer 16. in 17. oktobra v Novi Gorici

xxx

Mlade slovenske atletinje imajo letos na programu še zanimivo mednarodno srečanje. Izbrana republiška vrsta se bo 24. oktobra pomerila v Veroni z ustrezno reprezentanco Benečije. Pri tem je interesantno, da v vsaki disciplini za vsako ekipo nastopajo po tri tekmovalke, od katerih mora vsaj ena biti mlajša mladinka. V razširjenem tekmovalnem programu bodo nastopili tudi mladinci v tekih na 400 in 3000 m.

J. P.

Spartakov memorial Spasojeviću

SUBOTICA — Na tradicionalnem mednarodnem atletskem mitingu v spomin Jovana Mikića — Spartaka je v memorialni disciplini — troskoku zmagal državni rekorder Spasojević s 15,37 m.

Rekord Silaijeve

BUKARESTA — Balkanska prvakinja v teku na 800 m Romunka Silai je dosegla nov državni rekord z odličnim časom 2:00,9.

Zapolnjena vrzel

Izšel je priročnik Stanislava Sluge »Telesna vzgoja za nižje razrede osnovne šole« — Jedro je razlaga snovi

Prijetna dolžnost je poročati o novosti na slovenski knjižni polici, kot je to ob izidu priročnika Stanislava Sluge »Telesna vzgoja za nižje razrede osnovne šole«.

Slovenski učitelji za razredni pouk namreč doslej niso imeli priročnika, ki bi jim bil pomočnik pri razrednem pouku telesne vzgoje, predmetu, za katerega jih učiteljske šole verjetno najslabše pripravijo. Zato sodi med prve ugotovitve ta da je izpolnjena velika vrzel. Zapolnil jo je s svojim 184 strani obsegajočim »delcem« izkušeni telesnovzgojni pedagog, profesor telesne vzgoje mlajše generacije.

Priročnik je napravljen tako, da predstavlja jedro knjige razlaga predpisane snovi za vsak razred posebej. Zato je priročnik zelo praktičen. Učitelj določenega razreda se lahko okoristi s tistim delom knjige, ki govori o njegovem razredu; samo nekatere panoge (smučanje, plavanje, športni dnevi, tekmovanja) so iz razumljivih razlogov obdelane samostojno.

Snov namenjena uram telesne vzgoje, je pri prvem razredu v nekaterih panogah podobno obdelana. V naslednjih razredih je samo navedeno, kje je snov že razložena. Tako so pri nekaterih vajah vrača iz četrtega razreda v prvi, če je pač vaja v učnem načrtu od prvega do četrtega razreda.

Panoge so pri vsakem razredu obdelane po takšnem vrstnem redu, kakor so navedene v okvirnem učnem načrtu. Seveda to ne jemlje pravico učitelju, da si v podrobnem učnem načrtu ne uvrsti vrstnega reda po svoje.

Če pazljivo pregledamo knjigo, vidimo, da noben »element« iz okvirnega učnega načrta ni ostal nepojasnjen. Vsaki zahtevi, ki je postavljena pred učitelja, je posvečen vsaj stavek. Razlaga morda vselej ni popolna; najmanj kar je, pa vsebuje vsaj napotke pri iskanju novih rešitev, boljših.

Avtor pomaga učiteljem nižjih razredov tudi z odgovori na vprašanja o namenu šolske telesne vzgoje, o vzgojnih in izobraževalnih smotrih telesne vzgoje, o gibalnih potrebah doraščajočega otroka, o zgradbi ure telesne vzgoje in njenih tipih, o učiteljevi pripravi na uro, o preverjanju zmogljivosti in ocenjevanju. Prepričan sem, da bodo učitelji zelo veseli tudi avtorjeve pomoči pri izdelavi podrobnega učnega načrta za telesno vzgojo, saj jim prinaša vrsto enostavnih, preglednih in koristnih obrazcev in razpredelnic.

Jezik, v katerem je priročnik napisan, je preprost in jasen; torej razumljiv. Precej fotografij (avtor sam) in nazornih risb (prof. Danilo Erbežnik) zelo popestri priročnik. Škoda, da jih ni še več, saj slika (po starem kitajskem izreku) pove več kot tisoč besed. Note in teksti predpisanih preprostih ritmičnih sestav napravljajo priročnik še popolnejši.

Delnemu poznavalcu položaja v šolski telesni vzgoji se bo morda vsilil pomislek: zakaj je novi priročnik izšel v času, ko ravno spreminjamo učne načrte za pouk telovadbe v šoli: tudi osnovni. No, če vemo, da se učni načrt v nižjih razredih ni dosti spremenil, kvečjemu zožil in sprostil, potem je odveč tudi ta pomislek. Zgodnejši razvoj mladine govori sicer za uvedbo predmetnega pouka telesne vzgoje v četrtem razredu; in če bo tudi sprejet, ostanejo za rabo dobro obdelani prvi trije razredi.

Da sklenem! V novem priročniku za telesno vzgojo v nižjih razredih osnovne šole bo našel sleherni učitelj takorekoč vse, kar rabi za pouk telesne vzgoje od prvega do četrtega razreda. Zato bo njen namen, kot si skromno želi avtor »da bi knjiga vsaj delno pomagala učiteljem pri načrtovanju in pouku telesne vzgoje in če bo s tem vsaj delno pripomogla tudi k napredku telesne vzgoje v šoli« — kmalu lahko dosežen.

S. UREK

IVER DNEVA

Vse velikopotezno

Beograjska Crvena zvezda bo odprla nov štadion tudi za večerne prireditve, saj so na Maracani namestili reflektorje, ki bodo zasvetili danes. V ta namen bo Zvezda priredila pravi športni praznik Kot osrednja prireditev bo nogometna tekma med Crveno zvezdo in Benfico iz Lizbone, za katero so morali Beograjčani odšteti kar 25.000 dolarjev.

Tudi sicer je bilo vodstvo Crvene zvezde širokopotezno, saj so pripravili tudi privlačen atletski program, v katerem bodo nastopili znani tekači — evropski rekorder Wadoux (Fr). bivši evropski prvak Želev (Bolgarija) in Korica ter nekateri drugi vrhunski evropski atleti.

KOŠARKA

Derbi Fructalu

NOVA GORICA — V 15. kolu II. republiške košarkarske lige — zahod so bili doseženi naslednji rezultati: Fructal : Salonit 64:54 (25:22), Šempeter : Sežana 82:69 (38:41), Medvode : TIK 58:57 (32:20), Kranj : Koper 66:86 (39:35).

Najzanimivejše srečanje je bilo v Ajdovščini, kjer sta se pomerila kandidata za prvo mesto Salonit in domači Fructal. Po ogorčenem in zanimivem boju so zmagali domači in obdržali prvo mesto.

Vrstni red: Fructal 22 (—1), Salonit 20, Šempeter 20, Koper 16 (—1), Sežana 16, Medvode 14, TIK 12, Kranj 12, Logatec 12 (—1), Kladivar 2 (—2).

A. FRANKO

POKALNA KOŠARKA

Logatec : Lesonit 89:76 (38:45)
AET : Ilirija 62:60 (35:25)
Koper : Kroj 69:66 (27:38)
Maribor : Ljubljana 90:72 (48:32)
Branik : Trnovo 82:94 (43:37)
Medvode : Domžale 60:67 (27:36)

ROKOMET

Stroge kazni ŠRCL

MARIBOR — Poročali smo že o izgredih in napadih na sodnike ŠRCL v Ormožu in Mariboru. Kazni za izgrednike pa so zelo stroge. Disciplinska komisija štajerske rokometne conske lige je Ivana Skoka iz V. Nedelje kaznovala s prepovedjo nastopanja za vse življenje in prepovedjo vseh funkcij v rokometni organizaciji, Branka Hodnika iz Kamnice pa z dvoletno prepovedjo igranja. Tekmo Ormož — V. Nedelja je registrirala z rezultatom 13:13, Kovinar — Branik pa z 10:0.

Rezultati 4. kola — Polet : Kovinar 13:14 (7:7), Kamnica : Drava 15:18 (7:11), Griže : Velenje 29:21 (15:10), Krog : Ormož 15:14 (8:7), Petrovče : V. Nedelja 10:0 b. b., Celje B : Ljutomer prel.

Vrstni red: Kovinar 8, Drava 8, Griže 6, Polet 6, Krog 5, Ormož 4 itd.

S. ŽAVN

PADALSTVO

Figurativni skoki

PRIŠTINA, 22. sept. — V nadaljevanju 19. prvenstva Jugoslavije v padalstvu so izvedli figurativne skoke z višine 2000 m z zadržkom (30 sek). Med moškimi je zmagal Lotrič pred Savićem, Kupljenikom in Dragovićem. V ženski konkurenci je bila najboljša Krstićeva.

UTRINKI

KITAJCI NA SP — Prvikrat v zgodovini hokeja na ledu se bodo Kitajci prihodnje leto udeležili svetovnega prvenstva. Nastopili bodo v skupini C v Romuniji. Kitajska je članica mednarodne hokejske zveze od leta 1957.

ZAČETNI UDAREC ZAMORI — Na drevišnji tekmi Crvena zvezda : Benfica bo izvedel začetni udarec sloviti španski vratar iz časov pred vojno, Ricardo Zamora.

Mlade na vrhu

Učenki državne prvakinje Kristanove presenečenje prvenstva SFRJ v kotalkanju

LJUBLJANA — Številčno je bila udeležba na letošnjem pionirskem državnem prvenstvu v umetnostnem kotalkanju enaka lanskoletni — 5 pionirjev in 16 pionirk, le da tokrat na startu ni bilo dvojic. Najštevilneje sta bila zastopana ljubljanski klub inž. Stanka Bloudka in zagrebški Medveščak z devetimi oz. štirimi tekmovalci, drugi klubi: Olimpija, Rudar, Celje, Mladost in Požega pa so nastopili s dvema oz. enim udeležencem.

Ta ugotovitev za Olimpijo in Rudarja vsekakor ni pohvalna, saj sta imela ta kluba svoj čas vrsto dobrih mladih tekmovalcev. Kvaliteta prikazanih obveznih likov je bila razmeroma slaba — videli smo vrsto grobih napak in spodrsljajev. Med pionirji je bil solidеn republiški prvak Miloš Ambrož, ki je tudi v končni uvrstitvi prepričljivo zmagal pred Malеševičem iz Zagreba in Pircem iz Slavonske Požege.

Že v prvem delu tekmovanja pionirk smo doživeli pravo presenečenje. Vsa tri prva mesta so zasedle izredno mlade zagrebške tekmovalke 9-letna Gačnikova, 8-letna Katičeva in leto mlajša Dubravčičeva, ki so se lani uvrstile šele med devetim in 13. mestom. Za seboj pa so pustile ljubljančanke Koblerjevo, Jermanovo in republiško prvakinjo Marinškovo, ki so bile po lanskoletnih rezultatih favoritinje.

Vrstni red se tudi po prostem delu ni bistveno spremenil. Tudi tu sta bili najbolj uspešni in zanesljivi učenki bivše državne prvakinje Kristanove — Romana Gačnik in Sanda Dubravčić, ki sta zasedli v končni uvrstitvi zasluženo prvo in drugo mesto. Ljubljančanki Jermanova in Marinškova sta imeli resda precej težja programa, vendar pa obe premalo sreče pri izvedbi, tako da so se padci kar vrstili. Koblerjeva je bila solidna in je zasedla tretje mesto. Najboljši predstavnici iz Celja in Velenja sta zasedli 10. in 11. mesto, medtem ko je bila edina udeleženka ljubljanske Olimpije šele 13.

Kljub številno skromnejši ekipi je tokrat zagrebški Medveščak zasluženo osvojil prehodni ekipni pokal inž. Stanka Bloudka. To priznanje je najlepša nagrada za prizadevnost zagrebških klubskih strokovnjakov.

TJAŠA ANDREE

novo stop romani
vsak četrtek nov snopič romana ki ga boste prebrali na dušek
samo v ZDA 5,000.000 izvodov
·MALHARJI·
napeta in razburljiva pripoved o brezobzirni življenski poti ćudaškega milijarderja H.H.
že pri prodajalcih časopisov

Radenci vabijo

Spet tradicionalno srečanje športnih novinarjev Koroške in SR Slovenije

RADENCI — Tradicionalno srečanje športnih novinarjev Koroške in Slovenije bo letos v Radencih. Zdravilišče Radenci je namreč prevzelo pokroviteljstvo nad to prireditvijo, s katero športni novinarji obeh dežel že vrsto let izpričujejo dobre in prijateljske stike Kot vsakokrat doslej, tudi tokrat ne bodo na sporedu samo pogovori o nadaljnjem sodelovanju marveč tudi športne tekme, za katere se na obeh straneh meje že nekaj časa vneto pripravljajo.

Osrednji dogodek bo prav gotovo nogometna tekma v soboto popoldne v Murski Soboti na štadionu Mure. Pokal za zmagovalca tega srečanja je darovalo podjetje Slovenijašport, novinarji pa so si omislili tudi privlačno predtekmo, v kateri bodo nastopile najboljše igralke nogometa v Sloveniji — ekipa Maribora V kegljanju se bosta po dve novinarski ekipi obeh dežel merili v petek v Radencih, teniški dvoboj bo oba dni v Radencih in v avstrijski Radgoni, plavalno tekmovanje pa v soboto dopoldne v Radencih. Za skupnega zmagovalca (lani je zmagala ekipa Slovenije) je letos podaril dragocen pokal predsednik skupščine občine Gornja Radgona Branko Zadravec.

Srečanja se bodo ob novinarjih udeležili tudi nekateri ugledni gostje, ki vodijo športne organe obeh dežel. Tako pričakujejo prihod deželnega svetnika in športnega referenta Koroške Leopolda Wagnerja ter deželnega športnega sekretarja Koroške Lea Mahrla, s slovenske strani pa sta udeležbo že napovedala tajnik komiteja IS za telesno kulturo Vlado Dernač ter sekretar ZTKS Zoran Naprudnik.

Izredna skupščina ZŠNJ

BEOGRAD — Makedonsko združenje športnih novinarjev je organizator izredne skupščine združenja športnih novinarjev Jugoslavije, ki bo v petek in soboto na Ohridu. Sprejeli bodo nov statut združenja in izvolili novo vodstvo organizacije. Slovenijo bodo zastopali Stane Urek, Vlado Slamberger in Slavko Tiran.

GIMNASTIKA

Zmaga Japonk

BERN, 22. sept. — V ženskem gimnastičnem dvoboju so Japonke premagale reprezentanco Evrope 362,55:351,35.

IN ZDAJ V MURSKO SOBOTO. Nogometašice Maribora, ki so pod vodstvom trenerja Pepa Kirbiša z nedeljsko zmago nad Olimpijo neuradno postale prvakinje Slovenije, bodo to soboto gostovale v Murski Soboti. Pomerile se bodo z okrepljeno žensko ekipo Rakičana v predtekmi tradicionalnega dvoboja športnih novinarjev Koroške in Slovenije. Foto: Čerin

ALPINISTIČNE NOVICE

Na vrsti je Kangčengzönga

Alpinisti iz Nemčije se menda že pet let trudijo, da bi pri nepalski vladi dobili dovoljenje za Kangčengzöngo. Sedaj so pritisnili še Avstrijci, o katerih je znano, da imajo v boju za dovoljenje navadno veliko uspeha. Vodja odprave naj bi bil Wolgang Nairz iz Innsbrucka, vodja na gori pa sam Reinhold Messner. Tudi imena drugih udeležencev dajo slutiti, da bo na delu izredno močna ekipa.

Kangčengzönga je skupina, ki je vredna te pozornosti, saj so trije njeni vrhovi še vedno neosvojeni: južni (8494 m), vmesni (8494 m) in zahodni (8433 m), ki naj bi bil prihodnje leto tudi cilj naše četrte himalajske odprave. Toda kdo bo dobil dovoljenje? Ali se bo zopet ponovila situacija iz preteklosti? Naši alpinisti so prosili za Lhotse Šar, bili so odbiti in dobili dovoljenje le za Anapurno II, Lhotse Šar pa so odobrili Avstrijcem, ki so ga tudi osvojili.

Osvojili Khiangyang Kish

Khiangyang Kish (7852 m) je dvaindvajseti najvišji vrh sveta in drugi najvišji samostojni vrh, ki doslej še ni bil osvojen. Toda od 26. avgusta letos to ne drži več. Tega dne so se namreč nanj povzpeli Jan Stryczynski, Ryszard Szafirski in Ryszard Zawada, člani letošnje druge poljske odprave v Karakorum. Po njihovih izjavah, je to doslej največji uspeh v 150-letni zgodovini poljskega alpinizma.

Dvanajst članska odpravo pod vodstvom Andrzeja Zawadyja, ki sta jo spremljala tudi dva filmska snemalca je organiziral Klub Wysokogorski. Prtljago (4 t) so prepeljali s kamionom Star, udeleženci pa so potovali z letalom. Pomemben uspeh odprave je tudi 1,5 m dolga grebenska skica celotnega Karakoruma, ki jo je narisal Jerzy Wala, avtor podobnih zemljevidov za Hindukuš.

Tretjič akademska smer

Bojan Pollak in Janez Kosec, ki sta opravila tudi prvi dve ponovitvi »Akademske smeri« v Velici, sta jo v nedeljo skupaj s Tonetom Škarjo ponovila še tretjič. Plezali so 8 ur in obenem točno izmerili višine drugih smeri (akademska — 200 m, steber — 185 m, Lahova smer — 210 m).

Nova smer v Ribežnih

Boris Mlekuž je v nedeljo sam preplezal novo smer v Ribežnu (med smerema 640 in 641). Ocenil jo je s II, plezal pa je 2 uri. 25. julija je Mlekuž s Silvom Miklavčičem opravil po razpoložljivih podatkih prvo ponovitev smeri Krušic—Stražišar—Zupan v Zapotoškem vrhu (III/IV+, 200 m).

Prijava kvalitetnih vzponov

Komisija za alpinizem je sklenila, da tudi letos povrne del stroškov navezam, ki so opravili kvalitetne zimske vzpone ali težje vzpone na tujem. Vzpone je potrebno prijaviti KA PZS do 10. oktobra. Hkrati komisija ponavlja predlog za organizacijo odprave v El Capiton — ZDA, v kateri bi lahko sodeloval tudi več alpinističnih odsekov, organizirali pa bi jo lahko že prihodnje leto.

Italijanska odprava

Devetčlanska odprava iz severne Italije se je pred kratkim vrnila iz Lime. Delovala je v skupini Hullanca, za katero so dokončali zemljevid, proučevali pa so tudi vpliv velike višine na človeški organizm. Od alpinističnih ciljev so uresničili vzpon na 5,052 m visok vrh, ki so ga imenovali Malgaroli Raju.

Slovenec na Everestu?

Na pobočju Mount Everesta je tretja argentinska alpinistična odprava. Med 20 člani odprave je tudi Jure Skvarča, ki je po rodu Slovenec in se je v zadnjih letih izkazal s številnimi vzponi na območju Patagonije. Odprava, ki jo je podprla vojska in RTV ima namen ponoviti normalni vzpon na Mount Everest, njenih 11 ton prtljage pa je v vznožju himalajskega orjaka preneslo 400 nosačev.

Nesreča indijskih alpinistov

Indijska ekspedicija na Mrigthuni (6840 m) je imela nesrečo komaj devet metrov pod vrhom (druga ponovitev). Petorico je odnesel plaz 270 metrov globoko, na srečo brez težjih posledic. Med sestopom je enemu znova spodrsnilo, toda na srečo so drugi preprečili padec. Indijski alpinisti so imeli letos že 11 mrtvih.

Težave potrjevanja

Kljub vsem mogočim tehničnim pripomočkom, ki lahko potrdijo ali ovržejo vest o uspelem vzponu na visoke vrhove, se še vedno dogaja, da soodločilnega pomena šele izsledki naslednjih odprav. Lanska jesenska japonska alpinistična odprava, ki se je povzpela na 7330 m visoki Churen Himal, dva dni za tem pa še na njegov zahodni vrh, je npr. sporočila, da se jim zdi vzpon po »korejski smeri« nemogoč, kljub nasprotnim trditvam korejske odprave.

Max Eiselin in številka 13

Bolgarski tednik Eho je objavil zanimivo igro naključja, v katerem igra glavno vlogo znani švicarski alpinist in športni trgovec Max Eiselin (39). Odprava, ki je leta 1960. pod njegovim vodstvom osvojila Dhaulagiri je bila sestavljena iz 13 udeležencev. Vzpon je uspel 13. maja. Letalo, ki je odpravi pomagalo, je doživelo težko nesrečo 13. aprila. Vzpon pa je bil obenem trinajsta zmaga švicarskih alpinistov v Himalaji. In da bi vse to lepo zaokrožili, so intervju z Eiselinom objavili 13. avgusta letos.

Težave po potresu

Odkar je Peru prizadejal katastrofalni potres, se vse več odprav pritožuje, da so se razmere v njihovih gorah močno spremenile. Geološke spremembe še vedno spreminjajo podobo Andov, to pa povzroča različne plazove, pa tudi vremenske razmere so menda precej nestabilne.

DONIT

LEONID BREŽNJEV POLOŽIL VENEC NA AVALI — Generalni sekretar CK KPSZ Leonid Brežnjev je med svojim obiskom v Beogradu položil venec na grob neznanega junaka na Avali. Telefoto: Tanjug

EKSPLOZIJA V BELFASTU — Razdejana policijska postaja v Queen Streetu po eksploziji bombe, ki je bila nastavljena v bližnjem poslopju britanske armade, je pravzaprav že navadna podoba Belfasta. Telefoto: UPI

SKRITA KAMERA V AMERIŠKI BANKI — Pet roparjev je ustrahovalo uslužbence ameriške banke v kalifornijskem mestu San Franciscu in iz blagajne zakotne poslovalnice Bank of America pobralo 15.123 dolarjev. Skrita kamera je posnela maskiranega roparja, ki je z orožjem ustrahoval uslužbence, kar je v precejšnjo pomoč policiji. Telefoto: UPI

VISOKA ZMAGA NAD MEHIKO. Jugoslovanska nogometna reprezentanca je v Sarajevu visoko — s 4:0 (2:0) — premagala izbrano enajsterico Mehike, ki se je na lanskem svetovnem prvenstvu uvrstila med osem najboljših moštev sveta. Med jugoslovanskimi reprezentanti je bil tudi igralec Olimpije Oblak (na sliki), ki je zabil tretji gol. Telefoto: Tanjug

Beograd: sprejem Brežnjeva

Nadaljevanje s 1. strani

ta prizadevanja v prid miru in socializmu.

Med vožnjo v rezidenco je Brežnjeva in Tita pozdravljala na beograjskih ulicah množica meščanov, ki so se odzvali razglasu Socialistične zveze.

Sovjetska delegacija je okoli poldne položila vence na grobu neznanega junaka in na spomeniku rdečearmejcem, ki so se bili pred leti ponesrečili ob prihodu na proslavo osvoboditve Beograda.

Po zasebnem kosilu so se okoli petih v Belem dvoru začeli v Belem dvoru pogovori. Sobesedniki Brežnjeva Katuševa, Rusakova, Rodionova in veleposlanika Stepakova so tovariši Tito, Edvard Kardelj, Džemal Bijedić, Kiro Gligorov, Stane Dolanc, Veljko Mićunović, Mirko Tepavac in veleposlanik Milorad Pešić. Jugoslovanska delegacija je torej sestavljena iz članov predsedstva SFRJ, zveznega izvršnega sveta in izvršnega biroja pri predsedstvu ZKJ.

Jugoslovansko javnost bodo o poteku pogovorov informirala uradna sporočila, vzdušje na njih pa bosta nesporno izpričevali tudi zdravici na nocojšnji slovesni večerji v poslopju zveznega izvršnega sveta. Program prvega dne bo sklenil slovesen sprejem z velikim številom povabljencev.

VIDA HREŠČAK

Tržaška trgovina bo boljša

Sosvet trgovcev je nastal v želji, da napravijo konec sleparstvu

TRST, 22. sept. — Kakih 100 tržaških trgovcev se je združilo v poseben sosvet — (konzorcij), ki ima namen pospeševati prodajo blaga tujim turistom, predvsem jugoslovanskim državljanom. Eden izmed pogojev za pristop je neoporečno poslovanje. Sosvet bo ustanovil tudi odbor, ki bo v imenu vseh članov sprejemal pritožbe ter reševal morebitne spore v zvezi s količino ali s kakovostjo prodanega blaga. Organizacija bo nastopala s propagandnimi stojnicami na najpomembnejših sejmih v Jugoslaviji in Avstriji. Trgovine, ki sodelujejo, bodo imele posebno spoznavno znamenje. Med ustanovitelji in člani so nekatere izmed največjih trgovskih, obrtniških in turističnih organizacij s Tržaškega. Nastanek sosveta je poleg trgovskih in turističnih pobud očitno pripisati tudi želji, da se v Trstu naredi konec sleparstvu v trgovini na drobno. Tržaški sosvet med drugim proučuje možnost, da bi v Trstu ustanovili kompenzacijski urad za jugoslovansko valuto, tako da bi za dinar obveljal stabilnejši menjalni tečaj. E. F.

V GRADEC po igrače
k tvrdki KOCH in nič drugače!
Na zalogi celoten sortiment LEGO in vse novosti
. KOCH na Glavnem trgu

Sproščeno slovo

Sovjetska TV je neposredno prenašala prihod generalnega sekretarja CK KPSZ Leonida Brežnjeva v SFRJ

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 22. sept. (Po telefonu). Leonid Brežnjev, generalni sekretar CK KPSZ je odpotoval v Beograd ob 9. uri in 15 minut po moskovskem času. Na letališče Vnukovo so ga spremili predsednik prezidija vrhovnega sovjeta Nikolaj Podgorni in drugi člani politbiroja ter jugoslovanski diplomatski predstavniki v Moskvi. Navzoči so bili tudi dopisniki jugoslovanskih listov.

Vreme v Moskvi se je po dolgotrajnem dežju davi zjasnilo in sonce greje kot v poletnih dneh. Tudi razpoloženje na letališču je bilo vedro. Leonid Brežnjev se je rokoval z jugoslovanskimi novinarji in jim privoščil nekaj prijaznih besed.

Pri vratih Aeroflotovega letala tipa IL — 62 sta visokega sovjetskega potnika pričakali stevardesi v rdečih kostumih. Za Leonidom Brežnjevom so v letalo vstopili: sekretar CK KPSZ Konstantan Katušev, vodja oddelka CK za zveze s tujino Konstantin Rustakov in namestnik sovjetskega zunanjega ministra Nikolaj Rodionov. IL — 62 je poletel točno ob predvidenem času.

Sovjetska televizija je sprejem v Beogradu prenašala direktno na vseh programih. Današnji sovjetski listi pišejo o sovjetsko-jugoslovanskem gospodarskem in tehničnem sodelovanju. Po njihovih podatkih je SZ udeležena pri gradnji in rekonstrukciji 44 energetskih in industrijskih objektov v naši državi, od katerih jih polovica že obratuje. Sodelovanje zajema tudi več kot 40 raziskovalnih institutov. Med rezultati navajajo nov računalnik, ki so ga skupaj zgradili sovjetski in jugoslovanski strokovnjaki.

TIT VIDMAR

Zasedanje CK KP Slovaške

DUNAJ, 22. sept. (AP) — V Bratislavi je danes zasedanje centralnega komiteja KP Slovaške. Razpravljajo o gospodarskih vprašanjih, volitvah in drugem.

„Attica v malem“

Kaznjenca v Clairvauxu sta hladnokrvno ubila dva talca, ko je žandarmerija naskočila kaznilniško ambulanto

OD NAŠEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 22. sept. Francija je nocoj doživela »Attico v malem«. Drama se je odigrala v kaznilnici v Clairvauxu blizu Troyesa, približno 150 kilometrov jugovzhodno od Pariza. Dva kaznjenca sta se zabarikadirala v kaznilniško ambulanto in zahtevala, da ju izpustijo. Ker njunih pogojev niso sprejeli, sta davi, ko je žandermerija naskočila ambulanto, hladnokrvno ubila dva talca, ki sta ju imela v ambulanti.

Drama se je začela včeraj dopoldne, ko sta 38-letni Claude Buffet, obsojen na dosmrtno ječo zaradi zverinskega umora, in 35-letni Roger Bontems, obsojen na 20 let zapora zaradi ropov, prišla v spremstvu paznika v jetniško ambulanto. Med pregledom sta potegnila nože, ki sta si jih sama napravila, pobila paznika Guya Girardota na tla in ustrahovala 36-letno bolničarko Nicole Comte. Preden so se v kaznilnici osvestili, sta se zapornika že zabarikadirala v ambulanto.

Začela so se dolgotrajna pogajanja. Direktor kaznilnice, krajevni policijski prefekt in državni tožilec iz Troyesa so poskušali prepričati kaznjenca, naj se vdata, vendar zaman. Popoldne je nemir zajel vso kaznilnico. Ostali kaznjenci so podprli oba upornika in zagnali so peklenski trušč. Ko je sredi popoldneva vstopila v kaznilnico delegacija paznikov, so se pogajanja sprevrgla v prepir in pretep, v katerem sta bila en paznik in en kaznjenec hudo ranjena.

Proti večeru je prispel iz Pariza posebni odposlanec pravosodnega ministra Plevena in se pridružil ostalim pogajalcem. Toda uporna kaznjenca se nista dala pregovoriti — zahtevala sta, naj jima dajo »žabo«, puške z naboji in 10.000 frankov ter ju izpustijo z bolničarko vred. Njune pogoje so ponovno zavrnili in pogajanja so bila ponoči prekinjena.

Ob štirih zjutraj je dal direktor kaznilnice ukaz za naskok. Žandarji in paziniki so v 20 sekundah razbili vrata ambulante. Toda bila je že prepozno. Ko so vdrli v ambulanto je bil paznik že mrtev, bolničarka pa tako hudo ranjena, da je umrla med prevozom v bolnišnico.

Ta gnusni zločin je vznemiril vso francosko javnost. Toda ljudje se tudi sprašujejo, ali je bila odločitev kaznilniških oblasti dovolj premišljena, zlasti še, ker se je drama v Clairvauxu odigrala komaj nekaj dni po tem, ko je ves francoski tisk obširno pisal o brutalnem obračunu z uporniki v Attici in obsodil nepremišljeno odločitev guvernerja Nelsona Rockefellerja. Toda direktor kaznilnice zatrjuje, da ni bilo druge rešitve, češ da bi bilo še veliko bolj tvegano, če bi dali zakrknjenima zlo činicema, ki sta že večkrat poskušala pobegniti, v roke orožje.

Medtem ko to poročamo, se je zvedelo, da je okoli poldneva izruhnil v kaznilnici v Clairvauxu nov upor kaznjencev, ki jih je očitno spodbodla nocojšnja drama v jetniški ambulanti. Zdaj ni znano, kakšne so zahteve 45 kaznjencev ki so se zaprli v jedilnico.

ANDREJ NOVAK

O položaju za zaprtimi vrati

Predsednik delavskega sveta EMO je novinarjem zabranil dostop na sejo

CELJE, 22. sept. Po sinočnji peturni seji komunistov tovarne emajlirane posode v Celju, na kateri so obravnavali predvsem notranje odnose v tem največjem celjskem delovnem kolektivu, ki so privedli Rada Bremca, da je predlagal odstop s položaja direktorja, so danes sklicali sejo delavskega sveta.

Predsednik delavskega sveta tovarne dipl. inž. Viljem Šulgaj, je pred začetkom seje novinarjem prepovedal prisotnost. Zato o vsebini današnjega, za tal kolektiv in celjsko gospodarstvo izredno pomembnega sestanka, žal ne moremo podrobneje poročati.

Dnevni red današnje šeste izredne seje delavskega sveta obsega tri točke: 1. potrditev pogodbe o dolgoročnem vlaganju sredstev za skupno poslovanje in poslovno tehnično sodelovanje ter kooperacijo z Intereksportom Beograd; 2. imenovanje komisije za presojo zahteve glavnega direktorja za njegovo razrešitev Odpoved delovnega razmerja, ki jo je dal glavni direktor; 3. potrditev pravilnika o sistemizaciji delovnih mest.

Na sinočnji tretji delovni konferenci v EMO so v glavnem razpravljali o položaju in odnosih v podjetju.

Velik del kolektiva meni, da bi EMO že zdavnaj prebrodil krizo, če bi se vodstveni organi bolj in več ukvarjali s proizvodnimi problemi, kot z bojem za oblast. Pri tem navajajo primer kolektiva Cinkarne, si je v najkritičnejšem trenutku zavestno in enotno napel vse sile za izboljšanje svojega gospodarskega položaja.

JANEZ SEVER

SATURNUS

Zadnje vesti

Zdravici Tita in Brežnjeva

Med večerjo na čast visokemu gostu sta državnika izmenjala zdravici

BEOGRAD, 22. sept. (Tanjug). Predsednik SFRJ Josip Broz Tito je nocoj priredil v Beogradu večerjo na čast generalnega sekretarja CK KPSZ Leonida Iljiča Brežnjeva, ki se mudi na neuradnem prijateljskem obisku v Jugoslaviji. Med večerjo sta Tito in Brežnjev izmenjala zdravici.

Predsednik Tito je zaželel dobrodošlico visokemu gostu in poudaril prijateljstvo, ki ga jugoslovanski narodi čutijo do narodov Sovjetske zveze. Potem je podrobneje govoril o odnosih med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo ter o mednarodnem položaju in načelih jugoslovanske zunanje in notranje politike.

Dejal je, da so naši odnosi kljub nekaterim nihanjem dosegli visoko raven, vendar možnosti za nadaljnje sodelovanje na različnih področjih še vedno niti zdaleč niso izčrpane. Osnova za nadaljnji uspešni in plodni razvoj odnosov med našima državama so predvsem medsebojno spoštovanje neodvisnosti, suverenosti, ozemeljske nedotakljivosti in nevmešavanja v notranje zadeve. To so načela, je dejal predsednik Tito — ki jih je sprejela tudi mednarodna skupnost in Jugoslavija izhaja iz njih pri vsej svoji mednarodni politiki.

Generalni sekretar CK KPSZ Leonid Iljič Brežnjev se je v svoji zdravici najprej zahvalil za gostoljubje, ki ga uživa v Jugoslaviji. Dejal je, da v naših odnosih, kljub doseženi nemajhni stopnji sodelovanja še vedno obstoji določena usedlina iz časov, ko so bili sovjetsko—jugoslovanski odnosi resno omajani. Treba se je »dvigniti nad preteklost«, je dodal. Ugotovil je, da nas združujejo skupni razredni interesi in končni cilji. Beograjska (1955) in moskovska (1956) deklaracija vsebujeta — po njegovih besedah — važna načela za razvoj jugoslovansko-sovjetskih odnosov. »Zdaj gre za to, da bi čim bolj popolno in čim širše ta načela uresničili v sodobnih razmerah,« je dejal.

Bralce opozarjamo, da bomo celotno besedilo obeh zdravic objavili v jutrišnji številki na zunanjepolitični strani.

Bojkot zaradi bomb

Delegaciji DR Vietnama in FNO ne bosta prisostvovala jutrišnji seji

PARIZ, 22. sept. (UPI) — Delegaciji Severnega Vietnama in začasne južnovietnamske revolucionarne vlade sta sporočili, da bosta bojkotirali jutrišnjo sejo pariške konference o Vietnamu, v znamenje protesta proti včerajšnjemu množičnemu napadu ameriških letal na Severni Vietnam. Predstavnik severnovietnamske delegacije je izjavil, da se ne bodo udeležili samo jutrišnje seje in da bodo spet sodelovali pri pogajanjih prihodnji teden. Podobno je sporočila tudi delegacija začasne južnovietnamske revolucionarne vlade.

Srečanje Nixon - Gromiko

Predsednik ZDA bo 29. septembra sprejel zunanjega ministra ZSSR

WASHINGTON, 22. sept. (AFP) — Tukaj so uradno sporočili, da bo ameriški predsednik Nixon 29. septembra sprejel sovjetskega zunanjega ministra Gromika. Predstavnik Bele hiše za tisk Ziegler je izjavil, da bo do srečanja prišlo po zaslugi sporazuma obeh vlad, čeprav nobena ni izrecno zahtevala tega srečanja. Uradni predstavniki Bele hiše so tudi sporočili, da se zasedaj še ne zastavlja vprašanje srečanja predsednika Nixona s sovjetskim premierom Kosiginom. Domnevajo, da bo morebiti Kosigin po skorajšnjem obisku v Kanadi priscstvoval tudi zasedanju generalne skupščine OZN.

Grečko odpotoval v Moskvo

PRAGA, 22. sept. (TASS) — Sovjetski obrambni minister maršal Andrej Grečko je danes končal svoj obisk v Češkoslovaški in odpotoval v Moskvo.

Sporazum Velika Britanija-Malta

LONDON, 22. septembra (AFP, Reuter) — Tukaj so uradno sporočili, da sta Velika Britanija in Malta dosegli začasni sporazum o britanskih vojaških oporiščih na otoku. Obe vladi sta se sporazumeli, da se bosta tudi dogovorili o novem obrambnem sporazumu, po katerem naj bi Britanija še naprej ohranila vojaška oporišča na otoku. Med drugim so sporočili tudi to, da se bodo predstavniki Malte bilateralno pogovarjali s tistimi članicami NATO, ki se bodo pripravljene pogovarjati tudi o gospodarski pomoči Malti.

Delo generalne skupščine

NEW YORK, 22. sept. (UPI) — Na zasedanju generalne skupščine so danes izbrali predsednike posameznih komitejev. Za predsednika socialnega in humanitarnega komiteja so izvolili Helvija Sipilo (Fin.), za predsednika glavnega političnega komiteja pa Milka Tarabanova (Bolgarija). Predstavnik Irske republike v OZN Cornelius Cremin je bil izvoljen za predsednika posebnega političnega komiteja, Narciso Reys (Filipini) za predsednika ekonomskega, na čelu komiteja za dekolonizacijo pa predstavnik Jamajke Keith Johnson.

Telegrami

BRITANSKI POSLANCI — BEOGRAD. Poslanci britanskega parlamenta in člani laburistične parlamentarne skupine so obiskali včeraj svet Zveze sindikatov Jugoslavije, kjer so se pogovarjali z njegovim sekretarjem Marjanom Rožičem.

AVADALA SPREJEL DRNDIĆA — KARTUM. Namestnik predsednika revolucionarnega sveta Sudana in pravosodni minister Avadala je sprejel jugoslovanskega veleposlanika v Kartumu Drndića in se z njim pogovarjal o stikih med državama.

NORVEŽANI OBISKALI ROLOVIĆEVO MATER — BEOGRAD. Skupina Norvežanov, članov norveško-jugoslovanskega društva, ki se mudi v Jugoslaviji, je obiskala mater pokojnega Vladimira Rolovića, ki so ga ustaški zločinci ubili v jugoslovanskem veleposlaništvu na Švedskem.

PREMIER PALME V ZAMBIJI — LUSAKA. Švedski premier Olof Palme je dopotoval na štiridnevni uradni obisk v Zambijo na povabilo predsednika Kaunda.

SELASIE OBIŠČE SOMALIJO — ADIS ABEBA. Etiopski cesar Haile Selasie bo 19. oktobra obiskal Somalijo, kjer se bo udeležil sestanka voditeljev držav in vlad vzhodne in osrednje Afrike. Pred tem bo cesar obiskal Kitajsko.

SCHUMANN OBIŠČE KANADO — PARIZ. Francoski zunanji minister Maurice Schumann je dopotoval na dvodnevni uradni obisk v Kanado. S tem naj bi se izboljšali francosko-kanadski odnosi, ki jih je pred štirimi leti zaostril takratni predsednik De Gaulle.

POGOVORI KITAJSKEGA MINISTRA — VARŠAVA. Kitajski minister za transport Jang Dzie se je v Varšavi pogovarjal s poljskim ministrom za pomorstvo o razširitvi sodelovanja med državama na področju transporta.

JARRING V NEW YORKU. — NEW YORK. Švedski veleposlanik v Sovjetski zvezi in posredovalec OZN v reševanju krize na Bližnjem vzhodu Gunnar Jarring je dopotoval v New York, kjer se bo udeležil zasedanja generalne skupščine OZN.

TURŠKA MISIJA OBIŠČE KITAJSKO — ANKARA. Turška trgovinska zbornica je sporočila, da bo delegacija 12 podjetnikov ter funkcionarjev ministrstev za finance in zunanjo trgovino 2. oktobra odpotovala na obisk v LR Kitajsko. Turčija in LR Kitajska sta avgusta letos navezali diplomatske stike. Prihodnje leto nameravata državi izmenjati veleposlanika.

IZRAELSKI MINISTER V ITALIJI — TEL AVIV. Izraelski minister za komunikacije Simon Perez je odpotoval na osemdnevni uradni obisk v Italijo in Belgijo, kjer se bo sešel z ministri teh držav.

PRORAČUN AGENCIJE — DUNAJ. Proračun mednarodne agencije za jedrsko energijo bo znašal prihodnje leto 16,561.000 dolarjev. Ta proračun mora sprejeti generalna konferenca agencije, ki je ta teden na Dunaju.

SOJENJE RAHMANA KONČANO — DAKA. Agencija AP poroča, da se je pred posebnim vojaškim sodiščem v Zahodnem Pakistanu končalo sojenje voditelju vzhodnopakistanske lige Avami Mudžiburju Rahmanu. Sodišče bo kasneje objavilo sodbo.

KONFERENCA IZVOZNIKOV NAFTE — BEJRUT. Včeraj se je začela 25. konferenca organizacije držav, ki izvažajo nafto. Navzoče so delegacije 11 držav, vodijo pa jih ministri.

AKCIJE GVERILE — SAO PAOLO. Pripadniki brazilske mestne gverile so ujeli in razorožili policijsko patruljo v Sao Paulu. To je najnovejši napad v vrsti okrepljenih akcij gverilcev, potem ko so nedavno ubili njihovega voditelja Lamarca.

INCIDENTI NA IRSKEM — BELFAST. Dva britanska vojaka in en severnoirski policist so bili poškodovani med incidentom, ko so streljali na vojake in policiste.

LETALO STRMOGLAVILO — BONN. V torek je strmoglavilo še eno vojaško letalo vrste starfighter. Pilotu se je uspelo rešiti s padalom. V Zahodni Nemčiji je doslej strmoglavilo že več deset takšnih letal.

JUGOSLOVANKA RODILA TROJČKE — BELJAK. Jugoslovanska državljanka Mladenka Mišić je rodila v Beljaku trojčke, — dva fantka in eno deklico. Mišićeva in njen mož sta v Beljaku zaposlena v neki gostilni.

Pa še to:

POJASNILO — Dva sunka, ki sta presenetila Tržačane prejšnjo soboto, so seizmografi geofizikalnega observatorija v Briščikih zabeležili tako zmedeno, da so ju ne le meščani, temveč tudi nekateri dopisniki pripisali potresu; tako smo o potresu poročali tudi v »Delu«. Kasneje se je izkazalo, da je sunka povzročila razstrelitev 350 kg težke mine v bližini Trsta. Preplašenim Tržačanom — pa tudi nam — se je po tem pojasnilu odvalil težak kamen s srca. Seizmografi tega niso zabeležili: zato bralcem ne moremo postreči z vestjo o novih potresnih sunkih . . .

SONCE

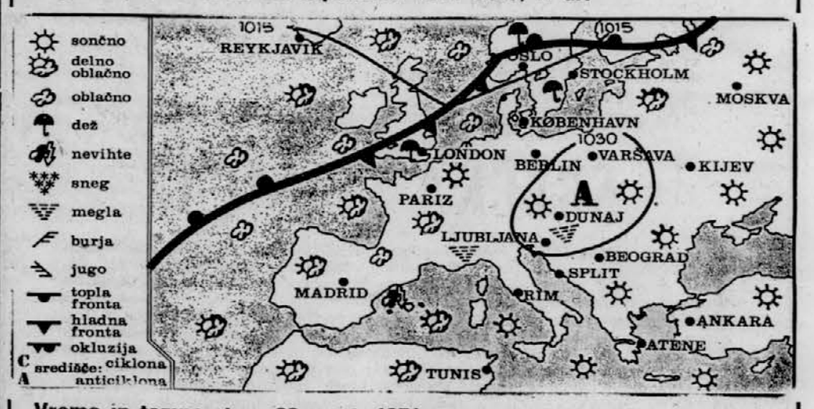
vzide 05.47
zaide 17.57

LUNA

vzide 09.50
zaide 19.01

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 23. september 1971 ob 0, 7. uri

Vreme in temperatura 22. sept. 1971

kraji	vreme ob 7. uri	stopinj	vreme ob 13 uri	stopinj
Ljubljana	megla	9	jasno	18
Planica	jasno	4	jasno	15
Brnik		5	jasno	20
Kredarica				
Maribor	jasno	7	jasno	
Sl. Gradec	megla	8	jasno	21
Celje	megla	6	jasno	20
Novo mesto	megla	7	jasno	20
Koper	megla	7	jasno	19
Reka	jasno	15	jasno	20
Pulj	jasno	14	jasno	25
Hvar	—	—	jasno	25
Dubrovnik	jasno	16	jasno	24
Zagreb	jasno	18	jasno	2
Beograd	megla	6	jasno	21
Sarajevo	jasno	10	jasno	22
Titograd	megla	6	jasno	3
Skopje	jasno	14	jasno	23
Zelovec	jasno	8	jasno	21
Gradec	—	—	jasno	18
Dunaj	megla	7	jasno	19
Benetke	jasno	10	jasno	22
Milano	—	—	—	—
Genova	—	—	jasno	24
München	jasno	18	—	—
Zürich	jasno	8	jasno	19
Rim	jasno	—	—	—
Pariz	jasno	24	jasno	26
Berlin	oblačno	13	jasno	24
Stockholm	jasno	10	jasno	21
Moskva	oblačno	15	oblačno	17
	jasno	7	jasno	15

Napoved:

SLOVENIJA:

Sončno bo. Zjutraj in deloma dopoldne po kotlinah megla. Najnižje nočne temperature okoli 5, v Primorju 12, najvišje dnevne med 20 in 24.

IZGLEDI ZA PETEK:

Še bo lepo vreme.

JUGOSLAVIJA:

Tudi drugod po Jugoslaviji bo sončno in toplo vreme.

VREMENSKA SLIKA:

Naši kraji so še vedno v območju visokega zračnega pritiska, ki vzdržuje skoraj po vsej Evropi suho vreme.

Temperatura morja: Šibenik, Lošinj Hvar, Palagruž in Koper 21, Split 19.

Občanov barometer

Cigara ni konj

Zaslužneže daje evolucija - Poslovnost izda usnjeni jopič in kačetke

Pljunila bi krepko po resnici, če bi pravila, da sva se pa pred vrati IVANA HELLERJA s Cerberusom nepretrgoma bila. Kaj še! Je pa tudi res, da je njegova tajnica tej vrsti čuvarja še najmanj podobna. In niti groša ne dam nase tisti hip, ko direktorju na besedo ne bi verjela. Kaj šele generalnemu. In če generalni direktor Intertradea Ivan Heller pravi, da mu le do slave ni, stoji njegova beseda kot dolar.

● *Kakšna je razlika med direktorjem v kapitalizmu in onim v socializmu? Kaj je morebiti v tem, da ima prvi dve fakulteti, drugi pa komaj kaj šol, zato pa dvojna leta?*

»To ni res. Na oni strani je merilo sposobnost. Mislim, da so tudi pri nas minili tisti časi, ko je imel direktor zasluge, ne pa tudi znanja. Imamo pa tudi primere, ko se je »zaslužni« direktor razvil v dobrega.«

● *Ste v ZK?*

»Seveda.«

● *Zakaj?*

»Takrat, ko sem bil sprejet, niso nič spraševali »zakaj«. Ocenjevali so ljudi po njihovi predanosti, zavednosti, pogumu.«

● *Kaj vas niso vprašali, če hočete biti njihov član?*

»Takrat smo mladi hoteli. Ne iz oportunizma. Zato, ker se nam je partija zdela dosledna.«

● *Kdaj se najbolj počutite samoupravljavca?*

»Hja, samoupravljavec potrebuje veliko vzgoje.«

● *Že, ampak vseeno, kdaj?*

»Najmanj takrat, ko se deli dohodek. Takrat samoupravljavci pozabijo, kaj so, pa gledajo le na svoj žep. Pozabljajo na podjetje. Samoupravljanje v majhnih podjetjih je lepa reč. V večjih pa je treba krotiti tisoč strasti.«

● *Je katerikoli uslužbenec v isti meri samoupravljalec kot direktor?*

»Tisti, ki je v samoupravnih organih, je. Tudi bolj kot jaz. Vsak je lahko. Ampak, saj naš človek ne vidi kaj več kot plačo in dobiček. Pa haljo, ki mu jo podjetje plača in stanovanje, ki mu ga da.«

● *Je za direktorjev ugled vseeno, če cigare ali »drav« kadi? Ali pa, kakšna je njegova obleka?*

»Jaz cigare že 36 let kadim in jih bom, dokler mi bodo pljuča dala. To ni fasada. Najbrž direktor niti v kopalnem plašču ne more skakati.«

● *Pa ni bilo svoje dni drugače?*

»Spominjam se še, da so direktorji v tujino v usnjenih jopičih in kačetkah hodili. Ampak, to so bile otroške bolezni. Pa so se tudi bolj ali manj oblačili, kot jim je okus dal.«

● *Kaj pravite, kaj gre bolj vašemu položaju, »tovariš« ali »gospod«?*

»Naj mi tisti, ki s tovarištvom nimajo nič skupnega, kar rečejo gospod. Pa da vemo, kje smo. Včasih mi uide »tovariš«, pa čeprav ga tisti niti najmanj ne zasluži.«

● *Je potrebno za tisto pravo avtoriteto, da se direktor vede kot paša?*

»Odvisno od tega, s kom imaš opravka. Življenje je takšno. Ljudje pa smo samo ljudje. Paša ... Malo več časa bi moral imeti, da bi dobro razmislil, komu bom paša in komu ponižni sluga. Kakšnih trčenj pa še nisem imel.«

● *Kako prenašate zbadljivke na direktorje?*

»Če je duhovita, mi je všeč. Imam pa tudi trdo kožo za te reči.«

● *Kje boste javnega delavca popadli?*

»Kdaj boste v vašem časniku težavam, ki tarejo naše gospodarstvo, dali konkretno vsebino, ne pa da kar naprej le pogrevate predloge, ki jih je že čas pregazil?«

*

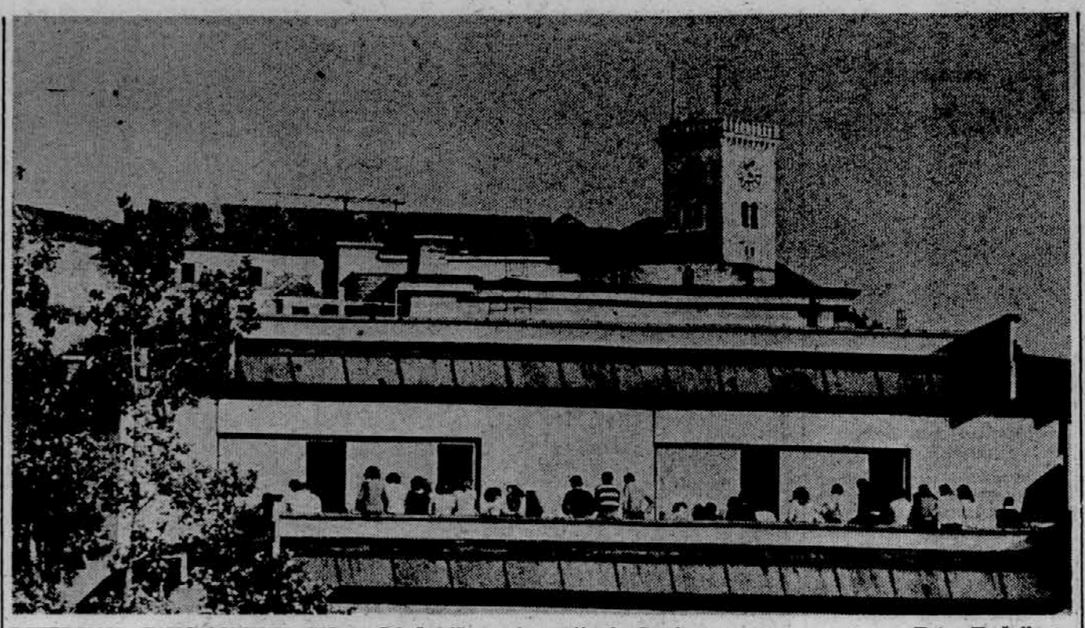
Odgovarja glavni urednik »Dela«, Mitja Gorjup: »Ni dolgo tega, kar sem obiskal enega od direktorjev ljubljanskih velikih delovnih organizacij. Vprašal me je približno isto kot tovariš Heller. Ponudil sem mu prostor v časniku, da bi s svojim znanjem, delovnimi izkušnjami in zavzetostjo v njem povedal predloge in zahteval tisto novo, pomembno in boljše, česar ne znamo ali pa morda ne moremo delati novinarji sami. Vljudno se mi je zahvalil pa pojasnil, da je on pač samo direktor, da se ne želi javno izpostavljati, češ vsak naj opravlja svoje delo: vi dobro pišite, jaz bom dobro vodil podjetje.

Tako si vsevprek prešteviln ljudje, ki kaj znajo in vedo, umivajo roke, hkrati pa vsevprek kritizirajo in odklanjajo.

Torej: kadar bodo naši gospodarstveniki, politiki, direktorji pa tudi kulturniki in znanstveniki nehali »pogrevati predloge, ki jih je čas že pregazil« in začeli dajati številnim problemom v gospodarstvu in zunaj njega »konkretno vsebino«, takrat bomo z velikim veseljem in polno odgovornostjo to delali bolje in temeljiteje kot delamo danes tudi mi pri časniku.

To seveda ne pomeni, da v skladu s tistim, kar vemo in znamo, ne bi želeli in poskušali zahtevi direktorja Hellerja in številnih drugih bralcev ugoditi že danes tudi sami.«

MIJA REPOVŽ

LJUBLJANA, TAKO MAJHNA SI? — Od Šubičeve gimnazije do Gradu Foto: E. Šelhaus

Zadovoljivo za ta čas

Nobena šišenska gospodarska organizacija ni v prvem polletju letošnjega leta zaključila svojega poslovanja z izgubo — Bo izvoz kaj poskočil?

Da je bilo šišensko gospodarstvo v prvem polletju letošnjega leta zadovoljivo, dokazuje že dejstvo, da ni v tem času (do 30. junija) nobena gospodarska organizacija končala poslovanja z izgubo. Razen tega so zelo maloštevilna šišenska podjetja, ki bi imela obveznosti do svojih dobaviteljev višje od terjatev do kupcev.

Lepo podobo kvarita nemara le Industrodidacta, ki je pod prisilno upravo, in Terpeplast, ki je v stečaju. Naraščanje medsebojne zadolženosti v gospodarstvu krepko pritiska tudi na šišensko območje. O njej so burno razpravljali tudi na zadnji seji občinske skupščine. Terjatve do kupcev so se v prvem polletju letošnjega leta najbolj povečale v prometu, obrti in komunali, obveznosti do dobaviteljev pa v industriji, kmetijstvu in gradbeništvu. Povečal se je delež dobaviteljev, tako da morajo gospodarske organizacije naraščanje terjatev do kupcev pokrivati s povečanimi obveznostmi do dobaviteljev.

Ampak šišenska podjetja bi v veliki večini lahko redno poravnavala svoje obveznosti, če bi dosegla doslednejšo izterjavo kupcev. Glede tega je najslabši položaj v industriji, kjer je čas poravnave terjatev 106 dni.

Črno piko pa dobi šišenski izvoz, ki je bil v prvem polletju za 2,6 odstotka manjši kot lani v istem času. To je splošna podoba, toda nekatera podjetja (na primer v kemični in tekstilni industriji) so lanski izvoz celo visoko presegli.

Izvoz v države s trdejšim denarjem se je letos znižal za nekaj čez 166 tisoč dolarjev, vendar je precej možnosti, da bodo šišenske gospodarske organizacije do konca leta izvozile vsaj toliko, kot so lani.

A. ARKO

V pričakovanju obrtnega sejma

V soboto bodo v Celju odprli 4. slovenski sejem obrti, danes pa mednarodno in jugoslovansko razstavo zlata

CELJE, 22. sept. V soboto dopoldne bodo ob Kersnikovi ulici v Celju odprli četrti osrednji slovenski sejem obrti, jutri zvečer pa v prostorih gledališča specializirano mednarodno in jugoslovansko zlatarsko razstavo.

Letošnji sejem na prostoru AD Kladivar bo po obsegu in udeležbi najrazsežnejši, vendar še zmerom v mejah prostorskih možnosti. Ves pokrit prostor bodo namenili izključno prikazu obrtnih dejavnosti. Ker pa je prostora premalo, je bilo vodstvo sejma prisiljeno nekatere interesente odkloniti. Šlo je v glavnem za podjetja, ki so hotela dobiti večji razstavni prostor. Razstavljali bodo na površini več kot 5800 kvadratnih metrov pokritega in odprtega prostora. Posebej bo zlatarska razstava zavzela 450 kvadratnih metrov prostora. Skupaj bo sodelovalo na 4. slovenskem sejmu obrti v Celju blizu 200 razstavljalcev iz Slovenije in iz tujine.

Predstavniki združenja »Agens« Celje so na tiskovni konferenci pred sejmom znova poudarili, da bodo na letošnjem sejmu prikazane vse obrtne stroke, in sicer konjunkturne in one, ki so v zatonu oz. za katere upada zanimanje, ljudem pa so torvrstne usluge še vedno potrebne. Sejem bo torej prava slovenska obrtna manifestacija, ki bo prikazala sedanjo razvojno stopnjo obrtništva ter možnosti za razvoj te gospodarske panoge pri nas. Prikazal bo tudi, kako daleč se je proizvodna in uslužna obrt na Slovenskem posodobila ter kakšne so še možnosti na tem področju.

Mednarodna zlatarska razstava

Z letošnjo mednarodno zlatarsko razstavo v Celju nameravajo organizatorji še zlasti opozoriti na številne neizkoriščene možnosti za razvoj zlatarstva v Jugoslaviji. Okvir razstave je jugoslovanski, mednarodni karakter pa ji dajejo udeleženci — proizvajalci pripomočkov za potrebe zlatarstva iz Francije, ZR Nemčije in Japonske.

Doslej tako obsežne razstave v Celju še niso pripredili. Razen družbenih zlatarskih podjetij bodo letos razstavljali svoje izdelke tudi zasebni zlatarji. In kaj bo moč videti? Predvsem zlat in srebrn nakit, srebrno posodje, drago kamenje, japonske bisere, ure, filigranske izdelke, bižuterijo, značke, embalin zlatarske razstave bo v Celju tudi več posvetov specializiranih organov republiške gospodarske zbornice in združenja »Agens« Celje. Osrednja tema bo kajpak obrt v Sloveniji in še posebej v celjski regiji. Celjska Zlatarna bo med drugim tudi organizator posvetovanja jugoslovanskih proizvajalcev nakita s poudarkom na integracije. Pripravili bodo tudi posebna predavanja za prodajalce nakita.

Diplome, popusti, modne revije . . .

Med sejmom, od 25. septembra do 3. oktobra, bo posebna strokovna žirija ocenjevala vse razstavke. Najuspešnejši bodo prejeli plakete, posebno priznanje združenja Agens pa bo dobilo 10 najoriginalnejših izdelkov slovenskih obrtnikov. Nagrade so pripravili tudi da šolske kolektive, ki bodo s svojo udeležbo pokazali največ zanimanja za sejem in s tem za možnost vključevanja mladih v obrtne poklice.

Privlačnost bo prodaja na lažo za nakit, kristal ter proizvode in polproizvode za potrebe industrije (predvsem za elektroniko). Zlatarna Celje bo v okviru te razstave pripravila poslovne dneve za sklepanje pogodb za prihodnje poslovno leto. Tokrat bo Zlatarna prikazala kompletno novo kolekcijo nakita lastnih kreacij.

V sklopu obrtnega sejma sejmu, saj zagotavljajo precejšnje popuste (na račun znižanja prometnega davka in drugih znižanj v obrtnih in trgovskih organizacijah). Na programu bodo tudi modne revije in revije zlatega nakita. Podjetje »Izletnik« Celje je kot svoj prispevek med drugim odobrilo 25-odstotni popust na vseh svojih avtobusnih linijah. Podoben popust daje tudi železnica.

FRANJO KRIVEC

Koroški borci po Beneški Sloveniji

Pred dnevi so se bivši koroški borci — borci za severno mejo — v treh avtobusih odpeljali iz Ljubljane na izlet po Beneški Sloveniji. Pod vodstvom dobrega vodiča, publicista Alberta Rejca, so si ogledali več mest in zgodovinskih krajev, obiskali Gorico in Udine ter se zapeljali tudi v spominsko vas Doberdob, kjer jih je pričakal in pozdravil slovenski župan.

J. P.

Moščanska nebesa

Če bo uspel referendum za gradnjo vrtcev in osnovnih šol, bodo v občini Moste-Polje zares veliko gradili

LJUBLJANA, 22. septembra. Priprave na referendum o samoprispevku za gradnjo vrtcev in osnovnih šol v Ljubljani tečejo v občini Moste-Polje s polno paro. O osnutku programa gradenj je večkrat razpravljala tudi že občinska skupščina, aktiva ravnateljev osnovnih šol in vzgojnovarstvenih zavodov, delegati krajevnih skupnosti občine ter predstavniki delovnih organizacij. Ko bo program sprejela občinska skupščina, ga bo dala v javno razpravo.

Osnutek programa pa je že doslej doživel vrsto sprememb. Tako naj bi na primer pri vzgojnovarstvenem zavodu na Selu zgradili prizidek za 80 novih mest, pri osnovni šoli Polje pa bi z novim objektom poskrbeli za podaljšano bivanje učencev.

Sedanji osnutek programa predvideva gradnjo in adaptacijo naslednjih osnovnih šol:

— Osnovna šola **Zalog** — osemrazredna šola z 10 do 12 učilnicami in telovadnico. Za podaljšano bivanje bodo adaptirali sedanjo osnovno šolo. Novo šolo, ki jo bo v petih letih obiskovalo okoli 600 otrok, bo poleg sedanjega šolskega okoliša zajela tudi otroke iz vasi Podgrad, Laze, Jevnica in Kresnice. Vrednost novogradnje: 5.000.000 dinarjev, začetek del: 1972.

— Osnovna šola **Sostro** — Potrebna je dograditev in adaptacija sedanje šole. Prizidek bo imel 8 do 10 učilnic, prostore za tehnični in glasbeni pouk, telovadnico, kuhinjo in knjižnico. Omogočeno bo podaljšano bivanje učencev. Tako bo ta šola postala osrednja šola za podružnice Prežganje, Javor, Janče, in Lipoglav. Prostora bo predvidoma za več kot 700 učencev. Tako bo ta šola po: 5.000.000 dinarjev, začetek gradnje: 1974.

— Osnovna šola **Novo Polje** — To bo nova šola z 10 učilnicami in telovadnico. Poskrbljeno bo za podaljšano bivanje. Razbremenila bo dosedanjo osrednjo osnovno šolo Polje. Vrednost objekta: 5.000.000 dinarjev, začetek gradnje: 1973.

— Osnovna šola **Kodeljevo** — To bo popolna osemletka. V 16 do 18 učilnicah se bo šolalo okoli 900 učencev. Imela bo telovadnico in prostore za podaljšano bivanje. Sprejela bo tudi učence iz Moste in Štepanje vasi. Vrednost objekta: 10.000.000 dinarjev, začetek gradnje: 1976.

Po osnutku programa naj bi v občini zgradili tudi precej vzgojno varstvenih zavodov, in sicer VVZ Jarše, Vevče, Zadvor, Novo Kodeljevo, Moste-Selo in Polje. Skupna vrednost vseh objektov znaša 17.500.000 dinarjev. V njih bo prostora za 740 mladih.

J. L.

Živahna jesen

LJUBLJANA, 22. sept. Na današnjem sestanku predsednikov krajevnih organizacij SZDL občine Vič-Rudnik so razpravljali o pripravah na izvajanje jesenske akcije. Menili so, da se morajo akcije, ki bo obsegala javne razprave o ustavnih amandmajih in predlogu zakona o pokojninskem zavarovanju kmetov ter seveda akcijo o samoprispevku, kar najučinkoviteje lotiti, k sodelovanju pa pritegniti čimveč občanov in drugih družbenih organizacij.

J. D.

Nič več ‚oh' za čevlje

Pravcata tekma proizvajalcev v opremljanju trgovin z otroškimi čevlji

Če smo pred letom in več dobivali na vprašanje — ali imate otroške čevlje številka 33, 34 ali 35 — obžalujoč odgovor, da jih sicer nimajo, imajo pa številki 43 in 44, je danes jesenska situacija v ljubljanskih trgovinah povsem drugačna. Alpina, Planika, Solid, Peko, Astra, vsi kar tekmujejo, kdo bo zložil čimveč otroških čevljev na pult.

Torej so se nas trgovine le usmilile, saj je bilo nekatere že odločno strah imeti pet do desetletne otroke, da ne bi bosi tekali naokoli. Trgovine ima lahko, lažjo in težko obutev, z gumijastimi podplati in z navadnimi. Še barvo se da izbrati. Cena je raztegljive narave. Med 50 in 110 dinarji se vrti zdaj, ko še ni naprodaj zaresnih zimskih čevljev.

Nič več skrbi okoli letošnje peš hoje pet ali več letnikov. Tudi v televizijskih reklamah zatrjujejo, da je vsaka skrb odveč.

M. D.

Na vrtove ne — kam pa zdaj?

Ja, kam pa zdaj? Vse mogoče deževne atlantske in ledene sibirske fronte in motnje so se zgrnile nad Ljubljano in to v času, ko se navadno še hodimo sončit v Zvezdo in k Šternu. Kar naenkrat so ostali muci, malo starejša mladina, in še malo starejši, že ne več mladina, brez svojih stalnih zatočišč na vrtovih ljubljanskih lokalov.

Famozna trojka v »akademski četrti«, Bacchus bar, Ferentov vrt in Zlata ladjica še vztrajajo in upajo na boljše čase, ko se bodo nadebudni kofetarji spet tepli za njihove stolčke. A obisk je boren. Obetom pljučnice in revne se upira le še nekaj vztrajnežev, pa še te počasi pobira gripa.

In kam se bodo potem usule množice? Neprecenljivim prednostim svežega zraka (v kolikor sploh lahko to ljubljansko svinarijo kličemo »zrak«) se je težko odpovedati. No, proti koncu oktobra se že vsi navadijo težkih plasti nikotina, ki tlačijo goste v zaprtih prostorih. Pa še manj škodljiv je kot kakšen svinec ob Titovi. V Koprih, Lovcih, Mrakih in vseh mogočih hramih (štirje so v Ljubljani) bo spet živo. Jesenska migracija iz cikla ven — noter — ven — noter je v polnem teku.

F. D.

Tudi Mojcej

Pevski moški zbor iz nizozemskega mesta Schin op Geul gostje v Ljubljani

LJUBLJANA, 22. sept. V znak prijateljstva med ljubljansko mestno skupščino in nizozemsko občino Valkenburg bo v soboto prišel na obisk moški pevski zbor »Internos« iz mesta Schin op Geula s predstavniki občine Valkenburg, ki si je za zasluge pri razvijanju jugoslovansko-nizozemskega prijateljstva lani zaslužil red jugoslovanske zastave s srebrnim vencem.

Nizozemski gostje bodo najprej nastopili v Kranju in tako vrnili obisk kranjskemu Prešernovemu zboru. V ponedeljek zvečer pa bodo zapeli v Festivalni dvorani v Ljubljani skupaj z ljubljansko godbo milice, ki je bila že dvakrat na prijateljskem obisku na Nizozemskem. Zanimivo je, da so se pevci »Internosa« potrudili in se za nastop naučili več slovenskih pesmi — na primer »Bleda luna«, »Nocoj pa oh, nocoj«, »Mojcej, o Mojcej« ter »Svobodno zemljo« Radovana Gobca.

Nizozemski pevci bodo prebili pri nas osem dni kot gostje ljubljanske godbe na pihala. Ogledali si bodo Ljubljano, Kranj in Umag.

A. PODBEVŠEK

Tudi Iskro močno daje nelikvidnost

Tone Kolar in Roman Albreht sta obiskala kolektiv Iskra Commerce

LJUBLJANA, 22. septembra — Iskra Commerce, komercialno in inženiring organizacijo v sestavu združenega podjetja Iskra, sta danes obiskala predsednik skupščine občine Ljubljana—Center Tone Kolar in sekretar občinskega komiteja ZK iste občine, Roman Albreht. Predstavniki organizacije, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij na čelu z glavnim direktorjem Metodom Rotarjem so se z gostoma pogovarjali o sedanjem gospodarskem položaju Iskre in njenih poslovnih ter razvojnih načrtih v prihodnje.

Gosta sta se seznanila zlasti s problemom rastoče nelikvidnosti, saj znaša trenutna razlika med terjatvami in dolgovi nad 60 milijonov novih dinarjev v korist Iskre. To povzroča vedno večje težave, med drugim zlasti večje zaloge in preprečen uvoz reprodukcijskega materiala. Iskra ima namreč na carinskih skladiščih za 54 milijonov dinarjev uvoznega reprodukcijskega materiala in surovin, za katerega plačuje dnevno visoko ležarino, ne more pa ga sprostiti zaradi nelikvidnosti.

M. K.

Kubizem in »klik-klak«

Komuni je ugled zelo zrasel z — novo in lepo pasažo. Še dobro se spominjam, kako so mnogi tarnali, ko je bila najprej zaprta ena stran, potem pa dolgo dni še naslednja. Delavci so odstranili vso navlako, čistilke so jo počistile in danes je pasaža nared. To sem zapisal kar tako.

V bifeju se večkrat sliši »klik-klak — pa ne od peklenskih kroglic, ampak od lomljenja in brcanja keramičnih ploščic.

Vsako uro se noga mimoidočega spotakne ob ploščico in — »klik-klak«. Ploščica skoči pa tudi mnoga poči. Prav pošastna praznina je že. Biljeterji jih že nekaj časa pridno pobirajo, ploščic v avli je vedno manj. Nekdo je na vprašanje, če se je že spotaknil ob ploščico, dejal: »Ne, ker sem večkrat na dan tu pa poznam teren. Ha ha ha! Morda sploh ne bodo nič popravljali! Lahko da gre za kakšno novo vrsto umetnosti. Še najbolj je podobno kubizmu. Nasvidenje.«

V. G.

Smetnjaki brez dioptrije

Ljudje so iz dneva v dan bolj pozabljivi, kar dokazuje nabito polno skladišče urada za najdene predmete — Krona vsega — pozabljeni avtomobil

Če prav zares potrebujete očala z dioptrijo, vsi pa vemo, kakšne nam delijo »dohtarji«, pojdite na dražbo. Ljudje so pozabljivi. Kako zelo, pa vidimo, če pogledamo v nabito polno skladišče urada za najdene predmete pri občinski skupščini Ljubljana-Šiška. Če pa malo bolj odpremo oči in si ogledamo skladišče, se lahko — šele takrat jo najdemo — primemo za glavo. Tu je vse, kar nosi nebodigatreba na sebi, pri sebi ali v sebi. Ni treba prav z lučjo iskati niti zobnih protez. In ljudje so že začeli pozabljati avtomobile!

»Vsako leto je šest dražb. Kar ljudje — pošteni tiči le — najdejo po trgovinah, gostilnah, parkih, avtobusnih postajah ali avobusih, se kopiči na šišenski občini. Štirikrat na leto je na občini množičen ogled za tiste, ki so izgubljene predmete prijavili na postajah milice.

● Koliko predmetov dobe lastniki nazaj?

»Približno polovico vrednejših; to so kolesa, mopedi, poniji, fotoaparati, zlatnina. — Drobnih predmetov pa gre dobra tretjina.«

● Kaj vse premorete v vaših skladiščih?

»Lahko bi rekel, da je 99 odstotkov predmetov pri nas najdenih in ne ukradenih. — Ključev je za cel zaboj. Leži nekaj zobnih protez pri nas. Ampak teh ne dajemo na dražbo. Lahko pa kupite očala z dioptrijo.«

● Pa sezona, kaj vpliva na vaše najdbišče?

»Pozimi nas zasujejo z rokavicami. Pa kakšne športne rekvizite nam prinašajo. Poleti so na vrsti potovalke. Ob začetku šolskega leta nabiramo šolske potrebščine, na koncu pa darila za pridne otroke.«

● Kdo pa je bolj pozabljiv, ženske ali moški?

»Koles je več moških, po dežnikih pa sta si spola enakovredna. Sicer pa prednjačijo ženske.«

● Kaj pa storite z denarjem, ki ga najdete v denarnicah?

»V banki je. Porabi ga socialno skrbstvo.«

● Sedaj pa malo bolj za šalo — med najdenimi predmeti je nekaj mopedov in ponijev. Kaj boste kmalu tudi avtomobile na dražbi prodajali?

»Da. Enega že imamo. Kombi z beograjsko registracijo, ki ga pa ni v evidenci. Obvestili so nas, da lahko pridemo tudi po fiat 750. Naša UJV je poiskala lastnika. Pa je dejal, da ga je prodal. Novi lastnik pa ga enostavno ni prišel iskat. In stari ga ne mara več.«

● Boste pa nova skladišča potrebovali?

»Avtomobile bomo shranjevali kar na prostem. Imamo že veliko stroškov z ostalimi predmeti. Kam bi pa prišli, da bi plačevali vse leto še garaže zanje? Toliko časa jih moramo namreč shranjevati.«

LJUBA BABIČ

Kiosk na razstavi

LJUBLJANA, 22. septembra — Na Mestnem trgu so danes postavili znani kiosk oblikovalca arh. Mächtiga kot razstavni predmet za bienale industrijskega oblikovanja, ki ga bodo odprli v petek. Za postavitev kioska je občina Center dala posebno dovoljenje. Tako bo lepi moderni kiosk le začasno na ogled. Sicer pa bo Ljubljanski urbanistični zavod do konca leta izdelal posebno študijo, kje kakšni in koliko kioskov bo lahko stalo v mestu.

P. A.

Ogrevanje v stanovanju

Tudi letos je centralni zavod za napredek gospodinjstva pripravil razstavo »Ogrevanje v stanovanju«. Razstavljavci, letos jih je kar 23, prikazujejo na tej že tradicionalni razstavi vse vrste grelnih teles, od električnih peči do kombiniranih kotlov za centralno kurjavo.

Med novostmi velja omeniti univerzalni kotel za centralno kurjavo, ki ga po licenci nemške tovarne Stadler izdeluje »Boris Kidrič« iz Maribora, dalje konvertorje sarajevskega Union Investa, pa termostate za radiatorje Energoinvesta. Prvič sodeluje kot samostojni proizvajalec tudi Sigma iz Žalca (pred tem pa je nastopala v kooperaciji z Gorenjem), ki razstavlja trajno goreče peči.

Vodstvo zavoda je pripravilo tudi več predavanj o grelnih in klimatskih napravah v stanovanju.

J. D.

Ljubljanska kronika

PREBIVALSTVO

ROJSTVA — V torek se je v obeh porodnišnicah rodilo 11 deklic in 9 dečkov. Najtežjo punčko, ki se je rodila v klinični porodnišnici, je povila 25-letna Alenka Mlinar, mamica 4 kilograme težkega fantka (na svet so mu pomagali v mestni porodnišnici) pa je 29-letna Pavla Kmetič.

POROKE — Včeraj je v Ljubljani skočilo v zakonski stan šest parov (na magistratu so opravili tudi eno botrovanje), danes ne bo novene poroke, jutri pa bo tudi pred uradno osebo dahnilo odločilni »da« sedem parov.

REŠEVALCI — V torek se je dežurna ekipa reševalcev odpravila 236 krat na pot. V enajstih primerih so se vrnili na nezgodni oddelek s ponesrečenci. Najdlje so šli v Rateče, Šentjernej in Vuzenico.

POGREBI — Na Žalah bodo popoldne pospremili v zadnji dom Milana Uhana, 41-letnega uslužbenca (ob 13.45); Marijo Grofelnik, 86-letno upokojenko (ob 14.30); Edvarda Freliha, 69-letnega upokojenca (ob 15.15); Šneža Nikolić, 10-letno učenko (ob 16. uri); na viškem pokopališču pa se bodo ob 17. uri svojci poslovili od 92-letne gospodinje Marije Cankar.

Zdravje je tudi dobrina

Specialistična služba zdravnikov postaja iz dneva v dan ožje grlo našega zdravstva. Razen pomanjkanja specialistov pa temu botruje predvsem zakon, ki določa, da ta služba deluje le pod okriljem bolnišnic. Tako morajo ljudje iz raznih krajev Slovenije prihajati na preglede v bolnišnice v mesta. Če bi takoj prišli na vrsto, se morda niti ne bi pritoževali. Problem je v tem, da se čakanje na specialistični pregled vleče tudi eno leto.

In bolnik bi navsezadnje tudi čakal, če bi bolezen čakala. Ta pa, kot vemo, ne čaka. Tako prihaja v bolnišnico vse več ljudi, ki so resno bolni ravno zaradi tega, ker bolezni niso začeli pravočasno zdraviti.

Kaže, da je v organizaciji specialistične službe nekaj narobe, kar bo treba slej ko prej popraviti. Morda bi le kazalo, da bi specialistično službo bolj decentralizirali. Zato bi bilo prav, če bi pristojni o tem čim prej razmislili in zdravstveno službo organizirali tako, da bo dosegljiva takrat, kadar je potrebna.

ALBINA PODBEVŠEK

Ljubljana na današnji dan

Pred petdesetimi leti

ŽIVA DEBATA O SRBOHRVAŠČINI

Na seji višjega šolskega sveta se je vnela živa debata zaradi pouka srbohrvaščine v srbohrvaščine v srednjih šolah. Končno se sklene, da se bo že pričetkom šolskega leta 1921-22 po eno uro na teden namesto slovenščine poučevala v vseh razredih srednjih šol srbohrvaščina. Učna uprava bo naprosila ministrstvo za nov kredit, da se omogoči nastavitev kvalificiranih učnih moči za pouk srbohrvaščine. (Jutro)

Pred petindvajsetimi leti

ZATIRAJTE MIŠJO NADLEGO

Mestni zdravstveni oddelek je ponovno pozval vse prebivalstvo k zatiranju mušje nadlege. Mnogi prebivalci so že sodelovali z zdravsvenim oddelkom, kjer so brezplačno dobili odlično sredstvo proti muham, ki povzročajo mnoge, zlasti črevesne bolezni. Vabimo prebivalce, da pridejo še po sredstvo za zatiranje muh. Jeseni prav lahko uničimo nov zarod. (Ljudska pravica)

Polpismeni mlin

Odkar so bili pred leti izdelani pregledi, ki so pokazali, da je v posameznih podjetjih mariborske občine tudi do 60 odstotkov delavcev, ki nimajo dokončane osemletne šole, se ni kaj bistveno spremenilo na bolje. Tak sklep se vsiljuje, če seštejemo število tistih, ki v podjetjih, osnovnih šolah in v okviru delavskih univerz vsako leto pokažejo voljo, da bi zamujeno nadoknadili. V nekaterih podjetjih sicer marsikaj storijo s tečaji za priučevanje na delo, splošna raven izobrazbe, ki naj bi bila podlaga takoimenovanemu stalnemu izobraževanju in usposabljanju, pa seveda ostaja na ravni polpismenosti. Razlogov za takšno stanje je seveda več in so bili že pogosto osvetljeni z vseh strani.

V času, ko sklepajo samoupravne dogovore o delitvi dohodka in ko se menda spet lahko nadejamo še ene resolucije, ki bo spregovorila o kadrovski politiki, zelo malo slišimo, da bi moral sistem delitve osebnih dohodkov biti glavni dejavnik, ki bi spodbujal k večji splošni izobrazbi in strokovni usposobljenosti za delo. V nekaterih kadrovskih službah v podjetjih čedalje bolj opažajo, da tudi mladi ljudje, ki imajo končano osemletno šolo, ne povprašujejo po vajeniških mestih, ampak želijo čimprej delo. Skratka, želijo čimprej zaslužiti, medtem ko je vajeniška doba zanje izgubljen delovni staž ob majhnih nagradah. Čim pa znanje tako daleč zgubi na ceni, gotovo ni nekaj v redu s celotnim sistemom nagrajevanja. Niso tudi redki primeri, ko želijo vajenci prekiniti učno dobo in se takoj zaposliti, ker pri svojih nekdanjih kolegih iz šole (čeprav so bili slabši) vidijo, da se lahko veliko zasluži tudi brez učne dobe.

Če primerjamo, da se v razvitem svetu šola in stalno izobražuje najmanj 30 odstotkov mladine, pri nas pa samo 2 odstotka, potem so sedanje razmere v našem gospodarstvu z vsem sistemom nagrajevanja voda na mlin polpismenosti, ne pa spodbuda za večjo izobrazbo, višjo strokovno raven in permanentno izobraževanje. Nobene analize ne bodo pomagale, če ne bo temeljitih sprememb v nagrajevanju.

D. VRESNIK

ZADNJE LASTOVKE NA BRESTERNIŠKEM JEZERU Foto: B. Čerin

Vinska cesta?

Neizkoriščeno turistično zaledje Radenc od Janževega vrha do Kapele in proti Murščaku — Množica turistov

»Če bi imeli pri nas na Bavarskem tako slikovito pokrajino, kot jo imate pri vas na valovitem vinorodnem gričevju okrog Kapele, bi jo obdali z zlato verigo«, je pred dnevi povedal priletni gospod iz Münchna. Mož, ki je bil tri tedne gost v zdravilišču Radenska, očitno ni hodil po tem edinstvenem svetu naravnih lepot z zaprtimi očmi.

Tako pa ne mislijo samo tujci, ampak tudi številni domačini, ki si že vsa povojna leta prizadevajo, da bi prepredli ta idilični svet starih zidanic in prisojnih leg, posejanih z žlahtno trto, z urejenimi potmi in potkami, ki bi sklenile tako imenovano vinsko cesto v dveh smereh.

Odločilna vloga Radenske

»Najdaljša in vsekakor najbolj pomembna vinska cesta bi peljala s Kapele čez Svobodni vrh in Murščak do Hrastja—Mote. Druga taka cesta, seveda asfaltirana, pa bi povezala Radence s Kapelo čez Boračevo in Janž vrh.« Tako nam je dejal inž. Tone Škvarč, direktor kapelskega vinogradniškega gospodarstva, kjer se zelo zanimajo za uresničitev te zamisli.

Pri tem nimajo v mislih samo zdravilišča Radenska, ki bi s tako krožno potjo navdušilo tudi najbolj zahtevne goste, ampak tudi svoje gospodarske interese, saj bi v številnih zidanicah vzdolž te poti in v kmečkih gostiščih, ki bi se tu nedvomno kmalu pojavila, lahko ponudili domačinom in tujim gostom slovita kapelska žlahtna vina po sprejemljivi ceni. Tu bi med drugim nedvomno cvetela tudi trgovina z grozdjem in z raznimi prleškimi specialitetami, kot so gibanice, meso iz tünke itd.

Seveda že doslej ni manjkalo načrtovalcev za to vinsko cesto, ki pa bi brez sodelovanja zdravilišča Radenska ostala tudi v prihodnje samo na papirju. Vse pa kaže, da so načrti znanega arhitekta, inženirja Branka Kocmuta z mariborskega biroja Komuna-projekt, tako privlačni, da bodo kmalu združili prizadevanja odgovornih ljudi in vseh občanov, ki so v teh krajih zelo zainteresirani za uresničitev te zamisli.

In še toliko bolj, ker je podobna odločitev pomagala vsega nekaj kilometrov čez mejo avstrijskim vinogradnikom okrog Klöcha do pravega blagostanja.

Klöch se lahko skrije

Čeprav sosednji Klöch onstran meje zelo zaostaja za kapelskim območjem po naravnih lepotah, so znali domačini tamkaj z ureditvijo starih zidanic v privlačna gostišča in tudi z zgraditvijo novih kmečkih hotelov sredi vinogradov, ki so prepredeni z mrežo asfaltiranih cest in dobro vzdrževanih poti, pritegniti tisoče gostov.

Samo na južnem pobočju Klöcha, okrog kmečkega hotela Palz, smo preteklo nedeljo našteli več kot dvesto osebnih avtomobilov in dober ducat avtobusov z registrskimi tablicami Gradca in celo Dunaja.

Vse to je uspelo prebivalcem vinorodnega gričevja okrog Klöcha, ki se lahko, kot smo že zapisali, skrije po idiliki sveta in po svojih razglednih točkah pred Kapelo in okoliškimi vrhovi, od koder se lahko potniki razgledajo daleč čez Slovenske gorice in panonsko ravnino vse do Blatnega jezera na Madžarskem. Če navedemo še druge prednosti, ki so značilne za ta skrajni severni predel Slovenskih goric, potem se zares velja vprašati, zakaj še do danes nismo odkrili številnim domačim in tujim obiskovalcem narodopisnih znamenitosti vrhov od Janževega vrha do Kapele in Murščaka in morda še dalje v osrčje slovenjegoriškega gričevja. Več kot sto let stare zidanice, razna zgodovinska znamenja in seveda še povsem nedotaknjena priroda, vse to pomeni neprecenljiv kapital tega območja, ki bi ga lahko s sorazmerno majhnimi naložbami že zdavnaj iztrgali iz anonimnosti.

Zamude na vseh koncih

»Glejte, že leta 1962 smo se na Kapeli zavzemali za ureditev vinskega hrama s pokrito prešnico, s kletjo z velikimi vinskimi sodi, ki bi bili opremljeni z mizami in sedeži, tu bi bili še polzaprti prostori in velika odprta terasa in podobno, vendar so vsi načrti padli v vodo«, pripovedujejo na Kapeli.

— Kljub gotovim načrtom in zagotovilu zdravilišča Radenska, da bodo sodelovali pri graditvi tega objekta, ki bi veljal takrat vsega štiristo tisoč dinarjev, z odgovornimi ljudmi niso našli skupnega jezika.

Če so imeli takrat v Radencih pomisleke zaradi odtegovanja gostov zdravilišču, so bili zares hudo kratkovidni, saj jih je vsaj na tem področju turistični razvoj močno prehitel. To v Radencih danes zelo dobro vedo, zato je razveseljivo, da so v urbanistični program širše okolice vključili vsaj del teh načrtov.

Seveda je vprašanje, kdaj bodo spričo velikih naložb, ki so jih v Radencih namenili urejanju svojega zdraviliškega središča, zmogli denar tudi za tako zamišljeno ureditev svojega zaledja.

Vinogradniško gospodarstvo na Kapeli je sicer že razširilo nakazano vinsko cesto na Kapelo, kamor pelje edina asfaltirana cesta iz radenske smeri. Toda vse to so skromni začetki, zakaj brez zdravilišča Radenska in radgonske občine bi ostala ta lepa pokrajina še dolgo v senci sosednjega Klöcha.

BORO BOROVIČ

Magistrov primer

Miran Potrč: »F. Goličnik je s svojim odnosom pokazal, da ne more biti ravnatelj« — Zaupnica delu, ki ga je »obtoženi« opravljal kot vršilec dolžnosti

MARIBOR, 22. sept. Popoldne so na zboru delovne skupnosti tehniške kmetijske šole v Mariboru razpravljali s predstavniki občine o problemih okoli imenovanja direktorja šole. Znano je, da je občinska skupščina Maribor zavrnila imenovanje magistra Franca Goličnika za ravnatelja te šole.

Na današnjem pogovoru je podpredsednik občinske skupščine Stojan Požar pojasnil, da je komisija za volitve in imenovanja, katere predsednik je, pri svojem predlogu za odklonilno stališče ob imenovanju Franca Goličnika upoštevala zlasti negativno mnenje koordinacijskega odbora mariborskih družbenopolitičnih organizacij.

Za ravnateljska mesta šol niso potrebne samo organizacijske in strokovne sposobnosti, ampak je velik poudarek tudi na moralnopolitičnem liku vsakega kandidata. Komisija za volitve in imenovanja je dobila podatke, da Franc Goličnik dalj časa ni aktivno deloval v ZK in sindikatih, da ni plačeval članarine in podobno. Posebej je opozoril, da je tehniška kmetijska šola brez ravnatelja in da mora sedaj čimprej predlagati kandidata za vršilca dolžnosti ravnatelja. Če na tehniški kmetijski šoli te zadeve ne bodo v doglednem času uredili, ne bo preostalo drugega, kot pred'agati prisilno upravo.

Na občinski skupščini vedo, da to v nobenem primeru ne bi bila najboljša rešitev problema za kolektiv. V Mariboru bo treba čimprej razmisliti o uresničitvi koncepta, po katerem bi ustanovili močan kmetijski izobraževalni center.

Sekretar MK ZK Maribor Miran Potrč je med drugim dejal, da je Goličnik prenehal biti član zveze komunistov, ker ga je oddelek ZK črtal iz članstva. Še vedno ima vso možnost, da sproži o tej zadevi razpravo na oddelku in da se pritoži na ustrezen organ ZK. Goličnik je s svojim odnosom pokazal, da ne more biti ravnatelj šole. Zato je bil tudi na koordinacijskem odboru političnih organizacij za to, da se odkloni imenovanje Goličnika za ravnatelja šole. Goličnik v zadnjem poldrugem letu sploh ni politično deloval kot član ZK ali sindikata.

Pri svoji odločitvi je koordinacijska komisija upoštevala stališča 20. seje MK ZK Maribor, 17. seje predsedstva ZKJ in stališča, ki jih je pojasnil predsednik Tito v svojih govorih v Labinu in na kongresu samoupravljalcev v Sarajevu.

Na omenjena izvajanja Mirana Potrča in Stojana Požarja ni bilo pripomb. Predstavniki sveta delovne skupnosti so zagotovili, da bodo pripombe upoštevali. Na začetku seje zbora delovne skupnosti pa so sprožili razpravo o delovanju Goličnika kot vršilca dolžnosti ravnatelja v zadnjih osmih mesecih. Z glasovanjem so mu izrekli zaupnico za delo, ki ga je opravljal kot vršilec dolžnosti direktorja.

Razprava v tej točki dnevnega reda je pokazala da sta na kmetijski tehniški šoli dva tabora. Slišali smo tudi mnenje, da so člane zveze komunistov odrivali od funkcij v samoupravnih organih šole.

M. KOS

»Rebus« razvozljan

Razpadla je do nedavnega najpopularnejša mariborska vokalnoinstrumentalna skupina »Rebus«.

To ni nepričakovana novica. V ansamblu so bila že nekaj časa osebna in glasbena nasprotja.

D. Š.

Kmalu novi prostori KB Maribor

V Gosposki ulici so začeli s pripravljalnimi deli za ureditev novih poslovnih prostorov Kreditne banke v Mariboru. Naročili so že vso opremo. I.

Sodelovanje VEKŠ z Gradcem

Predstavniki VEKŠ iz Maribora so se dogovorili s predstavniki graške univerze, da bodo sodelovali pri raznih seminarjih za izobraževanje vodilnih kadrov v gospodarstvu. Seminarje bodo prirejali deloma v Mariboru, deloma pa v Gradcu. Sodelovali bodo profesorji obeh šol. R.

Vključili se bodo v UNIDO

Na inštitutu za marketing pri VEKŠ Maribor so se dogovorili, da se bodo vključili v mednarodno organizacijo UNIDO, ki ima sedež na Dunaju. Ta organizacija se ukvarja z industrijskim razvojem nerazvitih držav. Mariborski inštitut bo sodeloval pri znanstvenem preučevanju možnosti izvoza iz nerazvitih držav. O.

Marketing na tretji stopnji

VEKŠ Maribor bo prva pri nas vpeljala podiplomski študij

Visoka ekonomska komercialna šola v Mariboru bo s 1. marcem prihodnje leto kot prva šola v Jugoslaviji uvedla podiplomski magistrski študij tržništva (marketinga). Zdaj končujejo vse potrebne priprave za to. Na tretji stopnji bo študij trajal štiri semestre. Po končanem študiju bodo ekonomisti dobili naslov magistra ekonomskih znanosti, inženirji in tehniki z visoko izobrazbo pa naslov specialista poslovnih znanosti. Če bodo le-ti opravili dodatne izpite iz politične ekonomije, gospodarjenja podjetij in politike podjetij, bodo prejeli naslov magistra poslovnih znanosti.

V prihodnjih dneh bo Visoka ekonomska komercialna šola v Mariboru razpisala študij tržništva na tretji stopnji. M. K.

Razstava Gorenja

Zvedeli smo, da bo tovarna Gorenje iz Velenja razstavila za okoli pol leta celoten asortiment svojih izdelkov na prostoru, kjer so do nedavnega na Trgu svobode prodajali pohištvo. Za prikaz bodo izkoristili okoli 110 kvadratnih metrov razstavnega prostora. O.

Prvi odsev »Ogledala«

MARIBOR, 22. septembra — V klubu mladih bo ob 19. uri prvič v Mariboru nastopila recitacijska skupina eksperimentalnega gledališča mladih »Ogledalo« Člani skupine se bodo predstavili mariborskemu občinstvu z delom Roberta Rodžesvenskega »Requiem«. V kratkem se bodo kulturni javnosti predstavili tudi z delom Leona Sengerja »Mi, otroci atomskega veka« — na malem odru v Kazinskn dvorani Slovenskega narodnega gledališča Maribor. F. K.

Vse šole na kupu

Maribor: prihodnje leto zborovanje kmetijskih šol iz vse države

Poročali smo že o pripravah na stoletnico kmetijske tehniške šole v Mariboru, ki bo prihodnje leto 11. marca stara sto let. Razen že omenjenih prireditev in akcij bodo pripravili tudi zborovanje kmetijskih šol iz vse države. V akcijo se bo vključila tudi skupnost kmetijskih šol Slovenije. Pripravili bodo vrsto strokovnih predavanj in zbrali zgodovinsko gradivo o razvoju te šole v zadnjih sto letih. M. K.

V pričakovanju obrtnega sejma

V soboto bodo v Celju odprli 4. slovenski sejem obrti, danes pa mednarodno in jugoslovansko razstavo zlata

CELJE, 22. sept. V soboto dopoldne bodo ob Kersnikovi ulici v Celju odprli četrti osrednji slovenski sejem obrti, jutri zvečer pa v prostorih gledališča specializirano mednarodno in jugoslovansko zlatarsko razstavo.

Letošnji sejem na prostoru AD Kladivar bo po obsegu in udeležbi najrazsežnejši, vendar še zmerom v mejah prostorskih možnosti. Ves pokrit prostor bodo namenili izključno prikazu obrtnih dejavnosti. Ker pa je prostora premalo, je bilo vodstvo sejma prisiljeno nekatere interesente odkloniti. Šlo je v glavnem za podjetja, ki so hotela dobiti večji razstavni prostor. Razstavljali bodo na površini več kot 5800 kvadratnih metrov pokritega in odprtega prostora. Posebej bo zlatarska razstava zavzela 450 kvadratnih metrov prostora. Skupaj bo sodelovalo na 4. slovenskem sejmu obrti v Celju blizu 200 razstavljalcev iz Slovenije in iz tujine.

Predstavniki združenja »Agens« Celje so na tiskovni konferenci pred sejmom dejali, da bodo na letošnjem sejmu prikazane vse obrtne stroke, in sicer konjunkturne in one, ki so v zatonu oz. za katere upada zanimanje, ljudem pa so tovrstne usluge še vedno potrebne. Sejem bo torej prava slovenska obrtna manifestacija, ki bo prikazala sedanjo razvojno stopnjo obrtništva ter možnosti za razvoj te gospodarske panoge pri nas. Prikazali bo tudi, kako daleč se je proizvodna in uslužna obrt na Slovenskem posodobila ter kakšne so še možnosti na tem področju.

Mednarodna zlatarska razstava

Z letošnjo mednarodno zlatarsko razstavo v Celju nameravajo organizatorji še zlasti opozoriti na številne neizkoriščene možnosti za razvoj zlatarstva v Jugoslaviji. Okvir razstave je jugoslovanski, mednarodni karakter pa ji dajejo udeleženci — proizvajalci pripomočkov za potrebe zlatarstva iz Francije, ZR Nemčije in Japonske.

Doslej tako obsežne razstave v Celju še niso priredili. Razen družbenih zlatarskih podjetij bodo letos razstavljali svoje izdelke tudi zasebni zlatarji. In kaj bo moč videti? Predvsem zlat in srebrn nakit, srebrno posodje, drago kamenje, japonske biserе, ure, filigranske izdelke, bižuterijo, značke, embajn zlatarske razstave bo v Celju tudi več posvetov specializiranih organov republiške gospodarske zbornice in združenja »Agens« Celje. Osrednja tema bo kajpak obrt v Sloveniji in še posebej v celjski regiji. Celjska Zlatarna bo med drugim tudi organizator posvetovanja jugoslovanskih proizvajalcev nakita s poudarkom na integracije. Pripravili bodo tudi posebna predavanja za prodajalce nakita.

Diplome, popusti, modne revije . . .

Med sejmom, od 25. septembra do 3. oktobra, bo posebna strokovna žirija ocenjevala vse razstavke. Najuspešnejši bodo prejeli plakete, posebno priznanje združenja Agens pa bo dobilo 10 najoriginalnejših izdelkov slovenskih obrtnikov. Nagrade so pripravili tudi da šolske kolektive, ki bodo s svojo udeležbo pokazali največ zanimanja za sejem in s tem za možnost vključevanja mladih v obrtne poklice.

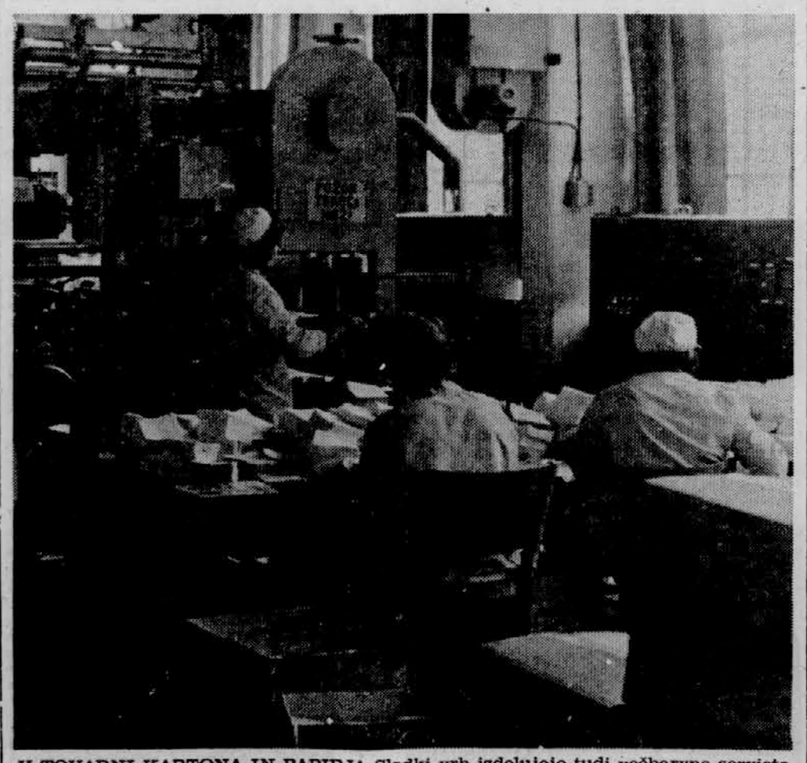
Privlačnost bo prodaja na lažo za nakit, kristal ter proizvode in polproizvode za potrebe industrije (predvsem za elektroniko). Zlatarna Celje bo v okviru te razstave pripravila poslovne dneve za sklepanje pogodb za prihodnje poslovno leto. Tokrat bo Zlatarna prikazala kompletno novo kolekcijo nakita lastnih kreacij.

V sklopu obrtnega sejma sejmu, saj zagotavljajo precejšnje popuste (na račun znižanja prometnega davka in drugih znižanj v obrtnih in trgovskih organizacijah). Na programu bodo tudi modne revije in revije zlatega nakita. Podjetje »Izletnik« Celje je kot svoj prispevek med drugim odobrilo 25-odstotni popust na vseh svojih avtobusnih linijah. Podoben popust daje tudi železnica.

FRANJO KRIVEC

Krompir za ozimnico

Trgovsko podjetje Povrtnina v Mariboru je začelo v svojih prodajalnah prodajati krompir za ozimnico. Cena je en dinar za kilogram. S 1. oktobrom bodo začeli prodajati tudi jabolka, hruške in drugo sadje za ozimnico. Cene še niso določili. K.

V TOVARNI KARTONA IN PAPIRJA Sladki vrh izdelujejo tudi večbarvne serviete, ki jih večino izvozijo na italijansko tržišče. Foto: B. Čerin

Vsak teden s Štefom

— Kam pa tako težko obloženi, tovariš Štef?

»A, v bolniški sem, krapavca, pa malo za sosede nakupujem po trgovinah, ko so dopoldne v službi. Saj toto ni greh, ko eni v bolniški bajte zidajo, tapete lepijo, no, se sploh grejo razne obrtne poklice. Saj mi ne zamerite?«

— Kje pa! Težko pa nosite?

»Oja, suha zelena, najmanj trideset kil. V totem velikem cekri, rečimo, je najmanj dvajset kil za našega Ludvika, soseda, ko je avtomehanik, pa čez teden v službi, no, na črno dela, v soboto ima pa različne plajbum partije s svojimi kolegicami. Toti nima cajta v Štacuno hodit, te pa mene prosi, da mu vkup naberem vina, aperitivov, salam, sira, keksov, napolitank, pa cel kup konzerv, bonbonov in potic.«

— Pa v tem manjšem cekru?

»Toto je pa za našega soseda, mladiga inžinirja, ko se je pred mesecem oženil Malo cukra, kave, moke, pa pol kile govedine. Toti, vete, je šele začetnik v fabriki, pa menda še ne zasluži telko, ko je komaj naredil univerzo pred pol leta. Je tak glih včeraj na balkoni razlagal svoji ženi, da mu tudi noben samoupravni sporazum ne bo pomagal, če nebojo v fabriki sprevidli, da je njegova začetna plača samo tak velka kot cd kake čistilke v banki.«

— Tako torej nakupujete za svoje sosede. Lepo, lepo. Dvema ste pomagali, ali sta vam kaj hvaležna?

»A, krota pesja, posebne hvaležnosti je nešnji den tak ni. Najbolj hvaležen mi je ta tretji, ko težko hodi zaradi revme. Saj imam tule še eno malo oulico. Za našega tretjega soseda. Pol kile kruha pa pol litrčka mleka.«

— A, saj res? Pa?

»Vete, toti mi je res zmerom hvaležen, če mu kaj malega prinesem, ko težko hodi. Celo življenje je po razredi hodil sem pa taj. Saj ga mogoče poznate, ko je na tavčente dijakov prestal? Upokojeni profesor matematike, tovariš Avgust? Ga poznate?«

Telepis: toti UPA

Napoved: Nataša in Saša

Še štiri dni do »Popevke Vesele jeseni 71« - Godala RTV Ljubljana

MARIBOR, 22. sept. — Do pete zabavnoglasbene prireditve »Popevka Vesele jeseni '71« je še štiri dni.

Zaradi hudega finančnega bremena so se prireditelji odločili, da bodo namesto glasbenikov Opere SNG povabili k sodelovanju godala RTV Ljubljana, katerih glasbeniki imajo že obilo festivalskih izkušenj.

Danes smo dokončno zvedeli napovedovalski »par« prireditve. Napovedovala bosta Nataša Dolenc in mariborski napovedovalec Saša Veronik, ki bo kar v vojaški obleki, služi namreč vojaški rok.

Za vse, ki bi radi kupili vstopnice v predprodaji, tole obvestilo. Vstopnice za »Popevko Vesele jeseni 71« je moč kupiti v poslovalnici Branika na Grajskem trgu.

B. ČERIN

Pismo bloka v senci

Ljubljanska 29—33 spet sprašuje, kako bodo krojili njeno usodo

MARIBOR, 22. sept. — Hišni svet stanovanjskega bloka Ljubljanska 29—33 je poslal pismo občinski skupščini Maribor in stanovanjskemu podjetju Maribor, v katerem prosi za odgovor, kaj so ukrenili za sanacijo stanja v tem bloku.

Predsednik hišnega sveta Ivan Novak je danes povedal, da so dobili zagotovilo, da bo ljubljanski zavod za raziskavo materiala do 1. septembra predložil rezultate svojih raziskav, kar pa se do danes še ni zgodilo. R. K.

Javne radijske mladinske oddaje

Na mariborski radijski postaji pripravljajo v mladinskem uredništvu javne oddaje. Prvo tako javno oddajo bodo posneli v mladinskem klubu v Orožnovi ulici. Radijska postaja Maribor jo bo predvajala 20. oktobra ob 19. uri. S.

RAZGLAS

PREDSEDNIŠTVO OBČINSKEGA SODIŠČA V MARIBORU

razglaša prosta mesta

DVEH STROJEPISK in

IZVRŠILNEGA ORGANA

Pogoji za sprejem na delo za vsa delovna mesta:
naše državljanstvo,
polnoletnost,
splošna zdravstvena sposobnost.

Izobrazba strojepisk:
najmanj dvoletna administrativna šola s tem, da ima prednost srednja administrativna ali njej podobna srednja šola;
strojepisno znanje z nad 250 obračunanimi udarci v minuti.

Izobrazba izvršilnega organa:
zaključena osemletka; kandidati — vozniki motornih vozil imajo prednost. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas. Vse ostale informacije v sobi 111 sodne zgradbe.

Priglasitve, kolkovane z din 1.— upravne takse in priključenim življenjepisom, naslovite na predsedništvo občinskega sodišča v Mariboru.

Rok prijave: trideset dni od objave. 8467